

Szerkesztőség:
Városház-épület, Fischel Fülöp
könyvkereskedésben.

A szerkesztővel értekezni lehet naponta
10 óra és 4-5 óra közt.

Írói intéseendő a lap szellemi részére
vonatkod minden közzetés.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

Megjelenik N-Kanizsán hetenként kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Kindóhívtával:
Városház-épület: Fischel Fülöp
könyvkereskedésben.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt — kr)
Félévre 6 korona (3 frt — kr)
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr)
Hirdetések jutányosan számítások.

Díjazatlan levelet csak ismert személyből fogadunk el.
Készíratot nem adunk vissza.
Egyes szám ára: 10 krajczár.

Felelős szerkesztő:
SZALAY SÁNDOR.

Nyitólátó petitsora 10 kr.
Előfizetők, valamint a hirdetőihez vonatkozók Fischel Fülöp
könyvkereskedésben intéseendő.

A helyzethez.

A Kinában és Kuba szigetén folyó dolgok fejlődésének most csak másodrendű fontossággal van, mert a monarchia belsejében történő események veszik igénybe a politikai tényezők figyelmét.

Az európai hatalmak kínai versenyében Ausztria Magyarország politikáját nem vezet közvetlen érdekeltség és Kuba függetlenségi nyilatkozata is csak annyiban érdekel bennünket, amennyiben a két uralkodócsalád közt létező rokoni kötelék indít arra minket.

Annál teljesebben igénybe veszi a közérdeklődést a belső helyzet fejlődése és különösen a kilátások, melyek abból a kiegyezésre származnak.

Es itt is csak egy-két olyan esemény történt legújabbban, melyek a dolgok tolyására befolyást gyakorolhatnak és reméljük, fognak is, mert mindegyikük békés tetteket nyújt elénk és kísérletet a gyors egyetértés utjának egyengetésére.

Mint az utolsó napok páratlanul fontos eseménye áll előttünk gróf Thun osztrák miniszterelnök beszéde, melyet a birodalmi

tanács szerdai ülésében mondotta nyelvkérdésben.

Alig csillapodott le az izgatottság, melyet a birodalmi tanács ama határozata okozott, hogy Badeni volt miniszterelnök vád alá helyezési ügye parlamenti bizottsághoz utasítottassék, és alig hangzott el a németek féktelen örömjaja: máris felemelkedett gróf Thun, hogy kormány-nyilatkozatot tegyen, mely alkalmasnak látszik a parlamenti tárgyalások nyugodt menetét biztosítani.

Vagy 19 kiegyezési javaslat és 9 sürgősségi indítvány, — ezek a nyelvkérdés rendezése végett parlamenti bizottság kiküldését sürgetik — fekszik a birodalmi tanács előtt.

A delegációk miatt utolsó ülését a nyári szünet előtt május 5-én tartja a birodalmi tanács és a kilenc sürgősségi indítványhoz egyelőre 34 szónok írta fel magát. Ez nem jelent egyebet, mint hogy a kiegyezési javaslatok hosszú időre ki vannak zárva a vitából és hogy azok rendes parlamenti tárgyalása lehetetlen.

Gróf Thun említett beszéde a sürgősségi

indítványoknak a kormány ellen irányuló célzatát elvette az által, hogy ő is parlamenti bizottság kiküldése mellett nyilatkozott, melynek feladata lenne megállapítani az elveket, melyek szerint a nyelvkérdések (mert több van és minden korona-tartományban van legalább egy) törvény által rendezendők lennének. E beszédre a birodalmi tanácsnak csak egy válasza lehet és ennek a parlamenti bizottság kiküldésének és a kiegyezési javaslatok első olvasásában való elfogadásának kellene lennie. Ezt május 5-ig el lehetne végezni a pártállás legnyomatékosabb hangsúlyozása mellett.

Ha így lenne, akkor a bizottságok a delegációk ülésezése alatt is tárgyalhatnának és ami fő; Magyarország is munkához láthatna.

Magyarországon egyelőre még a bizottságok sem tárgyalhatnak, mert nem akarnak hiábavaló munkát végezni.

A magyar kvóta-bizottság üzenete sok tekintetben békitőleg és előzékeny hangzik. Lehet, hogy e kérdésben nem merülnek fel nagy nehézségek, mert itt számok beszélnek, nem szenvedélyek.

TÁRCA.

Dalok.

I.
Virágok a költőbokr; —
Gondolom-e rám olykor-olykor?
Minden ilyen ragyogó volt;
Talán te is egy találd, —
Mikor anyit sékít mondtál,
Hogy én leszek boldogod.

Selvárvány lett a kőszeged,
Csak a szél szelkés; —
Elmúlt a szép arany idő;
Nincs virágom, nincs reményem;
Fény, öröm, dal mind hiába;
Nem virál már tavasz nekem.

Majd ha lekull virág, levél,
Sírva-riva herója a szél,
Küldj egy sóhaj, szorolodot,
Mely a talat felolvaszja,
S mebb ástet fakant nekem
Szorolom: a zivék napja.

II.
A te édes széked nekem
Mebbe fűdött szivemnek;
Nem találj azt szumi fűdél,
Töle lekam megdívódel.

Reménytelen bus ástom,
Mint a fűd megdívósem;
De kiderül könyvem után
Há szerelmed napogárka.

Tavaszt jöttén olvad a tél,
Csakjaltól szán öröm kél;
Igy fakad a szív virága,
Kéjgyönyörre, boldogságra.

III.

Há szerelom az én drága kincsem,
Barna kis lány mért emlogatod engem?
Gyenge vagyok és én métem tája,
Majd megbeszed, ha könyvem hall rája.

Há nem szereted, hulljon le, nem bánom,
Hadd kerüljön rám az örök álom; —
Megriztas tán, tisztelesen járva,
S nem leszek ily boldogtalan árva.

Tivódel.

A m é h e k.

— Elbeszélés. —

Irtá: J. Ö.

A tél engedni kezdett szigorúságából. A nap már néha vidáman mosolygott az égről, mint a haragjából lassankint kiocsodott ember. Az adórjáni hegyek oldalán szakadozott a lengeteg, szeszonyos hótakaró, s az apró, néma patakoknak felvágják nyelvét a melegbb szelek. Szóval: érszt már mindenütt, hogy közelg a tavasz.

Hanem azért mégis olyan idő volt az, mikor még kellemesebb az embernek ott benn a jó meleg szobában, ropogó tűz mellett.

Oszvátné asszonyom is ugyancsak megrakta a tüzet a nagy góganos kályhában, melynek ára-

dó, enyhe melegénél csendesen fonogatott ő és leánya.

Szó nélkül tolyt a munka jó darab ideig, csupán az orsó pergett és a tűzhelyen gunyasztó macska dorombolt magában.

Oszvátné egyszer leányához fordulva, megtörte a csendet.

— Te Juliaka! Már én azt mondom, fiam, ne ved azt a pénzt valami haszontalan portékába, hanem végy egy ramás csizmát, ha véssz.

— Olyant vennék, ha kapnék annyit.

— Hogyne kapnál, bistatá az anyja, csak jól meg kell alkunni. A barackereki vásáron mindig olcsó a lábbel, kivá't a segésvári sátrakban. Tudod tavasz felé már nem igen kell afféle senkinek: lehet meztláb járni.

— De hiszen látja: nekem is kell.

— Kell, fiam, mert apád azért kuporgatta össze azt a négy forintot, hogy majd husvét után el-mehess a szentháromszágit híres szép bucsura. Minden leány megnézi legalább egyszer azt a gyönyörű szent gyűlekezetet. Nézd meg te is; torogj egy kicsit az emberek között. Ugy se mehet az efféle ünnepekre, ne téj, ha fájba megy, és meglep a nyomorúság. Én is leánykoromban voltam ott s el nem felejttem soha azt a sok cifra áhítatos népet. S tudod, te, olyan felsőleges szavú haragot nem lehet az egész országban találni? Megismerzik a szaván, hogy templomosásra huzák-é, vagy halottnak szaglatnak-é vele. Aztán a szép zászló, te, a szűz Máriával! Jaj, fiam,

Ausztriának most és épen most, a tizenkötödik órában be kell bizonyítania, hogy akarja a kiegyezési tárgyalások befejezését.

Ha tel tud emelkedni a birodalmi tanács a helyzet e magaslatára, akkor eltűnhetnek a nehézségek, melyek e mű elé tornyosulnak; ha nem, akkor megfontolás alá lehetne venni egy második provizorium eshetőségét. Csak hogy ez a második provizorium a vég kezdetét jelentené.

Nem szabad feledni a nehézségeket, melyek a magyar országgyűlésen gördülének egy második provizorium elé, melynek a magyar országgyűlést csak egy esetben lehetne megnyerni: ha azt határozottan az önálló vámtérlet felállítása céljából kérnék.

Ezt jól megjegyezhetnék maguknak Ausztriában, mert ott nagyobb érdek a közös vámtérlet, mint Magyarországon és a vámkorlátokat gyorsabban felállítják, mintsem eltávolítják.

Politikai szemle.

Országgyűlés.

A megindulandó nagy kiegyezési hadjárat első előcsatározása pénteken folyt le a képviselőházban.

Az ülés napirendjére ki volt tűzve a Japánnal kötött szerződés becikkelyezése. Apponyi Albert gróf a szerződés tartama ellen nem emelt kifogást, de utalt arra, hogy Magyarország 1897. december 31 óta a külön vámtérlet álláspontján áll és így nem cikkelyezhet be oly szerződést, melynek minden pontjának jogosultsága annál biztosabb, mert maga a miniszterelnök is kijelentette a múlt év december havában, hogy ő minden tekintetben elismeri Apponyi azon álláspontjának korrektségét, mely szerint abban a pillanatban, a mikor Magyarországon az önálló vámtérlet állapottá bekövetkezett, idegen államokkal szemben együttes eljárás Ausztriával vámpolitikai kérdésben közigazgatás nincs megengedve.

Ez az álláspont azonban a miniszterelnökre nézve ma már kényelmetlennek bizonyult és Apponyi tevékeny elhatározással foglalt állást. Erveket hiányában egy magánbeszédre hivatkozott, melyet ő Apponyi-val folytatott és a melyből ő azt következtette, hogy az önálló vámtérlet alapon való állapottunk nem akadályozza azt hogy Magyarország és Ausztria még most is folyton a közös van-

térlet alapján köthet vámazzerződéseket. De ezenkívül még azt a morész állítást is kockáztatja, hogy a szerződés már azért is becikkelyezendő, mert a két kormány előzetes hozzájárulása alapján a szerződés már lényegileg perfektuálva van.

Lukács Gyula és Thaly Kálmán rövid felszólalásai után, — melyekben mindenkben osztották Apponyi felszólalását és pártolták az általa beadott határozati javaslatot, mely szerint a szerződés vétesse ki a napirendről és dolgoztassék át a jelenlegi állapotnak megfelelően. — Matlekovits Sándor állt föl szólaára, azt fejtegetve, hogy a külügyminiszter által kötött szerződés ellen nem emelhetők közjogi kifogások, mert a külügyminiszter nem közjogi személy. Ez a kijelentés nem csekély derűtlenséget kéltett a házban.

Kossuth Ferenc ki is mutatta rögtön ennek az álláspontnak az abszurditását és ennek kapcsán kemény szavakkal elítélte a kormány eljárását.

Kegyetlenül bánt el a miniszterelnök álláspontjával Horváthy Nándor, ki először is az ellen tiltakozott, hogy a kormány hozzájárulásával valamely szerződést perfektuálni lehetne. Addig, míg az országgyűlés nem ratifikálja a szerződéseket, azok egyszerű minden hatályt nélkülöző írási képeznek. De a mit a kormány a mai álláspontjával inaugurálni akar, az egyenesen közjogi államesiny, mely a magyar törvényhozással szemlőforlatást, Japánnal szemben pedig ugyszólván rosszhiszeműséget involvál.

Dániel Ernő báró kereskedelmi miniszter a kérdés közjogi oldalához csak keveset mondott, ő inkább arra vállalkozott, hogy a szerződést közgazdasági szempontból megédelmezze, mely oldalról tudvalevőleg senki sem támadta meg. Egyébként kijelentette, hogy nagyon sajnálja, hogy közjogi szempontok miatt így veszélyeztetik a szerződés közgazdasági érdekeit.

Mint hogy az Apponyi által beterjesztett határozati javaslatot husznál több képviselő írta alá, őt zárszó illette meg. A nemzeti párt vezére nagy felháborodással utasította vissza a miniszterelnök harcomdatát, hogy egy bizalmas magánbeszédében elhangzott nézetekből kovacsol érveket akkor, mikor a miniszterelnök ur nagyon jól tudja, hogy az ő (Apponyi) szája le van pecsételve, mert neki nem szokása ily magánbeszédet itt a Házban visszaadni, pedig a miniszterelnök akkor sokkal több olyan dolgot mondott, a mikből sokkal inkább lehetne érveket kovacsolni. De ezt végezte el a miniszterelnök ur magamagával. Ma csak az tűnt ki, hogy a miniszterelnök ur az önálló intézkedésről szóló javaslat elfogadásánál elfogadta a nemzeti párt támogatását és szavazatát azzal, hogy az ő és Apponyi álláspontja közötti eltérés nincs, most pedig kiált, hogy a miniszterelnök ur felfogása mégis csak különbözött az Apponyiétól, de ez nem akadályozta őt abban, hogy a támogatást akkor visszautasítja. Ez nem egyéb mentális reservatió. Hogy a miniszter-

elnök ily eljárásra képes, azt meg fogja jegyezni a jövőre nézve.

Azt beismerte, hogy helytelenül járt el, a mikor egy magánbeszédre hivatkozott, de azzal mentette magát, hogy ebben ő rosszhiszeműség nem veszerelte. Egyébként ma is azt állítja, hogy az önálló vámtérlet jogi alapján állunk, de azért lehet a közös vámtérlet alapon álló szerződést kötni.

A vitát ebben az izgatott hangulatban fejezték be. Az elnök elrendelte a névszerinti szavazást, melynek eredménye az lett, hogy 128 szavál 40 ellen Apponyi határozati javaslatát elvetették.

Az ülés további folyamán még két kisebb törvényjavaslatot intéztek el minden vita nélkül.

Siremléket Szatmáry Györgynek!

Felhívás.

A Magyar Tanitók Kaszinójának kezdeményezésére a magyar tanúgy munkásai (születtel alulirottak elnöklete alatt, bizottságot alakítottak, hogy bold Szatmáry György sírját az elhunyt érdemeihez méltó siremlékekkel jelöljék meg.

Ki volt és mit tett Szatmáry György — föléleges hosszan magyaráznunk. A ki az utóbbi három évtized kulturális mozgalmait ügyelemmel kísérte, tudja, hogy Szatmáry György ugyis mint publicista és országgyűlési képviselő, ugys mint a népoktatás ügyosztályának vezetője a vallás és közoktatásügyi ministeriumban, munkás életének minden pillanatát a hazai kultúra szolgálatának szentelte.

Erős, hatalmas nemzeti kultúra kapcsával egybefűzött egységes nemzeti állam; virágzó, általános, nemzetserősítő népoktatás; a műveltség és művelődés varázslatával a legelősebbnek látszó ellentéteket is kiegyenlítő nemzeti közszellem; ez volt az az eszme-háromág, a melyet Szatmáry György, mint publicista, magának kitűzött s a melyet mint törvényhozó és a népoktatás ügyének vezérlelője, megvalósítani törekedett és nagy részben meg is valósított. Ágyának minden gondolata, szívének minden dobbanása, hazafias lelkeének egész rajongása — mind a nemzeti kultúrát szolgálta, három évtizeden keresztül, tetel-lelket őr ő szakadatlanuságában.

Ily önzetlen, ily nemes férfúnak az eméket későbbi idők számára is megőrizni: erkölcsi kötelesség. Erkölcsi kötelessége első sorban a hazai népoktatásügy munkásainak, másod sorban a nemzeti kultúra minden igaz barátjának. A magyar oktatásügy munkásai nem is térnek ki e kötelesség elől, mert hiszen alig hullott le az utolsó rög megboldogult igaz barátjuk koporsójára, rögtön fölvetették a siremlék létesítésének eszméjét a Magyar Tanitók Kaszinójában s még e bizottság megalakulása előtt siettek felirékekkel áldozni a nemes célra.

véték volna azt meg nem nézni egy hajdon leányt!

Ozaváté felkötötte a megszakadt fűzet s hallgatva fonogattak tovább.

Juliska csak pergettte az órást, eregette a fonalat, de merengő elméje ott járt már a harcokereki vásáron és a szentháromság búcsujárók között. Leiki szemével végignézte az idegen, őrs, szépen enéklő tömeget; hallotta a gyönyörű Mária-képes zászlót, érezte az ifju legények kalapján virító bokréta illatát és a tavaszi nap fényesen losító melegét. Nem érezte magát soha ily boldognak; edes ál. adozással számított, hogy mikor lesz a búcsu.

Alig vet em észre, amint a háta mögött halkan megnyílt az ajtó s kisirt szemekkel belépett azon Lakatos Mihulyne.

— Miért jirt? — kérdezte Ozaváté kíváncsian.

Lakatosné a kezével szomoruan intett:

— Végo van mar az egyetlen lelkem gyermeknek! Elküldték otthonról, hogy ne hallja szegényke a sírásomat.

— Hogy hogy? — bántult rá Juliska részvevőleg.

— Nagy a torrótsága; ki nem bírja soha. Próbáltam kámforsos pálinkát, sós borecetel. Nem használ! annak semmi a világon! Véze!

Juliskának mind a két szemét elfutotta a köny és zokogva szólt:

— Valahogy a szeredai doktortól kéru orvosságot kéni.

— Hamar meg lehetne azt jáni leányom,

csak az a pénz volna. De mi is szegények vagyunk, mint ti. Az emborem bejárta reggel az egész falut, há kapna pénz: valakitől. Hanem ugyan ki adna nekünk kölcsön! Nehezen tudnók megfizetni.

Es sirt a bánatos asszony, mint a záporosó. Ott üldögéltek hármán gondolkodva; egyikök sem tudott egy vigasztaló szót kitalálni.

Juliska jutott szóhoz leghamarabb:

— Edes anyám! elmegyek én a búcsura foltos csizmával is. Szegény leányt nem azólnak meg érte. Azt a négy forintot pedig odaadom: hozzanak orvoságot vele.

Ozaváté fontolgatva felett:

— Én nem bánám, de hába spád megharagszik. Ó csizma adta.

— Csakme sem haragszik meg, nem olyan s természet.

— Az isten áldjon meg, edes leányom! rebegte közbe Lakatosné. Látom jó szív-d van. De há aztán a pénzemet miből adjuk meg majd?

— Valamiből visszatordul, ne busuljon.

— Tudod mit? Egy kosár méhet nekem dok érte. Olcsón kapod és még sokra méhetes vele, mert az isten áldása fog lenni azon a méhkáson.

Aztán sz lett a végo, hogy meggyógyult a gyermek a tavasszal a mélika szépen bekerült a Juliska virágos kertjébe.

„Ott zámogtek a méhek reggeltől estig a nyiló virágokon, melyeket az ifju leány kétszerre nagyobb gondnal ápoltt a léprák kis állatok kedviért. Felszámította minden nap ártatlan észével, hogy a rajok idővel mire szaporodnak mennyi mézet

adnak, s mindig úgy hitte, hogy azzal a négy forinttal igazán isten áldását vette meg a hához. Hátha tudta volna, hogy azok a pici méhek vigasztalást is hoznak még neki!

Mert bizony a földön nem lehet olyan boldog ember, ki magáról elmondhatja, hogy vigasztalásra nem lesz szüksége soha sem.

Juliskára is következtek feleget, rossz napok: édesanyja egyiben összeveszett a felső szomszédal irgalmatlannal.

Abban ugyan nincs valami szerfelett nagy dolog, ha egy Ozaváté egy felső szomszédal összevex; hanem abban már van, ha egy Ozaváté leánya esetleg épen a felső szomszéd fiába szerelmes s ekkor történik a szerencsétlen, mérgees zenebons.

Itt pedig ugy esett.

Balog Péter volt a felső szomszéd fia, ki minden nap járatos volt az Ozaváté szegényen házához. Szerette Juliskát s a leány is egész lélekkel csüngött a katonaviselő, sugár termelő, szép barna legényen. Templomban táncba mindig együtt mentek s kicserélve viseltek keszkenőt.

A hogy azonban a szomszéd szűlők között valami hitvány majorság miatt civakodás esett, Ozaváté a legényt szépen kiflítottta.

Azt kiáltotta át neki a pitar ajtóból:

— Az én házambos na járjon elelenség. Ha még egyszer ide beteszed a lábaid, én forrázom ki a két látó szemedet. Ugy tudd meg est, Péter!

Na ebből lett aztán épületen dolog!

A legény kezdett a koromsába jáni a éjjel utánig tudogálta a nagy utón a szomorubbául

H I R E K.

Bizalommal fordulunk tehát Magyarország oktatásügyének minden rendű és rangu munkatársához, kérve: támogassanak minket kiűzött célunk létesítésében.

Boldogult Szathmáry Györgynek, mi első sorban az 8 érdemeihez méltó díremléket szándékosunk emelni; második sorban — ércnél is maradandóbb emléktől — Szathmáry György nevére az „Eötvös-alap” orsz. tanító-egyesületnél tanító-árnyak és tanítóknak segítségére szoruló özvegyei javára alapítványt tenni. Erre a kettős célra kérjük a kegyeletes adakozásokat.

Jól tudjuk mi, hogy a magyar oktatásügy munkái nagyobb anyagi áldozatokat még az ily nemeszóra sem hozhatnak s azért csak arra kérünk mindenkit, hogy adjon annyit, amennyit tud, de adjon miniszert, hogy a „Szathmáry-alapítványban” a magyar tanügy munkái összehangolásának nagy erkölcsi ereje tisztelettel parancsoló módon nyilatkozzék meg s az a sírrel, a melyet a megboldogultnak emelni fogunk, külső díszével is hirdesse, hogy a magyar oktatásügy munkái tudnak hálással lenni és hogy szeretik azt, a ki őket szereti.

A jezzel kettős célra a legszerényebb állíreket is köszönettel vesszük s a nemeszűrű adakozókat arra kérjük, hogy a Szathmáry-síremlékre és alap- a szánt adományokat bizottságnak pénztárosához: Ujváry Béla szerkesztőhöz küldjék be (nem névre, hanem) ily címen: „Néptanítók Lapja szerkesztőségére, VI. Podmaniczky-utca 37. szám.” Az adományokat bizottságunk pénztárosa a „Néptanítók Lapjában” fogja nyugtatványozni.

Abban a reményben, hogy a magyar oktatásügy munkái a magyar kultúra barátai támogatni fogják minket kiűzött kettős célunk aláírésében, vagyunk hazafias ödvözléssel:

Budapest a „Szathmáry-síremlék és alap” bizottságának a Magyar Tanítók Kaszinójában 1898 március 9-én tartott üléséből:

Haldz Ferenc,
miniszeri osztályfőnöke,
bizottsági elnök.	Péterfy Sándor,
az „Eötvös” alap elnöke
bizottsági elnök.
Lakits Vendel,
a Magyar tanítók Orsz.
b. elnöke, bizottsági elnök.	Szabó Bugyi László,
titár.
Ujváry Béla,
a „Néptanítók Lapja”
szerkesztője, pénztáros.	Révhágyi Irén,
a „Magyar Tanítók Kaszi-
nója” igazgatója, elnök.
Cserven Géza,
Dietzl Elek,
Wendler Irma,
Stokovecky Mátyás,
jgyőrű.	

— **Közevadás.** Udvarhelyvármegye főispánja, Haller János gróf, Kondor Géza állatorvost a székelyudvarhelyi járásba járási állatorvosná nevezte ki. Kondor Géza földink, két hó előtt tetítte le állatorvosi vizsgáját a legjobb sikerrel, és mindössze huszonkét éves.

— **Halálhíradás.** Dr. Horváth Ernő m. kir. államvasuti felügyelő április 28-án reggel 7 órakor térfőra délen, 42 éves korában meghalt. Az elhunyt főnöke volt az államvasutak igazgatósága titkársági ügyosztályának s a vasuti főhivatalnok kar legképzettebb és legkitűnőbb tagjai közé tartozott. Nagys műveltsége, ismereteinek bővsége, előzékeny és szeretetreméltó modora a legszele- sebb körben, jórészt az egész országban, ismertté, és kedvelté tették azok előtt, kik vele hivatalban vagy ezen kívül érintkeztek. Az államvasutak ve- erítikárságában a legkönyösebb természetű bizalmi állást töltötte be s hogy fényesen meg- telelt nehéz és fontos hivatásának, bizonyítja a mely gyász, mely elhunytával a vasuti körök, a legmagasabbtól le a legkisebbig örvény, betölti. Korai halálát ilju neje és öt gyermeke siratja, kik- nek tájalmában az ország vasutasain, a nagy rokonságon, számtalan jó barátan kívül részvétel- osterzik a magyar sajtó is, melynek az elhunyt önzetlen barátja volt. Temetése f. hó 29-én pénteken délután volt, a külső kerepalet ut 15. sz. házból. — Szemesy Vendel nyugalmazott kir. adótárnok április hó 27-én életének 75-ik évében elhunyt Nagy-Kanizsán. Özvegye szűl. Eddy Izabella és két gyermeke Mariška és Victoria gyászolják. — Unger Ferenc szűl. Csicsinovich Lujza, Unger Alajos, fővárosi ügyvéd, volt országgyűlési képviselő édes anyja, április 30-án, életének 79-ik, boldog házasságának 64-ik évében agyszélhűdés következtében elhunyt Nagy-Kanizsán. Temetése ma délután 5 órakor lesz. — Csék Árpád, Keszthely rokonszenves szolgabíróját mely gyász érte. Édes atyja, Csék Antal, a gróf Festetics uradalom 42 éven volt számtartója, szerdán éjjel 79 éves korában elhunyt. Az öreg ur kopor- sójánál Keszthely egész előkelő közönsége meg- jelent pénteken délután, hogy utolsó útjára el- kísérjék.

— **Tanfelügyelői látogatás.** Dr. Ruzsicska Kálmán, kir. tanácsos, tanfel- ügyelő, apr. 28-ikán meglátogatta a nagy- kanizsai izr. elemi fiu- és leányiskolákat. Kíséretében voltak dr. Neumann Ede főrabbi és Busz Samu igazgató. A kir. tanfelügyelő a tapasztaltak fölött meleg el- ismerését fejezte ki.

— **Eljegyzés.** Siren Tivadar, a nagykanizsai Siren és Klein cég beltagja, eljegyzte Elmeng- ger Károly, a varasli lakarekphéztár igazgatójának

leányát, Herminia kasszonyt. — Beres Viktor keszthelyi kir. bírói társaság eljegyzte Schöring Lenke kasszonyt, Schöring József előkelő kesz- thelyi nagyiparos leányát.

— **Koroknyai Ötös** a Budapestent elhunyt festőművész a 80-as évek elején ismert alakja volt városunk társadalmának. A fiatal festő 1880-82-ig állandóan Nagy- Kanizsán Dobruza Benő házában lakott. Egykori szállásadójának 10-12 kép van az időből birtokában. Koroknyai rendezte annak idején az Izr. Nőegylet *Paraszt-élet* melynek fényes sikere még most is élénk emlékezetében van közönségünknek. Koroknyai ezen mulatságra festette meg az Izr. Nőegyletnek mind a mai napig gondosan megőrzött táncrendjét, mely óriási nagy- ságban egy duhajkodó parasztleányt ábrá- rózól és minden alkalommal méltó feltű- nést kelt.

— **A nagykanizsai népiokola álla- mosítása.** Dr. Ruzsicska Kálmán, kir. tanfel- ügyelő, a nagykanizsai közönségi elemi népiokola államosítása ügyében hozott képviselőválasztási határozatot és ennek kapcsán a közönségi elemi iskolák összes személyi és dologi viszonyait felülvizsgálta és helyben begyűjtött számadat- ok, alaprajzok, mérlekek és leltárak kíséretében apr. 29-én, Nagy-Kanizsáról terjesztette föl a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez.

— **Élelt vannt.** Az idei fűrdővárd ideje alatt azaz május 1-től fogva szeptember végéig, Nagy- Kanizsáról rendkívül-mérsékelt árú I., II. és III. osztályú, az egész évadra, azaz az évi szeptembertől 30-ig érvényes menettérjegyeket adnak ki Siofokra, Szántódra, Balaton-Földvár m. h-re, Szar- szó m. h-re, Szemesre, Boglárára, Fonyódföldtelepre, Maria telepre és Balaton-Szent- Györgyre, továbbá (Siofokon át) Balaton-Füredre, Almádiba, Keszéssre és (Bogláron, illetőleg Fonyódföldtelepen át) Badacsonyra és Revúttelepre és vissza. E menettérjegyek alapján az utpögy- zást a fennnevezett vasuti gőshajózási állomá- sokra és viszont közvetlenül továbbítják.

— **Észrevételek feltevése.** Az eszrevé- teléselő bizottság a tavasz beálltával ismét fel- szólított kűldött a közönségi jegyzőkhöz és lette- sekhöz, hogy az ideen se hanyagolják el az eszrevéti gyűmölcsők feltevést. A saját körökben használnak oda, hogy egy a közönségbeli lakosok, mint az iskolai tanulókat mentől több példánál helyezzenek el az országutak mentén és a közönségi terén. A jelen idő a legalkalmasabb a csontar- maguak csíráztatására és előteltésre, ilyenek a mandula, dió, barack stb. Vasárnap délután pedig az istentisztelet után a lelkészek szönlököl- töl a híveket, hogy minél többen állítsanak ha- szait a gyümölcsőket vagy szönlöknöket.

szomorúbot nótákat. Nem volt annak egy tiszte- seges perce.

A szegény leánynak pedig mindig olyan volt a zeme, mintha éjjel, nappal valamí gonosz formát reszelt volna. Éjszaka még álmában is vizeire sirta a párnát feje alatt. Nappal meg, ha hazajött a mesei munkáról, belopódzott titkon a kis virágos kertbe, hol szokta sultogó szavak- ban panaszkodni ki magát a fűszeres magányra.

Az apró méhek sürűn döngöttek körülé a meg nem bántotta volna egy is, hanem kihallgatták keserű panaszát az uóló szög.

A Balog Péter öregei végre megelégedtek a fü bubánzatát a esztélete jámbor fortélyokkal próbál- ták Öszvátnéet valahogy helyre békíteni. De nem fogott semmi a nagy mérű as-szonyon. Egy nap alati százszor elmondta, hogy kezét a Balogék ajtókilincsére többet rá nem teszi; de his az ő udvarára sem tapos a Balog familia semmi pereputva.

Ilyen istenverte állapotok között mentek be a nyárba.

Juliusi forró napok voltak. Adorján szorgalmas lakóinak nagy része künn törté magát a mezőn sürgős aratással. Minden második ház ajtajában seprű vala döjtve, nyilvánvaló figyelmeztetésül, hogy nincsen senki otthon. Néptelenek voltak mindenütt az utcák, melyeken legfőlebb egy pár anyátlan gyermek cselegett a porban.

Az Öszváték udvarán sem volt valamí nagy sürgős; egyedül az asszony mutatkozott otthon. A férje délebb után kiment a leánynyal, hogy

vecsernyén lekappja azt a kis buzát ott a Gyakorszálon. Már is szakadtól a szála.

Maga az asszony is csupán azért maradtott a háznál, mivel a méhek már délelőtt azokatlanul kezdtek magukat viselni. Vastag rétegben gyű- lekettek ki a méhkas szája körül s nyüzsgötek- forogtak, mintha meg lettek volna bolondulva. Ebből pedig világosan látszott, hogy délután bi- zonyosan eszesíteni fognak.

Meg is történt. Öszvátné éppen szunyókált a borostyánfa alatt, mikor a raj egyszerre csak leledült a meleg levegőben. Akkora volt, hogy egész árnyékokot vetett a nagy georginákra.

Gyorsan talpon termett a szundikáló asszony s a hosszú pónára kötött méhkaszt feltartá ma- gasba, csalogató fűtytel utánözva a vesző anyaméhnek hangját.

Azonban csakhamar szomorúan látta, hogy a raj mind tölebb, tölebb kerekedik s tovább ké- szül önna.

Egyre keservebben fűtyült egész lelkénekad tából, a minek ugyan még anny haszna sem volt, hogy a méhek legalább arra induljanak, a merre akarta.

Egyenesen a felső szomszéd felé özönlöttek és kényelmesen letelepedtek a Balog Péterék udva- rán álló öreg eperfára.

— Tyűh, forgós teremtetle! szisszent fel Öszvátné. Na oda aztán jó helyre szálltatok! Szinte a háját lépte, hogy mitűvő legyen. Gondolta, ott hagyja, vesszenek el a gyig. De meg azt is felveté, hogy iszonyu egy kár a azon

kivül mindenféle hazi háborúsnak lesz az indítója, ha férje haxi jó este a meséről.

Mit csináljon? Hova igyen?

Utoljára sem volt egyéb választás előtte, mint hogy vagy átözöngözzék azep istenbírve Balog Péterekhez, vagy ott hagyja pusztulóba a rajt, honnan az, eszere keve, öörke kivándorol va- lamelyik közeli erdőbe.

Nézett segítség után, a kit átakűldjön. Nem látott egy árva lelket sehol. Hosszu lelki viaskodás után mégis csak meg- indult a szomszéd udvar felé.

Nem sejté, hogy éppen a legény van otthon, ki a csőr megelt a kertel kaszálgatja. Megkönyölyve lélekezett, hogy senki sem volt az egész életen.

A Zsabri farkasóvalva sompölygött e-ébe. Nem gyözött örömenek eléggé kifogással adni, hogy ő is valahára a maga portáján tisztelheti a jó szomszédasszonyt, kinek könyhájához anyi ke- serű és édes emlék köti.

Barátságosan nyilatgott a határtalan szerem- csének.

Qvartátnak ideje sem volt a Zsabrit bár csak egyszer végigismogatni: rémülten vette észre, hogy az eperfáról otromba fűrtűkben alácsüngő mé- hek gyanusan kezdenek ismét fű-akűldni.

— Éjnye, éjnye! egy kis édes téjjel kellett volna ezt a méhkaszt beprecskelni. Megérem, még most se szállnak belé! — A mint a sóhajtozva mondott szavakat a ku- tyanyalogsára észrevétlen előkerült legény meg- hallotta, hirtelen beosont a házba, honnan egy

Vendégülöök kongresszusa. A magyar vendégülöök országos kongresszusa fogtak tartani május 11-ikén és 12-én, még pedig szintén Debrecenben. Az első napon a nyugdíj-kérdést fogták tárgyalni, a második pedig a vendégülöök általános bajait és kívánalmait. A kongresszuson tárgyalandó kívánalmak a következők: 1. a r. gálé-bérlét megszüntetessék; 2. a szegény népek a pálinkától való elszakítására a bor- és a söradó leszállítások; 3. az italmérséi jog díja mérsékeltesse; 4. a pálinkamérsék száma korlátozatosse; 5. a palackozott sörrelés borral való kereskedés szabályozatosse; 6. a műbor-készítés megakadályozatosse; 7. a záróra egyenlősítatosse; 8. a vendégülőség a a képesítéshez kötött iparokhoz sorolatosse.

Németzet vármegyénkben. Szalkay társulata ma távozik városunkból. *Lendvén Bérjai* társulata játszik már két hét óta, de a közönség részvételenségén mertörök az igazgató minden törekvése. — *Keszthelyen Jaszenszky* jól szervezett kis társulata a héten befejezi a tavaszi szezon. Az „Ama-on” szálló nagy terme estéről estére zsutofiasig megtelik és erre rászólgal a társulat, mely minden tekintetben sikerült, összevágó előadásokat mutat be. A repertoár tele volt újdonságokkal. A héten *Balassa Jenő*, a *Vigaszínáz* tagja vendégzerepelt három estén. Pénteken a kikapos patikariust mutaták be először jó előadásban. A főbb szerepeket *Jaszenszky*, *Jaszenszky*, *Szabó Samu* és *Szigeti* játszották. Tegnap „Folt”, a mely tisztít került színre az igazgatóné jutalomjátékául, ki *Matilde* szerepét játszotta. — *Zala Egerszegre* e hó közepén vonul be *Dob* kitűnő társulatával.

Tilos a kerékpározás. A rendőrkapitányi hivatalától vettük a következő:

Hirdetmény.

A helybeli m. kir. 20. honvéd gyalogezred parancsnokságának megkeresése folytán a kerékpározást szabályozó magas kormányrendelet második §-a alapján a városi közkórház mögött fekvő a katonai kintostár által bérelt gyakorló terezen a katonai gyakorlatok tartama alatt a kerékpározást tiltottam. Ezen tilalom megszegői kábátást követnek el és a fenti idezett magas belügyminiszeri körrendelet 18. §-a értelmében 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel sújtattak.

Nagy-Kanizsa, 1898. évi április hó 22-én.

Dedk, rendőrnök kapitány.

Ajánljuk a rendőrkapitányságnak, hogy hasonló rendelettel tiltsa el a kerékpározást a sétaterézen is. Neha hosszú sor bicikliző vágtat keresztül a promenádra a sétálóknak bosszúságára.

Éjjeli látogatások. Szigetvárott — mint tudósítónk írja — szokásba jött az éjjeli látogatás Különös előszeretettel teszik látogatásaikat a

szokatlan vendégek a kisebb kereskedők üzleteiben. Természetesen nem válogatósak a kilincsek és ablakzárók mikénti a különben szokásos nyitogatásainál, hanem allandóan az erőszakos lezsergetéssel jutnak a finom illatu szivarok, zamatos csemegék és élvezetes cognac a más italokhoz. Az elmúlt éjjel a szigetvári or-zásos vásár alkalmával is kedve jött pár csavargónak egyéb jó üzlet hiányában, hogy a bagó és szivar csuka helyett británikat, a közönséges treber helyett pedig valami finom italt élvezzenek. A véletlen éppen *Ullmann* Zsigmond füzeres üzletéhez vezette őket, hol előzetesen meggyőződhettek a finom szivarok és italok dus raktáráról. Nagy gyakorlatra valló módon lefe-szítették a kirakat ajtóit, kevésbbé ügyesen átörtek az üveget, úgy hogy *Ullmann* füzeres erre felébredt. Ez a betörőket semmit sem zavarta meg, hanem kinyitva belső ablakait is a kirakatnak, behatoltak az üzletbe és világosságot csinálva, nyugodtan pakolták a trafikot és finom italokat, mert *Ullmann* a fejére húzta a takarót és fiatal felesége biztató szavaira sem bontakozott ki abból, hogy lármájával elriaszassa az éjjeli látogatókat. Azok felpakolva nyugodtan távoztak az ablakon keresztül, a kereskedő pedig inventálható üres pénztárt, kidírtit trafikot és üres üvegeket, a miket a jó szívű látogatóknak méltóztatott hátrahagyni. Valószínűleg ugyancsak a betörők rabolták meg a város másik oldalán fekvő kereskedő-üzletet is, tán egy órával később, honnét hasonló árukkal távoztak. A casendörtség erélyesen kutatja a betörőket s kihe-tőleg nyomára fog akadni.

Építkezés a fűrdőtelepen. Nem is építkezés az tulajdonkép, csak amolyan toldozás, foldozás. A *Keszthelyi „Hullám”* szállót már tervében elrontották, egyrészt mert kicsinek bizonyult már az első évben, másrészt mert a jobb szárny nagy ablakai alig emelkednek egy méter magasan a földtől, olyan a képe, mintha erőszakokkal beleszorogattak volna a talajba. Valóságos falusi munka ez az építkezés, mely a rohamosan és szépen fejlődő *Keszthelyi* fűrdőnek egyik leg-felülőbb csúfága. Az idén a belső részén kiszölgelve hozzá ragasztanak egy jó darabot a szállóhoz, a mivel szétszaggatják teljesen a szimetriáját. Az egyöntetű véleményhiány, a pártoskodás megkövesedett eredménye ez az épület *Keszthely* fűrdőtelepen. A kicsi korzó virágos helyeit nem gondozzák kellőképen, zöldnek elég zöld, hanem virágot alig találai benne.

Sport. A *Hungária nagykanizsai kerékpározó sport-egyesület* vasárnap május hó 1-én kétréndbeli kirándulást tart és pedig: reggel *Pallinba* (indulás 5 és fél óraker); délután *Zákányba* (indulás 2 óraker). Összejövetel a bazárban.

Második magyar királyi osztály-sorsjáték. Az előttünk fekvő sorsolási tervzet szerint a második osztály-sorsjáték első osztályá-

nak husás május hó 11. és 12-én lesz és tiszteit olvasóinkat különösen ügyelmeztetjük a *Török A.* és *Tsa* budapesti cég hirdetésére. Ezen általunk ismert céget azért ajánljuk, mert ez szigoruan pontos és vevőit legjobban szolgálja ki. Ugy látszik, hogy *Fortuna* különös kegyével árasztotta el e céget, mert értesülésünk szerint az első sorsjáték alkalmával mintegy háromnegyed millió korona nyereséget fizetett ki vevőinek. A nyeremények száma, valamint a sorsjegyek árai az I. osztályhoz — és pedig egy egész 6 frt, egy fél 3 frt, egy negyed 1 frt 50 kr, egy nyolcad 75 kr. — ugyanazok maradtak a 3 máódik sorsjátéknál is. Aki tehát a szerencsének kezet akar nyujtani, forduljon bizalommal *Török A.* és *Tsa* ióeljárásokhoz Budapesten.

Örökség mely Kanizsa közelében levő ingatlanból áll, a legutóbb-szebben kölcsgöt keresek. Levélbeli ajánlatok kéretnek „Örökség 32” cím alatt Budapest főposta restanté.

A gabonaüzletről.

Nagy-Kanizsa, 1898. április 30-án.

(—sch—n) Már rég nem volt oly érdekes hete a tőzsének mint a lefojyt hét. Kezdetben nagy hausse-áramlat uralkodott, mely után csakhamar baisse reakció következett, de nem tartott sokáig, ezt a borseanerek realizációra és fedezésre használták fel; szóval az árak nagy hullámzásokon mentek keresztül.

Természetesen izgatottság sem hiányzott, ami ha egy kis szenzáció is belevegyült. Egy bause spekuláló tőzsedéfgnyök beszüntete fizetéseit és ez a meglepetés oly nagy zavart okozott, hogy a tőzsdetanács aznap a határidő üzletet kénytelen volt egy fél napra leifüggeszteni.

A készáru üzletben különösgen a buzát nagyban forszírozták. A budapesti malmok e hét elején nagy vételkedvet tanusítottak, utóbb azonban ugy látszik a borsos árak miatt tartózkodtak a vásárlástól.

Helyben a gabonaüzlet áru hiánya miatt nem nagy mérveket ölt, az árak pedig a budape-ti tőzsdé tendencia alapján igen szilárdak.

A vetések általában jól állanak. Az időjárás száraz, ami a vetések fejlődéséhez igen kedvező.

Piaci árak:

Buza	frt 14.30—60
Rozs	9.65—75
Tengeri	6.10—30
Zab	7.20—30
Arpa	8.50—9.50
Bab jehér	6.80—90
„ tarka	5.75

Az árak métermázsánként és kanizsai paritásai értendők.

Budapest 1898. április 30-án (Távirati tudósítás).

A buza készáru teljesen üzletetlen.

Határidőüzlet:

Buza május—júniusra	frt 14.33
„ szeptemberre	10.63—65
Rozs	8.18—30
Zab	6.10—20
Tengeri július—augusztusra	6.80—32.

Közgazdaság.

Az Állatforgalom szabályozása.

(Folytatás.)

Alig e halasztható, égető szükségé váli tehát a tulajagos forgalmi korlátozásokból származó bajokat orvosolni. Az orvos-lának alkalmas módja kinálkozik abban, hogyha az intenzivebb állattenyésztést folytató alföldi tőzsedégek, melyek némelyikének határa egy-egy ki-ebb vármegyé területével fölér — az állatgyógy-szűgyrendészeti szolgálat tekintetében önálló kisebb körzetekre osztják fel.

Est a felosztás földművelési kormányunk, mint az állatgyógy-szűgyi szolgálat legfelső öre és intézője, a belföldi forgalom tekintetében, mindentől függetlenül, saját hatáskörében is megteheti s bizonyára meg is fogja tenni. Köz-gazdasági érdekeink aronban megkövetelik, hogy az ilyen felosztás előnyei ne csupán a belföldön

tejes-bőgrével termett a megszorult asszonyhoz. — Itt van a tej. Sietni kell, mert mindjárt el-szállnak, ha késünk.

Ösvátné nem érkezett soká gondolkozni; hamarosan béprécskélte a kosarat tejjel és a hosszú póznán feltartotta a zumbogva zsbongó raj alá. Aztán fűtyölt ismét, csalogatva, édesgetve az apró jószágokat.

— Adja, tartom én, — kérte a legény. A sz-zonynak azonban újra megjött a haragos esze, s hidegen vetette a legénynek a választ:

— Eligazítom én, fiam az én bajomat. Igazítad te a tiedt.

Balog Péter cicsüggedve támaszkodott a kerti veteményes deszka-kapujához.

A méhek eza atí vizsgálgatták, bírálgatták a részükre felajánlott szállást; bemeüték, meg ki-szértáltak onnan. De sehogyszem akartak komolyan belé hurokolódni.

Val-mit mintha vártak volna.

Ösvátné egy darabig csak tartotta a póznát katonásan, hanem egyszer már azt hitte, hogy leszakad a karnja, ugy belefáradott. Reszketelt egész testében s utójára fűtyölni is csak ugy tudott, hogy — ligha felhallatszott a fára.

A kos-ral lejtjenti pedig baj lett volna: felé-nyire benne volt a méhraj.

— Péter fiam! jöszte, fogd meg csak egy kis-csüt ezt a rud t. Nem birom tovább fentartani.

De sem végezte a mondkáját, mikor az iz-mos legény fogta már a póznát s olyan gyönyö-

rűen fűtyölt a méheknek, hogy azok egyre sürű-bben omlottak a kosár oldalára.

Délutáni harangszór: készen vala minden, csu-pán haza kellett vinni.

Ösvátné engesztelődve szólt a hü segítséghez:

— Ugyelj fiam, nehogy felbolyduljanak, a mint áthozod.

Nem bolydultak azok! Házikójukat olyan vi-gyázva tartotta kezében a legény, mint a pap a templomi szentséget.

Othon elhelyezték a kis virágos kertbe s mikor a mezőről haza érkezv Juliska álmélkodva belépet az egyszeri méhesbe, édes anyja örö-mmel mutató ujjával:

— Látod, már két kas van! maradjatok itt míg a vacsorához látok; szedjétek méh fűvet s rakjátok fel nekik az állásra, hogy annál inkább, ota édesedjék a raj.

A magára hagyott boldog ifju pár kacagótt, vihogott roppant örömben s rakott annyi méh-fűvet kerekön a kashoz, hogy másnap reggel alig bírtak kizsállani a szegény pióc méhek.

Az alsó szomszédból a hangos vihogásra oda vetődött Lakatos Mihályné, a két szerelmes mé-héset éppen csokolózva kaptá.

Nevelő szavakkal riasztá fel őket:

— Ugyebár, Juliska, nem volt drága a méh? s édesen csókolta meg ő is karnján tartott, piros ege szűgtől-duzzadó gyermekét.

lebonyolítandó állatforgalom tekintetében érvenyesüljenek, hanem, hogy a felosztás érvénye a költőre irányuló forgalom tekintetében is érvényesüljön.

A létrejött kiegyezéssel sikerült a gazdaságosság és irányu jogos óhajának érvényt szerezni. Az osztrák kormány, a monarchia másik államban irányuló állatforgalmuut tekintetében is előlegesen a földművelésügyi miniszter-javaslatát és elvben hozzájárult ahhoz, hogy 360 négyzet kilométernél nagyobb határral bíró községek (szévétközös és fenforgó állategészségügy-rendőri biztosítékok mérvéhes képest, több-kisebb állategészségügyi körzetre osztassanak fel.

Hogy a nagyobb kiterjedésű községek milyen kiterjedésű, hány körzetre és mily módon osztassanak be: arra nézve általános érvénnyel bíró megállapodást előzetesen létesíteni természetesen nem lehetett. Az illető községek helyi viszonyai egymástól annyira eltértek, hogy a felosztás részleteit és föltételeit, csak esetről-esetre lesz a kormánynak módjában megállapítani. Altalánosságban most csupán annyit lehet jelezni, hogy a körzeteknek — könnyű fölismernékük céljából — lehetőleg természetes határral kell bíriok; továbbá, hogy az illető község (város) állategészségrendészeti szolgálatának is felosztás által igényelt terjedelemben és szervezéssel kell kibővítilnie, ehhez képest önként érvezhető, hogy az ezen célból szükséges állatorvosi szakasemélyzet alkalmazásáról az illető törvényhatóságoknak kellend gondoskodni. Ha a nagy kiterjedésű községek körzetre való felosztása toganatosít a lesz: ennek megtörténte után olyankor, midőn valamelyik körzetben ragadós állati betegség lép fel: nem fog többé a község egész határa zár alá vétetni, hanem csupán az illető körzet, a melyben a betegség föllép, a többi körzet állatforgalma pedig teljesen érintetlen marad.

E tekintetben csupán a ragadós tüdőlob betegségnek notáni föllépése esetén lesz kivételnek helye, a mely betegség tekintetében ugyanis a községi határnak kisebb körzetre való beosztása legalább az Ausztriába irányuló állat (ez esetben szarvasmarha) forgalom tekintetében nem lesz érvényesíthető. A mondott betegség föllépése esetén tehát a forgalmi korlátozás a község egész területére lesz kiterjesztendő. Ez a szigorított kikötés azonban tekintettel arra, hogy a mondott állati betegség — a mely egyáltalán már a felvidéken is csak szörványosan fordul elő a nemsokára az ország egész területéről végkép ki lesz küszöbölve, — az érdekelt alföldi vidéken nem észlelhető: gyakorlati jelentőséggel ott amugy sem bír; tehát abból gyakorlati hátrány alig fog származhatni.

A valamely község vezmentes körzeteiből, egymástól függetlenül lebonyolítandó forgalom érvénye azo-ban megszűnik akkor, ha az állatforgalom úján valamelyik körzeteiből ragadós állati betegség hurcoltatik be a másik állam területére. Ilyen esetben ugyanis az illető betegség iránt fogékony állatok bevitelle mindaddig, míg a betegség hivatalosan megszűntnek nem nyilvánították, a származási hely egész közigazgatási területéről (szolgabírói járásból, törvényhatósági joggal felruházott városból), tehát a nagy kiterjedésű község egész területéről is, megtiltható vagy korlátozható. Ugyanez a korlátozás érvényesül az illető nagyközség területén tartandó vásárok tekintetében is, vagyis, ha a körzetek valamelyikében ragadósállati betegség lépne föl, az illető község iránt fogékony állatok vásárra hajlésa a község egész területéről tilos.

Ez a kikötés is arra kell, hogy intsen, hogy az ilyen körzetekben az állategészségügyi rendőri szolgálat — a többi körzet indokolatlan megterhelésének megelőzése céljából — a legnagyobb gondnal és szigorral kezeltesék.

Alig szükséges azt különösebben kiemelni, hogy a földművelési kormánynak által kivívott ezen kedvezmény milyen rendkívül fontossággal bír közigazgatásunk egyik nyomós érdekére: az állatforgalom és értékesítés akadálytalan lebonyolítására, végeredményében tehát mezőgazdaságunk fejlődésére. A gazdaságosság régi óhajának sikerült e vívmánynyi eleget tenni: megelőzni a sok panaszt, mely az indokolatlan és méltánytalan korlátozások által okozott anyagi károsodások folytán felhangzott a megszabni, különösen a jelzett szempontból leginkább érdekelt alföldi községeink beödogulásának újabb irányát. Kétségtelen: tartjuk, hogy az érdekelt községek sietni fognak ezen kedvezmény igénybevitelére az alkalmat megragadni a nem fognak visszariadni azon anyagi álgzatoktól sem, a melyek a tervezett felosztás folytán szükségessé váló fokozott ellenőrzés és állategészségügy-rendészeti igazgatás pontos és szigorú teljesítése érdekében fognak fölmerülni.

(Vége.)

Szerkesztői üzenetek.

„Nemcsak harmat...” — Ez nem oly sikerült, mint az előbb beklidőt. A hasonlatnak nagyon kell vigyázni. A könyveket nem szabad a virágot illető harmathoz hasonlítani. Csak folytatassa! Mihalvt valamelyik a mértéket teljesen megüti, küldni fogjuk. Tudósítottunk körjük: mindenkedjenek lapunkat a vetések állásáról értesíteni.

E. J. Ugy van az az ember, a ki a másikat olyan bánságban kiváncsított arra, hogy neki egy igen jó barátja egy „szarvasmarha” (17) ismerős, az egész egyenletet elcsúszta. — Ez talánkint a költészet kíváncsival. G. H. Jevé emlékeimben? (Soha sem volt az, csak 4 arja magt annak. G. V. A „Aggyma” áremelkedést nem a spanyol-amerikai háború idejete elő.

NYILTTÉR.

(Az a rovatban közzétételért nem vállal felelősséget a szerk.)

Monyasszony-ruha 65 krtól

14 frt 6: krig méterenként, — valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatossab, asszér, sőt is mintámban. Privát fogvaaszkodások postábr és vámmentesen valamint házhoz szállítva. — mintáikat pedig postafordultával küldünk.

HENNEBERG G. selyemgyáral

(az az kir udvari szállító) Bérschheim. (8) Magyar levelezés Svájcba közzetere levélbolyog ragasztandó

Köszönetnyilvánítás.

Bo'dogult nőm, illetve édes-anyánk

Eperjess Sándorné, sz. Söhr Róna

urnó elhunya alkalmából, a részvét oly imponáns és megható módon nyilvánult irányunkban, hogy egyelőre lehetetlen azokra egyenkint válaszolnunk. Fogadják tehát mindazon társulatok és egyesek, a kik akár szóval, akár írásban, akár koszoru küldéssel tájéalmunkat részvétük kifejezésével enyhíteni törekedtek, ez uton is hála köszönetünket.

Nagy-Kanizsán, 1898. évi ápril 28.

Eperjess Sándor és családja.

Laptulajdonos és kiadó:

FINCHEL FÜLÖP.

Jegyzéke a második m. kir. osztályosjáték 50,000 nye-reményének.

A legnagyobb nyzremény a legszarvacsebb esetben a t r-vozat 9: 4. szerint,

1,000,000 KORONA.

1 jutalom	600,000
1 nyer. á	400,000
1 "	200,000
2 "	100,000
1 "	90,000
1 "	80,000
1 "	70,000
2 "	60,000
1 "	40,000
5 "	30,000
1 "	25,000
7 "	20,000
3 "	15,000
31 "	10,000
67 "	5,000
3 "	3,000
432 "	2,000
763 "	1,000
1238 "	500
31790 "	300
3960 "	170
4900 "	130
3950 "	100
2900 "	40
50000 "	nyeremény és 1. jutalom

Legkedvezőbb esetben egy sorajegygyel

1,000,000 korona nyerhető.

Nemsokára ismét kezdődik a II-ik magy. kir. szab. osztályosjáték és az alkalommal a kibocsátott 100,000 sorajegygyel 50,000 nyereményt oszt, mely ösmértékben 12,160,000 kronát képvisel. Az általi feltüntetett nyeremény-táblánat szerint a sorajegygyek felé föltétlenül nyer. Késs osztályosjáték, mint általában ismeretes, még soha nem létesített nyereményosztályokkal bír. A törzsért ára az eredeti sorajegygyeknek egy egész az első osztályba 6.— frt

egy fél	3.—
egy negyed	1.50
egy nyolcad	—75

melyeket a pénz előzetes beklidése vagy utánvét mellett küldünk szét. A hivatalos sorozólat jegyzéket 1. v-voínknak a megtörtént húzások után minden felajánlás nélkül megküldjük, míg hivatalos tervezettől kiváncsán bárkinek díjtalanul szolgálunk. Tudvalevőleg az összes húzások a magy. kir. ellenőrzés mellett és egy kir. közzeggyel jelenlétében sthetnek és szoknál mindenki jelen lehet. Láttuk, hogy az első osztályosjátékunk mily órási volt az érdeklődés, olyannyira, hogy körvonalai a húzás előtt teljesen elhanyagolt volt sorajegygy kapai. Az első sorajjáték legtöbb játézója a játékok a második sorajjátékban tovább folytatja a egy az új verék részére csak csakál a kérelmet. Nagyon ajánlatos tehát a II-ik magy. kir. szabadalmazott osztályosjáték első húzáshoz a megrendeléseket minél előbb hozzánk juttatni, minden osztr azonban legkésőbb

április 22-éig

hogy azoknak biztosan esiegt tehesünk. Nyeremények minden nagyságban készpénzben fizettetnek ki nálam.

Pethes R. és Tsa

a magy. kir. szabadalmazott osztályosjáték főfelárulatója

BUDAPEST, V. Nádor-utca. 6.

Igen alkalmas az étkezéseken. — Rövid használat után elfelejtődhet.

Egészségügyi hatóságoktól megvizsgálva.

(Bizonyítvány kelt Héusben, 1937. júl. 3-án)

Kalodont ja

legjobb és legjobb
Fogtisztító-szer

A száj kibillítése csupán fog vagy szájvízzel nem elégséges a fogak tisztítására. Ehhez felelőleg szükséges valamiféle fogtisztító-szer használata.

Mindenütt kapható.

Fontos házi asszonyok részére.

VALÓDI BOROSTYÁN-KŐ PADLÓ-FÉNYMÁZ

puha padlózatnak tartós befényezésére különböző színekben, mely 2-3 óra alatt tökéletesen száraz továbbá gyorsan száradó Spiritus padlófénymáz

4 színből puha padlózatnak azonnali száradás melletti befényezésére.

SCHRAMM KRISTOF

lakk- és fénymáz gyárból

Bécs (Simmering), Offenbach a Majna m. Berlin.

Alapítvány 1887.

Továbbá mosható zománc festékek elegáns színárnyalatban mindennemű házi szerek befényezésére, melyet bárki szakudomány hiányában maga dolgozhat fel, alkalmas mosó szekrények, ajtók, ablakok, valamint falak bezománcozására konyhákban és fürdő szobákban.

Copali butorlakk, Copallak belső használatra Damarlakk, bőrlakk, Szárítófűrész, Politturilakk, Vasslakk és Brunolin, mely utóbbi homályos butorokhoz használatos, ugyancsak a többi lakkleltek valamennyi iparágak részére.

Különlegesség: kocsigyárosok, kocsifényezőők részére. Kutschenlakk, Präparationslakk, Gestelllakk, Schleif és Laozurlakk eredeti 1 kg-os dobozokban. 103-5

Kapható: Fesselhofer József, Neu és Klein fűszerkereskedőknél Nagy-Kanizsán, Laskay Ernő, Marton Móricz kereskedésükben Keszthelyen és Strahia testvérknél Csáktornyán.

Kérem Kristóf Schramm-féle felíratra ügyelni.

1,000,000 Korona

Egy millió

kereshető.

A 2-ik magy. kir. szabad. osztálysorsjáték.
50.000 nyaréménynek jegyzéke.

A játékterv 9 § szerint a legnagyobb nyarémény

1.000.000 Korona
Egy millió

A nyarémények következők vannak besorolva.

Nyarémények:	Korona:
1 á	800.000
1 .	400.000
1 .	200.000
2 .	100.000
1 .	90.000
1 .	80.000
1 .	70.000
2 .	60.000
1 .	40.000
5 .	30.000
1 .	25.000
7 .	20.000
3 .	15.000
31 .	10.000
67 .	5.000
3 .	3.000
432 .	2.000
763 .	1.000
1238 .	500
90 .	300
47350 .	200, 170, 130
	100, 80, 40 korona.

50.000 nyar. és 13.160.000 kor. jutalom
melyek hat osztályban kiosztottnak.

A 2-ik magy. kir. szabad. osztálysorsjáték

a sorozási program szerint egy millió koronát, tehát hatalmas összegű készpénzt nyer a legnagyobb nyarémény a játékterv 9. § szerint; emellett minden osztálysorsjáték nagyon előnyös nyaréményeket nyújt; és pedig

100.000 eredeti sorsjegy **50.000 pénznyarémény**

A sorsjegyek felének nyarémé kell. Az összes 50.000 nyarémény a mellette álló jegyzékben fel van sorolva és a kormány ellenőrzése mellett hat egymástól kivétel nélkül rövid időközben kiosztottnak, midőn is a nyert összeg a szerződés szerinti készpénzben kiutaltatik.

Eredeti sorsjegyeket követően eredeti áron adnak el:

Egész eredeti sorsjegy 6 frt — kr
Fél " " " 3 " —
Negyed " " " 1 " 50 "
Nyolcad " " " 0 " 75 "

Az összegnek postautalványon való vételénél azonnal megkötődik a rendszer eredeti sorsjegyet az első húzásokkal egyenlően. Kivétel a utóvaltellettel is kiadott sorsjegyeket.

Minden sorsjegykiosztásban az eredeti húzási programot is megkötődik és minden húzás után vonókat azonnal megkapják az eredeti húzási listákkal. Gyakran eseteket kockázatoknak minden vállalatokba, a midőn a kilitásba helyezett nyarémény nagyon értékes. Használatra kockázatosnak az sorsjegy vételével aránylag oly kevés összeg, amely által hirtelen nagy tőkével nyerhetünk.

Sorsjegykiosztottnak nagyon kevés és gyorsan elfogyhat, tehát ajánljuk, hogy a rendelkezéssel azonnal és kérésre és kérésre azokat, lehetőleg azonnal, azonban mindenesetre legkésőbb f. é. május 31-ig hozniuk be kelljen.

Fehér Lajos és társa
am. k. szabad. osztálysorsjáték felőrlőttel:
Budapest,
Ciszella-tér 5. szám.

100.000 sorsjegy, 50.000 nyarémény.

Ezen sorsjáték 6 osztályba osztott össznyaréménye a következő:

	Korona		Korona
1 jutalom nyarémény	600.000	1 nyarémény á	25.000
1 nyarémény á	400.000	7 á	20.000
1 á	200.000	3 á	15.000
2 á	100.000	31 á	10.000
1 á	90.000	67 á	5000
1 á	80.000	3 á	3000
1 á	70.000	432 á	2000
2 á	60.000	763 á	1000
1 á	40.000	1238 á	500
5 á	30.000	90 á	300

81700 nyarémény á 200 kor. 3900 nyarémény á 170 kor. 4000 nyarémény á 120 kor. 50 nyarémény á 100 kor. 3900 nyarémény á 80 kor. 2900 nyarémény á 40 kor. Összesen.

50.000 nyarémény

13.160.000 korona összegben.

BIHARI EDE

Magy. Kir. szabadalmazott

osztálysorsjáték

főelárusító helye

Elküldök utánvétellel vagy a betétösszeg előleges befizetése ellen (postautalvánnyal vagy ajánlott levélben)

I. osztályú eredeti sorsjegyet

egy egész egy fél egy negyed egy nyolcad
6.- frt 3.- frt 1.56 frt —.75 kr.

A hivatalos terv minden megrendelőnek ingyen mellékeltek. A húzások kezdését mindjárt a húzás után felszólítás nélkül beküldöm.

Megrendeléseket kérem minél előbb a sorsjegyek eladásával megbízott főelárusítóknak

BIHARI EDE Budapest, Kerepesi-ut 20.
kaldoni.

A legnagyobb nyarémény a legszerencsésebb esetben

EGY MILLIO KORONA.

közölje velünk becses címét.

Sabaria-Habitszok
es delikatessekek.

LEVELEZŐ-LAP

utján

és mi azonnal küldjük Önnek
húsaraink, füstölthúsaink és
mindennemű halbúcsó feléek árjegyzékét
franco díjmentesen!

Sabaria-sonka
és disznósir.

ELSŐ SZOMBATHELYI
SERTÉSHIZLALDA ÉS HUSFÜSTÖLŐGYÁR
SZOMBATHELY.

Legnagyobb nyeresemény

legszerezhetőbb esetben

1.000,000 korona

Az összes 50,000 nyeresemény
jegyzéke.

A legnagyobb nyeresemény legszerezhetőbb
esetben

1.000,000 korona

A nyeresemények részletes beosztása a következő:

Korona	Szám
600000	1 jutalm
400000	1 utj. k
200000	1 ..
100000	2 ..
90000	1 ..
80000	1 ..
70000	1 ..
60000	2 ..
40000	1 ..
30000	5 ..
25000	1 ..
20000	7 ..
15000	3 ..
10000	31 ..
5000	67 ..
3000	3 ..
2000	432 ..
1000	763 ..
500	1238 ..
300	90 ..
200	31700 ..
170	3900 ..
130	4900 ..
100	50 ..
80	3900 ..
40	3900 ..

50,000 utj. és jut. összesen **13.160,000**

A második nagy magy. kir. osztályosrajtók
nemsokára ismét megkezdődik és újból

50,000 jut **100,000**
pénznyeresemény eredeti sorsjegyre.

tegyt az oldalt levő jegyzék szerint a sorsjegyek
fele nyereséménnyel használt és a nyertesek
igen nagy.

Összesen tizenhárom millió 100,000 ko-
rona kerül biztos díjazásra. A legnagyobb nyere-
mény legszerezhetőbb esetben

egy millió korona.

Mivel előbbi megrendelési 1-65 osztályú
eredeti sorsjegyeket a tervezésinté eredeti
árán és pedig:

egy egész 1-65 oszt. eredeti sorsjegyet 6.- irt
" fél " " " " " " " 3.-
" negyed " " " " " " " " 1.50
" nyolcad " " " " " " " " .75

stánvittel, vagy az összes előleges bekielölés
ellenében kioldunk más hivatalos jegyzéket min-
den húszadik megküldött, hivatalos tervezetek
díjazással rendelkezésre állanak. A huzások
nyilvánosan történnek a magy. kir. kormány
felügyelete alatt.

Az I. osztály nyereséménykiadás május hó 11. és
12-én lesz és kérjük b. megrendelést legkésőbb
május hó 11-ig (huzás napja)
követlenül közzéni bekielölés.

Török A. és T^{SA}

a magy. kir. osz. osztályosrajtók
főkönyvtárából

BUDAPEST, V., Váci-körút 4/A.

Mendelsteylvi kivágando
Török A. és Tsa utraknak
Budapest, Váci-körút 4/A.
Kérem kérem
osztályosrajtók a hivatalos tervezetek
együtt kioldani.
Az időse:
utjánvadás
melléklete
postafeliratokkal
küldendő.
(A mely forint számbeljelölés, kérem.)
Pontos cím.

Gutori Földes Kelemen

aradi gyógyszerész
Margit Crèmeje.

Margit-Crème legjobb arccrème
rövid idő alatt
ifjítja és szépíti az arcot.

Margit-Crème egyedüli szer
szepöl, májfoltok,
pattanások, bőrtka (Mitesser) ellen.

Margit-Crème egyedüli szer bő
pattanások, arc-
és kérvörösödés, napbarnítás ellen.

Margit-Crème bámulatos hatása
abban rejlik, hogy
bőrre kenve ez által rögtön fölvetetik és
ez okozza azon csodás átalakulást, hogy a
szepölvel vagy májfoltokkal fedett arc
3-4 nap alatt alabástromfehérré lesz.

Margit-Crème teljesen ártalmat-
lan, miután nem
szíros, hanem igen finom, hamar felszívó
hatással bír. Az arc nem lesz olyan fényes
mint más Crémétől, ezért nappal is hasz-
nálható.

Margit-Crème nagy tégely 1
irt, kicsi 50 kr.

Margit-hölgypor fehér róza és
crème 60 kr.

Margit-szappan 1 doboz 35 kr.

Margit-fogpép 1 doboz 35 kr.

Csakis akkor valódi, ha minden
doboz gutori Földes Kelemen gyógy-
szerész Aradon fölirattal és címerrel van
ellátva.

Hamisításoktól óvakodjunk.

Főraktár Nagy Kanizsán:

BEIK GYULA

gyógyszertárban

A megváltóhoz

Hirdetések

felvételnek

FISCHEL FÜLÖP

könyvkerekedésében

Nagy-Kanizsán.

Alapították 1841. évben.

A pesti magyar kereskedelmi bank
váltó-üzlete.

Alapítók: 15 millió forint. BUDAPEST V. Dorothea-sztra 1. Tartalék-alap: 44 millió forint.

elad a II-ik sorsjáték 1-65 osztályára érvényes

Magy. osztályosrajtót

1/4, 6 frt, 1/2, 3 frt, 1/4, frt 1.50, 1/4, 75 kr.

a pénz bekielölés, vagy stánvittel mellett.

Minden vásárló megkapja a hivatalos tervezetét.

As ezen intésestől vásárolt sorsjegyek a bank
díjazásfelelőseknél kioldva.

A megrendelések postafelirattal közzéni, mert a kioldat
máris fogytán van. 122 1-6

Kérem megmondani, hogy az elad sorsjátékai a leg-
több fő- és melléknyeresemény az ezen intésestől
vásárolt sorsjegyekre esett.

Szerkesztőség:
Városház-épület, Fischel Pál
könyvkereskedésben.

A szerkesztővel értekezni lehet naponta
kint d. u. 4-3 óra közt.

Idő intézkedő a lap szellemi részére
vontatkozó minden költséget.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

Megjelenik N-Kanizsán hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön. Hirdetéseket jeltárgyban, székeltetve.

Kiadóhivatal:
Városház-épület: Fischel Pál,
könyvkereskedésben.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 12 korona (8 forint) —
Félévre 8 korona (5 forint) —
Negyedévre 5 korona (3 forint 60) —
Hirdetéseket jeltárgyban, székeltetve.

Díjazatlan levelet csak ismert kasszából fogadjunk el.
Készítést nem adunk vissza.

Felelős szerkesztő:

Nyitlár petítóra 10 kr.

Egyes szám ára: 10 krajczár.

SZALAY SÁNDOR.

Előfizetők, valamint a hirdetősek a vonatkozó Fischel Pál
könyvkereskedésbe látogassanak.

Drágaság.

Még most nem valami rettenetesen ijesztő rém gyanánt lelent meg a drágaság. A lakoságnak tulajdonképpen csak az a rétege érzi meg erősebben, amely (mivel talán nagyon is vékonyka a takarója) minden legkisebb levegő-változást megérez, ami a táplálkozási viszonyok atmoszférájában történik. Tudniillik még eddig nem történt semmi egyéb, csak a liszt ára kétszereződött meg; ami tavaly 10 kr volt, most 20 krba került.

Hát ezt bizony a nagyobb jövődelmü emberek nem igen érzik meg; mert azoknak a mindennapi kenyerek a hus, és e mellé csak akkorácska kenyérszeletkét fogyasztanak, a mekkorácska hus-szelet szokott jutni a szerény-jövődelmü embernek a mindennapi kenyere mellé. A hus ára pedig nem szökött föl.

Ámde annál jobban megérzi a liszt árának szertelen felemelkedését az olyan ember, aki mindennapi táplálkozásában nem engedheti meg magának azt a luxust, hogy hussal lakják jól. Az ilyen egyén ajtajában azután már ott áll aszott kezé-

vel a sápadt arcú rém, az inség, s csak a pillanatra vár, hogy bekopogtasson és bemutassa magát egész ijesztő valóságában.

Minden attól függ, hogy ez az alkalmas pillanat elérkezik-e? Ki bírja-e végtelenségig menő takarékosági és nélkülözési ellenállásával, küzdelmével a szerényebb néposztály egész a remélt kedvező fordulópontra, vagy nem?

Ez a fordulópont előbb semmiesetre sem következhetik be, mint augusztus hóban, amikor az új termést már betakarítják s megindulhat az új gabona-termés forgalma. Akkor szokott jelentékeny ár-változás beállni a lisztforgalomban.

Hogy ez a változás, ez a fordulópont kedvező lesz-e vagy sem: az teljesen a természet mennyiségétől és részben minőségétől is függ.

Az ideai termésre még eddig elég kedvezőek a kilátások. De nem lehetetlen, hogy még olyan időjárás lesz, ami a vetések fejlődésére nem fog kedvező hatással lenni. Megtörténhetik, hogy megint csak a tavalyihoz hasonló gabona-termésünk lesz.

Ebben az esetben (amitől Isten óvja

hazánkat és népét!) az a forduló pont nagyon szomorúan üt be. Isten tudja: minő következményei lesznek annak! Azt már azután hazánkban, mint termelő országban, a nép minden rétege meg fogja érezni.

De ne beszéljünk most erről, maradjunk meg csak a jelenlegi állapotról!

A beállott liszt-drágaságot már keservesen, kínosan érzik azok, akiknek első sorban kenyér a mindennapi kenyerek; érzik azok, akiknek a liszt- és egyéb élelem-drágaság dacára is ugyanabból az évi fizetésből kell élniök, amiből kedvezőbb viszonyok között is csak szigorú h. osztással élhetnek meg. Értjük a kiszabott évi fizetésben részesülő hivatalnokokat, tehát a társadalomnak egy tekintélyes, nagy zömét.

Tudja mindenki, hogy hivatalnokaink, fix-fizetéses embereink olyan összegű évi jövedelemmel rendelkeznek, amiből rájuk nézve kedvező piaci ár-viszonyok mellett sem tehetnek felre egy fillért sem. Mit csinálnak hát a mostani drágaságban? Vagy adósságot, vagy pedig családijokkal

TÁRCA.

Az én unoka-hugom.

Írta: **Székely Béla.**

Nekem van egy aranyos kis unokahugom, kinék én nagybácsija vagyok. Két heti szabadságot kaptam főnökömtől s a két heti szabadság-ideimből egy hetet arra használtam, hogy elmentem Anyaföldre rokonokat látogatni.

Mondhatom: ritka fogadtatásban részesültem az anyaföldi rokonoknál. Később pedig az én aranyos kis unokahugom tett ki magáért, mert ott-létem alatt mindig velem foglalkozott; s állig győztem kedves kérdéseire feleleteket adni.

El kellett mondanom neki: milyenek azok a fényesebb dolgok, hogyan kell a városban egy fiatal lánynak menni — perzse nem karcologva, mert erről az én fiatal unokahugomnak még fogalma sincs, — milyen a legújabb divat, milyen derékot, alját, kalapot, ernyőt stb. hordának a fiatal lányok, melyek a legújabb dolgok? Nekem, mint városi nagybácsinak, ezeket mind tudnom kellett és tudtam is, mert az én aranyos unokahugom mindennel megelégedett, amit mondtam.

Leszállt az egy heti időm, következett az elválasztás. — Ez is megtörtént. Én, mint afféle legényember hamar felejtettem volna az anyaföldi rokonokat, ha őt fel nem keresnék, — perzse nem személyesen, hanem csak egy — posta útján.

.. Eppen hivatalba készültem, midőn a levélbordó benyitja ajtómat.

— Tekintetes ur! egy csomagja érkezett.

— Nekem csomagot? — Nézem a szállítólevelet, csomagot, — elég olvasható betűkkel az én nevem van azokon; tehát minden habozás nélkül átvenem a csomagot.

A levélbordó elválasztása után azonnal a csomag felbontásához fogok. Ki küldte és mit küldött? s kérdések kintak mindaddig, míg nem az én aranyos unokahugom sorraival megmagyarázott mindent.

„Kedves Nagybácsikám!

Fogadja anyáskéntől és én tőlem s oskelyágeget szívesen. Gondolom örömet szerzünk kedves nagybácsikámnak, ki anyira szereti a sonkát, mint kedves nagybácsikánk, azért bátorodjunk küldeni egy hátulsó nagy sonkát. Fogyassza el a legjobb egészséggel. (Ugy lesz hugocskám!) Megismerve kedves nagybácsikámnak irányunkban jókívánságát; bátor vagyok egy ruhámintát idemlékeim azon kéresem, hogy szíveskedjék kedves Nagybácsikám ehhez hasonló, teljes ruhának való, postafordultával utóvetéssel küldeni, ezzel a megjegyzéssel, hogy ezzel sokkal finomabb, a sötét barna alap helyett az alap rózsaszín, vagy esetleg bordó; a virágok pedig ne strák, hanem lebérek, vagy zöldek legyenek, mert nem akarom, hogy a főrdéssz leányához egészen hasonló ruhám legyen. (Hm, hm! milyenek ezek a lányok?) De

szert finom és olcsó legyen. Ugy-e kedves nagybácsikám teljesíti kérésemet? No mondja, hogy igen? Hízen nagybácsikám olyan igen jó! Bezárom stb.

U. I. Ruhához valami díszet is kérek küldeni.*

Meglepet hugocskám minden; de előbb ebből a mosolygó sonkából egy kis villás reggeli csomag.

— Valóban pompás, kitűnő! Csak egy pohár somlyal, villányi hiányzik — gondoltam, de az utóbb is jó lesz... Soha életemben nem ettem még meg egyszerre egy fél hátulsó sonkát (mint hugocskám írta) de most igen. Még az „egészségesre váljék” sem hiányzott, mert a takarításom éppen akkor nyitotta be ajtómat, midőn az utolsó levelot küldtem az örök sötétségbe.

— Nagyságos ur! még itthon?

— Igen, de rögtön távozni fogok... Néhány perc és a legelső női ruha áruházaiban vagyok.

— Nagyságos ur! mivel szolgálhatunk? Talán egy elegáns tavaszi fele-kabátot, pelerinnet a nagysága számára, vagy talán egy legújabb divatu kalappal, napernyővel? Mindemről legnap kapunk óriási választékokat.

— Nem kérek egyikből sem, hanem egy ilyen ruhának való kelmét kérek, svtal a megjegyzéssel, hogy az alap ne barna, hanem rózsaszín vagy bordó legyen; a virág pedig ne strák, hanem lebérek vagy zöldek legyenek.

— Kérem, ez a minta rózsaszín, vagy bordóba csak sejtben kapható.

— Nem tesz semmit! kérem elővenni?!

Levelezőlapok

Nagy-Kanizsa látképével különböző kivitelben és összeállításban kaphatók Fischel Pál könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

Arany arzenekint 5 krajczár.

együtt keservesen nélkülöznek egész az éhezésig

Ezeknek a szürke embereknek érdekében szólalunk föl, akik nem mondhatják azt, hogy drágább az élet, hát nagyobb napszámot kérnek ők is. A napszám megteheti, hogy munka-adjával szemben határozódik az élelmi cikkek drágaságára és 10 v. 20 krral több napibért kér; sőt a legtöbb munkaadó drágaság esetén magától is fölemeli a munkás bérét. A fix fizetéses hivatalnok ilyen viszonyok között is próbálkozik, küzd, nélkülöz, napi élelmézését egész a vegetációig redukálja. Mikor azután már minden tisztességes kísérletből, még az adósságcsinálásból is kikopott, akkor az utolsó remediumhoz nyúl: drágasági pótlékot kér.

Igen valószínű, hogy ezek a tiszteletreméltó szürke emberek nem bírják ki a remélhető kedvezőbb fordulópontig s a mostani drágasággal szemben is megteszik ezt az utolsó lépést. Ha megteszik, elképzelhetetlennek tartjuk, hogy kérelmök, (nem! jogos kívánságuk) meghallgatásra ne találjon. De mi mégis szebbnek tartanók, ha az illetékes hatóságok a méltányos munkaadók álláspontjára helyezkednének és maguktól adnák meg a drágasági pótlékot, amivel részint az adósságcsinálástól, részint az éhezéstől mentenék meg a verejtékező hivatalnokokat és azok családait.

Tollfuttában.

A tavaszról egy véletlen betévedt napsugárnál több nem jut el ide, a szerkesztőség tinfaltos asztaláig. Az én ablakomból nem telik többre egy darab kék égnek. — Jobbról balról a szomszédos házak meredek, magas oldalfalai zárják el előlem a tekintet sebes járását, szembe velem a rendőrség formátlan épületének fehér, itt ott megkopott, vízfoltos falai, alakatlan, otromba vasrácsos ablakai merednek reám naphosszat végzetetlen unalommal. Néha egy-egy borzas, sápadt fej bukkan föl a vasrácsok mögött.

Sehol a nagy udvarban egy csenevész akác,

még csak egy olyan se, mint a minőket az izzó téglá és aszfalt közé szorítanak künn az utcákon, a gyalogjárók szegélyén. Űres ládák, egymásmellé állított kőolajos hordók hosszú türelmes séggel éveken át nyugosznak egy helyben. Gyermekek zsvaj és az olajzatlan kut vaskarjának éles, bántó nyirkogása hallatszik ide naphosszat. Örökös, változhatatlan unalmas kép.

Az igazi tavaszról nem látogat el hozzánk semmi, csak egy kicsi darab kék ég.

Nyugodtan elürtem az álmosan dőcögő, fülledt, piszkos, poros vicinális összes kellemetlenségét. A könnyelműen fölke ablakán át nem merültem bele jobbról a mosolygó föld, a lombosodó fák; balról a lassan hullamzó Balaton szemlélésébe — nem merültem bele, mert az ablakokon át mind-n szín szürkébe szakadt. Rendtelenség, csunyaság ez, de vigasztalódtam: az ily vicinális vasutakat nemcsak az utazók, de egyuttal a részvényesek bosszantására is építik. Szaggatottan pöfölt a kis gép. közelebb, mindig közelebb vitt engem a munkára fogott közsén a tavaszhoz.

Keszthely!

Végig bandukoltam a hosszú nagy utcán, befordultam itt is, ott is egy egy szűk sikátorba, nem kerestem senkit, csak látni akartam.

Vidámság, zajos élet, nyüzgés meg arra is, hol a nagy céglabláknak a csinos kirakatoknak hire sincs. Nem nagy a város, celtalan bolyongással hamar keresztül-kasul szeltem az utcákat és jó szerencsém egy kedves ismerőst hozott utamba. Nem igen beszélt, csak vitt magával le a Balatonra.

A nagy park hosszú fásorában elfeled az ilyen négy tal között élő ember mindent, mindent, még a hitelezőket is. Fejünk felett az egymásra hajló lombok között szeliden nyargalászott keresztül a lassu estiszellő, dalt, bolondos szerelmes dalt susogott az ut porába süppedt picit, könnyű lábnyomokról. Egy egy elkésett finom sugár hosszan átszökött a fénylő leveleken, beleütötte fejét a csillogó, kavicsos utba, keresett valamit, egy oly kecses női lábnyomot; megtalálta, hosszasan hozzátapadt aranyssárga ajkával, aztán eltűnt, csak sápadt zöldes visszfény szűrődött le a galyakról.

Mentünk beljebb előre. Mosolygó szép leányok, kacagó fiatal asszonyok jöttek szemközt velünk,

Üde rózsás arcukon rajtaült a vízi nimfiák csábjá, a könnyű, ringó járást mintha a nagy, tő lassu hullámancáól lesték volna el.

A legszebb álom, melyet nyitott szemmel, de a gyönyöröktől elszibadt, elernyedti érzékekkel, virággillattól kábult fővel almodoztunk végig.

Mögöttünk halkán folyó elmosódott szegés, előtűnk a végtelen tó tükre himbálódik. Kimerített időközönként mormolva tompa zugással, loccsanva verődnek a hullámok a parti meredek föfalához. A szétzúzott víztömeg sísteregve, apró gyöngyszemekben freccsen szét, csillogva perdül a levegőben és visszahull.

Ingerlően csábított valami ki, ki a nagy vízmezőre.

Kiserőm leolvashatta arcomról a szorongató vágyat, előre sietett a csónakhoz felé.

— Jöjjön, kérünk hajót.

Egy kisse megdöbbenem, de csak egy pillanatra, sosem ültem még csónakon. Ezt azonban nem mertem bevalani, de nagyon megnyugtatót kiserőm erős nagy alakja. Nehány szóval megmagyarázta, miként kell kormányozni, azzal meg is ragadta már az evezőket és csónakunk sebesen hasította maga előtt a habokat.

Tul voltunk, messze a kikötő hidján.

Ha Zala a somogyi partokról szép, Keszthelyt csak innen a nyílt Balatonról lehet megítélni, mikor még csak félig nehezedik reá az esthajnal kékes homálya. Ünneplő szép levegő-palástjára aranyssávkot sző a lenyugvó napsugár, egy kisse tompa már a színe, a hogy átör a magasban terjedő sűrűsödő homályon. Lenn a vízfenekén almodhatta meg ezt így egykor régen egy szerelmes szép tündér, kit izzó földi szerelem csábított ki a hullámokból. Az első primitív köépületet az ő számára emelheték ott a hegyoldaiában, hol ma egy kedves szép város nagy épületei emelkednek magasra. Egy kisse rendetlen még, olyan mint egy modern ideges, fiatal asszonyka a toalett szobában öltözködés előtt. Szőke hullámos haja szilfálan kibontva még; a pongyola ráncai dagadó csipőjén egy kisse teljebb csuszna, a színes selyemharisnya gyakran megijeszti, fél, hogy elvesz, mert a kacér kötő még ott hever a konzolon. Ilyen: alapjában szép, nagyon szép, akár csak az a kékszemű szőke asszony a toalett-csinálás előtt. Majd feltűzi dús haját a frizerosón, a vállfűzőhöz szabott derék szépen, simán, izléssel fog hozzátapadni testéhez, a felszólított kacér, feszülő harisnyakötő felszabadítja az ijedéstől.

Keszthelyen igen sokan teljes erejükből azon

...Négy-öt vég fekszik előttem. Mindegyik kiegíti vágyamat; de vajjon, melyik lesz a valódi, mely kielégíti unokahugom vágyát?

— Kedves hugának tetszik ruhát rendelni Nagyságos ur?! Ez a rózsaszín alap, fehér virágokkal kitűnően áll a fiatal hölgyek arcához. Méltóztatásuk ebből parancsolni! a fiatal nagysága meg leend vele elégedve. Ebből már két véggel adtunk el.

— Akkor nem kerek belőle, mert a hugocskám nem szeret másokkal hasonló ruhát hordani.

— Kérem, méltóztatassék akkor ebből, — bordó alap zöld virággal, ebből még senkinek sincs.

— Kérek abból egy ruhának valót!

— Kérem, méltóztatassék mindjárt nálunk megkészíttetni. Kitűnő szabásunk van. Méltóztatassék a különféle testű formák közül egy hasonló testet választani s két nap múlva készen leend. A jóllalásért garantírozunk.

Gondolám hugocskámnak nagyobb örömet szerzek, ha kész ruhát fogok küldeni, megalkudtunk: kerek 30 frtb.

— A ruhát Kigyó-utca 26. sz. alá kérem küldeni, még pedig holnap után a reggeli, vagy déli órákban.

— Harmadnapra megkapom a ruhát.

Valóban meglepett a gyönyörű kiállítás. Örültem, hogy hugocskámnak örömet szerzek a még az nap delelőtti postára adtam 30 írt utánvéttel: és vártam hugocskám elismerő levelét.

Het nyolc nap mulott el, mióta feladtam hugocskám nevére a csomagot, s nem kaptam semmit. Már reklamálni akartam a csomagot; de eszembe jutott, hogy Angyal föld felé hetenkint egyszer jár a csigaposta és a gondolatom mindannyiszor megvisszalt, valahányszor ablakom alatt elszaladni láttam a levelhordót, anélkül, hogy hozzám bejött volna, de azért fel-felsőhajtottam: se pénz, se postó!

Tizenkét napja mulott már, hogy hugocskám válaszára vártam és még mindig nem érkezett semmi.

Tizenharmadika volt.

A levelhordó nem kerülte el lakásomat, mint a megelőző napokon, hanem egy utalványnyal és egy csomaggal állított be hozzám.

En örömmel veszem át a csomagot — persze az a jó remény táplált, hogy az én aranyos hugocskám ismét egy piros, hátulsó sonkát küldött, de a csomag felbontásakor, majdhogy hanyatt nem estem, mert abban az én hugocskám számára készült bordó selyem ruha volt gondosan bepakolva, a köve kezű soros kísérletében.

„Kedves Otthmárunk!

Emma leányunk számára küldött ruhát azon megjegyzéssel küdjük vissza, hogy ez nem leányunknak, hanem gróf kisasszonyoknak való. Különben is egy ruháért, nem adhatunk mi 30 írtot, szóval harminc forintot; miért is

kérlek a ruhát visszaadni s a 30 írtot postafordultával visszafüdeni. Egyebekben vagyunk stb'.

Szobám forogni kezdett velem... Hát meg vannak az én angyalföldi rokonaim bolondulva? Vagy mit gondolnak? Talán csak nem hiszik, hogy van olyan bolond női szemből, ki egy harminc írtos ruhát — csupán azért — mivel drága, visszavesz? Szerecsentlen fiótasok! Különben több is veszett Mohácsnál! A visszaadást meg se kíséreltem.

.. A címre érkezett 30 írtot el se hozattam a postáról, hanem rögtön visszaküldtem az angyalföldi rokonoknak, a ruhát pedig megtartottam magamnak.....

Ruha volt, — csak asszony kellett hozzá!

No lám, milyen az ember! Ez ideig soha gondoltam asszonyra s most egyszerre a ruha kedvéért asszonyt kellett.

Rövid négy hét múlva leti is asszony a háznál.

Kuruc világ, szűk esztendő!

Pszt!

A bordóruha miatt laképnél hagyott az asszony... Volt, nincs asszony a háznál.

És ezt nekem, mind az én unokahugom okozta.

Hej, miért is nem lett pap belőlem??

faradotnak, hogy kiaknáshassák a kedvező pozíciót, a haladás útján előbbre, mindig előbbre vihessék a várost.

A hatalmas gróf kastély külön városrésznak látnak fel a Balatonról.

Kisértem, a ki ugyancsak to'forgató ember s mondhatom épp oly ügyesen keseli ezt, akár az évezőlapátokat, bevonja a rudakat s míg csomakunkat edesen ringatva vitték baljebb a hullámok, egy egy pontra mutatva, magyarázatot: arra a helyre, oda, a hol most az a lapos f. delü, két vörös keményes viasköszérü épület áll, oda jön a...

Nem áruim el, hogy mi. Maga is úgy mondta, hogy ma még csak álom, de évek múlva nem lesz majd az.

Erősen sökkent hajónk, a somogyi oldalról vidor szél boronátá végig a vizet.

— Tovább nem megyünk, ilyenkor bolondul már a víz.

Fordult a csónak, szóltanul haladtunk visszafele. A hogy aszembe voltam a „Hullám” szállóval, a kitarít ablakokat kezdtem sorra számlálni: az egyiknél egy barna szép asszonyi fejet láttam pongyolában, mestelen karokkal, a hogy a szellős ujjak visszahullottak gömbölyü, hófehér vállaira. Kiváncsian dugta előbbre bolyhos fejét a csipkefogójnyók mögül.

Kibajoltam a csónakból, hogy jobban lassam az'an kacagni kezdtem ostoba képszelődésemen.

Valamikor, tavaly egy szép nyári reggelen, hajnathasadakor láttam ottigy azt a barna szép asszonyt. Nem tudom: ki volt, de nem feledem el soha...

És esen az egyetlen szép tavaszi délutánon, ott a ringó, hullámzó kek vizen szebb, tisztább volt az emlékezés. Annak a csodás, virágillatos nyári hajnalnak a pirkadása és e szép tavaszi alkonyak szingazdag búbája ölelte most körül a az én mélyszemü, névtelen szép ismerősömet. Ki tudja hol, merre lehetett abban a pillanában, mit csinálhatott akkor, míg én az üres ablakot bámultam, oktalannul róla álmodoztam a visszatérő ringó csónakon...

Salgó Sándor.

H I R E K.

— **Püspöklátogatás.** Antal Gábor, a dunántúli reformátusok népszerű püspöke, e hét végén városunkba érkezik. Körutján eddig több vármegye községében az egyházi életet vizsgálta meg. E héten Somogy megyében tart látogatást. — **Balkásról** holnap délelőtt megy Udvarhelyre. Udvarhelyi közönsége nagy ovációval fogadja a püspököt. Lovasbandérium megy elébe Balhásig. Szombaton Alsó-Sarkadra érkezik. A község lakosai szintén bandériumot szerveztek, a mely a püspököt Udvarhelytől Alsólig fogja kísérni. Alsókban diadalkapu alatt vonul a püspök és kísérete a református templom elé, a hol *Németh* Zsigmond lelkész fogadja. A fogadtatásnál részt vesznek Csurgó, Szenté és N. Marton ref. hitközségek. Alsókban másnap Csurgót elkerülve, hozzánk jön Nagy-Kanizsára. A vasárnap isteni tiszteletet a református templomban az alkalmattal a püspök maga fogja végezni. — **Tisztelegések** 12—1 óra között a lelkészlakban fogadtatnak, melyeket a lelkézi hivatalnál előre be kell jelenteni. Délután öt órakor egyházi gyűlés lesz, este pedig vacsora a Szarvas vendéglőben. A püspök 9-én reggel Galambokra utazik. — Csurgóra ezuttal azért nem megy a püspök, mert az őszszel tartandó *gimnazium ünnepélyes* amugy is részt fog venni, s az ott tartandó kerületi ülésen *Tisza* Kálmán társelnökkel együttesen fog előkölni.

— **Küldöttség a miniszternél.** A zalaegezségi felsőkereskedelmi iskola ügyében *Betty* Lajos zalaegezségi polgármester vezetése mellett az ottani városi képviselőtestület és a kereskedelmi kör együttes küldöttsége ma fog *Wlassics* Gyula dr. kö. oktatásiügyi miniszternél tisztelegni. Arra kéri a minisztert, hogy a polgári fiúiskola teljes megszűnése után a felsőkereskedelmi iskolát, mint önálló tanintézetet, hagyja meg továbbra is városukban.

— **A vármegye házából.** A vármegye törvényhatósági bizottsága dr. gróf *Jankovich* László főispán elnöklése alatt hétfőn közgyűlést tartott, mely alkalmattal a főispán bejelentette, hogy *Natália* főhercegnő és gróf *Szapáry* Géza Zala vármegye volt főispánjának elhalálózása felett a törvényhatósági bizottság nevében részvételt nyilváníttotta. Majd a megvárt tisztviselői állásokat töltötték be. Árvászéki elnöknek megválasztották *Trsztyánszky* Ödönt, elnöknek *Záncs* Károlyt és dr. *Kaddé* Pált; helyettes-elnöknek dr. *Zarka* Zsigmondot; első aljegyzőnek *Ellmann* Ödönt, második aljegyzőnek *Szentiványi* Gézát; harmadik aljegyzőnek *Bády* Zoltánt, negyedik aljegyzőnek *Segesdy* Jánost. Ezután a főszoigabírák és a levéltárnok fizetésemelés iránt beadott kérvényére került a sor, melyet előkészítés végett egy bizottságnak adtak ki.

— **Előzetes.** Az izraelita hitközség közeleiben fennálló „*Szegény gyermekek gyümöltő egyet*” hatvan fős fennállásának emlékére vasárnap este fényes díszlakomát rendezett a „Kaszino” nagytérképben, melyen közei 200-an vettek részt. A humanitást szolgáló egyet élén *Ebenspanger* Leo áll már huszonöt év óta, ki az idő alatt fáradhatatlan odaadással vezette ennek ügyeit és buzgó tevékenységének, szép sikereinek legszebb koronája volt ez est. Az izraelitáknál hagyomány jótékonyosság ez alkalmattal szintén bőkezűen fordult az elárult, gyámoltalan gyermekek felé. — Nyolc órakor megtelelték a bosszu, iszálessel feltelített, nagy asztalok. *Horváth* Laci zenekarnak hurjain a belső teremben végigszaladtak a „*Rákocsy-induló*” lelkesítő hangjait, utána nem sokára bevonultak táncokkal a pincészek. Az első fogás után *Ebenspanger* Leo elnök, ősi szokás szerint a legelső magyar embert, a királyt és jóságos nagyaszonnyukat: a királyt nézőöntötte fel rövid, lelkes szavakkal. Ezután megindult a szellemes tozók egész sora. *Neumann* Ede dr. főorvos, *Ebenspanger* Leo, az egyesületi fardáha tatlán, 25 éven át odaadással működő elnökét köszöntötte fel. — *Olló* Mór dr. talál, szellemes szép szavakkal, az izraelita hitközség elnökét, gelsei *Gutmann* Vilmos kir. tanácsost, alelnökét: *Gránth* Henriket és az előjárósági tagokat elítette. — Gelsei *Gutmann* Vilmos, *Ebenspanger* Leora úríté poharát, — *Schwarcs* Adolf dr., *Neumann* Ede főorvosra és *Kartschmaroff* Leo főoktatorra, — *Vilányi* Henrik dr., a gyermekek test gyümöltő egyesületi tagokra, — *Rapoch* Gyula, *Ebenspanger* Lipót kir. keresk. tanácsost köszöntötte fel, kinek visszavonultságára utalt, s kinek tevékenységét érzékenyen nélkülözi az izr. hitközség. — Gelsei *Gutmann* Vilmos ugyancsak erre utalt újabb tozójában és arra hivalkozott, hogy legnagyobb örömet találta abban, ha *Ebenspanger* Lipót szakítana eddigi visszavonultságával. — *Fried* Ödön dr. *Bauch* Zsigmond dr. az izr. szent-egylet elnökre úríté poharát, — *Krámer* Lajos *Ebenspanger* Leo elnökre, *Rothschild* Jakab dr., ki az estély rendezése körül nagy ügybuzgóságot fejtett ki, kevés szóval, de annál több érzéssel az egyesület összes tagjait elítette. — A vacsora után az egyesület pénztára javára összegyűlt adakozások összege *Klauerhusz* forint. A társaság a legvidámabb hangulatban egész reggel három óráig maradt együtt. *Horváth* Laci zenekara szünet nélkül egyre a legüzesebb magyar dalokat játszott. A konyhából a legizletesebb ételek kerültek az asztalokra, a borok pedig éppenséggel kitűnőek voltak.

— **Tanárvalasztás.** A győri felsőkereskedelmi iskolához *Nográdi* Jenő dr. sümeji realiskolai tanárt a német- és francianyelv rendes tanárává megválasztották.

— **Áthelyezés.** A király elrendelte, hogy *Fejt* Dénes, Erdő-őherceg verét viselő 48.

gyalogrezdbeli ősbádnagy, a honvéd gyalogság tényleges állományába áthelyezessék.

— **Nagyelőkü adomány.** *Linaer* Béla a hercegi uradalom bérője 50 forint jutattott *Ásvák* Zsigmond drhoz a „Szent-Egylet” elnökökhez, hogy ezt az összeget a hó 16-én egy megegy lobbázódó beteg asszonnyak, esetleg valláskülönbség nélkül, segélyként adja ki.

— **Társasvacsora.** A nagykanizsai katonai *Hadastyan-Egylet* május hó 1-én újonnan választott főparancsnoka *Pietsek* Jakab tiszteletére a „Hungaria” szálloda éttermében rendezett társasvacsora kitűnően sikerült. Az egytőhész tartózkodó szívesen eljöttek, hogy poharát ártítsanak az új főparancsnok egészségére, kinek egyenlő garanciát nyújt arra nézve, hogy a *Hadastyan-Egylet* a jövőben még inkább meg fog felelni hivatalának. Szívesen láttuk, hogy nemcsak a katonai *Hadastyan-Egyet* tagjai, hanem a testvéregylet: a Zalamegyei Aggbarcoosok Egyesületének képviselői is eljöttek, hogy bajtársi egyetértésben néhány kedélyes órák töltessen. A lelkőszöntők sorát *Tuboly* Victor tb. elnök nyitotta meg felkőszöntővén *Bathidy* Lajos grófast az egyesület védnökét, *Horváth* István egyi jegyző *Tuboly* Victor tb. elnökre, — dr. *Mayer* Ferenc *Pietsek* Jakab főparancsnokra úríté poharát. *Tuboly* Victor ugyancsak us új főparancsnokot köszöntötte fel, mire az utóbbi köszönetet mondva a nem várt ovációkért, az egyet lelvirágzására és a collegialis egyetértésre ártó poharát. A lelkes dajánések lecsill-pultával, dr. *Mayer* Ferenc a *Zalamegyei Aggbarcoosok Egyetle* jelenlevő tagjaira mondott lelkőszöntőt és ezek nevében *Szendri* Károly választott, elhívén a testvéregylet tagjait. — A kedélyes társaság csak a késő estjeli órákban oszlott szét.

— **Jóteköny adakozás.** *Löwinger* Ignác nemrég 10 forint, *Szperjesy* Sándorné halála alkalmával pedig 20 forint jutattott a ker. jóteköny ndegylet pénztárába korossorui pótló adomány fejében.

— **Anyakönyvvezető-helyettes.** A helygymnázist az a so many szent-méltós anyakönyvi kerületbe *Kopcsány* Jenő segédjegyzőt, anyakönyvvezető helyettesessé nevezte ki.

— **Határozat forintos síkhasználat.** Érhető mezenációt kellett városunkban szombaton délután *Fleischhacker* Miksa postatitust letartóztatás. A szerény külsejű, szürke hivatalnokról senki sem hitte, hogy tán bűnös ízelmekkel foglalkozott és ő maga is mosolygva, nyugodtan haladt letartóztatásakor civil-kísérője mellett. Tévedésnek hitték igen sokan a letartóztatást, ámde ekkor már minden megerősítő bizonyíték kéznél volt. — *Fleischhacker* Miksahejlybi postás táviróit az április hó 27-én a Bpest-Pragerhof 35. számú mozgópostától a Nagy Kanizsa—Eszék 26. számú postára a többek között 50 drb. ajánlott levelet vett át. Útközben észrevette, hogy egy levelet több van, mint a mennyit elismert. Egyet kivett a levelek közül, melyet Gróban adtak fel Eszékre. A levél külső alakja, a hálkap pontozás, és aláírásai sejtették vele, hogy az egy biztosított összeget tartalmaz. *Hatsan darab ezüst*, kérte *hatszer forint* volt a borítottban. *Fleischhacker* tudta, hogy a gyanúnak még legparányibb árnyéka sem férhet hozzá, ha ezt a levelet elisméri, és az ő rovancolása kurrekt, hiba nélkül. — A végülomlásról azonnal el is utazott sógorához Vukovárra. Átadta neki a levelet megörécsé végett, elmondta egyúttal: azt soha nem tudhatják meg, hogy merrre vezetett el a levél, és hogy ő ró gyanakodjanak, az teljesen ki van zárva. A kincstár egyébként nem is igen fogja kutatni, mert csak egyszerű ajánlott leveleiről van szó, legfeljebb 20 forint kárértéssel fizet. — Ezek után *Fleischhacker* nyugodtan baza jött Kanizsára. De pénteken délután legnagyobb megiepetésére, épp midőn utra készült, a rendőrség letartóztatta. Nem ijedt meg, teljes biztonságban érezte magát, a hangja sem rezgett a féktelen felindulástól, mikor visszautasította az ellene emelt vádakait. De ekkor a bpesti postaigazgatóság kiküldötte, ki a kihalgatásnál szintén jelen volt, az estéki postafőnökség távirátát mutatta fel. Ezsel szemben nem használt már sem a nyugodtság, sem a tagadás. *Fleischhacker* saját sógora jelentette fel, az estéki postafőnökségnél, *thovótilag* elküldte oda a nála deponált 6000 forintot. Most már töredelmesen bevallott mindent. Szombaton délután az ügyességétől szuronyos lozházór kísérte át *Fleischhacker* a lozházba. *Fleischhacker* 16 éve van már a postánál és négy kicsi gyermek atyja,

akik most kétségbeesett szerencsétlen anyjukkal együtt a legsomorubb jövő elé néznek.

Előszó a munkásoknak. A kormány minden meglesz, hogy az esetleges aralási sztrájk ne találja készületlenül az ország birtokosait. Gondoskodását most főleg arra helyezi, hogy az aralás előtt legalább két héttel mindenütt elegendő munkás legyen. A megyei hatóságok a helyi és földművelésügyi miniszter együttes utasítására azokban a megyékben, a hol szociálista munkások nincsenek, összeírják a földművelésügyi munkásokat, ezeket a munkásokat ingyen szállítják oda, a hol munkáshiány van. — A kormány gondoskodik arról, hogy ezeknek a munkásoknak bántódása ne legyen és szükség esetén katonaság vagy csendőrség védelme alatt fognak dolgozni. Erre vonatkozólag különben a helyi miniszter legközelebb részletes utasítást küld a megyei hatóságoknak. A miniszteri rendelet értelmében Pécsét és Baranyamegye többi községeiben már megkezdették azoknak a munkásoknak az összeírását, a kiknek nem fogtak semmit sem a veszedelem módjában terjesztett szociálista eszmék.

Jubileumi ünnepség. A alsó-lendvai polgári olvasóegylet f. hó 28-án fényes ünnepséggel tartja meg fennállásának huszonegyedik évének jubileumát. Az ünnepség sorrendjét este nagyobb szabású hangverseny követti, ennek végzetével társasvacsora és táncmulatság lesz.

Egy kis panasz. Már több ízben felkerestek bennünket Mező-utcai polgártársaink panaszokkal, hogy a kutaknak és udvari csatornáknak az 6 utcajokban nincs rendes lefolyása, és így a piszkos víz ott marad pocsoiyában házak előtt a gyalogjárón és a kocsutakon; esős időkben pedig a mélyebb helyeken valóságos tócsa hirdeti betekent, sőt hónapokon át a szivar mulját. Ez az állapot különös tekintettel a közelebbi forró napokra, közegészségügyi szempontból is tarthatatlan. Ajánljuk ezt a mérnöki hivatal szives figyelmébe. A bajt könnyen megszüntethetik utcai csatornavágással. Mi hisszük, hogy ez rövid idő alatt meglesz.

Iparos tanácsok jutalmassága. Az ipariskola igazgatója gyűjtést rendez. Megkereste a helybeli pénzintézeteket, hogy adakozzanak, hogy a befolyt összegből a tanév végén rendezendő munkakiallítás alkalmával a szorgalmas, jó magaviseletű növendékeket megjutalmassanak. Erre a célra a Zalamegyei gazdasági takarékpénztár 10 forint adakozott a napokban.

Hány népiszkola van? A népoktatás 1896—97-ik tanévi kimutatás szerint van Magyarországon 16,951 népiszkola, s azokban 27,150 tanítót működik. A tanítók száma a múlt tanévben kerek 500-al szaporodott, az iskolák pedig 67-el, — tankötelek gyermekek száma az egész országban 2,839,100 volt, tehát az összes lakosoknak 19 és fél százaléka.

A szállítás megújítása. Talán egy megyében sincs annyi zugiró, mint éppen a miénkben. A jegyzők, ha nyilvánosan nem is léptek föl ellenük, de maguk közt nem egyszer papaszkoztak a miatt, hogy illetéktelen, sok esetben félművelt egyének, kik még a helyesírás követelményeinek sem tudnak megfelelni, belekötárkodnak az ő hatáskörük alá tartozó dolgokba, (folyamodvány-írás, adá-vevési szerződés megírása stb.) évenként meglehetősen nagy összeggel károsítják meg őket. A nagymérvben elharapódzott zugírászat megszüntetése céljából a zalamegyeségi ügyvédi kamara érélyes intézkedéseket tett folyamatba.

Allatgyógyászati kimutatás. Vármegegyen területén járványzerű állati betegségek már csak szórva-nyosan jelentkeznek. *Lepfene:* Tapolca 1 udvar. *Sertésvész:* Alsó-Kustány 1 pta, Gyülevsz, Háhágy 3 u., Mura-Vid, Nagy-Horráti 6 u., Petőhenye, Rátka, 1 u., összesen 7 község.

Legfelsőbb kiűntetés. Mauthner Odón világszerte ismert budapesti magyarkereskedőnek, kinek az orosz cár által történt magas kiűntetéséről csak a napokban emlékezünk meg, 6 felseje a királyi a cs. és kir. udvari szállítói címet adományozta.

As „Anker” élet-és járadék-biztosító társaság Bécsben április 14-én tartotta XXXIX. rendes közgyűlését Falkenhayn Ferenc gróf ur 6 nagyméltósága elnöklése alatt. Mint a számadási jelentésből kitűnik, az 1897. évben 10208 ajánlat nyújtott be 24,658,786 f. 41 kr. tőkére és 17,807 f. 47 kr. járadékra és 7923 szerződés 10,020,346 f. 16 kr. tőkére és 15,892 f. 35 kr. járadékra létesített. Az év végén

érvényben volt 84,717 biztosítási szerződés 239,760,563 f. 32 kr. tőkével és 117,221 f. 63 kr. járadékkal. Az 1897. évben kiírtetett 5,011,877 f. 49 kr., míg a tartalékok szabályszerű emelésére fordítottak 6,002,806 f. 66 kr. A biztosítéki vagyon a számadási jelentés szerint a díjtartalékokból (biztosítéki alap) 54,683,190 f. 52 kr. összegben, továbbá a részvénytőkéből 1,000,000 f. irt és a tőketartalék, külön-tartalék és az 1897. évi nyereségből áttalut 3,144,063 f. 40 kr. összesen 58,827,243 f. 92 kr. összegből áll. A társaság összes vagyona 61,930,327 f. 29 kr. A vagyon elhelyezése a törvényes határozmányoknak teljesen megfelelően történik az ingatlanokból, pupillaris jelzálogköcsökökből és pupillaris értékpapirokból áll, melyekből Magyarországra esik: Magyar értékpapirokban 8,233,267 f. 05 kr. Jelzálogköcsönök magyarországi ingatlanokra (6,788,408 f. becserékben) 2,759,800 f. irt, továbbá a társaság háza Deák-tér 6. sz. a. (Anker-udvar) 531,884 f. 40 kr. 82,966 f. 17 kr. tiszta jövedelemmel, tehát összesen 11,524,761 f. 35 kr. 6 felseje uralkodói jubileuma alkalmából 10,000 f. irt a tisztviselők és szolgák nem nyugdíjkepes özvegye és árva segéyzésére léte siendősi alap javára adományoztatik. Az igazgatótanácsból kilépő Zichy Jenő gróf ur 6 nagyméltósága az igazgatótanács tagjává ismét megválasztott. Az 1897. évi szelvény f. hó 15-től kezdve 100 forinttal váltatik be a társaság pénztárána.

Örökségre mely Kanizsa községben levő ingatlanból áll, a legutóbbi sebben kölcsmint keresek. Levélbeli ajánlatok kéretnek „Örökség 32” cím alatt Budapest főpostai postára.

A gabonázletről.

Nagy-Kanizsa, 1898. május 4-én.

A gabonázlet e hét kezdetén csendesen alakult meg, később azonban a nagy kínálat és csekély vételkedv miatt az árak rohamosan estek.

A búza ára a múlt heti jegyzéstől 50—60, rozs 30—40, tengeri 30—30, szib 20—30 krajcárnyi vesztéssel sárlut.

Helyben a gabonázlet áru hiánya miatt, teljesen pang: csak a nagyobb mennyiségű tengeriben 6.30 f. irt ab Barcs tiszlet köttetett.

A vetések állásáról szóló hivatalos kimutatások szerint a kilátások úgy egy bel-, mint külföldön kielégítőek. Az idő száraz és esőt gazdáink már kívánatosnak tartanak.

Piaci áraink:

Buza	irt 14.10—20
Ros	" 9.50—60
Tengeri	" 8.40—50
Szib	" 7.10—30
Bákköny	" 6—

métermázánként kanizsai paritással.

C S A R N O K

Petőfi és a szászok.

— (Sámi László kir. ügyész vádbeszéde. Tartotta az április 28-iki kolozsvári esküdtségi tárgyalás.) —

Érdekes és főleg a szászokra néve tanulságos visszapiantást vetett Sámi László kolozsvári kir. ügyész a „Bistritzer Zeitung” elleni sajtóper alkalmával tartott vádbeszédeben, melyet mi is megkapunk, s egész terjedelmében közzétett. A beszéd szövegrit szövege ez:

Tekintetes Saját bíróság!

Mélyen tisztelt esküdtt urak!

A most felolvasott közlemény megírására, a mint a cikk ki fejezese, a múlt év július 31-én, Segesvárt felállított Petőfi-szobor leleplezése adott okot.

Bizonyos megdöbbenéssel ílok most itt, a mélyen tisztelt esküdtt urak előtt, hogy szász nemzetiségű magyar állampolgárt kell vádolnom nemzetiség elleni gyűlöletre való igazítás vétségért. Emlékezetem szerint, legalább itt Kolozsvárt, az első eset, hogy szorosabb értelemben vett erdélyi német lap fulmánus cikke által kibívja a körvádó szerepeltet. Bizonyos jól eső szelcend állott be a máskülönbön igazlára hajlammal bíró nemzetiségi lapok között és e nyugal-

mat az egymás megértésére és az ellentétek lehetséges kiegyenlítésére alkalmas helyzetet zavarja meg a B. Zeitung. Nagyon nehezen bírtam megérteni, hogy a műveltségre oly nagy fogékonysággal, hajlammal bíró értelmes szász (a) egyik fiának mi lehetett valódi oka e cikk megírására. Azaz az első perctől fogva tisztában voltam, hogy nem a Petőfi szereplésje és nagy szelleme iránti gyűlölet, hanem annál sokkal mélyrehatóbb, jóval régebb keletű szenvedély és törekvés bűrdőzöttatta ki e cikket.

Petőfi Sándor a szabadságnak és szerelemnek a legnagyobb költője volt, annak ösmerte őt a szerencsés nemzete után, a művelti külföld is. Szelleme halhatatlanságot megcsodálta és bámulta az egész művelti világ mellett az a sokat emlegetett nagy német nemest is, kinek legjelölőbb irodalmi tértial vállalkoztak örökbecsű kőstéménynek némeire való áttördítésára. Ha nem csaklódott Málás és Hákon éppen segesvári jeles szász férfiak is fordítottak németre a nagy költő műveit.

De nem is volt ő a szó szorosabb értelmében sovínista, mert bár a népjognak ő volt legelsőszintűb hirdetője, de e mellett is tudott megeingeni Heine csodaszép dalai mellett, melyeket szintén sikeresen ültetett át jó fordításban magyarba. Azt sem hiszem, hogy komolyan állítsa a cikkíró azt, hogy a forradalmár, a lázadó, ki császár és birodalom ellen harcolt, ki az ő lenjét iszó és gyűlöletbe botoltt gyalkáló dalokkal hangosította a magyarországi és erdélyi németek ellen, a kik mégis hűségben állottak az uralkodó ház mellett, habár az ő cselekménye a törvény szerint büntetésre is volt, hogy a halás utókor emlékének szobrot állítson.

A hazaszeretet soha, sem isteni, sem emberi törvények szerint nem volt és nem is lehet bűn; Petőfi és a magyar nemest nem volt forradalmár 1848-ban, hanem kőstéműnk azon törvényeink betartásáért, melyek már királyilag szentesítve lettek.

Petőfi és a magyar nemest megértette és érezt a 1848. évi epokhalis időkben, hogy a nemzetnek teljesen asakitania kell a régi kormányrendszerral, hogy néphápviselet és felsőbb kormány álltal kell biztosítani több század óta fenyegetett alkotmányunkat, hogy a népnek az urber eltörődésel és más közepkori intésemények átálakításával alkalmasodni kell a XIX. század uralkodó eszelméhez, mert csak így felelhet meg a szabadság és a haladás általános követelményeinek. A nagy reformra tehát már meg voltunk érve, mert annak szellemétől minden hazafi át volt halva, ezen időben a forradalmi láz elfogta, megváltozta egész Európát; amluk a szabadságharc kitörésére megadták az elhatározó lökést a párisi februári és a bécsi márciusi forradalom. — Petőfi lánglelke és méghatlen hazaszeretete a korvaskalotló március 15-iki nagy napnak vesérvé tettek; az sz ő napja volt akkor, az ő eszt és nemest ideája valósult meg — akkor szabaddá lett a sajtó.

Petőfi éppen mint bármely más művelti magyar ember, soha nem szidta, nem ócsárolta a németet, de igen óstorosta lángostorként, vértforraló versekkel az uralkodó rendszert és a hazája, nemzete elleneségeket tekinteti bécsi kamarillák. Ne legyen a Bistritzer Zeitung katolikusabb a pápánál, most midőn a legalkotmányosabb bécsi és nagy magyar király szentesítette azon törvényt, mely országos és örök nemzeti ünnepné emeli a március 15-iki nagy nap eredményeit az 1848-iki évi törvények szentesítésének napját április 11-ét.

Te halhatatlan szellem, nem érsz, nem fáj, mennyire erősen meg a szabadságra dísz magyar nemzetet némely tévelygő igaz, hogy éppen a te általad kezdeményeztet és kideresolt szabadsájtó hatalmával visszaadja, eszembe vágják érossobrodnak és neműntednek, hogy a te szobrod emelése a régi, megszentelt jognak törvénynek és emberiségnek gunya, azt írják, „hogy is merészelteük a te szobrodot felállítani, ki iszó ellenesége volták a német nemzetnek s kinek szobrod azon a talajon áll, melyet a szász nép te ellened és nemzeted ellen sajtó vérvél védelmezett!”

Banális kifejezés, de mégis alkalmas az igazlára: „a magyarok ezáltal az 6 lapszi keszket a kinosse szász vázóra tették, a sovínizmus orszáktorka megnyílt, hogy azt elnyelje.”

akik most kétségbeesett szerencsétlen anyjukkal együtt a legszomorúbb jövő elé néznek.

— Előkézfélétek. A kormány mindent megtesz, hogy az eszelges aratók sátrajk ne találja készületlenül az ország birtokosait. Gondoskodás most főleg arra helyezi, hogy az aratás előtt legalább két héttel mindenütt elegendő munkás legyen. A megyei hatóságok a belügyi és földművelésügyi miniszter együttes utasítására azokban a megyékben, a hol szocialista mosalmak nincsenek, összeírják a fölételes munkacserét, ezeket a munkásokat ingyen szállítják oda, a hol munkáshány van. — A kormány gondoskodik arról, hogy ezeknek a munkásoknak bántódása ne legyen és szükség esetén katonaság vagy csendőrség védelme alatt fognak dolgozni. Erre vonatkozólag különben a belügyminiszter legközelebb részletes utasítást küld a megyei hatóságoknak. A miniszteri rendelet értelmében Pécssett és Baranyamegye többi községeiben már megkezdették azoknak a munkásoknak az összeírását, a kiket nem fogtak semmit sem a veszedelemes módon terjesztett szocialista eszmék.

— Jubileumi ünnep. A alsó-lendvai polgári olvasóegylet i. hó 29-án fényes ünnepéssel tartja meg tennállásának huszonötödik jubileumát. Az ünnepség sorrendjét este nagyobb szabású hangverseny követi, ennek végzetével társasavacsora és táncmulatság lesz.

— Egy kis panasz. Már több ízben felkerestek bennünket Mező-utcai polgártársaink panaszaiakkal, hogy a kutaknak és udvari csatornáknak az ő utcájokban nincs rendes lefolyása, és így a piszkos víz ott marad pocsoyutban házaik előtt a gyalogjárón és a kocsiutakon; esős időkben pedig a mélyebb helyeken valóságos tócsa hirdeti heteken, sőt hónapokon át a zivatar mulját. Ez az állapot különös tekintettel a község forró napokra, közegészségügyi szempontból is tarthatatlan. Ajánljuk ezt a mérnök hivatal szives figyelmébe. A bajt könnyen megszüntethetik utcai csatornavágással. Mi hisszük, hogy ez rövid idő alatt meglesz.

— Iparos tanácsok jutalmazása. Az ipariskola igazgatója gyűlést rendez. Megkereste a helybeli pénzintézeteket, hogy adakozzanak, hogy a befolyt összegből a tanév végén rendezendő munkafelállítás alkalmával a szorgalmas, jó magyiseletű növendékeket megjutalmazhassák. Erre a célra a Zala megyei gazdasági takarékpénztár 10 frtot adakozott a napokban.

— Hány népiszkola van? A népoktatás 1896-97-ik (tanévi) kimutatás szerint van Magyarországon 16,951 népiszkola, s azokban 27,150 tanító működik. A tanítók száma a múlt tanévben kerek 500-al szaporodott, az iskoláké pedig 67-el, — tanköteles gyermekek száma az egész országban 2,339,100 volt, tehát az összes lakosságnak 19 és fél százaléka.

— A sugírászat megszüntetése. Talán egy megyében sincs annyi zugiró, mint épen a miénkben. A jegyzők, ha nyilvánosan nem is léptek föl ellenük, de maguk közt nem egyszer panaszkodtak a miatt, hogy illetéktelen, sok esetben félművelt egyének, kik még a helyesírás követelményeinek sem tudnak megfelelni, belekontárkodnak az ő hatáskörük alá tartozó dolgokba, (folyamodvány-írás, adásvévesi szerződés megírása stb.) évenként meglehetősen nagy összeggel károsítván meg őket. A nagymérvben elharapódzott zugírászat megszüntetése céljából a zalaezerségi ügyvédi kamara érélyes intézkedéseket tett folyamathat.

— Allotegészségügyi kimutatás. Varmeyének területén járványoszerű állati betegségek már csak szóróványosan jelentkeznek: *Lápfene:* Tapolca 1 udvar. *Sertésvész:* Alsó-Kustány 1 pta, Gyűlevész, Hásahágy 3 u., Mura-Vid, Nagy-Horvati 6 u., Petőhenye, Rátka, 1 u., összesen 7 község.

— Legfelsőbb kiütetés. Maithner Odón világszerte ismert budapesti mag nagykereskedőnek, kinek az orosz cár által történt magas kinttetéséről csak a napokban emlékeztünk meg, ő felsége a király a cs. és kir. udvari szállítói címet adományozta.

— Az „Anker“ élet-és járadék-biztosító társaság Bécsben április 14-én tartotta XXXIX. rendes közgyűlést Falkenhayn Ferenc gróf ur ő nagyméltósága elnöködsége alatt. Mint a számadási jelentésből kitűnik, az 1897. évben 10,208 ajánlat nyújtott be 24,658,786 frt 41 kr. tőkére és 17,807 frt 47 kr. járadékra és 7923 szerződés 10,020,346 frt 18 kr. tőkére és 15,892 frt 35 kr. járadékra létesített. Az év végén

érvényben volt 84,717 biztosítási szerződés 239,760,553 frt 32 kr. tőkével és 117,221 frt 63 kr. járadékkal. Az 1897. évben kifizetett 5,011,877 frt 49 kr., míg a tartalékok szabályszerű emelésére fordítottak 6,002,905 frt, 66 kr. A biztosítéki vagyon a számadási jelentés szerint a díjtartalékokból (biztosítéki alap) 64,683,190 frt 52 kr. összegben, továbbá a részvényekéből 1,000,000 frt és a tőketartalék, külön-tartalék és az 1897. évi nyereségből áttalut 3,144,053 frt 40 kr. összesen 58,827,243 frt 92 kr. összegből áll. A társaság összes vagyona 61,930,327 frt 29 kr. A vagyon elhelyezése a törvényes határozmányoknak teljesen megfelelően történik és ingatlanokból, pupilláris jelzálogkölcönsökből és pupilláris értékpapirokból áll, melyekből Magyarországra esik: Magyar értékpapirokban 8,233,267 frt 05 kr. Jelzálogkölcönsök magyarországi ingatlanokra (6,786,408 frt becserékben) 2,769,600 frt, továbbá a társaság háza Deák-tér 6. sz. a. (Anker-udvár) 581,884 frt 40 kr. 32,966 frt 17 kr. tiszta jövedelemmel, tehát összesen 11,524,761 frt 35 kr. Ő felsége uralkodói jubileuma alkalmából 10,000 frt a tisztviselők és szolgák nem nyugdíjképes övegye és árval segéjyezésére léte sitendő alap javára adományoztatik. Az igazgató tanácsból kilépő Zichy Jenő gróf ur ő nagyméltósága az igazgatótanács tagjáról ismét megválasztott. Az 1897. évi szelvény i. hó 15-től kezdve 100 forinttal váltatik be a társaság pénztáránál.

— Örökségre mely Kanizsa közelében levő ingatlanból áll, a legutóbb sebben kölcsönt keresek. Levélbeli ajánlatok kéretnek „Örökség 33“ cím alatt Budapest főposta restanó.

A gabonázletről.

Nagy-Kanizsa, 1898. május 4-én.

A gabonázlet e hét kezdetén csendesen alakult meg, később azonban a nagy kínálat és csekély vételkevd miatt az árak rohamosan estek.

A buza ára a múlt heti jegyzéstől 50-60, rozs 30-40, tengeri 20-30, rizb 20-30 krajcárnyi veszteséggel zárult.

Helyben a gabonázlet áru hiánya miatt, teljesen pang: csak a nagyobb mennyiségű tengeriben 6.20 frt ab Barcs úzlet költöttet.

A vetések állásáról szóló hivatalos kimutatások szerint a kilitások ugy egy bel-, mint külöldön kielégítők. Az idő száraz és esőt gazdáink már kivánatosnak tartanak.

Fincel áraink:

Buza	frt 14.10-20
Ros	9.50-60
Tengeri	6.40-50
Zab	7.10-20
Baklöny	6-

métermázsánként kanizsai paritással.

CSARNOK

Petőfi és a szászok.

— (Sámi László kir. ügyés vádbeszéde. Tartotta az április 29-iki kolozsvári esküdtészeki tárgyaláson.) —

Érdekes és főleg a szászokra néve tanulságos visszapillantást vetett Sámi László kolozsvári kir. ügyés a „Bistritzor Zeitung“ elleni sajtóper alkalmával tartott vádbeszédeben, melyet mi is megkaptunk, s egész terjedelmében közlünk. A beszéd szászszertinti szövege ez:

Tekintetes Sajtó bíróság!

Mélyen tisztelt esküdt urak!

A most felolvasott közlemény megírására, a mint a cikk ki is fejezi, a mult év július 31-én, Segesvárt felállított Petőfiszobor leleplezése adott okot.

Bizonyos megdöbbenéssel a lok most itt, a melyen tisztelt esküdt urak előtt, hogy szász nemzetiségű magyar Állampolgárt kell valódnom nemzetiség elleni gyűlöletre való igazítás vétségéért. Emlékeztetem szerint, legalább lit Kolozsvárt, az első eset, hogy szorosabb értelemben vett erdélyi német lap fulmináns cikke által kibívja a körvádó aszeroplést. Bizonyos jól eső szélcsend állott be a máskülönbön igazításra hajlamlmal bíró nemzetiségű lapok között és e nyugal-

mat az egymás megértésére és az ellentétet lehetséges kiegyenlítésére alkalmas helyzetet zavarja meg a B. Zeitung. Nagyon nehezen bírtam megérteni, hogy a műveltségre oly nagy fogékonyággal, hajlammal bíró értelmese szász (aj egyik fiának mi lehetett valódi oka e cikk megírására. Aznál az első perctől fogva tisztában voltam, hogy nem a Petőfi szereplése] és nagy szelleme iránti gyűlölet, hanem annál sokkal mélyrehatóbb, jóval régebbi keletű szenvedély és törekvés burjánzottatta ki e cikket.

Petőfi Sándor a szabadságnak és szerelemnek a legnagyobb költője volt, annak ösmerte őt el szerencsés nemzete után, a művelti külföldi és. Szelleme halhatatlanságot megosudálta és bántulja az egész művelti világ mellett az a sokat emlegetett nagy német nemzet is, kinek legjellegesebb irodalmi férfiai vállalkoztak örökbecsű költeményeink németre való áttördelésére. Ha nem családóm Nélás és Bákón épen segesvári jeles szász férfiak is fordították németre a nagy költő művét.

De nem is volt ő a szó szorosabb értelmében sovinitás, mert bár a népjognak ő volt legelszántabb hírdetője, de e mellett el tudott megreugeni Heine csodaszép dalai mellett, melyeket szintén sikeresen tiltetett át jó fordításban magyarba. Azt sem hiszem, hogy komolyan állítsa a cikkíró azt, hogy „a forradalmár, a lázadó, ki csaszár és birodalom ellen harcolt, ki az ő lenjét izzó és gyűlöletbe látott gyalázó dalokkal hangoztatta a magyarországi és erdélyi németek ellen, a kik mégis hűségben állottak az uralkodó ház mellett,“ habár az ő cselekménye a törvény szerint büntényes is volt, hogy a halás utókor emlékének szobort állítsanak.

A hazaszeretet soha, sem isteni, sem emberi törvények szerint nem volt és nem is lehet bűn; Petőfi és a magyar nemzet nem volt forradalmár 1848-ban, hanem küzdöttünk azon törvényeink betartásáért, melyek már királyilag szentesítve lettek.

Petőfi és a magyar nemzet megértette és érte az 1848. évi epokhalis időkben, hogy a nemzetnek teljesen szakítania kell a régi kormányrendszerrel, hogy népképviselőt és felelős kormány által kell biztosítani több század óta fenyegetett alkotmányunkat, hogy a népnak az urbér eltörlésével és más középkori intézmények átalakításával alkalmaskodni kell a XIX. század uralkodó szelleméhez, mert csak így felelhet meg a szabadság és a haladás általános követelményeinek. A nagy reformra tehát már meg voltunk érve, mert annak szellemétől minden hazafi át volt haiva, ezen időben a forradalmi láz elfogta, megbűvölte egész Európát; nálunk a szabadságharó kitörésére megadta az elhatározó lökést a párisi februári és a bécsi márciusi forradalom. — Petőfi lángelke és mártírtlen hazaszeretete a korszakalkotó március 15-iki nagy napnak vezérvé tették; az sz ő napja volt akkor, az ő esmet és nemes ideája valósult meg — akkor szabadult fel a sajtó.

Petőfi éppen mint bármely más művelti magyar ember, soha nem szidta, nem ócsárolta a nemzetet, de igen ostorosan langostorként, vértörővel versekkal az uralkodó rendszert és a hazája, nemzete ellenségének tekintett bécsi kamarillát. Ne legyen a Bistritzor Zeitung katolikusabb a pápánál, most midőn a legalkotmányosabb bécsi és nagy magyar király szentesítette azon törvényt, mely országos és örök nemzeti ünneppé emeli a március 15-iki nagy nap eredményeit az 1848-iki évi törvények szentesítésének napját április 11-ét.

Te halhatatlan szellem, nem érsz, nem fá, mennyire értem meg a szabadságra dícső magyar nemzetet némely tévelygő igaz, hogy éppen a te általad kerdeményeztet on kerdőszakolt szabadsájtó hatalmával visszaélve, szemébe vágják érosszobrodnak és nemétednek, hogy a te szobrod emelése a régi, megsemmiselt jognak törvénynek és emberiségnek ganyja, azt írják, „hogy is merészeltük a te szobrodát felállítani, ki izzó ellensége voltál a német nemzetnek s kinek szobrod azon a talajon áll, melyet a szász nép te ellered és nemzeted ellen saját vérvél védelmezett!“

Banális kifejezés, de mégis alkalmas az igazításra: „a magyarok ezáltal az ő kárpai kezökét a kinoses szász vácsóra tették, a sovinitizmus országlorka megnyílt, hogy azt alnyelje.“

Ha a szász a mai napig nem tudja, a Petőfi szobor aratlan szemtelenséggel az egész bűmulo Európa előtt kímélődje, hogy ő nekik csak egy eljuk van, minket magyarságitani. Német még ez a talaj, a melyen a te Petőfi áll. Vissza akarod foglalnál a várost, mely soha sem volt a magyaroké. ... Csakia így lehetéges, hogy benundket szászokat, Erdélyben tolakodóknek tekintenek, tüstetőknek tartanak.

Már itt helyén valónak tartom kiemelni, hogy a magyar nemzet azért emelte Petőfi szobrát éppen Bogaavári, mert assai azt a földet akarta megtisztelni, melyet nemes vérs hullatásával megemésített. — Egyuttal a leghatározottabban visszautasítom a tiltakozom ellene, hogy akadja még olyan vakmerő, ki kötelegbe merné vonni a a magyar nemzetnek azt a vérel szerzett ősi jogát, hogy a szép Magyarországi-joga vanott és olyan szobrot vagy bármi emléket emelni, a hol és kinek akar.

Hasonlag, történelmi felszám, hogy Bogaavár soha sem volt a magyar város, hanem szász város volt és hogy német talaj az, melyen Petőfi szobra áll a végül, hogy a magyar nemzet őszaki-vassal meg akarna magyarságitani a szászokat.

História tény, hogy II-ik Geysa magyar királysága idejében a Rajna torkolata mellett Fiandrokhoz bevezett német ajku nép lakott, mely elhagyai köcsött haszját, mivel a tengertől vaszorgalommal kicsikart, folytonos munkával védett földjét a megdőlhatlan aradások ellen nem tudta védelmezni. — A kis gyermek Geysa mellé rendelt 2 formányszó, a mint érteudre jött a Fiandrok kivándorlása, azonnal meghívta e derék szorgalmas népet, hogy jöjjenek és telepedjenek meg a Szepességbe és Erdély déli részébe, mely helyek a kalandor népek gyakori behúzóitól majdnem néptelenek voltak; különféle jogokkal és kiváltságokkal lettek megajándékozva, amint tényleg be is telepedtek. — Szerződési oklevél ez időből nem maradt fenn és így a feltételeket, melyek alatti a telepítés történt, nem tudjuk, de kötelegbevonhatatlan tény, hogy sokféle szabadsággal bírtak.

A régebben ugynevezett királyföld szász és oláh lakosainak kiváltság és törvény biztosította autonómiaja volt csak szászadon át, melynek a'apja II-ik Endre király 1294. évi adománylevele.

A szász faj műveltebb volta a patriaius rendének szívós ereje a földre és indáményeire a saját nevét és german jellegét nyomta rá. Körültekintő eszélyességgel és hagyományos oppor tusítási politikája által elérte azt, hogy a kezdetben parányinak mondható önállósága megismosodott.

Nagyon elősegítette ezt az Árpádházából való királyoknak a szász kitelepülők iránti előszeretete. A magyar királyi csak szászadokon át versenygő tárgya volt és azon versenyzők között volt a german elem is, a szászok fajrokonai.

E miatt alkalom nyílt nekik magukat mind a két félre nézve szükségosé tenni; — királyaink és nemzeti fejedelmink a trónvaltozásokkor gyakran viszálykodtak, költséges háborukat viseltek, a szászoknak, mint munkás, takarékos népek mindig volt pénzük, és ilyen alkalmakat nagyon jól felhasználták használni újabb kedvezmények és birtokok kapására. Szóval örökké okos és körültekintők voltak.

II-ik Endre kiváltság levelének eredetije nem létezik, csak I-6 Károly 1317-iki megerősítő átiratán kezdve ismeri a történelem.

Amokban Károly után valamennyi magyar király és erdélyi fejedelm megengedte azt. Ezen kiváltságos jogalsphoz a szászok később nagy birtokokat szerettek adománybirtokot, biztosítékul vallási és szellemi fejlődésüknek. A gyászos mohácsi vérs Magyarországot kétfelé szakítottaj Erdély önálló lett. A szászok ezt is jól kihasználták; ők külön szabtak föltételeket a fejedelmeknek a ha az nem állott ott, városokat beszárták rokonzenyűket a másik pártuk, vagy a törökök és németnek adták. E korssak alatt kapta Batori Istvántól, mint már lenyei királytól azon státumokat, melyeken az Endre királytól nyert kiváltság-levéllei alapul nagyhírű Egyesíteme. Az osztrák háshál való magyar királyok alá, ismét súlyos tudak után jutott Erdély — nagyon természetesen, hogy az új helyzetet is sokban előnyére vált a szász népek. Utolsó alkalom volt az 1848 és 1849. évakra következett abszolút uralom

az ő szemem szedett alkotmányos emberivel és apparátusával.

A szász hivatalnok elem és a papság a bécsi kormány hivatalom-központosító politikáját magadva lette és így feladta autonómiaját, de kapott is ezért hallatlan nagy kedvezményeket. Nevezetesen 48—49. évi kárai megtartásából másfél millió kamat nélküli kölcsönt, melynek egyrésze előengedtetett a szász hitves, a többi sem fenntartott be. Az államra nyomta az előbb fele kezeltjellegű szoboni jószágadama 6-száz köteleg; papi dogmája váltásánál 5 millióval jóval több tőke kárpótlást nyert — egyházi célokra 16.000 fr évi segélyt kapott stb. stb.

Miután az erdélyi magán és közigazgati viszonyok nagy része a föld természetesen gyökeresik — szükségosének tartom kiemelni, hogy miért hívták a szászok által lakta földet királyföldnek és miért nem helyes elnevezése a szászföld. Használták ezt a kifejezést szélteben-bosszúban, az országban, hivatalos iratokban is éppen úgy, a mint a szászföld kifejezést; sőt az utóbbi országgyűlési iratokban, sőt törvényekben is előfordul. Ez azonban aggodalomra vagy kételegre soha sem adott okot, mivel ez nem változtatja meg a letető pozitív jogot és annak alapját. A II-ik Endrétől nyert kiváltságlevél Teutokról, és előbbiek Flandresokról szólnak, a szászai elnevezés csak a XVI. században használtott; tehát eddig nem lehetett bántó, ha nem hívták szászföldnek a szászok által lakott vidéket; a XIV. XV. és XVI-ik században Zeigmond és Mátyas király törvényeiben, az Approbata és Compilata című erdélyi tkönyvekben latinul a szász-saxonis régió—magyarul szász — szászszag szokat folyvasat használták, de az általuk lakott föld neve Terra Regis, Fundus Regius, — korona birtok — király föld név alatt említtetik — tehát akkor sem a volt árelem, hogy nem szász földnek hívták. — Az is valóóság, a mit bizonyít azon historiai tény, hogy a szászok az ő kiváltságait értelmében földbirt és dézmat bírtak, a magyar királyokat és fejedelmeket árutastokban tartoztak megvédelmezni; az általuk lakott területeken levő erdőben a fejedelmeknek vadászati, halászati és mekkofiatási joga volt. — Az Arrpád és vegyes hásheli királyok alatti a szász népek és az általa lakott földnek a koronához való viszonya a háshérségnek egy sajátosos nemét képezte; használt a szász és oláh nép, de a tulajdonjogot a korona magának tartotta fenn. — E körzékben nem is volt ez kérdés tárgya vagy vitás soha.

(Vége következik.)

Szerkesztői Híretek.

K I helyben. Hogy mi mit tudnak lapjaink a "Zala Közlöny" híreiről? Semmit, éppenséggel semmit, de itt adjuk a "Pesti Napló" híreit, melyet lapunk után, saját kommentárjával hozott vasárnapj számában.

— Szinház és kritika. A "Zala" ma érkezett számában olvassuk a következő dalt, mely régi kelteit, de mindig új marad:

— Szinház. Az apellie 28-iki előadásán a színházunk egyik tagja lapunkkal szemben oly improvizációkat használt, a mieköt a jámodor kötelegség nem szokott meg. Ezzel az a viszony, a mely egykötött a saját valamely köteleg és a színházunkot két fenállást szokott, köteleg és az itt működő Szinház-féle színházunkat két tarthatatlanná vált és így szini referendákat beosztatták.

Szinház színházunkat idomámak szerint Sopronba pályázik. Ha előnyei Szinház a soproni szinházat, remélhetjük mindent el fog követni, hogy jobb viszonyt tartson fenn a lapokkal, mert sokkal jobban jö a mindennek kikendel. Itt a nagykanizsai legjobb példő. A Zalára a Szinház-féle színházunkat immár Hektus, akárcsak Koropára Cuba szigete.

K — g Tervezőből került oda.

K K Jövő számunkban.

V H Kérjük meglőh.

Hina. Szép, csak hogy őst, híttak szerint Dendének hívták.

"Dellbábként Játékok". ... A versék némelyikében csillámlék föl egy-egy gesztus: van benne egy kis hangulat is; de azért nem kímélhető. Temék megpróbálkoztak a próza terén!

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÖLF.

Hirdetések.

1944. tk. 98.

145-1

Arverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. tszék tkvi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy Zalamegye öszaszított árvatara végrehajtatonak Sipos András végrehajtást szesvedő szl-liszlő lakos elleni 367 frt tőke, ennek 1895. évi július hó 1-től járó 5%, kamatai, 34 frt 75 kr. eddigi, 4 frt 80 kr. jelenlegi a a még lemerülendő köteleg iránti végrehajtási ügyében a lentnevezett kir. tszék területéhez tartozó a szl-liszlő 95. sz. tkjvben + 185. hraz alatt felvett ingatlanok Sipos András illető a 360 frtra becsült fele része

1898. évi május hó 18-ik napján d. e. 10 órákor

Szl-Liszlő községhezatal megtartandó nyilvános Arverésen eladatul fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Arverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Nagy-Kanizsán, a kir. tszék mint telekkönyvi hatóságnál 1898. évi márc. hó 21. napján.

GÓZONY,

kir. tszék albiró.

2848. tk. 1898.

147-1

Arverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. tszék tkönyvi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy a Remete Géza nagykanizsai lakos végrehajtatonak Fehér József végrehajtást szesvedő langvizi lakos elleni 308 frt tőke és járuléka, — továbbá Tóth János és neje Czimmermann Teréz végrehajtatonak 58 frt 52 kr. és járuléka és a még lemerülendő köteleg iránti végrehajtási ügyében a lent nevezett kir. tszék területéhez tartozó a langvizi 25. sz. tkjvben I. 1—14 sorsszám alatt Fehér József tulajdonul felvett a 1063 frtra becsült ingatlanok Tóth János és neje Czimmermann Teréz javára az I. 301. hraz. egész ingatlanra a a 24 és 424 hraz. ingatlanok fele részére bekoblezett holtigatarió haszonélvezeti jog éjnépben tartásával dr. Roth-hild Samu uőajánlata kötelegkötésben

1898. évi június hó 4. napján d. e. 10 órákor

Langvizi községhezatal hivatalból megtartandó nyilvános Arverésen eladatul fog.

Kikiáltási ár 442 frt.

Arverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt N.-Kanizsán, a kir. tszék mint telekkönyvi hatóságnál 1898. évi april hó 20. napján.

GÓZONY kir. tszék albiró.

918. tk. 898.

145-1

Arverési hirdetmény.

A letenyei kir. járásbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a letenyei lakarekpenztár és Jurkek Rokusz végrehajtatonak Tiszai György elleni végrehajtási ügyében Miklósa György muracsányi lakos késedelmes árverésen vevő ellen 263 frt 40 kr. hátralékos vételári tőke, ennek 1897. évi november hó 15-től járó 6%, kamatai 6 frt 65 kr., oszuttal Arverési kérelmi köteleg erejéig a nagykanizsai kir. tszéknek (a letenyei kir. járásbiróság) területén fekvő letenyei 378. és 388 sz. tkjvben A + 673,674 hraz. alatti váltás terhelés ingatlanok 280 frt becsárban, a letenyei 531. sz. tkjvben A + 665 hraz. ingatlanok Tiszai Györgyöt illető fele része váltás-köteles ingatlanra 26 frt becsárban a letenyei kir. jbiróság tkvi hatóság telekkönyvtárába

1898. évi május hó 18-dik napján d. e. 10 órákor

dr. Caempez Kálmán (elperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános arverésen eladatul fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Arverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Letenyén, a kir. járásbiróság mint tknyvi hatóságnál 1898. évi april hó 2-an.

NUNKOVITS,

kir. albiró.

BALATON-FÜRED

gyógyfürdő a Balaton-metropolisza Zalavármegyében.

Posta és táviráda helyben.

Fürdőidény május hó 22-től szept. hó végéig.

Azon gyógyó idők és mellbeteg, kik Balatonfüred kedvező klímájánál előbb átvessni akarják, már május 16-tól itt minden kérelmet — meleg fürdők kivételével — találhatnak. — Tiszta óceánus, nyhe, egyenes tóparti levégő; ásványos, só, szénasavas, vasas források; juhasvó-, tej-, csóli-, massage-gyógyimódok; szénasavas, meleg pezsgő- és szénasavas hideg fürdők; gőzfürdő, szubanyok, balatontavi hideg fürdők és uszodák Orvosi tekintélyek igen ajánlják: véréngyengeség, görvály, rümkör, csusz, közsvény, légzőszervek, hurutos bántalmak, rekedtség, vérköpés, gyomor- és bélhurut, máj- a lépvérőbőség, női bajok a idegbántalmakban.

Előérangú fürdőintézet.

Hegyköztől védett gyönyörű fekvés, díszes előcsarnok berendezés, gyógyterem, sétacsarnok, árnyékos sétányok, lombos park, fenyves liget, térszén, szini előcsarnok, hetenként táncmulatság, éjszetas kirándulások, sétacónakázás. Elegáns lakások a Balaton partján épült Ipoly-udvar, az Erzsébet- és Klotild-udvarokban és a Grand-Hotelben; csinos nyaralók. Jó és mérsékelt étkezés, table d'hôte couvert 2 frt 50 kr. Szobák 40 król 5 frtig kaphatók. Junius 15-ig és augusztus 31-től a szezon végéig a lakások 30 százalékkal, az étkezés a Grand-Hotel éttermében 20 százalékkal olcsóbbak.

Vasúti állomások: Siófók és Veszprém; Siófoktól Füred gőzhajón 1 óra, Veszprémtől kocsi 1 és fél óra. Vasúti máisonjegyek 33¹/₂,-os kedvezményvel, menetidőre jegyek — 8 napra — féláron kaphatók. A fürdőintézet rendelő főorvosa, dr. Murray István kir. tan.

Lakásrendelések — előleg beküldése mellett — Edngi Valerián fürdőigazgatóhoz intézendők Balatonfüredre. A balatonfüredi ásványviznek, mely mint itrendi-víz is igen kedvelt, forrástára: **Szőcskuty L. Ásványvíz-üzemeltető Budapestben; ezen kívül kapható Szemeréy János-nál Veszprémben és Lichtmecker Antal-nál Szekefehértórt.** 144-2

Prospektusokkal ingyen szolgál a fürdőigazgatóság.

Hirdetmény.

Nagykanizsa város közkórházi igazgatósága részéről a kórházi összes helyiségek meszelése, tisztogatása és előforduló mindennemű javítási munkálataira versenytárgyalás hirdettetik.

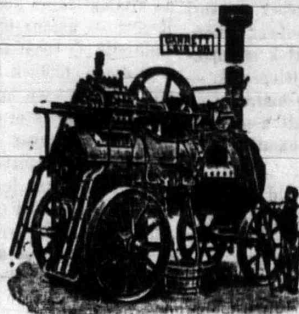
Fölhivatnak tehát a helybeli építő-vállalkozók, kik a versenytárgyaláson résztvenni óhajtanak, hogy zárt ajánlataikat **május 15-éig** a közkórházi igazgatóságnál adják be.

Előforduló javítási és tisztítási munkálatokra vonatkozó föltételek a gondnokságnál — a hivatalos órák alatt betekintheők.

Dr. Szekeres József
igazgató.

Ifj. Kotzó Pál

Budapest., V. ker. Lipót-körut 8. sz.

A t. c. vevőközönségnek szives tudomására hozza, hogy nagyobb kenyér-műkre iródjait

V. ker. Lipót-körut 18. sz.

(Vigszínház mellett, a nyugoti pályaudvar Margit-hid közélébe helyezte át.

Fenttartotta azonban a VIII. ker. Szentkivály-utca 49. sz. műhely, és az V. ker., Lipót-körut 8—10. sz. alatti raktárhelyiségeit.

A közönségnek további partfogását kérve ajánlja Garrett legújabb szerkezetű **compound gőzmozdonyait, féntábilis és stabilis**

siakban, a melyek 40% tüzelőanyag megtakarítással dolgoznak.

Gőzmozdonyokat és gőzcséplőket négyezer fordítható acél dobsinekekkel, toldást nem igénylő szálmazókkal a nagy szita felülettel, minden nagyságban.

Minden fajta lovas cséplőkészleteket, arató- és vetőgépeket szecskavágókat, répvágókat és minden más gazdasági gépeket.

Vidéken lakós szolid ügynökök kerestetnek.

6816/98.

148-1

Pályázati hirdetmény.

Nagy-Kanizsa rendezett tanácsu város VI—VII. kerületében egy újonnan szervezett róm. kath. kántori állásra pályázat nyitattik.

Az állással 500 frt évi kántori fizetés és a szokásos stola díj van egybe kötve.

Az állással járó teendőkhöz kívül köteles lesz a megválasztott kántor szükség esetén a VI. és VII. kerületben lévő községi népiskoláknál mint helyettes tanító esetről-estéről működni, ezen munkájáért az iskolaszék által évi 100 forinttal díjaztatik.

A pályázók tartoznak rom. kath. vallásukat, a kántori teendőkre való képesítést, valamint tanítói minősítésüket okmányokkal igazolni.

A kántori működésből nyilvános próba tartatik, melynek határnapjáról a pályázók külön értesítettetni fognak. A megválasztott kántor köteles lesz állandóan a VI—VI. kerületben lakni.

A kérvények **1. évi július 1-éig** bezárólag Nagy-Kanizsa város iktatójába lesznek beadandók.

A városi tanács

Nagy-Kanizsán, 1898. március 31-én.

Lengyel Lajos,
főjegyző.

Vécsey Zsigmond,
polgármester.

Hirdetések

felvétetnek e lap kiadóhivatalában.

Nagy-Kanizsán.

AZ „ANKER“

élet- és járadékbiztosító-társaság.

Igazgatóság:

Bécs, I. Hoher Markt 11 sz.

(„Anker-Hof“)

Magyarországi vendéghelyettesítés:

Budapest, VI. Deák-tér 6.

(„Anker-udvar“)

A társaság saját házában

Díjtartalékok (Biztosítási alapok) . . . 54 millió 633.100 frt 52 kr.
Összes vagyon 1898. dec 31-én . . . 62 millió forint.

Bankkészi:

Nyujt:

Előnyös biztosításokat halálesetre,

Méltányos föltételeket. Olcsó díjakat.

Vagyos biztosításokat,

Hadibiztosításokat pótdíj nélkül hadhá-

Tőkebiztosításokat határozott lejáratral

teljesített rőszere,

(takarékpénztári biztosítások) kibá-

Megtámadhatlan kötvényeket a szerző-

ítási és agkor-ellátási biztosításokat.

désai föltételek értelmében.

Nyeremény-ostalék gyanánt az 1897. évben kifizetett az 1897. évi átlagmérték szerint:

a) Haláleseti és vagyos biztosításoknál (A. osztálytörv.) az évi díj 25%,-a; B. os-

talékony szerint (emelkedő osztály) biztosítottaknak az évi díj 9. illetőleg 12%,-a;

b) Életbiztosításoknál (közönség túlnélei csoportbiztosítások garantáltot min-

mális eredménnyel) a garantáltot minális tőke 12%,-a.

Üzemre engedélyezve: Porosz, Bajor, Szászországban és más német álla-

matokban, Olaszország, Törökország, Románia, Szerbia, és Bulgáriában.

Díjtárgyakakkal és felvilágosítással szolgál a havi magyarországi vendéghelyettes-

ítés, (hova ügyelések iránti ajánlatok is intézendők.) valamint a társaság ügynökei

Nagy-Kanizsán: Deutsch Lajos úrnál.

Szerkesztőség:

Városház-épület, Fischel Fülöp
könyvkereskedésben.A szerkesztővel értekezni lehet nap-
ként dé. u. 4-8 óra közt.Ide intézendő a lap szemlélt részére
vonzatkod minden kölcsönös.

ZÁLA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

Megjelenik N-Kanizsán hetenként kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischel Fülöp,
könyvkereskedésben.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egym évre 12 koron (6 forint) — fr

Félévre 6 koron (3 forint) — fr

Negyedévre 3 koron (1 forint 50 cent)

Hirdetések jutalékosan mértékűek.

Bármentetlen levelet csak ismeri kosárból fogadunk el.
Készítet nem adunk vissza.

Felelős szerkesztő:

SZALAY SÁNDOR.

Nyitólátó poltiszora 10 kr.

Előfizetők, valamint a hirdetőkre vonatkozó Fischel Fülöp
könyvkereskedésbe intézendők.

Egyes szám ára: 10 krajczár.

Üdvözöljük Antal Gábor ev. ref.
püspököt!A dunántúli ev. reformátusok püspöke
városunkba érkezett.

Nagy-Kanizsa városa csak ritkán részesül
abban a szerencsében, hogy falai között egy-
egy főpapot üdvözölhessen. De minden ilyen
kedves alkalmat örömmel ragad meg annak
dokumentálására, hogy közszellemet az ellen-
léteket elsimító, a mindeneket egyesítő, őszinte
liberalizmus hatja át; hogy nemcsak gond-
dolkozó és érző értelmisége nem építi, sőt
lassan-lassan szép eredménnyel bontogatja
a felekezeti választófalakat és a kölcsönös
tisztelőt értelemmel éparkodó ápolni a külön-
böző vallást követő testvéries együttélést.

Nagy-Kanizsa városában vannak szám-
arányban erősebb és gyengébb vallásfelekeze-
tek, de amelyek mind egyformán erősök a
különböző vallások iránti tisztelőben. Ezt a
békés, áldásos közszellemet, amelyet az egyes-
szőlő istenének szent lelke örís és erősít, már
többek között ugyan megbolygatni az áldástalan és
isten ellen harcoló hírelmetlenség, de mindig
eredménytelenül.

Ennek a szép, békés, egyetértő szellemnek
 kifejezésére örömmel ragadjuk meg az alkal-
mat, midőn a falaink közl érkezett ev. ref.
 püspököt: főtisztelendő Antal Gábor urat a
 közönlémény nevében őszinte lelkesedéssel
 üdvözöljük.

Isten hozta!

Legyen áldott, ki falaink közl az Ur
 nevében, az Ur lelkevel jött!

A fehér néppárt.

Zalavármegyének azok a választópolgárai,
 akik szavazatukkal egy-egy néppárti kép-
 viselőjelöltnek győzelmehez járultak, —
 most mély megdöbbenéssel és első sorban
 saját lelkiismeretük ítélletétől lesújtottan re-
 jőzhetnek el egy kis penitencia-tartásra.
 Hamut hinthetnek fejükre és (ugy akarjuk
 hinni) teljes joggal mondhatják: »Bocsásd
 meg, Uram, a mi szavazatunkat, mert nem
 tudtuk akkor, hogy mi cselekszünk!«.

Nem is tudták. Lehetetlenek, tartjuk,
 hogy tisztán látták volna: hova fogja majd
 ragadni minden ész és szív nélküli féktelen-
 sége azt a fanatikus társaságot, mely a
 néppárt vonzó cégére alatt a hazafiatlan,

nemzetgyalázó célokat szolgáló szövetséget
 megteremtette.

Ha tudták volna, lehetetlenek, képtelen-
 ségnek tartjuk, hogy akadhott volna
 magyar ember, hazájáért és nemzetéért
 érző szívvel, aki kezet nyújtott volna
 annak az igazta, lázta toborzó társa-
 ságnak.

Most már láthatják a mi jó zalamegyei
 atyánkfiai, a kik annak idején a néppártot
 összetoborzó üvöltő dervisekkel járták a
 tarantella-láncot, hogy mekkora szolgálót
 tettek hazájoknak és a nemzetnek, mikor
 ennek a szövetségnek tagjaivá lettek.

Mert komoly politikai pártnak nem ne-
 vezhetjük, nem tarthatjuk az olyan törek-
 vésűk gyülekezetét, akiknek vezére az
 országgyűlés színe előtt kijelenti, hogy a
 nemzet képviselése állal hozott s a király által
 szentesített törvényt nem fogadja el, nem
 tartja törvénynek. Molnár János, az ugy-
 nevezett néppárt nagyhirű apátja, ugyanis
 legutóbb a képviselőházban enccaltta ki a
 reakcionárius szövetségnek eddig valahogy
 csak takargatott álláspontját, hogy a nép-
 pártnak nem törvény a törvény, a néppárt

TÁRCA.

Belygó cigányunk levele.

A „ZALA” eredeti tárcája

— Bevezetés. —

Van a mi szerkesztőségünknek egy igen kedves.
 közsatermesztő barátja. Szép, érdekes fiu. Sely-
 mes, fekete haja simán hátrafolyik magas hom-
 lokáról, egy kissé rendkívüli egyszerűségében
 is, és a frizura. A feje, sőt egész alakja
 olyan, mint azoknak a folyóiratoknak a dekadens
 illusztrációi, melyeket a nők ritkán vesznek kicsi
 kezükbe, — nyilvános helyen. Fiatal, snájdig,
 mely valami hanyag művészi eleganciával párosul.
 Az egyénisége csupa ellentmondásokból van össze-
 szöve; egyszer szenvedélyes, hirtelen fellobbanó,
 ideges, másszor leányosan gyengéd, szelíd, álmo-
 dos, mint a hófehér orgonavirág. Sőtét, mely
 szemében forró, izzó lava veti fel olykor-olykor
 titokzatos lángját, de a felületén hirtelen belújta
 valami sejtelmes homály, nedves lesz és bársó-
 nyos; a pillák szeglete kissé duzzadó, a melye-
 des puha, skarcnak egy ábrándos kis bakfié.

A foglalkozása: vigele. (Nesse neked!)

Utazik ekszpresszen, gyors, személy- és vegyes-
 vonatokon, flakeron és liften, gőz és léghajón,
 de esküdt ellensége a konfliktusnak, omnibusznak
 és a biciklinek. A konfekciós ládája kicsi, a cég,
 melynél alkalmazva volt, már rég megbukott, de

aszert ő még egyre utasik — hangulatokban és ál-
 mokban Határozottan rossz portéka; de ő moso-
 lyogva nézi a rohanó, kapkodó, lasas világot,
 egyre csak utazgat.

Igazi cigánytermetű. Egy szép asszony moso-
 lyáért elmenne Bukarestből Párisig gyalog. A
 középkorból tévedésből itt felejtett trubadour ő,
 vagy mintha csak Murger „Scènes de la vie de
 bohème”-jének egyik legszeretreméltóbb alakja
 megunta volna a finom papíron az unalmas
 nyomdafestéket, kikelt a sorok közl, elbucszott
 aranykőlése szomszédaitól: megakadt, hogy
 tovább éljen, hogy tovább szere-sen. Roppant jó
 kedvű, igen könnyelmű és nagyon nagyon szerel-
 mes mindig, de azért az asszonyokkal ép oly
 kevésbé tart hosszas barátságot, akár a pénzzel.
 Dolgozni, irni, azt nem szereti. Igéri, de aztán
 huzza, halasztja, és ritkán tartja be.

Rég láttuk és teljesen lemondunk arról, hogy
 valamikor még együtt poharashassunk vele. Akkor
 az afrikai sivatagokra készült, hogy miért, azt ő
 maga sem tudja. Bolondos, nagy szívével vala-
 mennyünknek egy-egy oroszánál igért. Hat héttel
 aztán megérkezett az első levél. Rövid volt.

„Az afrikai nők nagyon bambák, tolettjükben
 nincs semmi elegancia, otrombák, hanem pó-
 tolja őket egy kedves kicsi vörshajú francia
 leány. Oroszlánokkal még nem találkoztam, de
 nemsokára vitelni tognak nálunk. Jó mulat-
 ságot.”

A levélhez egy kézirat volt csatolva arról a
 vörshajú picit leányról, de színhelyet a forró
 homoksvatagról áttette egy lovárosi bérkamra-
 nyába. A legérdekesebb az volt, hogy a kézirat
 papíra lejárt váltakból állott.

Négy héttel később Toulonból, majd Genéből,
 Nizzából, Koppenhágából, Lembergől iri. Az
 igért oroszánok egy mutatványtárlás hiányzott
 a levelekből. Nem volt bennök több a nevéni
 eszel akarta bizonyítani, hogy él, s hogy gondol
 reánk.

Aztán ezek is elmaradtak, azóta nem hallottunk
 róla semmit. Ki tudja, hol, merre a lott be valami
 szép asszony rabcsalójának?

Csütörtökön délután az ablakon át egy levelet
 dobott be a postás. Hosszúak volt, lilaszíni és
 illatos. Koppenya, háttal hullott íróasztalom kopott,
 zöld mappájára.

Szeleképp felelősem letette egy pillanatra ser-
 cegő tollát, oda fordult; jól láttam: ajaka meg-
 letlen maliciózus mosoly halvány árnya llt; Brókká
 jökdévtől sztrkefejű, borzas kollegám felugrott
 helyéről és céltasos kíváncsisággal nyult a levél
 után.

— Hobó!

Rászorítottam tenyeremet.

— Antonia, Jancsika, Mariaka, Józsa, Irén,
 Ilona, Olga, vagy ki írta? — kérdezte gunynyal,
 gyorsan peregve.

— A sok közöl bizonynyal egyik!

Csalódtam, ő is, én is, mindnyájan.

Levelezőlapok

Nagy-Kanizsa látképével különböző kivitelben és összeállításban
kaphatók Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

Arap arabonként 5 krajczár.

a polgári házasságot sohasem fogadja el törvénynek.

Eddig csak bujkáltak és azon voltak, hogy politikai törekvéseiknek törvényes keretet adjanak. Revíziót hangortattak és egyfelől szakadatlanul a nemzetiségekkel kacérkodva, másfelől mélységes farizeusi hajlogással hirdették a loyálitást.

Molnár János apát most egy szusszal lefújta az egész dicsőséges szövetségről az álarcot.

Ide vezetett a fanatikus féktelenkedés.

Ei is kellett ide vezetnie.

Igy akarta a nemzetörző Isten!

Lássá és értesse meg az egész magyar nemzet, tudja meg az alkotmányos király, hogy a magyar országgyűlés házába a törvényisztelet, a politikai tisztesség álarca alatt belopódzott egy forradalmi szövetség, mely a farizeusi képpel hirdetett loyálitást és az alkotmányosan hozott törvények iránti tiszteletet azzal dokumentálja, hogy nyíltan világgá kiáltja: neki nem törvény a király által szentesített törvény.

Hiába volt tehát minden ravaszkodó bujkálás: az álarcnak le kellett hullani és pedig úgy, hogy ne mások, hanem maga a folyton mosakodó és magát olyan szentnek, ártatlannak valló szövetség vezére rántsa le azt a fehér néppárt fekete arcáról.

Milyen ravasszággal tudták magukat ezek az urak kendőzni az ártatlanság, az üdvösségkeresés fehér színével.

Alig néhány nap előtt válaszolt az ugynevezett néppárt a függetenségi pártnak a Kossuth-gyalázók ügyében hozzá intézett átiratára így:

Nagyságos György Elek országgyűlési képviselő, a függetenségi és 48-as párt elnökeinek Budapest.

Folyó hó 1-éről kelt átirata az országgyűlési néppárt a következő határozatot hozta: „Az országos néppárt f. hó 15-én tartott pártértekezletén tudomásul vette a függetenségi és

48-as pártnak f. hó 1-én kelt határozatát és kijelenti, hogy mivel a szóban forgó röpiratok szerzője és fordítója az országgyűlési néppártnak nem tagjai, azok irodalmi munkódése a párttól teljesen független.

Budapest, 1898. Április 15.

Hazaírással üdvözlettel

Molnár János,

az országgyűlési néppárt elnöke.

Milyen nagyszerű pilátusi kézművés! Csak a bolond nem tudja belőle kiolvasni, hogy erekek az uraknak semmi kifogásuk sincs az ellen, nem találnak abban semmi fölháborítót, ha aféle fekete hienáknak (kiknek még nevék se legyen egyetlen igaz magyar ember ajakán és emlékek se maradjon a föld színén!) kedvök kerekedik Kossuth Lajosnak nagy nemzeti kegyelettel őrizett sírját megtépni és gyalázó szavakkal megszensteleníteni

Már ezzel is bemutatják, hogy miként tisztelik a nemzet, pártkülönbég nélkül tisztelt és elismert nagy történelmi alakjának emlékezetét. Már ezzel rászolgáltak arra, hogy borzalommal forduljon el tőlök a nemzet kegyeletes lelke.

De ez nem volt nekik elég! Tovább kellett rohanniok a lejtőn. Ugy akarta az igazságos végzet, hogy ne csak *lenni*, hanem *lenni* is megismerjék őket. Le kellett hullani az álarcnak teljesen.

A Kossuth-gyalázók ügyében adott válasza nyomban következett Molnár apát országgyűlési emuniciója, hogy az ártatlan, a szent, a törvényes, a fehér néppárt a polgári házasságot sohasem ismeri el törvénynek. No hát, ha ez sem lázítás, ha ez sem nyílt forradalmi kijelentés. akkor már semmi sem az!

Mert mi a szelleme ennek a kijelentésnek? Az, hogy hozhat a nemzet képviselő törvényt, szentesítheti azt a koronás király: a dicső, ugynevezett néppártnak az csak suvix, ha az ő intencióit, az ő törek-

véseit nem szolgálja. Ez már csak nyílt lázítás, forradalmi izgatás a fölment koronás király és a nemzet akarata ellen, mely a szentesített törvényben érvényesült.

Ez tehát az a nemzetboldogító — Isten, király és haza nevével dobálódró, ugynevezett néppárt! Most már leplezetlenül áll: a király és az egész nemzet előtt. De erkölcsi undorral fordul is el tőle az egész nemzet közvéleménye.

Jóralvó, becületes, hazaszerető, alkotmánytisztelő zalamegyei atyánkfiai, akik (fájdalom!) néhány nagy bajnokot küldtetek abba a szövetségbe, ime: láthatjátok, hogy nem tudtátok akkor: mit cselekesztek.

Most arcpirulva kell rá gondolnotok, hogy úgy meg tudták ejteni akkor a ti hazaszerető, királytisztelő lelketeket.

De legyen néktek azért megbocsátva! Az ördög játéka volt az.

Láthatjátok, hogy most már maga magát söpri el a magyar föld színéről ez a szövetség. Nektek már igen kevés fog jutni ebből a munkából, ha eljő megint a képviselőválasztás.

Politikai szemle.

Országgyűlés.

Aki eddig talán még komolyan vette a néppártot, az a szerdai nap tanulságai után tisztába lehet ezekkel az urakkal. Molnár János megkísérelte, hogy az ország népe között folytatott lelketlen izgatást a parlamentbe is bevigye, csúfos vereséggel végződött. A parlamenti összes pártjai rögtönítélő bírósággá alakultak s a belső megbotrunkozás megsemmisítő erővel szűnt a néppártira.

A bevezető hangulatot az az interpelláció szolgáltatta, amelyre Zmeskál Zoltánnak felelt Perczel belügyminiszter. Zmeskál a várnai választáson történt főszojabirói visszaélésekről panaszkodott s a belügyminiszter felelete nemcsak a panasz alaptalanságáról szólt, hanem arról is, hogy a néppártiak micocda valogatott kortesfogásokat vittek végbe a várnai választáson. Zmeskál nem volt megelégedve a válaszzal. elnöki figyelemzetelek és haragos közbeszólások mellett hosszan magyarázta, miért nem veszi tudomásul. Már

Figyelve vizsgáltam, míg én kiső elfojta izgatottságomat, kíváncsian forgattam a lilaszínű, illatos levelet. Megjamentem apró kerék göngy betűiről: ki írta, de az elmosódott postabélyegző betűiből nem tudtam kitalálalni, hogy honnan jött.

— Nos, ha eltalálja, hogy ki írta, úgy megengedem, hogy összes adósságaimat kifizesse — szóltam örököké mosogyó, szürkelejtű, borzas kollegámhoz.

— Kőszönöm, nem kérek belőle, de akarok vagy a francia köztársaság elnöke, vagy a sziam király hív meg bennünket oszonára. Sőt az is lehet, hogy valamelyik lóvárosi lap meghívja magát, hogy üsse az államrendőrséget. Ez van ma napirenden, maga p díg ehhez nagyon jól ért. Nos, eltalálom?

— Éppenséggel nem, hanem megkerült a mi desztorunk, a kis lekte, szere me Billie.

— Ó irt!

— O

— Hadd lássam honnan? Cuba szigetéről, Amerikából, vagy a nemes hidalgók hazájából? Údvarolat-e most az otthon maradt bus asszonyoknak?

— Egyik helyen sincs

Gyorsan lezakítottam a kuvert.

— Sátorralja-Ujhely!

— Erről ráismerek, ez ő, — kiáltott fel diadalmasan ko legám. — A kis szerelmes Billie néma fájdalommal keresztül-kasul bolyongta az országot, hogy megtalálja a mi slomoképű szép Trübynkét. És ime, rátalált. Ugy e, van a levél me'lett kézirat?

— Van.

— Gondolom, hogy miről szól.

— Illatol sejt?

— Fogadni mernék, hogy tudom.

Az én szürkefejtű, borzas kollegám megnyerte volna a fogadást.

— Igó — or.

A levélhez csatolt hosszú kutyanyelven, mely ez egyszer nem lejár zalogodulak és kifizetett váltókból volt összeragasztva, ez állt:

Gaudy Aranka.

Írta: László Béla.

Magam előtt látok egy fotográfát, a maga delejes-élességében, a mit a ridég mechanika gyönyörű glóriába ösmelt. Egy nem ismeretlen hajdon az, egy sokak előtt nem érdektelen Aphrodite, ki Homér szerint Zeus és Dione leánya, ő azonban még sem Jupiteré, de Tháliának gyermeke és így könnyen ráfoghatnám, hogy a tenger habjaiban született.

Mert hisz tudjuk, hogy Aphrodite a női báj legmagasabb eszménye, amit kifejez az aranyalma regéje, melyet mint a báj díjat, neki ítélt Páris! Az ő ragyogó művésze előtt hódolunk ma még csak a kis városnak ifjú, mint apródk király kisasszonyok előtt.

Májusnak verőnyése elejét, a vasárnap teljes delutánját tőltem ritmikus társaságában, hol megtanultam ismerni őt, előkelő és feukölt gondolkodását, egyszerű művészi lényét.

A fotográfia egyénisége a megtetsző báj, a ki társalgásban elárulja a szellemes leányt és a distingvált hölgyet, az előkelő nevelést, aki otthon a társaságban, s aki finomul tudja megfigyelni annak a társaságban a szokásait, erkölcsait, izlést, beszédmodorát. A lelke — az problematikus. Társalgásunk ugyancsak meddő volt, mert ha lelke rejtelmeibe igyekeztem hatolni, — a motívumot mindig egy ötletes epigrammával vágta el.

Egyzónával, hódításai nemcsak a szinpadon, de az életben is hasonlított a coup de fondre-hoz, Gyorsan e biztosan talál.

Megbocsátson nagyságos szép kisasszony, hogy a nyilvánosság elé bátorkodtam önt szemlélés voltáért szólítani, ezt azért tettem, mert teljesen tisztában vagyok az ön beium arányával.

De hiszen, skit érdekelni fog e személyes interpretálás, ismeri őt — tudja az, hogy ő az itt-bb művész nemzedék egy kedves, gyermeges tagja.

Csak a tudása több, mint amennyit évei után hinni merne az ember. Különböz nevető szemének is meg van az a mély, nyugodt arnyalata, mely szinte inti az embert, hogy ennek a leánynak ne álljon elő ostoba bókokkal, üres lecségekkel, mert a majdnem gyermekiányos arc mögött egy komoly, művészi törekvésű, művészi eszményeknek élő, okos, komoly, ambiciózus lélek lakik.

Igaz ugyan, hogy minden művészi tekintetben a legzsebb, a legbajosabb reményekre jogosító határozott tehetsége mellett abban, hogy már is nagyobb vidéki városok mérték közönységét egy

akkor zord moraj támadt, de ez még semmi volt ahhoz képest, mely a másik interpellációnál következett. Molnár apát ur az anyakönyvek kezelését vette szóvá. Perczel belügyminiszter pedig válaszában visszatartotta, hogy Molnár a polgári házasságról, mint *szépségszöveg* szóljon s hogy a néppárt a polgári házasság ellen folyton igazgasson.

A néppárt természetesen nagy igaztatlanságot keletkezett a miniszter szavaival, főképp mikor a törvények ellen igaztató néppárti papok elleni törvényes eljárás emlegetett.

Molnár János hideg, fölényes mosolyal emelkedik fel.

— *Halljuk! Halljuk!* — zugja táborra örömteljes varakozással.

...Mag is hallották!

— *Eldül! Eldül!* — ez csak a fogadtatás.

Utána szebben jött.

Molnár János kedves szónoki alakzatával, — a kérdő formával kezd:

— *Hát a miniszter szerint a polgári házasság nem szépségszöveg?* — kérde Molnár naiv mosollyal.

— *Az, a gazdaságszöveggel!* kiáltja Rigó Ferenc, a kuruc bajosa sarkanyt nygevenyolca.

A viharos deülségből hallatazik ki Molnár János szava:

— *Hát a meggyezés nem rászorult?*

Erre újra felsug a kacaj a Ház minden oldalán, de a hangulat hirtelen fordulattal megváltozik:

— *Ki kell dobni!* — zugják újra mindenfelől s a miniszter választát csak a néppárt nem vesz tudomásul.

Még Kubinyi kényszerítette Molnárt arra a bűnbánó vallomásra, hogy róla semmi rosszat sem tud, — az természetesen szintén nagy viharral ment végbe, viharos derűltség támadt akkor, amikor Zsuzsák Zoltán a néppárti pánszlávizmszról beszélő Kubinyi-féle nagy haraggal kiáltotta:

— *Tudod is te, hogy mi a panszlavizmus!*

— *Es már igaz! Az ismét a néppárt monopóliuma!* — kiáltották mindenfelől.

— *Még pár „Zimándi”* — röpített Molnár felé s Rigó Ferenc a meggyőzésés hangján ismételte.

— *Egy költőre valók!*

Szilágyi megelőzötten mosolyogva szolt le az elnök székéből:

— *A kérdés már most minden járulékával együtt be van fejezve!*

A nagy igaztatlanságot az elnök e szavai derűre, hangos kacajra váltották át.

Az ülés végén Lukács Gyula interpellált a spanyol-amerikai háború dolgaról.

— *Hiába megy a miniszter a bírósághoz! Nem felénk!* Töljösteni fogjuk köteletségünket, — figyelmeztetjük híveinket, hogy nekünk azt a szűvséget, amelyet a törvény s a miniszter polgári házasságnak nevez; házasságnak elismerünk nem szabad!

Erre azután félrengető szavaj támadt. A Ház minden oldalról jégesként zúdult a legválogottabb jeleik tözebe a néppártira.

A legenyhebb tanács a *Öndjry Gézáé* volt:

— *Menjenek Olaszországba!*

S ettől kezdve a szidalmak egész skálája képviselve volt, Rigó bácsi vezetett, — a haragos kuruc egyre kötelei emlegetett.

Pichler félpercenként bánatos hangon ordította:

— *Zimándy! Zelengyk!*

Olay pedig egyre azt kiabálta, hogy a Ház szabályokhoz kér szót, mert nem járja, hogy az elnök *nem dobhatja* ki Molnárt.

A kinek lsten hangot adott, az mind kiáltoit.

A refrain ez volt:

— *Zimándy-párt!*

Perczel a Ház viharos helyeslése közt végzett Molnár Jánosnal.

Perczel nem is tartja érdemesnek Molnár badarágáival hosszasan foglalkozni. Nem lehet a miniszter feladata, hogy egy törvényhozót a leg-
elemibb dologra, a szentesített törvény tiszteletére tanítsa.

— *Ki kell dobni!* — zugják újra mindenfelől s a miniszter választát csak a néppárt nem vesz tudomásul.

Még Kubinyi kényszerítette Molnárt arra a bűnbánó vallomásra, hogy róla semmi rosszat sem tud, — az természetesen szintén nagy viharral ment végbe, viharos derűltség támadt akkor, amikor Zsuzsák Zoltán a néppárti pánszlávizmszról beszélő Kubinyi-féle nagy haraggal kiáltotta:

— *Tudod is te, hogy mi a panszlavizmus!*

— *Es már igaz! Az ismét a néppárt monopóliuma!* — kiáltották mindenfelől.

— *Még pár „Zimándi”* — röpített Molnár felé s Rigó Ferenc a meggyőzésés hangján ismételte.

— *Egy költőre valók!*

Szilágyi megelőzötten mosolyogva szolt le az elnök székéből:

— *A kérdés már most minden járulékával együtt be van fejezve!*

A nagy igaztatlanságot az elnök e szavai derűre, hangos kacajra váltották át.

Az ülés végén Lukács Gyula interpellált a spanyol-amerikai háború dolgaról.

Az állatforgalom rendezése.

A tervezett gazdasági kiegyezésnek éppen egyik legfontosabb vívmányát meg nem érdemelt módon megvető hallgatással melőzi ugy a politikai, mint a mezőgazdasági szakcsajtó. Ez a monarchia két állama közt az állatforgalom szabályozására vonatkozólag történt megállapodás, amely forgalom a visszasságok egész légióját produkálta és a magyar mezőgazdaságnak örökös panaszra adott okot.

Az állapotok tarthatatlansága mindenek előtt a decentralizált illetékességben volt. Minden helytartósnak jogos volt beviteli és átviteli tilalmat kibocsátani, mely tilalom egész vármegyékre kiterjedt és így nem egy községet, vagy egy kört sujtottak az ilyen intézkedések, hanem mindjárt egész vármegyéket kizártak a nemzetközi forgalomból, gyakran egészen alaptalanul, vagy tulzott okok miatt.

A magyar és az osztrák kormány közt létrejött megállapodás, mely a kereskedelmi és vámszövetség megújításáról szóló törvényjavaslatba új cikkül van felvéve, mind a két irányban segít a bajon. Első sorban tilalmat kibocsátására kizárólag a miniszterium illetékessége állapittatik meg és ezzel meg van adva a kezesség, hogy az állategészségügyi rendelkezések ne szolgáljanak egyéni érdekeket, vagy ne bocsássák ki és szüntessék meg azokat rokonszenv alapján.

Másodsor megállapodás történt, hogy ne lehessen egyszerre egész vármegyéket kizárni a be- és átviteltől, hanem csak a tertözött községeket és a közvetlen szomszédos területet és így jövrve nem tog mindjárt egy egész vármegye szenvedni egy község ellen kiadott tilalom miatt.

Bármint és bármely párt szempontból gondolkodszék valaki a kiegyezési javaslatok egyes részletei felől, de ama meggyőződés elől egyetlen elfogultatlan ember sem zárkozhatik el, hogy a magyar kormánynak ez a megállapodás nagy sikerét jelenti, melyet e földművelő állam mezőgazdaságára nézve nagy előnyök fognak kísérni.

csapára meghódította, nagy része volt természet-adta előnyeinek is — de mégis hódítási képességeinek főereje, művészi üdeségében van.

Nem kopott sablonok halvány utánzója ez a bájos széke leány, hanem van neki önálló egyénisége, önálló felfogása, s ezek utána indul.

S a művészetben az igazi művészet az egyéniség nyilvánulásánál kezdődik. A ki kompozícióiba. festményeibe, szerepeibe nem tud a saját lelkéből a maga sajátos énjéből valamit beleolvasztani — az mesterember marad.

Ennek az egyéniségnek a kezdődő nyilvánulását látta a műtrő közönség Gagy Arankánál s ez ragadta őt el, a elismerésével megadhatta a kezdő művésznőnek további haladhatásához a legszükségesebb dolgot: az önbizalmat, mely azután, ha természetadta tehetsége mellett lesz benne kitartás és szorgalom is, ösztökélni fogja őt arra, hogy a legelsőkk közé kúdjie fel magát.

A sors mindent megadott neki arra, hogy legmerészebb művészi álmai megvalósulhassanak — a többi tőle magától függ: a saját akaraterejétől. a saját szorgalmától.

Jövőjéről ennyit jósolhatok.

— *Multjáról?* — van is még ennek a bájos gyermeknek multja.

Hiszen multról csak ott szoktunk szólni, ahol a jövővel már nincs mit törődni.

Az ő multja anyni, hogy elvégezte a színképzést, ahol Varsáti Antal, Alexander Bernát, Császarnak a legkedvesebb tanítványa volt. Mestereitől és a neki példul szolgáló művésznőktől tanult. Eltanulta tőlük a színművészetnek affektáció nélküli való, természetes, igaz kifejező eszközeit. A vidéken van már körülbelül egy éve: Szekes-

Fehérvár, Szombathely, Nagy-Kanizsán, — most pedig Zemplén vármegye székhelyén, Sátorajja-Uj helyen aratja diécségeit.

A közönség minden helyen rajong és rajongott érte általában is, meg egyenkint is.

Hanem az egyenkint rajongó városi urak nem sokáig maradnak hódolói seregében.

Mert ennek az okos, mely gondolkodású leánynak az együgyűség még a legsajádjigabb kiállításában sem imponál.

Nióbt, Trilby, Susannét és a Matildét láttam eddig tőle — mind a négy szerep vagy azok minden egyese alkalmat nyújtottak művészetének megbirálására. Es mondatom: nálunk a közönség frenetikus tapsai szójajlák az eismerő kritikát. Mert hisz tudjuk: a színművészet oly szoros kapcsolatban áll a közönséggel, hogy el sem képzelhetők anélkül. Sőt a játékmodorokra, divatokra is a leghatározottabb befolyással van. A közönség jelése, melyet az irodalom és a megtestesítő művészetek irányítanak, átalakítja a színművészetet.

Bizonyára ha Gagy Aranka szandái, a ciannys és az antik köpeny idejében lesz színész, nem éri el művészetével azt a fokot, amit elérhet ma. Nagyon szerencsés kor ez a mai, ahol a finom árnyalatu és változó eszmék sokasága, melyekkel el vagyunk halmozva, izléstünk bonyolultsága a gondolkodás lázas nyugtalansága, elvite a mai generációt oda, hogy főkép a színművészetben megkivánják: minden oupa asin, ideg és világosság legyen. Elkezde az irodalomban Faubert a Madame Bovaryjával és folytatta Zola.

Ebben a korban les a mi Gagy Arankák naggyá, Ebben a korban, midőn a spanyol

Echegaray diadalt ül, midőn Maupassant'nak szobrot és halhatatlanságot ad az utókor. Ebben a korban, a mely a szerelem elvalasztatja a hazasságtól és a szerelemben, mely Julia és Margit idejében áitászó és igaz érzés volt, a különböző érzelmek egész nagy komplexumát fedezte fel.

Hanghordozása szines, nem monoton; megvan benne az a bizonyos art de dié tökéletessége a szenvedélyek ábrázolásánál, nem egy hangu, de mégsem szereti a gyors hangváltozást.

Csudálatosan ismeri az asszonyt a leggyöngébbbet és a legbűnösebbbet is. A mily mértékben ismeri Echegaray a nő szenvedélyének rugóját; nemkisebb mértékben és szenialitással interpretálja az a modern nő. Azt a esztalman rugót, mely az asszonyt cselekedeteiben vezet, melyszéggel és igazsággal, finom és világos formában fejei ki. Felfogásából kitet-ik a tisztaság, mely nem áll tendenciák dolgában. Ő az eszményi alakot mindig közelebb hozza a való alakhoz. Egyénisége pedig valósággal meglepően illik az ő művészetének körébe.

Arconásain mintha valami mélyen megindító, kimondhatatlan fájdalom ülne, szájszögletein szenvedély ül, a szája olyan, mint a Maupassant asszonyaié; szemében valami intenzív tűz; járása rythmus és baj. Valami meszeszerű üdeség és bejóság rejlik a hangjában, mely szerelemessé teszi az embert. A haj, a nő legszebb ékesége, a melynek varázserejétől a biblia is félt: az oly szép nála, mint a mesebeli tündérnél.

Üdvözlöm tehát az ösök és a mi bájos Gagydykat, mint jövő színészünk ragyogó csillagát a színpad váróknak.

Tisztejük mindenkinek meggyőződését és senkitől sem kívánjuk, hogy benyomások szerint ítéljen, de mégis nem őszinte eljárásnak kellene bélyegzőznünk azt, ha valaki e vívmány értékét félreérteni, vagy lejjebb szállítani akarná.

A város házából.

Hirdetmény.

Az elemi csapások által okozott károk bejelentése körül követendő eljárás tárgyában.

A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszteriumnak folyó évi március hó 20-án 20995. sz. alatt kelt körrendelete és az 1885. évi XXII. t. c. végrehajtása iránti utasítás 3. §. és pontja olyképpen rendelkezik, hogy az elemi káresetek mindenkor az illető földrésztel tulajdonosa által, ha pedig a károsult birtokosok többen vannak, az e végre megbízott két képviselőjük útján írásban jelentendők be az illetékes községi elöljáróságnál; továbbá a nagyobb birókosoktól és uradalmaktól pedig feltétlen megköveteli, hogy az adó-elengedés iránti írásbeli bejelentést önmaguk, illetve uradalmi tisztjeik által foganatosítsák.

Felhivatik ennél fogva a város adózó közönsége — beleértve a nagyobb birtokosok és uradalmak is — miszerint a fenti pénzügyminiszteri körrendelet és utasítást tartásuk szem előtt, mint-hogy az adó elengedés iránti bejelentések csak azon esetre legyenek figyelembe vételni, hogyha a szabályszerű kellekekkel fognak ellátni.

A városi adóhivatal

Nagy-Kanizsán, 1898. április 30-án.

NEU ALBERT, VÉCSEY ZSIGMOND,
v. ellenőr. polgármester.

Hirdetmény.

A helyben állomásozó cs. és kir. 48-ik gyalogezred tartalékos legénysége folyó évi május hó 12-én reggel 4 órától kezdve Kis-Kanizsa, Bajcsa, szepetneki major és a Principális kanális által határolt lőterén harcszerű céllovás-élet tart.

Felhívom a közönséget, hogy a jelzett területet 6000 lépés körületben ezen napon annál-kább is kikerülje, mert az ott tartózkodás életveszélyes.

Nagy-Kanizsán, 1898. évi május hó 6-án.

DEÁK PETER s. k.,
rendőrőrnagykapitány.

H I R E K.

— **Városi közgyűlés.** A városi képviselőtestülete tegnap délután 3 órakor a városház nagytermében közgyűlést tartott a következő tárgysorozattal: 1.) Pintér Jakab és társai nagykanizsai lakosok ellen csatorna megtérítés iránti perindítás bejelentése. 2.) Zalavármegye közigazgatási bizottságának 2/98. sz. a. leirata, a m. kir. belügyminiszter értesítése alapján, a nagykanizsai anyakönyvi kerületben egy állami anyakönyvvezető helyettesi állás szervezése tárgyában. 3.) Ábrahám Károlyné született Bachrach Fanni alapítványáról az alapító levél bemutatása. 4.) Trojók Lajos földbérleti, Kövesdi Kálmán lakbérleti, Fonciere pesti biztosító intézet nagykanizsai főügynökségének lakbérleti, Grünhut Alfréd lakbérleti szerződéseik bemutatása. 5.) A mezőgazdasági termékek és cikkek hamisításának tilalmazásáról szóló 1895-ik évi XLVI. t. c. és a végrehajtásáról szóló rendelet ismertetése. 6.) A III. osztályú kereseti adó tárgyalásához két bizalmi férdu kiküldetése. 7.) A képviselőtestületnek 5/98jk. sz. a. határozata alapján Hencsek György és Koch József féle ingatlanok vétele, eladása, illetve cseréje iránti szerződés tárgyalása. 8.) A *honvéd lakatnaya*

építése iránti előterjesztés. — A közgyűlés lefolyásáról lapunk legközelebbi számában fogunk beszámolni.

— **Uj tanterv.** Kramer Lajos, a helybeli izr. elemi iskola tanítója, a múlt hónapban telt polgári iskolai tanárképzést és a napokban az izr. hitközség iskolai szakosztály *Kalcsok* Leo tanár helyére a *felő-kereskedelmi iskolában a történeti tanszékre megválasztotta őt.*

— **Zala-Egerszeg küldöttsége Wlascicsnál.** Máj 5-én délelőtt Zala-Egerszeg városnak tiz-lagu küldöttsége tisztelt *Wlascics Gyula*, vallás- és közoktatásügyi miniszternél. A küldöttség vezetője és szónoka: *Botfy Lajos*, polgármester, arra kérte a minisztert, hogy a beszűntetett polgári-iskolával kapcsolatosan fenállott felső kereskedelmi iskolát — mivel arra a városnak a gymnasium mellett is égető szüksége van — államköltségen továbbra is tartsa fenn. A miniszter a küldöttséget igen szívesen fogadta és a kérelem teljesítését *kilátásba* helyezte.

— **Próbaok.** A *ker. jótékony nőegylet* 18 ikai mulatságán a többek között Murai Károly *Virágfakadás* című egyfelvonásos kedves kis vígjátéka is színré került, melyből a héten megkezdtek már a próbákat. Részt vesznek benne: dr. Engel Sándor, *Idell Róza* (Marcali), *Tuboly Ida*, *Huckstedt Aranka*, *Unger Ulmann Elek* és *Böhm Emil*. A próbákon valóságos komoly színészi törekvés vezet a műkedvelőket: az összes szerepek jól megválogatva, a leghozzáillőbb kezekbe vannak letéve, a mi az előadás fényes sikerét már előre is biztosítja.

— **Rablógyilkossági kísérlet.** Az elmúlt napokban majdnem boralmás rablógyilkossági történet Pál-pusztán, Somogy megyében. Egy pécsi fiatal ember, *Krduss Manó* mint gazdaságiast van alkalmazva a nevezett pusztán. Egy napon 800 forintot vett fel, hogy a téglamunkásokat kifizesse. A mikor a pénzt magához vette, több téglamunkás sem sejtve, este aludni tért. Előljáta a lámpát és aludni akart, de nem volt képes, mivel kutyája melyet mindig a szobájában tartott, morogni kezdett. Bosszantotta a kutyá morgása és gyufát gyújtott, hogy megtekintse, miért morog az állat. Nem látott semmit sem. Újabb aludni akart a mikor észrevette hogy az ágya előtti levő ösönyeg meggyuladt a lecselt gyufától. Elakarta oltani de mekkora lett römülete és meglepése, a mikor észrevette, hogy az ágy alól egy kéz nyúl ki, amely eloltja a tüzet. Gyorsan felugrott, lámpát gyújtott és lekapta a falról az ott függő töltött vadászfegyverét. Reakcióltott az ágy alatti levő alakra, hogy szonnan jöjjön ki. Az azonban mozdulatlan maradt. Erre a kinyitott ajtón a levegőbe lőtt egyet, mire a cseledség össze-futott. Így aztán elfotak az ágy alatti levő alakot, aki nem volt más, mint aki azok közül a téglamunkások közül való volt, akik jelen voltak akkor, amidőn a gazdaságiast a 800 forint magához vette. Az embernél egy 25 cm. hosszú éles kés volt. Azonnal csendőröket hívtak, akik aztán vallatóra vették az ágy a burt embert. Az aztán töredelmesen bevallotta, hogy azért onost az ágy alá, hogy a gazdaságiast levő nagy összeget pénzi elrabolja.

— **Hungária sport-egyesület.** A *Hungária nagykanizsai kerékpáros sport-egyesület* kebeleiben rendkívül pezsgő élet folyik. A tagok száma rohamosan szaporodik, a pénteken tartott ülésben 21 új tag került felvételre. A társas kirándulások napirenden vannak és éppen ezen körülmény kedvelteti meg a Hungáriát a kerékpározók elöv. *Mi vasárnap Gelsére tesz kirándulás.* Indulás d. u. 2 órakor a bazárból. A pénteki ülésből egy bizottság küldött ki, mely legközelebb előterjesztést fog tenni, hogy az egyesület mi módon lépjen sorompóba a város közönségének szórakoztatására. Részünkről leghelyesebbnek tartanok, ha a Hungária valamely humanus célu nyári-ünneply keretében mutatná be magát, mi bizonyára csak fokozná azon roconszöveget, melylyel a közönség ezen életrelvő egyesület iránt már is viseltetik.

— **Tanítók közgyűlése.** A Zalamegyei All. Tanítótestület *sümev-tapolcai járásköre* tavaszi közgyűlését f. május hó 15-én szombaton reggel 10 órakor tartja Sümeven. — A közgyűlés tárgyait a központból érkezett többrendbeli

ügyek tudomáshozzása és megbeszélése képest; továbbá *Ménas János* r. tag „A hazugság orvosságáról” címmel fog előlvásni tartani. Utána *Hirschler Soma* csabrendeki r. tag a vallás- és közoktatási miniszteriumba szolgálatteleire beosztott *Jóssa Mihály* állami tanító a tal az állami szakosztály felügyelet szervezéséhez a néptanítók előléptetése tekintetéből a központ útján megküldött „*kérdőírónek*” pontjairól írott értekezése következik. Végül több folyó felügyelet és indítványok.

— **Megfecsélt tornaverseny.** A tavalyi pécsi reményekkel induló tornaverseny mely rendkívül szép volt, ugylátszik beszáult a nagyobb szabású versenyek száma. Az idén Sopronba akartak megtartani a dunántúli középiskolák a kerületi tornaversenyt, de nem igen készült belőle valami. A „Sopron” című lapban olvastuk a következőket:

A kerületi tornaverseny. „Az oly szép reményekkel induló tornaverseny úgy egy látszik, hanyatlóban van. A jelentkezési határidő elmult és a három tanközületnek a soproniakon kívül közel harminc intézete közül alig kettő-három jelentette be részvételét, sőt, mint értesülünk, a napokban még a szomszód Győről is lemondtak és a jelen pillanatban a soproni iskolákat nem számítva, összesen két idegen intézet növendékeit várhatjuk vendégeül. A versenyből tehát májusban aligha lesz valami, mert körülbelül 60—80 tanuló kedveért, bármily kedvezés látott vendégeink lennének is a bármint becsuljuk is bennük a hozzánk való ragaszkodást, nagyobb aranyú költsékezéssel járó ünnepeket rendezni nem igen oltászerű. A versenyek legelőbb célját léteszenők szem elől, mely végre is oda irányul, hogy a meszszebb kerületekből is minél több ifju gyűljön össze a székekkel és a verseny minél látogatottabb legyen. Ezenél fogva legvalószínűbb lesz hogy a rendező-bizottság a versenyek főszere (zeptember végére) való halasztását fogja indítványozni, a mi annál is inkább üdvös lenne, mert a szünetidőben határozotsz propagandát lehetne csapni az ügynek t kényelmesen elő lehetne készíteni a rendezést, csak a legerősebb teendőket hagyva szeptember hónapra”

Nézetünk szerint leghelyesebb és takarékosági szempontból legelőszérűbb lenne, ha csupán minden harmadik évben tartanák meg a tornaversenyt és akkor is *ingyenjeggyel* utaznék valamennyi résztvevő a tornaverseny színhelyére. Ezen kedvezményt ép a testvérek előmozdítása érdekében minden bizonynyal kieszközölhetné a vallás- és közoktatásügyi kormány a kereskedelemügyi miniszteriumnál, mert akkor bizonyára valamennyi iskola szívesen venne részt ezen versenyeken, melyek most csupa jobb módú szülőök gyermekei részére léteznek, ami sehogy sem lehet a helyes nevelési rendszer célja.

— **Mo exa eredménye.** Nagy-Kanizsa város sorozó-bizottságának ünnocozási eredménye. Altitára behivatott 368 hadkötelest. Besoroztatott 91. Visszahelyeztek 126 hadkötelest, fegyverképtelen 80, töröltetett 2. Szembaj miatt katonai kórházba rendelték *kettőt*, más betegség miatt ugyancsak kettőt utasítottak a kórházba. Minden szolgálatra alkalmatlan volt 2. Igazolva távolmaradt 65.

— **Játékony eső.** Több napon tartott száraz, szeles időjárás után végre megérkezett a várva várt májusi eső, mely körülbelül 38 órán át tartott. A gazdák kiszámíthatatlannak mondják ennek a lassu, meleg esőnek az értékét. Valószínű, hogy ez az eső országos volt és így nagy befolyása lesz a gabonánakra is, egyuttal pedig ez elemi cikkek árára, mely a piacokon elviselehetetlen magasra szökött föl. A szocialista mozgalommal szemben se képzeltető jobb, hatásosabb legyen, mint ez az aldásos eső: jó termés alkalmával ugyanis nagyon nehéz elvek hangoztatásával a mezeli munkás embert a gazdag keresetből visszatartani.

— **Statisztika a kereskedelmi iskolákról.** A kereskedelmi miniszter rendeletére a központi statisztikai hivatal felhívta a kereskedelmi akadémiák és a felsőkereskedelmi iskolák igazgatóit, közzítsenek kimutatást, hogy hogyan oszlanak meg az iskoláikban végzett növendékek ama különböző életpályákon, amelyekre őket a tanintézetek elvégzése képeniti. A statisztikai

hivatal az egyes intézetektől kapott kimutatásokból még ebben az esztendőben elkészíti a kereskedelmi iskolák tanulóirol szóló első statisztikát.

— **„Hangya”**. Értesülünk szerint a Magyar Gazdaszövetség által megalapított Sárolyi Sándor gróf v. b. t. t. vezetése alatt álló „Hangya” című fogyasztási és értékesítő szövetkezet, cége bejegyeztetvén, megkezdte működését. Célja az, hogy fogyasztási és értékesítő szövetkezetek alakulását elősegítse, azoknak központul szolgáljon, ügyvitelüket ellenőrizze s üzleteiket közvetítse. — A „Hangya” humanisztikus és közegészségügy mozzanatokon kívül, elsősorban, azt a feladatot tűzte maga elé, hogy a nép jólétét emelje, benne a solidaritás érzetét felelősségre s ezáltal a fenyegető szociális bajok enyhítéséhez a maga részéről is hozzájáruljon. Melegen ajánlhatjuk ennélfogva mindazok figyelmébe, kik a nép javát szívákön viselik, különösen pedig a birtokos osztálynak, papoknak és tanítóknak, kik, mint a nép vezetői, a saját hatáskörükben, a „Hangya” törekvéseit behatóan előmozdíthatják.

— **Szárszó állomás.** A mai napon a Déli Vasút budapest—nagykanizsai vonalán **Balaton-Földvár** megállóhely és **Szemes** állomás között fekvő 116 számú őrházánál **Szárszó** elnevezéssel személyforgalomra berendezett megállóhely nyílik meg, melyen a május elsejétől szeptember végéig terjedő nyári évadban a 206. 206. és 215. és 216. számú személyvonatok feltételeken egy-egy percre meg fognak állani. E megállóhelyen menetjegyeket nem adnak ki és podgyaszt sem vesznek fel, hanem az illetékes pótilleték nélkül szedik be. Az új megállóhely a budapest—prágerhoi vonalnak ez év május 1-től érvényes menetrendjében már benne van.

— **A Balaton-tavi gőzhajózási részvénytársaság** kilenczedik rendes közgyűlését m. hó 30-án tartotta meg igazgatósági irodájában. A közgyűlésen felolvasott jelentés a társulat sikeres működéséről számolt be. A tiszta nyereség a múlt évi áthozattal együtt 13,052'02 forintot tett ki, melyből a tartalékokra 1000.14 forint, az igazgatóság jutalékára 190 forint, a felügyelő bizottság díjazására 125 forint, 700 drb. részvényesévény 10 forintjával való beváltására 7000 forint, a boglári kikötő javításai tartalékálapjára 370 forint, az átalakítási és javítási tartalékálapra 3000 forint, az alkalmazottak segélyezésére szánt külön tartalékálapra 400 forint állapítottat meg és a fennmaradó 1036'81 forint a jövő év számlájára vezetelték át. Ezek után az igazgatóságból kilépő **Andrássy Sándor**, valamint **dr. Gindele Jenő** és a felügyelő bizottságból kilépő **gróf Batthány Géza**, **Kalliwoda Ferenc** és **Püspöki Emil** egyhangulag újból megválasztattak. A részvényesévények beváltását f. év május hó 1-től kezdve a Magyar Országos központi takarékpénztár eszközözi. Nem nyereségre számított vállalat, hanem a Balaton-vidék érdekeit istápoló közlekedési intézet ez, a legjobb kezekben és a legjobb vezetés alatt.

— **Elvesztett érdemkereszt.** A cs. és kir. 48-ik gyalogezred laktányjától egész a Lazsna-ukyhegyi utvonalon egy piros-fehér szalagon függő katonai érdemkereszt elvesztett. Felhívják a becsüleles megtalálót, hogy ezt kellő jutalom biztosítása mellett a rendőrségnek adja át.

— **A király utcában levő Hermánny-féle ház** előnyös feltételek mellett szabad kézből eladó. — Bővebb felvilágosításokkal a ház gondnoka, **dr. Ollon Mór** ügyvéd szolgál.

Törvénysek.

Végtárgyalások és ítélethirdetések:

1898. május hó 10-én.

Lopás büntette miatt vádolt **Malonovics Mária** elleni ügyben végtárgyalás.
Sulyos testisértés büntette miatt vádolt **Lázár István** és társ. elleni ügyben végtárgyalás.
Lopás büntette miatt vádolt **Jámbrovics Ferenc** és társ. elleni ügyben ítélethirdetés.
Sulyos testisértés büntette miatt vádolt **Szalai István** elleni ügyben ítélethirdetés.

Május 11-én.

Halált okozott sulyos testisértés büntette miatt vádolt **Venczel Károly** elleni ügyben folyt. végtárgyalás.
Sulyos testisértés büntette miatt vádolt **Andor József** elleni ügyben végtárgyalás.

Lopás büntette miatt vádolt **Jankovics György** és társai elleni ügyben ítélethirdetés.
Lopás büntette miatt vádolt **Makovecz Márk** elleni ügyben ítélethirdetés.
Lopás büntette miatt vádolt **Horváth Károlyné** szül. **Horváth Zsófi** elleni ügyben ítélethirdetés.
Május 13-án.
Lopás büntette miatt vádolt **Kovács József** elleni ügyben végtárgyalás.
Magánokirat hamisítás büntette miatt vádolt **Horváth Lukács** és trs. elleni ügyben végtárgyalás.
Lopás büntette miatt vádolt **Cserncsec József** József elleni ügyben ítélethirdetés.
Erőszakos nemi közösbítés büntette miatt vádolt **Klovár József** elleni ügyben ítélethirdetés.
Sikkasztás vétsége miatt vádolt **Székovics György** elleni ügyben ítélethirdetés.

A gabonaüzletről.

Nagy-Kanizsa, 1898. május 7-én.

(—ohs.) A vetések állása országszerte kedvező, a külföldi jelentések szintén kielégítők. Ami tehát a jövő termésé illeti, arról megnyugtató hírek érkeznek.

A gabonaárak óriási áremelkedése következtében az összes elemi cikkek szintén ily arányban emelkedtek; nem csoda tehát, hogy a munkásnép — bár egyelőre nem hazánkban — zugolódni kezd. Sürgős intézkedésre van szükség, hogy a jelenlegi szociális mozgalmak közepette idejkorán segítve legyen. Romában nagy zavargások vannak a kenyéremlék drágulása miatt, Franciaországban és Angliában megszűntették az új aratásig a gabonavámokat; ellenben Berlinben a szociáldemokraták ilyenmő indítványát elvetették. Az osztrák kormány nevében **Wibrál** osztrájtanácsos Budapestre utazott, hogy a magyar kormányval tárgyalást kezdjen a gabonavámok felüggesztése ügyében.

A készarudtet e hét végén ismét intensiven megezielárdult, az összes gabonanelemek a legmagasabb árak mellett keltek el.

Piaci árakink:

Buza	frt 14.40—40
Rozs	10.25—35
Tengeri	8.40—50
Bukkony	6. —
Zab	7.60—60
Uj buza augusztusra	10.50 —
" " " "	8. —
Repcse	12. —

métermázánként kanizsai paritással.

C S A R N O K

Petőfi és a szászok.

— (Sámi László kir. ügyész vádbeszéd. Tartotta az April 29-iki kolozsvári esküdtszéki tárgyaláson.) — (Folytatás.)

A XVIII-ik században, tehát mikor már az osztrák házra szállott Magyarországi koronája — a kir. füzess tulzigort éreztetett a szászokkal; 1869. évben a kir. kincstár előterjesztést tett, hogy a szászok a maguk lakta földet nem nevezik mindig királyinak, hanem olykor szász földnek is; — az udvari kamara utján értesőkre lett adva, hogy mivel a föld mind a régi, mind az újabb időkben, néha a hazai (örvényekben is szászok nevezetik és mivel ezen elnevezés a Királyföld vele szülletett természetét nem változtatja ameg: a kir. kincstár ez elnevezést, mint mely aggodalomra okot nem adhat, használja addig, míg annak további következményei lesznek; nemsokára már 1770. évben augusztus 3-án a szászok hivatalnokai és követel felségi kérvényükben is a szász-föld kifejezésekkel éltek; erre a királyon élesen megfeddte, így „kedvezőtlenül tapasztaltuk” — írja a kir. fő-kormányzékhez intézett kir. leiratában, — „hogy a szászok a mi — általa lakott királyi földünkhöz tulajdon jogot és örök jogot formálnak.”

„Ezen vakmerősége iránt különös rosszaságnak azon népek a mi nevünkben fejezzük ki”. Azt hiszem, hogy ezen királyi leirat eléggé bizonyítja a föld természetét. Tehát II-ik Gejza telepítette be a sándriai vendégeket! II-ik Endre kiváltságokkal adományozta meg; I. Károly azokat irásha foglalta, I. Lajos és Mátyás jötevényekkel és adományokkal halmozta el őket — természetesen a korona és király iránti határozott tartások és kötelességek mellett,

melyek között volt az ország határainak védelme is. A királyi várakhoz és tartományokhoz tartozott, onnét a király által kikazított a megtelepített föld neve tehát teljes historiai joggal volt nevezhető királyi és nem szász földnek.

Es azonban nem szolgálhat a szászok kisebbitésére; az 1848. előtti alkotmány szerint ott a szász, oláh és magyar egyenlő jogu s egy politika testet képező nemzet volt; a szász helyhatósági jogok mindegyiket egyiránt illették. Ma már, midőn a jog mindenkire néve egy és ugyanaz, az már egyáltalán séremses nem lehet. Készségen felül áll, hogy a szász faj meghonosítása Erdélyben egy nagyon szeszencs és királyi gondolat és tett volt, a városok építése, polgári osztály teremtése, productív földművelés, ipar, kereskedelem nekik köszönhetik fállandulésüket. Azok az epébe mártott tollal megirt rapodikus mondatok megmagyarázzák, hogy megmagyarázzák, hogy miért iratott az incri-méli közlemény. Megírására azon historiai tévedés adott okot, hogy annak írója tényleg megévesztve vagy tudatosan szász földnek szeretné vindikálni az általk lakott földterületet, régi keletű ezen törekvés, de mert nincs rá elfogadható jogcímük, ugy e tekintetben meddő munkát végeztet annak írójá, ép ugy, mint számos előde, politikai mestere.

Nagy hiba, mélyen tisztelt esküdű urak, hogy — hata lenneek — azonban elevezzsözleg csakély része a szászoknak, a nekik hazát, jöletet adó vendégzerető magyar nemzet iránt soha sem volt bizodalmas, soha sem viseltetett öszesztől ment ragaszkodással s ha nagy rikán megistatolta a magyar nemzetet gyorsan muló rokonszenvével, az rajok néve is veszélyt hozó időbés, vagy a magyar politika gyözelmű idejében történt. Az is tény, hogy a hányasor csak a német eredetű magyar királyok — annak kormány és a magyar nemzet között a magyar önállás és az alkotmány megtámadása miatt meghasonlás támadt, a szász mindig az első mellé állott — de nem csak akkor, hanem ha a magyar nemzet ellentete oláh, török, tatár muszka volt — a szászok egyrésze csaknem mindig azok partjára állott, mibelyt abból a magyarra néve gyengülést, magukra néve kisebb veszélyt, vagy politika előnyt véltek.

Az is tény, hogy a királyföld javaiból szászok óta minden más fajt kiráti, hivatalba nem engedte, oéhekbl is kirekesztette, munkálkodott azon, hogy a magyar nemes privilegiuma eltöröltséek — örvend is rajta nagyon, ha a szász nemzeti kiváltságok örök fentartása mellett kardoskodik. Most midőn Ausztriában a németek és csehek vívják egymás között élet-halál harczukat, tehát midőn Ausztriát a mi szövetségos államunkat belső viaszly és komoly válság fenyegeti, — most midőn eszedéves állami fenállásunknak önnepét az egész világ világot rokonszenve mellett megülük.

Szerkesztői üzenet.

B. G. A beküldött tárcát később fogjuk. Majd tessék egyelmeesen elolvasni.

NYILTTÉR.

(Az a rovathban közlöttéért nem vállal felelősséget a szerk.)

Fouard-selyem 65 krtól

3 frt 85 krig méterenként — japáni, kínai sth. legújabb mintázatok és színekben, valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 85 krig méterenként — a legdivatosabb szívré, szín és mintázatban. Privát-fogyasztóknak pórtábr és vámanmentesen valamint kárhos szállítva — mindhátnak pedig pórtáforrállítással küldenek.

HENNEBERG G. selyemgyáral

(cs. és kir. udvari szállító), Szarhobon. (9)

Magyar levelezés. Szájcsba kétszeres levélbilyag ragasztandó.

Egy első rangu biztosító intézet, a melynek *humanus, népszerű* szakmája a levelezésséget igen megknyanyit, helyben több megye számára

féképvilásit

keres kedvező feltételek mellett. Ajánlatok az üzletet tényleg terjesztetni képes, erőlyes a megbízható jelentékezők részéről. 151 postafiók Budapest címre küldendők.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

Hirdetések:

194. 788/1k. 898.

156-1

Arverési hirdetmény.

A letenyi kir. járásbírósg mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtónak Lukács Ferencz erdőháti lakos végrehajtást szenvedő elleni 208 frt 29 kr. tőke, ennek 1897. évi január hó 14. járó 5%, kamatai 11 frt 90 kr. végrehajtási és 10 frt 05 jelen kérvényi költségek iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék, (a letenyi kir. bíróság területén fekvő Erdőháti községi 7. sz. tjkvben A + 24 ingatlan 58 frt becsárban, a 74. hrsz. 39 frt becsárban, 95 fr. ingatlan, 32 frt becsárban, a 110 hrsz. ingatlan 38 frt becsárban, a Marocz községi 59. sztkjben. A 178. hrsz. alatt felvett 98. frtra becsült vállság köteles ingatlan, a Szent. Adorján községi 57 sztkjben A 176 hrsz. alatt felvett a 80 frtra becsült valtságköteles ingatlan a szent-adorjáni 23 sztkjben A + 84 hrsz. ingatlanok Lukács Ferencz illető 1/2 rész 79 frt becsárban, ugyanazon tjkvben A + 97 hrsz. ingatlanok ugyanazt illető 1/2 rész 43 frt becsárban az ugyanazon sztkjben A + 117 hrsz. ingatlanok ugyanazt illető 1/2 rész 56 frt becsárban és pedig az Erdőhat községi ingatlanok

1898. évi június hó 2. napján d. e. 10 órákor

az erdőháti községi bíró házában, a szent-adorjáni ingatlanok

1898. évi június hó 2. napján d. e. 2 órákor

Szentadorjáni községi bíró házában, a maroczi ingatlanok

1898. évi június hó 3-ik napján d. e. 10 órákor

maroczi községi bíró házában megtartandó nyilvános árverésen eladati fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezébe letenni.

Kelt Letenyén, a kir. járásbírósg mint tknyi hatóságnál 1898. évi márcz hó 22-én.

NUNKOVITS,
kir. aljbíró.

2687/1k. 898.

158-1

Arverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. tvszék tkvi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy Zsabe Anna f. Arvai Mihályné és tea végrehajtónak Vlahi Terés u is mint néhai Stefan János örökösének kisköze Stefan Jánosnak t. és t. gyámja végrehajtást szenvedő nagykanizsai lakos elleni 217 frt 18 kr. tőke és jár., — mégis 321 frt 60 kr. tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében a fentnevezett kir. törvényszék területéhez tartozó a nagykanizsai 5848 sz. tjkvben + 490b. hrsz. a Stefan János tulajdonán lev. a 600 frtra becsült ingatlan Vlahi Terés öz. Stefan Jánosné korábbi árveréseni vevőné hátrálékban levő 540 frt vételár és ennek 1897. novemb. 26-tól járó 5% kamatai és 7 frt 20 kr jelenlegi, ugy a felmerülő árverés foganatoítási költségek behajtás czéljából

1898. évi május hó 25-ik napján d. e. 10 órákor

ezen kir. törvényszék telekvi helységében megtartandó nyilvános árverésen eladati fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezébe letenni.

Kelt Nagy-Kanizsán, a kir. tvszék mint telekvi hatóságnál 1898. évi ápril hó 15. napján.

GÓZONY,
kir. tvszéki aljbíró.

804 tk./898.

154-1

Arverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. tszék tkönyvi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy a m. kir. államkinc-

tár végrehajtónak Szakacsics József nős Kovács Rozáliával végrehajtást szenvedő szent-liszlői lakos elleni 85 frt 20 kr. tőke, ennek 1881. évi november hó 5-től 1896 június 30-ig 6%, eszentul pedig 5%, kamatai, 6 frt végrehajtáskéreim, 8 frt 85 kr. jelenlegi s a még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében a fentnevezett kir. törvényszék területéhez tartozó a szent-liszlői 48. sz. tjkvben + 171 hrsz. alatt felvett 14 frtra s u. tjkvben + 216 hrsz. a felvett 17 frtra becsült ingatlanok

1898. évi június hó 1. napján d. e. 10 órákor

Szent-Liszlői község házában, ugy a börzönczei 153. sz. tjkvben + 619 hrsz. alatt felvett a 630 frtra becsült ingatlan u. azon napon délután 3 órákor Börzöncze község házában megtartandó nyilvános árverésen eladati fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezébe letenni.

Kelt N.-Kanizsán, a kir. tvszék mint telekvi hatóságnál 1898. évi febr./hó 8 napján.

GÓZONY, kir. tszéki aljbíró.

580. tk. 98.

155-1

Arverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. tszék tkvi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy a m. kir. Államkincstár végrehajtónak Pataki Imre és neje Horváth Mária végrehajtást szenvedő bakónaki lakosok elleni 34 frt 38 kr. tőke, ennek 31 frt 75 kr. után 1896 évi deczember hó 3-tól járó 5%, kamatai 3 frt 60 kr. leírt kamat, 5 frt 50 kr. végrehajtás kéreim, 7 frt 40 kr. jelenlegi s a még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében a fentnevezett kir. törvényszék területéhez tartozó, a bakónaki 815. sz. tjkvben + 87/b hrsz. a felvett a 432 frtra becsült ingatlan

1898. évi május hó 25-én délelőtt 10 órákor

Bakónak községében megtartandó nyilvános árverésen eladati fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10 százalékát készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezébe letenni.

Kelt Nagy-Kanizsán, a kir. törvényszék mint telekvi hatóságnál 1898. évi január hó 24. napján.

GÓZONY, kir. tszéki aljbíró.

707/ tk./98.

159-1.

Arverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék telekvi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy Németh József kezshelyi lakos végrehajtónak Z-iborás Benedek és neje Németh Katalin végrehajtást szenvedő hosszafalusi lakosok elleni 100 frt tőke, ennek 1896. évi január hó 1-től járó 6%, kamatai 14 frt 40 kr. per, 7 frt 44 kr. végrehajtás kéreim, 8 frt 90 kr. jelenlegi s a még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében a fentnevezett kir. törvényszék területéhez tartozó a pacsi 216. sz. tjkvben + 1050/1 hrsz. alatt felvett a 1182 frtra becsült ingatlan

1898. évi május hó 26. napján d. e. 10 órákor

Pacsa községében Stieder Lajos kezshelyi lakos teleperesi ügyvéd vagy helyettese közbéjöttel megtartandó nyilvános árverésen eladati fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezébe letenni.

Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben, még pedig: az első az árverés jogerős emelkedésétől számított 1 hónap alatt, — a második ugyanattól 2 hónap alatt, — a harmadikat ugyanattól 3 hónap alatt, — minden egyes részlet után az árverés napjától számított 6%, kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módokat szerint lefizetni.

Ezen hirdetmény kibocsátásával egyidejűleg leg megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt a nagykanizsai kir. törvényszék tkvi osztályánál s Pacsa község előjáróságánál megtekinthetők.

Az eirendelt árverés a fentírt telekvi ügyben feljegyeztetik.

Az árverési hirdetmény telekvi hatóságnál kifüggesztés, ugy a fent nevezett s a szomszédos községben körös és kifüggesztés s egyik helybeli hírlapban egyidejűen beiktatás által közzétételek.

Kelt N.-Kanizsán, a kir. tvszék mint telekvi hatóságnál 1898. évi január hó 20. napján.

GÓZONY
kir. tszéki aljbíró.

Magy. Kir. Szab. Osztály-Sorsjáték.

1-és osztály nyereményhúzás 1898 május 11. és 12-én.

100.000 sorsjegy = 50.000 nyeremény.

Mind a 6 osztály nyereményi összega

13 millió 160.000 korona.

Főnyeremény

egy millió (1.000,000) korona.

Az első osztály hivatalosan megállapított betéte:

egyen eredeti sorsjegy	frt. 6.-
fél
negyed

Reszleteket, az összeg beküldése ellenében, vagy utánvétel mellett, postafordultával csak tő a m. kir. osztály-sorsjáték főáruhá

Szántó Társa BUDAPEST.

IV., Deák Ferencz-utca 19.

Letéphető.

A MAGY. KIR. SZAB. OSZTÁLYSORSJÁTÉK
eredeti sorsjegyeinek megrendeléséhez!

Megrendelés levél:

Magyar királyi szabadalmazott osztály-sorsjegy főáruhá
SZÁNTÓ ÉS TÁRSA, BUDAPESTEN.

Kérem a magyar kir. szab. osztály-sorsjáték
frt 6. — 1/2 l. oszt. sorsjegyet a frt 3. — 1/2 l. oszt. sorsjegyet a frt 150 eredetiben beküldeni, s
melyet frt kr. összeg (utánvétel nélkül)

Postos szímet kérlek: vonatk és korosztály
 lakás
 posta
küldésére későbbi megjegyze: _____
(A mely sorsjegy nem igényelhető, átküldendő.)

BALATON-FÜRED

gyógyfürdő a Balaton metropolia Zalavármegyében.

Posta és távirat helyben.

Fürdőidény május hó 22-től szept. hó végéig.

Aszon gyöngye üdülők és mellbetegek, kik Balatonfüred kedvező kilmáj-talább élvezni akarják, már május 16-tól itt minden kényelmet — meleg fürdők kivételével — találhatnak. — Tiszta ózonsz, ényhe, egyenletes tóparti levegő; ényvény, só, szénavev, vasas források; juhasvó-, tej-, szőlő-, masszage-gyógymód; szénavev, meleg pezsgő- és szénavev hideg fürdők, gőzfürdő, zuhanyok, balatonvári hideg fürdők és uszodák Orvosi tekintélyek igen ajánlják: vérkeringés, görvél-gümkör, osz, köcsvény, légútszervek, hurutos bántalmak, rekedtség, vérképes, gyomor- és bélhurut, máj- és lépvérbőség, női bajok a idegbántalmakban.

Előreugró fürdőintézet.

Hegyeiktől védett gyönyörű fakvés, díszes előszert berendezés, gyógytáraz, sétáczarnok, árnyékos sétányok, lombos park, fenyves liget, tószene, szini előedások, hetekint táncmulatság, élvezetes kirándulások, sétacónakás. Elegáns lakások a Balaton partján állít Ipoly-udvar, az Erzsébet- és Klotild-udvarokban és a Grand-Hotelben; csinos nyaralók. Jó és mérsékelt étkezés, table d'hôte convart 2 fnt 50 kr. Szobák 40 krtól 3 fntig kaphatók. Junius 15-ig és augusztus 31-től a szalon végéig a lakások 30 százalékkal, az étkezés a Grand-Hotel áttérmeiben 20 százalékkal olcsóbbak.

Vasúti állomások: Siófok és Veszprém; Siófoktól Füred gőzhajón 1 óra Veszprémtől kocsin 1 és fél óra. Vasúti szalonjegyek 33¹/₂,-os kedvezményssel menetidőre jegyek — 3 napra — féláron kaphatók. A fürdőintézet rendelő fő-orvosa, dr. Murray István kir. tan.

Lakásrendelések — előleg beküldése mellett — Lángi Valérián fürdőigazgatóhoz intézendők Balatonfüredre. A balatonfüredi ásványviznek, mely mint ártéri-víz is igen kedvelt, forrázója: **Székely L. Ásványviz-állító** Budapestban; ezen kívül kapható **Székely János-nál** Veszprémben és **Lichtszeker Antal-nál** Szekesbőrvárott. 144-2

Prospektusokkal ingyen szolgál

a fürdőigazgatóság.

Kérem Kristóf Schramm-féle fellíratra figyelm!

Fontos házi asszonyok részére.

VALÓDI BOROSTYÁN-KŐ PADLÓ-FÉNYMÁZ

puha padlózatainak tartós befényezésére különböző színekben, mely 2-3 óra alatt tökéletesen száraz továbbá gyorsan száradó Spiritus padlófénymáz 4 színben puha padlózatainak azonnali száradás melletti befényezésére.

SCHRAMM KRISTOF

lakk- és fénymáz gyáraiból

Bécs (Simmering), Offenbach a Majna m. Berlin.

Alapítvány 1857.

Továbbá mosható zománcz festékek elegáns színárnyalatban mindennemű házi szerek befényezésére, melyet bárki szaktudomány hiányában maga dolgozhat fel, alkalmas mosó szekrények, ajtók, ablakok, valamint falak bezománczosására konyhákban és fürdő szobákban.

Copall butoriak, Copallak belső használatra Damarlak, bőriakk, Száritófirnisz, Polituriakk, Vassilakk és Brunolin, mely utóbbi homályos butorokhoz használatik, ugyszintén a többi lakkfélék valamennyi iparágak részére.

Különlegesség: kocsigyárosok, kocsifényező részére. Kutschen lakk, Präparationslakk, Gestelllakk, Schleif és Lacziakk eredeti 1 kgmos dobozokban. 108-5

Kapható: Fesselhofer József, Neu és Klein fűszerkereskedőknél Nagy-Kanizsán, Laskay Ernő, Marton Mária kereskedésükben Keszthelyen és Strahia testvéreknél Csáktornyaán.

Kérem Kristóf Schramm-féle fellíratra figyelm!

1.000.000 kor. nyerhető

EGY MILLIO.

A 2-ik magy. kir. szabad. osztályosjáték.
50.000 nyereményének jegyzéke.

A játéktörv 9 § szerint a legnagyobb nyeremény

1.000.000 Korona
Egy millió

A nyeremények következők vannak besorolva.

Nyeremények:	Korona:
1 á	600.000
1 ,	400.000
1 ,	200.000
2 ,	100.000
1 ,	90.000
1 ,	80.000
1 ,	70.000
2 ,	60.000
1 ,	40.000
5 ,	30.000
1 ,	25.000
7 ,	20.000
3 ,	15.000
31 ,	10.000
87 ,	5.000
3 ,	3.000
492 ,	2.000
763 ,	1.000
1238 ,	500
90 ,	300
47350 ,	200, 170, 130
	100, 80, 40 korona.

50.000 nyer. és jutalm. **13.160.000** kor. ért.

melyek hat osztályban kiosztottak.

A 2-ik magy. kir. szab. osztályosjáték

a sorozási program szerint **egy millió** koronát, tehát hatalmas ösztöngő kőszémet nyer a legnagyobb nyeremény a játéktörv 9 § szerint; ennél fogva ezen osztályosjáték nagyon előnyös nyertési esélyeket nyújt; és pedig

100.000 eredeti sorsjegyet **50.000** pénznyeremény

A sorsjegyek felének nyeresé kell. Az összes 50.000 nyeremény a mellette álló jegyekben fel van sorolva és a kormány ellenőrzése mellett hat egymásután következő rövid időközben kiosztatik; midőn is a nyert öszeg a szerencsés nyerőnek készpénzben kiűszettetik.

Eredeti sorsjegyeket következő eredeti áron adunk el:

Első osztály.	Második oszt.	Harmadik oszt.	Negyedik oszt.	Ötödik oszt.
Betét 12 korona. (Beleértve 2 kor. gyűjtődj.) Húszé 1898 május 11. és 12.	Betét 10 korona. (Beleértve 2 kor. gyűjtődj.) Húszé 1897. június 7. és 8.	Betét 8 korona. (Beleértve 2 kor. gyűjtődj.) Húszé 1898 július 6. és 7.	Betét 40 korona. (Beleértve 2 kor. gyűjtődj.) Húszé 1898 aug. 3. és 4.	Betét 20 korona. (Beleértve 2 kor. gyűjtődj.) Húszé 1898. aug. 24. és 25.
Nyer. kor.	Nyer. Kor.	Nyer. Kor.	Nyer. Kor.	Nyer. Kor.
1 60000	1 70000	1 80000	1 30000	1 10000
1 20000	1 25000	1 80000	1 90000	1 30000
1 10000	1 10000	1 20000	1 20000	1 20000
1 5000	1 5000	1 15000	1 15000	1 15000
3 6000	3 9000	3 30000	3 30000	3 30000
5 5000	5 10000	5 25000	5 25000	5 25000
8 4000	8 8000	8 18000	8 18000	8 18000
30 9000	20 10000	10 10000	10 10000	10 10000
50 5000	60 18000	70 35000	70 35000	70 35000
2900 116000	3900 312000	4900 837000	3900 863000	3900 780000
3000 240000	4000 477000	5000 898000	4000 934000	4000 1061000

Bevételek	MÉRLEK	Kiadás
100000 szaj. I. oszt. á kor. 10	1000000	8000 nyer. I. oszt. 240000
97000 " II. " " " 18	1748000	4000 " II. " " " 47700
99000 " III. " " " 30	2790000	5000 " III. " " " 99000
88000 " IV. " " " 28	3344000	4000 " IV. " " " 98400
84000 " V. " " " 20	3598000	4000 " V. " " " 1061000
80000 " VI. " " " 22	1760000	30000 " VI. és I. jutalom 958000
	Kor. 13.160.000	80000 nyeremény Kor. 13.160.000

Egész eredeti sorsjegy 6 fnt — kr.
Fél " " " 3 " — "
Negyed " " " 1 " 50 "
Nyolcad " " " 0 " 75 "

As öszegnek postalautó-nyon való vétele után azonnal megküldjük a rendszer eredeti sorsjegyet az első kifizetési érvényesítéssel. Kivátsatra utánvétellel is küldjük a sorsjegyeket.

Minden sorsjegyküldeményhez az eredeti huszái programot is megküldjük és minden huszá után vétellel azonnal megkapják az eredeti huszái listajstromot.

Gyakran eszeseket kockáztatnak mérés vállalatokba, a midőn a kifizetésbe helyezett nyeremény nagyon kérdéses. Ennek fogva kockáztatassunk egy sorsjegy vétellel aránylag oly csekély öszegget, a mely által hirtelen nagy töké nyertünk.

Sorsjegyküldetünk nagyon csekély és gyorsan elfogyhat, tehát ajánljuk, hogy a rendelkezésnyel ne késlekedjék és kártyák azokat; lehetőleg azonnal, azonban mindenestre

legkésőbb f. évi május 11-ig a midőn a huszá napja van, késlekedjék beküldeni.

Fehér L. & Tsa

a magy. kir. szab.

osztályosjáték főelárulástól

Budapest, Gizella-tér 5.

Játéktörv a II. osztályosjátékhoz.

Első osztály.	Második oszt.	Harmadik oszt.	Negyedik oszt.	Ötödik oszt.	Hatodik osztály.
Betét 12 korona. (Beleértve 2 kor. gyűjtődj.) Húszé 1898 május 11. és 12.	Betét 10 korona. (Beleértve 2 kor. gyűjtődj.) Húszé 1897. június 7. és 8.	Betét 8 korona. (Beleértve 2 kor. gyűjtődj.) Húszé 1898 július 6. és 7.	Betét 40 korona. (Beleértve 2 kor. gyűjtődj.) Húszé 1898 aug. 3. és 4.	Betét 20 korona. (Beleértve 2 kor. gyűjtődj.) Húszé 1898. aug. 24. és 25.	Betét 24 korona. (Beleértve 2 korona gyűjtődj.) Húszé 1898 szept. 14.—október 13.
Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben					Korona
1 jut. kor.					600000
1 nyer. "					400000
1 " "					200000
1 " "					100000
1 " "					60000
1 " "					40000
2 " "					60000
3 " "					80000
20 " "					200000
50 " "					250000
400 " "					800000
720 " "					720000
1000 " "					500000
37800 " "					5560000
30000 " "					9560000

közölje velünk becses címét.

Sabaria Halbárok
és delikatessek.

LEVELEZŐ-LAP

*és mi azonnal küldjük Önnek
husáraink, füstölthúsaink és
mindennemű halbárokféle árjegyzékét
franco díjmentesen!*

Sabaria-sonka
és disznosir.

**ELSŐ SZOMBATHELYI
SERTÉSHIZLALDA és HUSFÜSTÖLŐGYÁR
SZOMBATHELY.**

Legnagyobb nyeremény

legszerencésőbb esetben

1.000,000 korona

Az ésszen 50,000 nyeremény
jegyzéke.

A legnagyobb nyeremény legszerencésőbb
esetben

1.000,000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Körösszám	Nyeremény
1	600000
1	400000
1	200000
3	100000
1	90000
1	50000
1	70000
3	60000
1	40000
3	30000
1	25000
7	20000
3	15000
31	10000
67	5000
3	3000
432	2000
763	1000
1238	500
90	300
31700	200
3900	170
4900	130
50	100
3900	80
2900	40

50,000 nyer. és jut. összegben **13.160.000**

A második nagy magy. kir. osztályosrajtók
nemsokára ismét megkezdődik és ebből

50,000 jut 100,000
pénnyeremény eredeti sorjegyére.

tervi az oldalt levő jegynök szerint a sorjegyek
fala nyereménynyel hasznik és a nyerési esély
igen nagy.

Összesen tízharom millió 100,000 ko-
rona kerül bates díjazásra. A legnagyobb nyere-
mény legszerencésőbb esetben

egy millió korona.

Mind előbbi megrendelési 1-ös osztályon
eredeti sorjegyeket a tervezési eredeti
áron és pedig:

egy egész 1-ös oszt. eredeti sorjegyet 6.- frt
fél " " " " " 3.- " " " " " 1.50 " " " " " 75 "

utánvétellel, vagy az összeg előtérlet beklüden
előreben küldeni kell. Hivatalos jegyeket min-
den használat megköljük, hivatalos tervezetek
díjtalanul rendelkezésre állanak. A használat
nyilvánosan történik a magy. kir. kormány
felügyelete alatt.

Az I. osztály nyeményhasználat május hó 11. és
12-én lesz és kérjük h. megrendelését legkésőbb

május hó 11-ig (huzás napja)
követlenül közzéni beklüden.

Török A. és T^{SA}

a magy. kir. szab. osztályosrajtók
főfelügyelői

BUDAPEST, V., Váci-körút 4/A.

Megoldással kivágandó
Török A. és Tsa uraknak
Budapest, Váci-körút 4/A.
Kérem nekem eredeti I. oszt.
sorjegyűt a hivatalos tervezettel
egütt küldeni.
Az összeg: utánvétellel
melléklete postaküldemény
Földpostán.
A mely jövet postaküldemény, díjmentés.)
Poston cím.

Gutori Földes Kelemen

aradi gyógyszerész

Margit Crèmeje.

Margit-Crème legjobb arccrème
rövid idő alatt
ifjítja és szépíti az arcot.

Margit-Crème egyedüli szer
szepítő, májfoltok,
pattanások, bőrtka (Mitesser) ellen.

Margit-Crème egyedüli szer bőr
pattanások, ar-
és kézvörössés, napbarnítás ellen.

Margit-Crème hámulatos hatása
abban rejlik, hogy
bőrre kenve ez által rögtön fölvetetik és
ez okozza azon csodás átalakulást, hogy a
a szepítővel vagy májfolttal fedeti arcz
3-4 nap alatt alábástromfehérré lesz.

Margit-Crème teljesen ártalmat-
lan, miután nem
zairos, hanem igen finom, hamar felszívó
hatással bír. Az arc nem lesz olyan fényes
mint más Crémétől, ezért nappal is hasz-
nálható.

Margit-Crème nagy tégely 1
irt, kicsi 50 kr.

Margit-hölgypor fehérróza és
crème 60 kr.

Margit-szappan 1 doboz 35 kr.

Margit-fogpép 1 doboz 35 kr.

Csakis akkor valódi, ha minden
doboz gutori **Földes Kelemen** gyógy-
szerész Aradon fölirattal és címerrel van
ellátva.

Hamisításoktól óvakodjunk.

Főraktár Nagy Kanizsa:

BEIK GYULA

gyógyszertárban

A megvásárláshoz

Sömör-betegséget!

vzárás, viszonyos, pikkelyes sömört (Flechten) s
az a bajjal együtt jár, csaknem kiállhatatlan
Sömör-betegséget jóállás mellett, még a leg-
súlyosabb esetekben is, alaposan gyógyít **Dr.**
Hebra sömörirtó-ja. Külső használatra
való, nem ártalmas. — Ára hat forint o. é.
előre beklüden (lehet levélbelyegeken is) vagy
utánvétellel mire a szállítást vám- és bérmentesen
teljesítjük. Cím: **St. Marien-Droguerie**
16-5 **Danzig.** (Deutschland.)

Elismert legjobb mosószer!!!

Lessive Phénix

PIOOT J. szab. Páris. 55 éremmel kitüntetve

Fehérnemű mosására, egymagában szappan
nélkül, szóda, hamu és chlor nélkül. LESSIVE
PHÉNIX, mindent legjobban mos.

KEZESSÉGI CHLOR NÉLKÜL

LESSIVE PHÉNIX

kapható Magyarország minden főszekereskedé-
sében és droguistájánál és eredeti csomagokban
.. usítottak.

KAPHATÓ:

Strem & Klein újsz. N.-Kanizsa
Gyár Osztrák-Magyar Monarchia számra: Vác.

Szerkesztőség:

Városház-épület, Fischel Fülöp
könyvkereskedésében.A szerkesztővel érlekezni lehet nap-
ként dé. u. 4-5 óra közt.Ide intézendő a lap szellemi részére
vonzóan minden közlemény.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

Megjelenik N-Kanizsán hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhatal:

Városház-épület: Fischel Fülöp
könyvkereskedésében.

KLÓPIKÉTSZI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt — 12
Félévre 8 korona (4 frt — 12
Negyedévre 5 korona (1 frt 50 kr —
Hirdetők jutányos számításra.Bérmunkások leveleit csak ismert keszkből fogadjuk el.
Kéziratot nem adunk vissza.

Felelős szerkesztő:

Nyitólátó postáéra 10 kr.

Egyes szám ára: 10 krajczár.

SZALAY SÁNDOR.

Előfizetők, valamint a hirdetőkhöz vonzóan Fischel Fülöp
könyvkereskedésébe intézendők.

A gazdaközönséghez.

Hazánk egére viharfelhők tornyosulnak, a föld meginog lábunk alatt s félni lehet, hogy a lázítás ülszke lángba borítja az egész országot, ha ölberakott kézzel nézzük a veszedelem tovaaharapódzását

A magyar földmives megtagadja hazáját s beáll földosztónak, mert a haza csak áldozatot követel, a nélkül, hogy adna is valamit; uzsorások szipolyozzák őt, jómagunk pedig a helyett, hogy kiszabadítanók karmai közül, tétlenül nézzük pusztulását, sőt nem egyszer versenyre kelünk a szipolyozókkal.

Ez így nem mehet tovább. Itt az ideje, hogy tegyünk is valamit a népért, hogy kiemeljük abból az erkölcsi, szellemi és anyagi nyomorúságból, melybe őt évtizedes mulasztásaink súlyosították!

Né várjuk felülről a segítséget.

Alulról kell kezdeni a munkát!

Újjá kell teremteni a társadalmat, hogy a nép bizodalma és szeretete a vezető osztályok felé visszaforduljon s megbecsülje ismét azt a rögöt is, mely neki kenyeret ad. A nyereségszomj és önzés helyébe a

szolidaritás érzetét kell lelkébe oltani; ki kell tanítani rá, hogy mily hatalmas erő rejlik a szövetkezésben; fel kell világosítani, hogy ez egyik főszekőze annak, hogy a mai sötétségből és nyomorúságból kiemelkedhessék s egy jobb jövő alapját megvetesse.

Rázzuk tel a népet szibadságából és segítsünk neki, hogy szövetkezeteit megalapíthassa; hisz hivatva vagyunk rá, hogy vezessük. A látszólagos nyugalom ne tévessen meg senkit. Ma még csak a szomszédban van a tűz, holnap már a mi fejünk felett gyulad ki a ház.

De különben is nemcsak érdekünk, hanem hazafiai és telebaráti kötelességünk is az, hogy összefogva lendítsünk valamit a nép sorsán.

Fel hát, munkára!

Kezdjük mindjárt azzal, hogy alapítsunk fogyasztási szövetkezeteket. Ezek valószínűleg meg a legkevesebb áldozattal, s e mellett még a legnagyobb vonzóerőt is gyakorolják a népre, mert áldásos hatásuk azonnal nyilvánvalóvá lesz.

Mily szerencsés alkalom volna ez arra,

hogy a néppel a szövetkezés eszméjét gyorsan megkedveltesük! Mert mégis csak szegyet út a fejébe, hogy mi módon kaphatja olcsóbban s hamisítatlan jó minőségben nemcsak az élelmicikkeket, hanem még a takarmányt, vetőmagot, nyersanyagot, szerszámokat, műtrágyát és gépeket is, szóval mindent, a mihez a gazdaságban szüksége lehet

És nem is olyan nehéz a fogyasztási szövetkezetek létrehozása. Hiszen a Károlyi Sándor gróf által nemrég alapított »Hangya« a magyar gazdaszövetség fogyasztási és értékesítő szövetkezete (Budapest, Zöldfa-utca 10.) magára vállalja a dolog terheiből részét. Készséggel ad felvilágosítást; örömmel szolgál utmutatással mozgalom szervezéséhez; kiküldi egyik képviselőjét az alapításhoz; ellátja az újonnan alapított szövetkezetet a legjobb és legolcsóbb cikkekkal, végül felügyel vezetésére és ellenőrző számolásait.

Ha azután az első lépés megvan téve, a többi már magától jön.

A ki pedig azt hiszi, hogy a magyar nép nem termelt rá erre a feladatra, hogy

TÁRCA.

A mai Bécs.

IV. Május.

...Zöld májusból lett piros május.

A poeták havából lett a munkások hava: gyöngyvirág helyett vörös szegfű virít...

Hova lettek a kocsiarok a Ringről, hol van az ünneplő közönség karaványa? Kiszorult innen, meghuzódik az ár elől, mely tömött sorokban hőkölő végig a széles körutakon. Felemelt fekete sokaság, rikkító vörös jelvényekkel. Minden egyes embere búszke, öntudatos arccal fejesi ki e nagy sokadalom jelentőségét: munkások vagyunk, a mi vállainkon emeljük, a ti életeteket, élvezet. Nektek csillogó érdemjel jár a mi vejejtékünkért, de mi vörös dísz bordunk, ezen látjátok: mit akarunk. — Akarunk életet, s ha ezt nem adjátok meg, követelünk forradalmat. Az élet vidám színe, ha kell, az omló vér színe lesz.

A műveletlen proletár, kit egész esztendőn át megvetettek, május elején, az ébredő természet ünnepein kivonul a tömegével tisztelget parancsol...

Igy kezdődik a legbajosabb hónap azon városban, hol a szabadság hullámai emberemlékezett óta leghamarabb simulnak el egy bizonyos szellem csendesítő hatása alatt.

Az ég is kedvezett az idén a fölvonulásoknak,

s a — kirándulók roppant rajainak. Az áprilisi bujkáló verőfény után hirtelen rasygó erős napsugár. Az a töménytelen ember olyan hamarosan hagyta el négy lálat, mint az erdei vad-
virág, melyet a melegengető fény egyszerre kiszök-
kent csiráiból. — A város csak úgy önti a zöldre lakóit; vagdynak az anyatarmészetbe egész életőszöndökkel.

Szerencsés Bécs! Bármely irányban is távozunk utcai kötengeréből, rövid óra múl'an a frissben vagyunk. S legjobban látszik, mennyi ember van benne egy rakáson, midőn a környék legrejtettebb zugaiiban is kirándulóra találunk. Majd minden lára egy-egy ember jut. Teljes magányról szó sincs, legfeljebb olyan helyen, ahol — nincs kocsmá.

De mi szívesen fizetnők meg rövidke idylli nyugalmunkat szomjunkkal, éhünkkel. Revorni szeretnénk. Iűben henteregni, vagy virágot szedve bolyongani.

Nini, itt nyugodalmas árnyas tisztásra bukkantunk. No végre embertárolban!

Hald csak, — sárga rigó! Kiselebb — mind közelebb röpül, hivatgat, bosszat fűtlyent, végre megjelenik valami kötlábu, — de tollatlan jó madár, aki talvelehen sipol sárgarigósdit. Nesze idyll!

No már ezt a csalódást ki kell hevernünk a puha fűben. — Rádobjuk renyhe derekunkat, de — jsi — hátunkon valami bitang hajtu. — Nesze egy idyll — maradékal.

Talán virágot szeretnénk! Bujkálunk bokorról

bokorra, böngészőnk — de nincs mit. Leszedték a gyöngyvirágot az utcán áruló lányok, s egész keresgélésük eredménye — egy szalámi-csutka.

Az ilyen apró kollektelenések jobban kijön-
zanítják az embert természet-rangjásából, mintha az egész zöldre környeztet egyszerre kopár sziklavidekévé válna.

Pláne a sik utakon Egyre-másra surrannak el mellettünk a kerékpárok, kiknek számos oly felemeltesen megszaporodott, hogy szinte sejtálja az ember az utakat a gumiahbronsoktól, melyek hova-tovább kirádirózzák azokat a földszindról!

Hódít a karsu jármű mindenütt, — különösen a fiatal szepnem közt. — Azt a sok por — és contra szőfacsérlet, melyet a kerékpározó nők »kérdése« fölődesett, bájjal s gránával tromfolja le a kurtaszoknyás, könnyed öltözékű biciklista hölgyek sokasága. A bécsi nők közt minden hódít, ami »fess«, ami jól áll, smiben izlést és testi előnyöket lehet kimutatni. Mit nekik az a rokkant morál, melyet százados por-
rétég takar! Hogy a nő így meg úgy húzódjék meg a konyhapadkán, meg a többi kenetes beszed! Dédanyjuknak rokka kereké illett, nekik acélerők dukál.

Ugy megdlik a vasparipát, hogy férfú legyen, aki eléri őket bátor, szép tartásban. A divatnak is utere nyit a sport ölésevel. Kitalálták a módját, hogyan kell a feszélytelen »dress«-t az illedelem határaihoz és természetkhoz szabni. Azok az izgó-mozgó »aljak« (szajnos) csak sejtetik de el nem árulják azt, amit rejtenek. S ha mégis

Levelezőlapok

Nagy-Kanizsa látképevel különböző kivitelben és összedállításban kaphatók Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

Ara darabonként 5 krajczár.

nem érdemel bizalmat, mert nincs benne elég józanság, kitartás és komolyság: az téved. A hitelszövetkezetek példája más mutat. Mi ez más, mint a nép megbízhatóságának és érettségének bizonyítéka? És a hitelszövetkezetek elterjedése nem amellett szól-e, hogy a nép felfogta azt a fontos missziót, melyet azok teljesítenek? Pedig ezen szövetkezetek érdekköre aránylag korlátozott, mert elvégre is nem mindenki van ráutalva a hitelre. Ellenben minden ember fogyasztó s a jómódúnak éppen úgy érdekében áll, hogy olcsó és jóminőségű portékához jusson, mint a szegénynek. Nem kell hát attól tartanunk, hogy a fogyasztási szövetkezetekkel kudarcot vallunk. Ez már magában hordozza a siker minden föltételét.

Küzdjük hát le azt a nembánomságot. Ne várjuk meg, hogy az ellenség betörjön házunkba, felgyújtva hajlékunkat, hanem tegyünk meg jólevele mindent a magunk hatáskörében, hogy a veszedelmet elhárítsuk.

Első lépés gyanánt pedig alapsunk fogyasztási szövetkezetet!

A német trónbeszéd

A német császári-palota fehér termében minap egy beszéd hangzott el, mely a német birodalom határain messze tájt hallható lesz, megnyugvást és meglepődést fog kivinni a nagy világba. A trónbeszéd a birodalmi gyűléshez volt intézve, mely befejezte működését s a mely tanulságul és megszívleléssül szolgálhat a jövő biro-

dalmi gyűlésnek, bármint alakuljon is az a népszava által.

Az elhunyt birodalmi gyűlés a német birodalom megerősítéséhez megtette a magáét; megalkotta az egységes polgári jogot és a katonai bírósági eljárás reformját. Megszavazta a haditengerészet olyan megerősítését, melyet az a német tengerentuli érdekek korában többé nem nélkülözhet. Ezt határozottan hangsúlyozza a trónbeszéd és kiemeli továbbá, hogy a birodalom pénzügyi helyzete igen kedvezően alakult, hogy a viszony az összes hatalmakhoz a német birodalom békés politikája folytán a legjobb; hogy Németország a spanyol-amerikai háborúban a legszigorúbb semlegeséget fogja megőrizni és csak kereskedelmi hajóinak forgalmát akarja biztosítani; hogy sikerült a német birodalomnak Kinában egy katonailag biztos támaszpont nyerni a kereskedelem fejlődése javára keleti Ázsiában, még pedig a békés megegyezés útján Kinával, a többi államokhoz való viszony megzavarása nélkül.

A jövőre szóló tervek nem jutnak elég kidomborítással kifejezésre a trónbeszédben, ami azonban nem is igen lehetséges egy olyan trónbeszédben, amely távozott parlamentnek szól. A birodalmi kormány célja a birodalom gazdasági fejlődésének előmozdítása és különösen ama nyomás enyhítése, mely alatt a mezőgazdaság károsítva látja munkája gyümölcsét. A kormány a munkás osztályok jólétéről akar gondoskodni és reményli, hogy a lakosság támogatni fogja az állami, egyházi és polgári élet alapjainak fentartásában.

Mig Ausztria—Magyarországot a gazdasági kiegyezés bajai kinozzák és a nemzeti-ségi küzdelmek a bénaságig gyöngítik; mig Franciaországban a jogi életet majdnem feldulta a klerikális és antiszemita reakció: Németország a békefejedelm:

II. Vilmos császár jogara alatt gazdaságban és szeretetben gyarapodott; a világbéke bástyájának elismerik az összes államok népei, mint ilyent tisztelik, becsülik és szeretik.

Magyarország királyának hű és odaadásteljes barátját, a magyar nemzet bámulóját és tisztelőjét kiváló szeretettel és nagyra-becsüléssel tüntetik ki ennek az országnak minden tájékán, a hol elismerik és méltányolni tudják a komoly lovagias törekvést, a tiszteletteljes békemunkát.

II. Vilmos német császár bebizonyította a magyar nemzetnek, hogy ismerni, tisztelni és szeretni tanulta a magyart és ez a nemzet a vele éreztetett szívélyes barátságot végtelen szeretettel viszonzozza és érzelmeinek azzal ad kifejezést, hogy őszinte bámulattal adózik a német császárnak.

Magyarország megnyugvással bizik II. Vilmos császár bölcsességében, hogy a béke utain vezetni hatalmas birodalmát a maga elé tűzött magasztos cél felé.

Nagy és hatalmas szót mondott ki a legnagyobb nyugalommal a fenkolt lelkű békefejedelm, midőn a birodalom belső erőinek gyarapítását és tekintélyének fentartását jelölte ki törekvései célpontjával. A magyar nemzet őszinte öröme kísérte őt sikeres törekvéseiben, irigység nélkül és feltétlen csodálattal látja a német birodalom fejlődését és azives örömet csatlakozik a német nép milliónak éljenzéséhez, mely őszinte szívből fakadva, örömmujongva hangzik ma a németek fiatal császára felé. Ha a németek éljen-kiáltása nem lehet őszintebb a magyaráknál, mert a kinek szót, nem csupán érdekek által vezetett szövetségünk, de igaz jó barátunk is, már pedig a kit egyszerű barátjának ismer a magyar, azt őszintén tiszteli és szereti.

Politikai szemle.

Országgyűlés.

A *Hál/éi* ülés érdekessége a *szólt* ülés volt. A multkori ülésen tudvalevőleg Molnár János néppárti elnök beszéde közben nagy zaj volt. *Éldél!* *Éldél!* kifejezések toadtak, *Kubinyi* György pedig azt kiáltotta közbe.

— *Ki kell dobni a gazembereket!*

Szilágyi Dezso elnök a betűli ülés elején visszatért az incidensre, megróttá ezt a viselkedést és rendre utasította a használt kifejezéseket Kubinyit.

A néppárt már előbb elhatározta, hogy a tárgyan *szólt* ülés kér. Ehhez csak 10 képviselő kell. Így hát *meg is lett a szólt* ülés.

Rakovszky néppárti képviselő előhozta a kormány visszavonását a választásoknál, s látja, hogy tervszerben üldözik az „ellenzékét”. A legjobb erők: *Bedlly* Akon, *Uyron*, *Szederbényi* stb. erőszakkal eltávolítottak. Most pedig itt folyik a terrorizálás az ellenék ellen, különösen látja, hogy az ő pártját, mely a parlamentben a leggyöngyöbb, rendszeresen üldözik. Ez ellen kér a miniszterelnöktől védelmet, nehogy ők is a végző eszközöz nyuljanak.

Pulasky a kormányparti nevében megnyugtatta a néppártot. Az ügy ezzel be lett volna fejezve, de hirtelen egy kis csöppet fejlődött ki *Thaly* és a néppárt között.

Thaly Kálmán tiltakozik az ellen, hogy *Rakovszky* az „ellenzék” nevében beszéljen. *Ahhoz nincs joga, annál kevésbé, mert Rakovszkyt nem is tartják ellenzéknek.* Sajnátságos különben, hogy a néppárt passzívodik. holott tudvalevő épen a néppártot, hogy sérteget, inzultál, mint például *Roesival* képviselő urral tették csak nem is régen. Végül konsztatálja, hogy n. hivatkozzék *Rakovszky* a függetlenségi pártja mert a néppárt és a függetlenségi pár között abszolote semmi hasonlatosság nincs *O nem akar nyúlt említeteni a néppárttal.* Ez nem is ellenzék, mert sokszor támogatja a kormányt.

Nagy zaj támadt erre a néppárton: *Hál önök*

e'arúlják? Egygyel több ok, mely a kerékpárosok javára szól, — a mi szempontunkból.

Mint az áprilisi lelhők után a májusi nap, úgy vidítja lel az embert a nyárius ölözkek megjelenése után s kertekben. — A világos színek derűs változatai trisebbé t-zik a fiatal, megijítják a korosat. Feltűnnek az évszak színei: orzgonvirágos és gyöngyvirágzöld. Két kedves szín, mely számtalan változatban diszlik a hőlyvilág földi kelme és fatyolbűvelyein. Harmadiknak szegődik a dus hajzatok különféle vörös színe vagy színezete. Ezen idegenszerű szinharmonia, az izlesnek eme különös szeszélye művészetil okokra vezethető vissza. Korunk „renaissance”-törekvéseinek szembeötlő eredménye a mindennapi életbe átvitt kolorit. „Secesio” a nagy jelesró, mely a századvég utolsó erőfeszítése. Uj világ a művészetben, uj mez az emberiségnek. Több ez, mint fuzsztat divat, ezen uj irány, a régi művészs, s divathagyományok halomradontése — ezt a jövő ítélendő meg. Manapság ennek jegyében élünk. Az idei tavasz Bécsben a „ter szecium” (szent tavasz) évszaka. Todul a kövönység az uj műtárlatba, s lassankint átvessi az ujító művészet izléset. A konzervatívek kétekedőn rázakk lejtüket, de a fiatal nemzedék kapva-kap rajta. S a fiataláguak mindig igazsá van, — mert uteli a kétkedőket uj eszméivel.

Az idei május különben emlékezetes lesz. Megkezdődnek az öven éves császárjubiläum ünnepségei. Napról-napra szaporodnak a z-alók az utak díszletei, s megadják a kellő hangulatot a kiállítás számára. A hatalmas „Rotunde” és környéke megeléül, a kiállításban elgyű a szorgos kezek munkájának gyümölcé e. Ausztria kiállítja egy élszázad haladását.

A bécsi közönség pedig örül, hogy uj mulatóhelyet kap. Egy kicsit körül fog nézni a föld és ipar termékei közt, egy kicsit szórakozik rajtok, no és „simfel” (mert ez a természet) de külön-

ben ki fog jární kórözni, vendéglözni, fanylatozni — szóval aféle nagyvárosi üdülőhelynek fogja tekinteni az egész jubileumi kiállítást. — „Salmövegnyek jubileumi menhelye” néven gunyolgtatik máris...

Egyre uj tárgyra töved a toll, szalad a gondolat, amint az esztendő legbájosabb hónapjáról szeretnék írni...

Minden betűm látása olyan sajtászerűen lehelül kedélyemet mintha jégből volna.

Ha szóva, kifejezésemé alakul az a sejtelmes érzés, melyet a természetnek ifjodása szól bizonyos kedélyekben — az a szó megosztja az embert révedezése gyönyöröireitől.

Az a nagyvárosi zajos környezet néha rosszabb a fogságnál. Egy kicsikét, egy rövidke időt szentelni a természetnek — ez a vágy sarkalja az embert, ha naphosszat dolgozott önmagának s más embereknek...

Vannak, kik esengő-bongó sorokba öntik az ilyen vágyakat — ezekkel nem udok tartani. Bizonyos kéreg képződött a kedélyben, a zajos élet növelte kéreg, — melyen nem szűrődhetik át tisztán a belső élet képe.

S az olyan pillanatokban midőn nyilakozni kíván ez a belső, — mint a hogy kiút a tavaszi rügy a csalogató napfény melegere — olyankor a rideg toll sorról sorra szalad és perog az életről, a környezetről, szurkál, csipked, midőn festeni, hangokat játszani szeretne vele az ember. Így lesz az esztendő legbájosabb havának visszhangja — krónikás csevűgés.

Kár hogy a szedés csak irás után történik. Milyen szép volna, ha az öletek azon eredeti belső formájukban alakulnának cikke.

Egyéb ráot ne taragjunk kadenciákat, hanem ki a levegőre. Május van!

Xilej.

*) Az ifjú művelőgárda „nom de guerre”-je.

Onök nem támogatták és nem szaraztak velük? Rukovszky azt is kiáltozza: Mi legalább, ha támogatjuk, nyíltan támogatjuk.

Erre már Komjáthy is felpattant: Nyíltan? Mit akar ez jelenteni, és gyanúsítás, a melyre felelni sem akar. Ő és barátai nem veszik magukra azt a sértést, hogy ők azok, a kik a kormányt talán titokban támogatják. Csak megjegyzi, hogy ilyen gyanúsításoknak nincs itt helye, mert elleneben a sértéseknek se vége, se hossza nem lesz.

Meg kell vallani, a kormány párti igen jól mutatott, mikor a két „ellenzék” ilyen csinos kis összeveszési botrányt inszenzált. A vallási türelmetlenség démona pedig ott vigyorgott a Ház fölött mikor látta a „keresztényi szerzetnek” ezt a pártatlan megnyilatkozását. Nem is ehet ennél szebb és a 19-ik századhoz méltóbb dolog, mint a felekezeti gyűlölködésnek és agyarkodásnak ezek a spontán kitérései.

A szövetkezeti törvényjavaslathoz magához Neumann Armin előadón kívül ketten szólottak ma, Bartha Odón és Kristóffy József. Bartha mélyen belemelt a törvényjavaslat részletes kritikájába, és beszéde végén határozati javaslatot is terjesztett be.

Hétlőn elégtételt kapott a néppárt. Saját külön házi organumuk megittasulva tobzódott is örömben, csakhogy ebből a hangulatból a keddi ülésre nem vittek magukkal az „ájtatos” néppárti honatyák semmit. Igen csöndes ülése volt a Háznak.

A szövetkezeti törvényjavaslatot három oldalról is megtámadták.

Komjáthy Béla kezdte a vitát. Terjedelmes nagy beszéde alig keltett hatást.

Nagy csönd borult a terem fölé, mikor szólásra kelt Miklós Odón. Egyszerre erős figyelem támadt és nagy érdeklődéssel hallgatták a szónok fejtegetéseit. Beszéde bevezető részében Komjáthy Bélával polemizált és nem télt bele nagy idő, végképen leszerelte a negyvennyolcas honatyá összes argumentumait.

Közben a hegyen átrzedült egy kis szenzáció. Hentaller Lajos jött izgatottan a hírrel:

— Zimándy a folyosón van! Ki kell vezetni!

Haragosan csörtetett kifelé egy pár negyvennyolcas; de az a szelid képű óz piérbanos, a ki künn sétált a kuloáron, egy szikrát se volt Zimándy Ignác. A haragos kurucok így, nem lévén ok a fellobbanásra, hamarosan megbékélének és rendre helyre vonultak tovább hallgatni Miklós Odónt, a ki a pauperizmus megakadályozásáról szólott nagy tetszés között egyaránt sok elméleti és gyakorlati tudással. A szövetkezeti ügyi historikus fejlődésének előadásával demonstrálta azokat az üdvös és nagy eredményeket, a melyeket a szövetkezeteknek épen azok köszönhetnek, a kiknek a támogatására a legnagyobb szükség van. Ez a javaslat megteremtí a szövetkezetek alulakulatának formáit és gerincet ad szervezetének. Tegye meg a kötelességét a társadalom is s a maga intellektuális erejével segítse virágzásra a szövetkezeteket.

Utáng Bíró Lajos és Meltz Oszkár kritikálgták a javaslat intézkedéseit; mint Komjáthy, ők is rámutattak arra a veszedelemre, a mit a kormányhatalom befolyásának minden növekedése a mostani elzártsádbi társadalomra gyakorol.

Az ülés végén Perczel belügyminiszter válaszolt Visontai Somának a villamos elgázolások tárgyában több mint egy év előtt hozzá intézett interpellációjára. A választ az interpelláló is tudomásul vette.

A város házából.

— (Képviselőtestületi közgyűlés.) —

Nagy-Kanizsa város képviselőtestülete folyó hó 7-én Vécsey Zsigmond polgármester elnöksége mellett 70 városi képviselő jelenlétében a következő ügyekkel foglalkozott:

A napirend előtt elnökölő polgármester bejelentette Antal Gábor ev. ref. püspök jövetelét és a fogadtatás ügyében tett intézkedéseket. A közgyűlés ezeket tudomásul vette és saját kebeléből a fogadtatásban való részvételre egy nagyobb bizottságot küldött ki.

A közgyűlés ezután minden észrevétel nélkül tudomásul vette:

1. a tanács bejelentését, hogy Pintér Jakab és társai nagykanizsai lakosok ellen csatorna elbillítási költségek megtérítése miatt pert indít;

2. az állami helyettes anyakönyveztelő állás szerzését, mely időközben be is töltetett;

3. Abrahám Károlyné szül. Bachrach Fanni 300 forintos alapítványát illő alapító levelet, mely szerint az alapítványnak kamatai az alapító halálzásának évfordulójakor keresztény szegények közt kiosztandó;

4. különféle bérleti szerződések megkötését és 5. a mezőgazdasági termékek és cikkek hamisításának tiltalmáról szóló rendeletet.

A III. osztályu kereseti adó tárgyalásához mint bizalmi férfiakat Schicarc Gusztávot és Keller Ignácot választotta.

Herczeg György és Koch József-féle ingatlanok vétele, illetve csere ügyében ez alkalommal sem intézkedhetett véglegesen a közgyűlés, mert a v. képviselő ok a kellő számban nem voltak jelen.

Következett a közgyűlés legfontosabb tárgya, a honvédlaktanya építése iránti tanácsi előterjesztés

Ezen ügy megismertetésére a közgyűlést megelőző napon már értekezletet tartottak a városi képviselők és így egyetlennek tetsző aló sem jelentkezett a közgyűlésen. Mint előadó úgy az értekezleten, mint a közgyűlésen Nagy Dezső előadó tanácsos szerepelt, ki a legapróbb részletekig ismertette az ez ügyben tett intézkedéseket, a lefolyt és folyamatban levő tárgyalásokat, a tanács javaslatának indokait, szóval minden irányban rendkívül tüzetes ismertetéssel szolgált. Ezen alapos, minden oldalról kellőleg megvilágított előterjesztésnek tudható be, hogy a közgyűlés minden vita nélkül, majdnem egyhangulag (összesen ketten szavaztak nem mel) elfogadta a városi tanács javaslatát, mely szerint a város a szombatkai dűlőben a város tulajdonát képező területen a honvédség részére elsőosztályu új laktnyát épít, ha a honvédelmi miniszter az I-60 osztályu laktnya után járó bért 25 évre biztosítja. Ezen építéssel kapcsolatosan a Magyar utcat a Petőfi-utcával összekötő utat szabályozza; ezen utcat megnyitja és a honvédlaktanya keleti sarkától a Sugár-utat meghosszabbítja és pedig a Rakóczy-utacól a laktnya előtt elvonuló névtelen utacig. E lenben a Hunyady-utca meghosszabbítását nem tartja célszerűnek, mert ezen utca szűk és meredek és így katonai felvonulásokra alkalmatlan. A tanács előterjesztése szerint a régi, illetve jelenlegi honvédlaktanya értéke 176.704 frt 87 kr., ennek átalakítása 297.377 frt 05 krt igényelne és így a régi laktnya átalakulva 474.081 frt 92 kr. értéknek felelne meg és még-akkor is kétséges maradna, vajjon ezen átalakított laktnya fekvésénél és egyéb figyelembe veendő körülményeknél fogva első osztályu laktnyanak minősítenék-e? A szombatkai dűlőben felépítendő új laktnya-építkezési és az azzal járó egyéb munkálatok költségeit körülbelül 406.000 forintra teszi a városi tanács, miert is úgy financiális, valamint városunk kifelé terjedése szempontjából az új laktnya építését javasolja a városi tanács

Építkezési célokra a város képviselő-testülete már régebben 400.000 forintos szavazott meg és ebben a laktnya kibővítésére 180.000 forint volt felvéve, minthogy azonban az új laktnya hozzávetőleges költségvetése 406.000 forintra rug, a a közgyűlés a javaslathoz képest újabbi 200.000 forint költséget szavazott meg építkezési célokra. A közgyűlés egyuttal megbizta a polgármestert, hogy a meynyiben a honvédelmi miniszter a város feltételeit elfogadja, dolgoztassa ki a tervrajzokat és részle-e költségvetést, mely munkálatokkal azonban csak olyan egyén bízható meg, ki építésre elfogadott laktnya-tervet már készített, de nem építkezési vállalkozó.

A tárgysorozat ezzel kimerítve lévén, a gyűlés bezárattott.

H I R E K.

Püspöki látogatás.

A dunántúli reformátusok népszerű püspökét, Antal Gábert, az őt megillető nagy tisztelettel várta vasárnap reggel városunk. Ha külső fényében nem is volt épen valami rendkívüli a fogadtatás, ha a ceremonialis részletek el is maradtak, szeretettel nézett mindenki a reformátusok dunántúli derék főpásstorára. Nem a diadalkapuk, nem a megrendelt virágszórás adja meg az ily

ünnepeknek a maga nagy értékét, hanem a tiszta érzés, mely a szívekben lakik.

Vasárnap reggel a tavaszi szellő vígan játszadózott a nemzetiszínű lobogók szövételével. Ott ragyogott a felkelő nap első sugaraiban minden ház ormán a legszebb három szín. Alsókból várták a püspököt, hol a hajnali órákban ült kocsiára.

A városi tanács, a képviselőtestület tagjai hosszú kocsisorban vonultak fel a fogadtatásra. Legelől 2 lovasrendőr ügietelt, ehhez csatlakozott még néhány, biciklivel.

A sánci határban várták a püspököt és kíséreit. Közél 10 óra volt már, mikor a kanyargó, lehé, pogány-szent-péteri uton finom porfelhő jelezte a püspök érkezését. A sánci vendéglő előtti nagy téren megállott a hosszú menet. Vécsey Zsigmond, polgármester rövid beszédben üdvözölte a méltóságos vendéget és kíséretét, kölcsonös bemutatkozás után a menetet megindult a város felé. A püspök kíséretében volt a csurgói főbíró, néhány lelkész, köztük Körmendy Sándor belsőcsomogyi főesperes és mások. A Teléky, a Fő-, a Csengeri- és Kisfaludy-utakon áthaladva, érkezett a püspök az ev. református lelkészi lakhoz, hol Seregély Dezső misz. lelkész üdvözölte egyházának népszerű püspökét — Antal Gábor alig néhány szóban válaszolt erre, de már ezzel is bizonyosságát adta, hogy az a szeretet, a mely őt mindenféle környezi, minő szép forrásból meríti erejét. — Vallási türelmesség, tiszteletben tartása a többi felekezeteknek és erős, szívós hazafiság, ezek az ő jelszavai.

Átöltözökös után kezdetét vette az istenitisztelet. A kicsi imaház nagyon szűknek bizonyult ez alkalommal. A terem szorongásig meglelt és majdnem kétannyan kiszorultak a folyosóra és az udvarra. Városunk előkelősége vállaskülönbség nélkül részt vett az istenitiszteleten. A püspök tartalmas, szép gondolatokban igen gazdag beszédét a legnagyobb figyelemmel hallgatták mindvégig. A modern életből vette intelmeit és a szép hovatlatokat, a melyek minden hívő lélekre megtették a maguk hatását. Nagy beszédén mintegy vörös fonálként húzódtott át az az intelem, hogy tisztelje egyházának minden igaz fia a többi felekezeteket, de nem kisebb mértékben utalt azokra a kötelességekre, melyek mint hazafiakat illetnek bennünket.

Az istenitisztelet végeztével a tisztelőket fogadta a püspök.

Ezután az egyház-tanács ülésén elnökölve a püspök, megtartotta az egyház vizsgálatát.

A lelkészlakban a püspök tiszteletére adott diszebédén vállaskülönbségnélkül többen vettek részt.

Este diszalkoma volt a »Szarvas« szálló nagytermében, melyen dr. gróf Jankovich László főispán is részt vett.

A püspök körútját tovább folytatva, hétfőn Galambokra utazott. Kíséretében a városi tanács néhány tagja, élén Vécsey Zsigmond polgármesterrel, hozzacsatlakozott.

A galamboki uton lovasbandérium várta a menetet. Taracklővések durrogása között vonult be a püspök a nagy református községbe.

— **Minevezés.** A király Rohonczy István nagyatádi járásbírósi albrót a zalaegerszegi törvényszékhez bírónak nevezte ki. — A belügyminiszter a somogy-mihályi anyakönyvi kerületbe Reiner Armin segédjegyzőt, anyakönyvvezető helyettesé nevezte ki.

— **Új főispán.** A király Esterházy Móric grótot, Veszprém vármegye főispánját az állásától, érdemeinek kegyes elismerése mellett, saját kérelmére felmentette és Veszprém vármegye főispánjává Fenyvessy Ferenc országgyűlési képviselőt, a „Magyar Újság” volt főszerkesztőjét nevezte ki.

— **Jótkönyvesélmény hangverseny.** Mint már azt előre is jeleztük, a helybeli ker. jótkönyvesélményt f. hó 18-án (szerdán) a Polgári-Egylet nagyteremben táncal egybekötött hangversenyt rendez a következő műsorról: Kettős a „Kornel-vill Harangokból.” Eneklők: Vehojsics Róza és Böhm Emil. „Virágkádás.” Vigjáték 1 fel. Irta Murai Károly. Szemelvények: Kovács Péter (Unger Ullmann Elek), Márta neje (Lett Róza.) Nelli unokahuga (dr. Engel Sándorné), Odón unokacsöcske (Tuboly Ida), Laci (Böhm Emil), Kati (Huckstedt Aranka.) Halévy Nagy ária a „Zsidónóból.” Eneklők: Hugonai (Huckstedt) Irén, zongorán kíséri Huckstedt Aranka. — A hangverseny pontban 8 és fél órákor kezdődik. Helyárak: Az első két sorban 2 frt, 3–5 sorban 1 frt 50 kr., a többi sor 1 frt. Állólhely 80 kr. Karzati ülő 1 frt, karzati állólhely 50 kr. — Jegyek Belus Lajos gyógyszerárban előre válthatók.

— **Házasságok.** Kohut Gyula m. kir. posta-és táviró tiszt Dombóváról, f. hó 10-én vette oltárhoz Fleischacker József kereskedő leányát Emma kisasszonyt Nagy-Kanizsán. — Szántó Fülöp a Focicere bizt. társaság titkára Zalaegerszegről, ugyancsak Nagy-Kanizsán tartotta esküvőjét Gottlieb Eugénia kisasszonnyal, néhai Gottlieb Albert kormendi kereskedő leányával. — Farkas György deli vasúti állomásközé ő Murakereszúron f. hó 11-én esküvőtt öök hűségét Rasztovich Gizella kisasszonnyal helyben.

— **Szerencsétlen esés.** Rottenbiller közhadsergebeli hadnagy, kedden délután az eső után, a legnagyobb sebességgel vágatott biciklijén, keresztül a városon. Mindenki megbámulta e merész vállalkozást, a mely — sajnos — súlyos balesettel végződött. A fiatal hadnagy a Kazinczy-utcában a ferenciek temploma előtt oly szerencsétlenül bukott le gépjéről, hogy eszméletlenül, véresen ott maradt a földön. Ugy vitték be a legközelebbi házba, hol ágyba fektették. Az első segélyt dr. Darányi Árpád honvéd ezredorvos nyújtotta. A fiatal hadnagy estelele eszméletre tért és hazaszállították lakására. Hogy nem szenvedett-e belső sérüléseket, azt ez ideig nem tudtuk meg.

— **Sportélet.** A helybeli „Hungaria” sport egyesület újabb igen szép lendülettel indul előre megkezdett útján. Az egyesület tagjai napról-napra szaporodnak, a vezetők pedig nem állanak meg fel uton, kitartással, kedvvel munkálkodnak, hogy minél szebb eredményt és dícsőséget szerezzenek az egyesületnek és élvezetet a tagoknak. A vasárnapi kirándulások egymást érik, a kedvező szép időt a legjobban használják fel. A múlt héten Zákányba voltak, most vasárnap pedig 18 biciklista Gel-ére rándult ki. hova a legrövidebb idő alatt, a legjobb kondícióban érkeztek meg. A jókedvű kerékpárosok kedélyes kis mulatságot rendeztek Gelsen. Vasárnap, május 15-én Kis Komáromba rándultak ki. — Az egyesület már annyira hódított, hogy nő tagja is van. A legutóbbi ülésen Reichenfeld Gyulánét városunk egyik legszebb kerékpározó hölgységét választották be. Ha a vén moralisták szűrke szemé ég is, mikor nőt lát a rohanó pneumatikon, a modern kor fia utat enged neki, hogy minél inkább nagyobb legyen a ter, melyen a nő mozoghat. Tivolt János igazgató és Hochflus Soma másodtitkár személyesen vettek el vasárnap délelőtt Reichenfeld Gyulánéhoz felvételét, egy igen díszes virágcsokor kíséretében. Ez a szép figyelem láthatóan meglepte a legelső női sportkollektát.

— **Építkezés a földtelepen.** Lapunk 35-ik számában megjelent, Keszthelyről beküldött, ily című híre reflektált az örökké „nyilatkozó” Balatonvidék című heti lap, és védelmébe veszi az ősz-zetelidozott-oltozott „Hullám” szálót Valóban támogatásra szorul ez az épület, de azt hisszük, hogy a „Balatonvidék” ehhez nagyon gyenge erő. A legzebb, hogy a „Balatonvidék”

ismét az igazság érdekében emelte fel nagy szavát, és egyben-másban utasítást ad, miként nézzünk, ha valamit megfigyelünk. Hadd mondjuk el, hogy mennyire homályos az ő szemük. — Lapunk múlt évi 77-ik számában egy hosszú cikk jelent meg az ő dedelgetett kedvencéről, a „Hullám” szállóról, melyről a mi hírünk jogosan mondta el most, hogy az egyöntetű véleményhiány, a pártoskodás megkövesedett eredménye ez az épület, ez a vásári munka. Abban a cikkben a többek között ez állt: „A csak nem régen készült vendéglőt felépítése alkalmával kilógás-talannak tartották, de csak azok, akik — építettek és azok — építették. Kiadták rá 20 000 forint s most néhány év után meggyőződtek arról, hogy az épület nem éri meg a beleköltött 20 000 forint. Hogy tehát annyit megéren, újra beépítének 30 000 forint, úgy tisztán áll a számítás, hogy ezután a „Hullám” 20 000 forint meg fog majd érni. A város polgársága megnyugodnék a kibővítésben, ambar a keszthelyi is sokal egy 3 frtos „vásári csizmára” három forint áru lottot. De bántja a polgárság zömét képező iparososztály, hogy az építési munkálatot egy ahhoz nem értő embernek adták át, csak azért, mert arlejtéskor néhány százzal többet engedett. Mindenki meg van arról győződve, hogy az illető lehet jó „speditör”, de hogy érsen a közműves. asztalos lakatos stb munkához úgy, hogy azokat megnyugvással lehetne a kezébe adni, azt mindenki kéti. Az ilyen képviselőtestületi határozatok után nálunk csak a komák és koma-asszonyok dörzsölők melegegetten kezüket. — Az örökké nyilatkozó „Balatonvidék” figyelmét annak idején elkerülte ez a cikk, az ő dedelgetett korcszülőtől. De kar ennyire visszamenni a múlt évbe. A „Keszthelyi Hírlap” vasárnapi számában ugyancsak foglalkozik a „Hullám” szállóval. Így ír róla: „A meglepetések talán sehol sem oly gyakoriak, mint egy idő óta épen nálunk, hol már kezdünk lassankint azokhoz annyira hozzászokni, hogy nemsokára az lesz ránk nézve meglepetés, ha meglepetések egyáltalán nem érnek bennünket. — És különös, hogy leginkább középítkezéseink terén oly gyakoriak e meglepetések. Pedig — közvagyon állagának átalakításáról, megváltoztatásáról lévén szó — ha valahol, úgy e kérdésnél kellene a legnagyobb gondoskodással és körültekintéssel eljárni. És mit látunk? — Ma egy 15–20 ezer forintos vendéglőt építünk, melyre holnap kimondjuk a hallos szentenciót, hogy az az előrehaladott kor követelményeinek többé már meg nem felel, a fokozódó igények kielégítésére képtelen s s mellett még a 19-ik század építésének „szörnyaszerűt” is s mint ilyen csak nem díszlenczedhetik továbbra is azon helyen, a melyre néhány évvel ezelőtt prozessióban jartunk ki, hogy megbámulhassuk városunk eme legfőbb ékességét, legnagyobb büszkeségét.” — Lehet, hogy a „Balatonvidék” dacára ezeknek is azt a litja, hogy az igazság az ő oldalukon van. Azt beismeri, hogy a jelen évi munka toldozás-foldozás. Dícsereire méltóan szép ez. Hogy a pincehelyiség ablakait miként építik, jöjjenek el hozzánk, és nézzék meg kisadók épületének nyomdahelyiségét. Kár volt kiszakítani azt a kevés „zöldet” a fűrdőtel-p parkjából és azt egy nagyképuskódó hirbe bleszorítani, de megbocsátjuk, ez mind azért volt, mert a parkban nincs virág. — Erre vonatkozólag a tegnapi postával vettük keszthelyi dolgozóztársunk válaszat is, melyet lapunk legközelebbi számában hozunk.

— **Művészetélmény sümegen.** A sümegi kaszinó május 19-én művészetélményt rendez, a melyen Jászai Mari, a Nemzeti Színház nagy művésze, Somogyi Karola operanékesnő és Somogyi Mór zongora művész tognak közreműködni. Jászai Mari: Szavay Gyula „Ezer tavasz” című költeményt, Kiss József „Jehorá”-ját és Radó „Szent Péter hedűje” c. költeményét adja elő. — A művész-társaságot a sümegiek fényes fogadtatásban fogják részesíteni, a hangverseny uán pedig társasvacsorát rendeznek tiszteleltükre.

— **Csendőrszakasz Keszthelyen.** A belügyminiszter országgyűlésre emeli a csendőrség létszámát. Keszthelyen a csendőrséget kettővel szaporítják és f. évi július hó 1-é/efegy csendőrszázad vezénylete mellett csendőrszakaszt állítanak fel.

— **A zalamegyei nemzeti pártár** választmánya az újonnan létesített honvéd tisztképző iskolákért évi hatszáz forintos alapítványt tett, mely szép elhatározásért a törvényhatósági bi-

zottság f. hó 3-án tartott rendes közgyűlésén jegyzőkönyvileg fejezte ki köszönetét és elismerését.

— **Tűz Becsehelyen.** Vasárnap éjjel Becsehelyen Kós András pajtája kigyuladt és a tűz csakhamar álcspott a szomszéd ház pajtájába is. A tűz két pajtát és két kisebb melléképületet pusztított el. A kár je entétkelen.

— **Déli vasút.** Folyó évi május hó 8-ikától kezdve Balaton-Földvár megállóhely — de csak a május-elejéti szeptember végéig terjedő nyári idény tartamára — menetjegy kiadásra, podgyász-és gyorsáru felvételre, valamint gyorsáru kiadásra berendeztetett. Gyorsárúk, melyek be-és kirakásához külön berendezés szükségesítettik, a megállóhelyen sem felvehetőek, sem kiadhatók nem lesznek és ily, Balaton-Földvárra rendelt gyorsárúk úgy, mint eddig, Szántód állomásra küldendők.

— **Az apja szeretője.** Egy részlet a századvég legnagyobb írójának, Zola Emilnek egyik regényéből. Emberek, vérből, húsból alkotott erős emberek, kik megintasulva a falusi levegő mámorától, kegyetlenül taposnak át mindenben, érzékiegők kielégítése elé nem gördithet akadályt semmi. Az erkölcsi világrend fényes sugara az ő nehéz járásu agyukon nem talál utat, visszapattan, mert felő burka az acél-tudatlanság. Nem is sülyedés ez, hisz a tudatlanság omlomulya odaszorítja ezeket az embereket a földhöz, csak annak az illatát szívják magukba; ez tobródik egyre verőkben. Az áldozat náluk csak a halottnál kezdődik, azon innen nincs megbánni való. — Kányaváron folyt le a napokban egy véres családi dráma, mely részleteivel színt megdöbbentő undort kelt a kegyetlenek iránt és végtelen szánsámat a szerencsétlen szegény áldozattal szemben. — Nemes Mihály, bar deresedék már a haja, vianzonyt kolytat már rég idő óta mostoha leányával, Szabó Rozáliával és Katalinnal. Időközben Katalin ferjhez ment, a férje beházasodott és így a menyecske nem hagyta féibe azt a bűnös viszonyt, melyet mint leány kezdett meg. A fiatal férj hamarosan rájött és ezota örökös vizslá, perpaivar hallatszott a házban. Hogy a naponkint meg-megújuló botrányoknak az apa és mostoha leányai véget vessenek, elhatározták, hogy az önézetesebb férje, illetve vót, eltaszik láb alól. Szabó Katalin aztán a napokban férjét porlekedés közben egy felsével löbe ütötte, úgy, hogy az eszméletlenül összerogyott, mire mindhárman neki estek a verében letrengő embernek, ütöttek, verték, végül pedig nyakára kötelel kötötték, hogy fölakasszák. A szomszédok a lármára összeszűfoltak, s a szomsz edve emelődtek meg akadályozták tervük véghezvitelében. A szerencsétlen ember orvosi kezelés alatt van, de életéhez kevés a remény. A gyilkosokat a csendőrség letartóztatta s a letenei járásbíróágnak szolgáltatta át.

— **Hangverseny.** A keszthelyi m. kir. gazdasági tanintézet hallgatósága a telállítandó gróf Festetic György szobor tőkéjének gyarapítására f. hó 18-án az „Amazon” szálló nagyteremben táncal egybekötött zártkörű hangversenyt rendez.

— **Új gazdasági tudósító.** A földmivelésügyi miniszter Balcs Aladar melinci lakost Zala vármegye alsó-lendvai járására nézve az állandó gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg.

— **Kőbörli vaddisznók.** Galambokról írják nekünk, hogy ott tegnapelőt öt nagy vad-disznót láttak a mezőről hazatérő gazdák. A bestia, melyek valószínűleg valamelyik vadaskertből szökhettek meg, a közeli erdőből jöttek kifelé és most a szántóföldeken a inagas vetések között csatangolnak.

— **Az éneklő néppárt.** Történt vala pedig az urnak 1898-ik esztendejében, hogy az alsó-lendvai kerület néppárti képviselőjének Marosfjky Endre urnak nem melegevén meg helye az ország atyjai között, máris elkele neki hagyni az örömök legszebb tanyáját, a képviselőházat. Es busula vala ezen az egész néppárt, de balsamos irt csepegetett vala nehéz sebükre a kegyes ég. Csúpan Rédcics község nem tud ebben megnyugodni és elkekeresedűkben dalárdát szerveztek. A dalárdának csak egy szent célja van és ez a kormányparti választók bosszantása. Vasár- és ünneppapokon este a néppárti csatások

TANÜGY.

— Hivatalos. —

A „Zalamegyei Ált. Tanítótestület” elnökötől.
69/898. sz.

A „Zalamegyei Ált. Tanítótestület” valamennyi
járási köre Tekintetes Elnökeihez.

Igen tisztelt Elnök Ur!

A 60/898. sz. átiratomban érintett 61825/98. sz. miniszteri rend let értelmében a kir. tanfelügyelő ezentúl a járási közgyűléseken vagy személyesen vesz részt vagy magát hivatalosan képviselheti: miért is tisztelettel kérem, hogy a közgyűlések helyéről, idejéről és tárgysorozatáról a kir. tanfelügyelőseget mindenkor hivatalosan és kellő időben értesíteni sziveskedjek. Ugyanezt az eljárást méltóztatnék követni a központi elnökséggel szemben is.

Kérem továbbá igen tisztelt Elnök urat, hogy a tavaszi közgyűlés jegyzőkönyvét a közgyűlés után azonnal, a járási kör tagjainak számáraól pénztári állapotáról és a kör évi működéséről szóló jelentését pedig június végéig hozzám okvetlenül beküldeni sziveskedjek, hogy a járási körre vonatkozó adatokat kellő méltatással befoglalhasam a központi választmány évi jelentésébe, a mit a megyei tanítótestület közgyűlése elé kell terjesztem.

Ha az őszi vagy tavaszi közgyűlésen a tagtársak valamelyike olyan eredeti felolvasást tartott, mely akár pedagógiai érdekességénél, akár egyéb oknál fogva -z-lesebb körű vagy általános érdeklődésre számíthat: igen kérem, méltóztatnék azt a tavaszi közgyűlés jegyzőkönyvéhez csatoltan beküldeni, hogy esetleg a Balaton-Füredre tervezett megyei tantszéki közgyűlés tárgysorozatába fölvehessem.

Nagyságos dr. Ruzsicska Kálmán kir. ta ácsos tanfelügyelő ur alábbi levelét a járási kör tavaszi közgyűlésén sziveskedjek a tagtársakkal közölni.

Nagy-Kanizsán, 1898. május 10.

Kartársi tisztelettel:

SZALAY SANDOR s. k.

megyei tant. elnök

Tekintetes Megyei Tanítótestületi Elnök Ur!

A Zalavármegyei Általános Tanítótestület központi választmányának f. évi március hó 3-án tartott ülésében, a megyei összes járási tanítói körök egyhangú óhajára hozott határozatát, mely a képviselőház február 18-ki ülésében velem történt nagy méltatlanság után, a szeretet és becsülés legbensőbb bizalmát fejezte ki nekem — szívem mélyéből köszönöm!

Igaz és őszinte érzésük közvetlensége sok boldogságot okozott lelkemnek; de még ebbeli örömmel is meghaladta az a lélekemelő tudat, hogy tizennegyévi munkámmal máris elértem termékenyítő erejét annak az ideálisumnak, melyet közpályámra hoztam magammal.

A fizikai világ napját eltakarhatja egy egy kóbor felhő; az erköcsi igazság, ragyogóan nincs a sötét szennvedélynek bástyája.

A mikor Zalavármegyei tanítótestülete életemből és hatásomból levonta azt a tanulságot, hogy „a tanítói hivatás betöltésének buzdalmában van egy eszményi színvonal, hol már az anyagi viszonyok sivatárságának leledésével a magasabb, szentebb nemzeti érdekből teljesített kötelesség tudata hevíti és aranyozza be a lelkeket” — akkor én magam lelett látom ragyogni az igazság napját s lelkemben az erköcsi világrend iránt fokozódó hittel és bizalommal török előre.

Előre török azon szilárd meggyőződésrel, hogy amely vármegye tantszéke ily nemes gyerekekkel kel az egyéni tisztesség védelmére, annak társadalmi és lelki érzése büszkévé teheti mindenkor azt, kit a gondviselés a tanítótestület élére állít a példa, munka és szeretet nagy felelősségével.

Felkérem Tekintetes Elnök Urat, fejezze ki az összes járásköröknek tavaszi gyűlésük alkalmából forró hálémat! Fejezze ki a jó Istenhez intézett mindennapi imámat, hogy őrizze meg e vármegye minden tanítójának szívében a pályaszeretet, a nemzeti eszme nemes kultuszát; a szellemi élet szerény munkáit avassza apostollokka a hivatás szent lángjával; edzze meg lel.

küket mindenkor hősi bátorsággal, a maguk és mások felelőtlenség, az élet legfőbb kincsének, önzetlen, de elszánt védelmében!

Legbensőbb üdvözelem hő kifejezésével vagyok

Tekintetes Elnök Urnak

Zala Egerszeg 1898. május 9.

igaz hive

Dr. Ruzsicska Kálmán

kir. tanácsos, tanfelügyelő.

Közgazdaság.

Az elmaradt buza javítása.

Cserben hagy bennünket az a régi közmondás, hogy: „ki mint vet, úgy arat.” — Ezen meggyőződést szerettem magamnak két évvel ezelőtt, akkor, midőn buzavetésem kasza alá került. Eleget tettem mind ama követelményeknek, melyektől a jóaratás sikere függ, s ennek dacára oly rossz aratásom volt, minőre már régen emlékezem. Mi volt az oka? Buza termésre egy száraz őszi következett, elannyira, hogy a megbokrosodásról szó sem lehetett; majd beálltak a nagy hidegek, melyek vetésemet jódarabig hótakaró nélkül találták; mikor pedig ez is megérkezett, volt belőle annyi, hogy két tére is elegendő lett volna. Mi sem természetesebb mint az, hogy az időjárási viszonyok ily kedvezőtlen alakulása következtében buzatábláim a legsímasabb képet mutattak.

Az elmúlt évben a kalamitások ismétlődésén, szomszédaim azt tanácsolták, hogy szántásam ki buzavetésemet, s vessék tavaszt helyébe, nehogy újból a hiába állítassam aratóimait a buzába. A tanácsot kezdetben hajlandó voltam követni, de utóbb azon gondolatra jöttem, hogy egy jó boronálással s egy kis műtrágya használatával segítsek bajomon.

A gondolatot tett és a reményt siker követte. Április hó első napjaiban chilisálétromot vásároltam s abból a kötöttebb minőségű, de elég jó erőben levő agyagtalajra katasztrális holdankint 40 kgot elszórtattam; elszórást után jó nehéz fogas boronákkal állítottam be, s azokat a sorok irányában kétszer megjárattam. A munka befejezésével vetésemen végigtekintve, eleinte attól tartottam, hogy a fogas borona az egészet lötkre tette, mert zöld levél alig látszott. Egy áldásos eső után azonban csakhamar oly szép fejlődést mutatott, hogy szomszédaim csodálkozására jártak.

Érdekesnek tartom felemlíteni, hogy ugyanekkor egy másik buzatáblámat tavasszal apolás nélkül hagytam, s míg az előbbiről holdankint 13 hektoliter arattam, addig az utóbbin a gyomok nagymennyiségben föllépte, s a fogasolás és műtrágyázás miatt természetesen csak 11 hektoliter volt.

A fentiekben vázolt eredmény készlet arra, hogy a fejlődésében elmaradt őszi buza vetések hasonló megjavítását gazdatársaim figyelmébe ajánljam. Egy dolagra figyelmeztetem azonban még a gazdákat, s ez az, hogy az elszórt műtrágyát okvetlenül boronálják alá, s a boronálásnál ne kíméljék a vetést. A könnyű boronának feltétl alkalmazása mit sem ér, ez kárba vészett munka, mert nem csak a gyomokat ki nem irtja, de a talaj felszínének megkérgekedett, megcserepedett réteget sem porhanyítja meg. Buzatáblám lejtősebb része, illetve domboldal helye szolgáltatott nekem erre nézve példát, amennyiben e helyeken a vetés sokkal silányabb maradt.

A fogasboronának jól a talajba kell hatolni, mert csak az esetben teszi azt porhanyóvá s ekkor pusztítja ki a gyomokat.

A triestini általános biztosító-társaság (Assicurazioni Generali) f. é. április hó 12-én tartott 66-dik közgyűlésén, terjesztettek be az 1897 évi mérleget. Az előtűnk fekvő évi jelentésből látjuk, hogy az 1897. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőke összegek 410.815,677 korona 66 fillérrel tettek ki és az év folyamán bevet díjak 17,282,135 korona 40 fillér rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 8.225,86 korona 36 fillérrel 106.055.417 korona 10 fillérrel emelkedett.

őrege és apraja, kik közös erővel tagjai a dalárdának, az utcán mindig egy más-más, előre megjelölt helyen pontosan összegyűlekeznek. Rendező és vezető kiadja a jelszót és sorba veszik a kormánypárti szavazók házait és éktelen baromordítás hallatszik ezután a faluban. Néppárti nő-tákat zeng e nagy gyűlekezet, azé e hang, a dalárdáé. Noha egy-egy kódarab is repül, nyomban utána ablaksörömpölés hallatszik. Nehány hete tart már az ily ünnepség, de hát a kegyes ég ettől az örömtől is megfosztja az örjögő néppártiakat, amennyiben a kakastollások egy-párszor már megzavarták őket. Egész váratlan jelent meg néhány csendőrá hátuk mögött, a mirájuk nézve épen séggel nem volt kellemes meg-letés.

Kiderült. A szerencsétlenül kimult Mayer József letenyei győgyserzés halála alkalmával egy drága aranylánc és ezüst órá elűnt az éjjeli szekrényről és a gyanút, majdnem nyilvánosan a vásár színhelyén első percben megjelent intelligens urak egyiké felé terelte a közvélemény. Kevésbé mult, hogy meg nem történt, de a csuf gyanúsítások ma már teljesen megszűntek, mert az igazi tolvaj sikerült kideríteni. Rejkovics Albert letenyei keményseprő legény volt a lelketlen bűnös, ki a szerencsétlenség pillanatában elemelte a láncot és az órát. A láncot a mult hó végén itt Kanizsán elzalogosította 25 frtért, az órát pedig Alsó-Lendván eladta. A zalogcedulát azonban elveszítette Rejkovics és ezzel kiderült az ő gazsága. A rendőrség átadta őt a letenyei járás-bíróságnak.

Uzsorások ellen. Az utóbbi időben újból nagyon elszaporodott azoknak a lelketlen embereknek a száma, a kik az uszora jövedelméből, de fölötte veszélyes üzelméit folytatják. Pécselt is nem egy dolgozik nagy óvatossággal. Eddig még nem érte utol a végzet. Hogy e piszkos lelkű egyéneket mielőbb utol érje végzetük, arról gondoskodik most egy rendeletében az igazságügyminiszter, a ki szinten figyelemre méltó lett az uszorával ügött visszaélésekre. Hogy a bajnak elejét vegye, igen helyesen rendeletet intézett most az őssz. kir. ügyészségekhez, amelyben az 1888. XXIV. törvényekre való hivatkozással felhívja a vádhatóság figyelmét e törvény 10. §-ára, amely az uszora vétéséget hivatalból üldözni rendeli. A miniszter utasítja az ügyészségeket, hogy a tudomásukra jutott visszaélések ellen haladéktalanul és a rendelkezésre álló minden eszközzel járjanak el.

Új üzlet. Windt János és Ofenke Károly ismert férfszabók a Sugár-uton a Babochay-léle házban üzletet nyitottak. Mindketten több ideig előkelő lóvárosi cégeknek gyakorolták a szabászatot és így a közönség legkényesebb igényeit is könnyen kielégíthetik. *Begyengő*kat szintén a legcsinosabban készítenek.

Mentő sorsjáték. A mint értesültünk, a magas pénzügyminiszterium, tekintettel arra, hogy a Mentő sorsjátékot azon célra engedélyezte volt, hogy annak kedvező anyagi eredményével az egyesület fennállását és zavartalan működését biztosítsa, sőt a még eddig, a szükséges pénzrő hiányában meg nem valósíthatott feladatainak megvalósítására képessé tegye, miután a kedvező anyagi eredmény elérésére, a mult év szeptember közepétől december terjedő idő rövid volt, az elhalasztott huzás megtartását 2106. számú rendeletével f. évi május 7-ére tűzte ki. — A mentő-egyesület nemcsak a humanizmus terén, baleset szerencsétlenség által sújtott ember-társaink testi épsége s egyenesen életének megtartása érdekében fejt ki üdvös, áldásos működést, hanem azt a kihalásában megbecsülhetetlen feladatot is tűzte maga elé, hogy a mentést és eső segélyt az országban szervezze, tehát lehetségessé tegye, hogy az ország minden részében legyenek arra képes emberek, a kik baleset, szerencsétlenség által ért felebarátainknak rögtön segélyt nyújthassanak. Főleg erre való tekintettel, — nem is szólva másról, mint arról, hogy az olcsó sorsjegyekkel épen a közeledő tavaszi időben oly jól használható kitűnő minőségű kerekpárok nyerhetők — melegen ajánljuk a mentő-sorsjegyek minél tömegesebb vásárlását, hogy az egyesület abba a helyzetbe jusson, hogy ezen utóbb említett feladatot is teljesíthess.

2 vadászkutya eladó: egy sötétbarna vizsla (német) „Idomított” és egy sötétbarna kölyök. — Cim a kiadóhivatalban.

A tűz- és szállítvány-biztosítási ágakban a díj és illeték bevétele 26.059.779 korona 92 fillér volt, miből 11.054.256 korona 32 fillér viszontbiztosításra fordított, úgy, hogy a tisztadíjbevétele 15.005.523 korona 60 fillérre rugott, mely összegből 12.079.205 korona 16 fillér mint díjtartalek minden tehertől menten a jövő évre vitetett át. A jövő években esedékessé való díjkiegészítések összege 68.180.768 korona 38 fillér lesznek ki.

Károkkért a társaság 1897-ben 24.466.461 korona 76 fillért folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kifizetéseket, a társaság alapítása óta károk fejében 607.963.236 korona 46 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kárterítési összegből ha ánkra 113.406.807 korona esik, mely összeggett a társaság 170.141 káresetben fizetett ki.

A nyereségtartalékok közül, melyek összesen 14.769.224 korona 48 fillérre rúgnak, különösen kiemelendők: az alapszabályszerinti nyereségtartalék, mely 5.250.000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyamingadozására alakított tartalék, mely az 1.560.000 korona külön tartalék, ugy szintén az évi nyereségből kihalított 44.315 korona 04 fillérrel 9.359.224 korona 48 fillérre emeltetett fel egy, hogy az most az 1897 ki évi december 31-én meglévő értékpapírok értékének éppen 10 %-ának felel meg, továbbá felemlítendő még az 160.000 koronára rúgó ketes követelések tartaléka. — Ezeket kívül fennáll még egy 400.000 koronát kitevő külön alap, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges csökkenését kiegyenlítsé.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek elsősorban értékekben vannak elhelyezve az ideai átutalások folytán 132.348, 220 korona 60 fillérrel, 143.645.152 korona 28 fillérre emelkedtek, melyek következésképpen vannak elhelyezve:

1. Ingatlanok és jelzálog követelések 23.510.126 korona 14 fillér. 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 12.490.795 kor. 64. fill. 3. Letétmenyezett értékpapírokra adott kölcsönök 568.482 kor. 6 fillér. 4. Értékpapírok 94.373.963 kor. 14 fillér, 5. Társca váltók 811.129 kor. 70 fillér, 6. A részvényesek biztosított adóslevelei 6.350.000 kor., 7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések 4.165.607 kor. 26 fillér, 8. Készpénz és az intézet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával 365.668 kor. 04 fillér. Összesen 143.645.142 korona 28 fillér.

Erekekből több mint 36 millió korona magyar értékekre esik.

CSARNOK

Petőfi és a szászok.

— (Sámi László kir. ügyész vádbeszéde. Tartotta az április 29-iki kolozsvári esküdtéséki tárgyaláson.) —

(Folytatás.)

Most midőn a nagy német nemzethez oly méltó magas szárnyalású lenséges német császár meghajítja előismerése becses zászlóját a magyar nemzet geniusa előtt; ma midőn a tudatlanság miatt felre vezetett földnépe van elcsánálással tör az egész társadalmi rendnek alapját megdönteni, midőn a jóknak, a hazafiaknak az a szent kötelessége, hogy egy ideálisabb, boldogabb társadalom megteremtésén munkálkodjanak, melyet csakis a tudás általánosításával, a szenvedélyek lecsillapításával és a kicsinyes önzékenységek elnémitása által lehet remélni; akkor midőn minden józan gondolkodású honpolgárnak azon kellene törekednie, hogy edes mindnyájunkat teiteiben ne a rut önzés, hanem az általános jólét előmozdítása vezessen: — akkor elő áll a Bisritzer Zeitung és nekünk, kik nemzetiségi különbség nélkül részesítjük e hazá minden fiat azon jogi kedvezményekben, melyet nélkülök sőt ellenük vívtunk ki, akkor midőn a

dicső epochális korszaknak egyik legnagyobb fia — legelső költőjének — ki maga egy egész irodalom, egy egész iskola — oda kiáltják azon undok szavakat, melynek minden mondata nagyon is alkalmas arra, hogy könnyen hívő keves olvasójában a gyűlöletet felébressze.

Ezért kérem én vádlottakat vétkeseznek ki-mondani.

Azon a paptalan rág lommal nem foglalkozom bővebben, hogy egy szász aszonnyit vasuton a magyarok injultáltak volna, ez ellenkezik a magyar-faj közöndomán, ősejtől öröklött és így hagyományosavallat természetével. Nem terjeszkedem ki a cikk egyetlen poetikus részére, adatok befejezésére. Szép hasonlat, csak hogy rossz helyre volt adressálva, rosszkor és nem illő helyen volt alkalmazva.

A német műveltséget letagadni egyenlő lenne a historia meghamisításával — azt sem vonta kétségbe egy józan eszű magyar ember sem, hogy a szász faj ne lenne művelt, vasszorgalmu, eszéyes és takarékos, tehát mind megannyi erény birtokosa. Azonban nagy önhittség a német kultúrát lefoglalni és mint saját eredetijét letolni a maroknyi szász nép egyes egyéneinek — bár kétségtelen, hogy a hasonlatban szereplő ősi bölgynek ok egyik virágzó kis ép ága — az a hasonlati erősen álló bölgy, mely rész növeszel kimagaslik az ő környező apó cibér körül, melynek önkentelenül is nyújtja az éltet adó üde árnyékok, a szabad természetben merészen megállja helyét, kihívja az ég villámai s dacol a korhadó lákat ledöntő orkánnal s így mintegy testével fogja fel a körülötte levő gyengébb növényzettől a pusztító elem rombolását; nem is élhet századokig egy-egy ilyen viharnak, vésznek exponált helyén felnőtt ősi bölgy, mert önzetlen szereplése miatt előbbtöbb áldozatul esik és vihartól tépett koronája nagy robajjal lehull, de még estében is hasznos, mert atomaira bomolva fapul szolgál többi társa megélhetésére.

A cikk írója állítólag egy segeszvári kisasszony; ezt bocsánatot kérek, de alig mertem feltenni egy művelt szász nőről, hogy olyan ocsmány szavakat használva, kész lenne megbeszteleníteni a szerelm és szabadság halhatlan lelkü nagy-költőjét. — A cikk valódi szerzője nem volt kideríthető, ő maga pedig jelentkezett ugyan, de Berlinből — tehát oly helyről hová nem nyulhat el a Magyar-Állam büntető hatalmának keze; tehát az a büszke bölgy, nem hogy a viharra, de még csak egy kicsiny sajtóperrrel sem áll helyt, hanem eltávozik biztos helyre. — A cibér erre soha sem lenne képes, fejlődésnek indult ágai között az idealizmus mindig oltalmat talált. Mindig helyt állottunk mindenért.

En nem kérem, hogy szeressenek minket, hogy becsüljék tulajdonságainkat, csak azt kérem, hogy legyenek velünk szemben igazságosak, mert akkor a többi ugy is magától jön. — A 700 éves bekés itt létök, faji jellegök épségben maradásra, azt hiszem a legjobb bizonyíték arra, hogy az a mindenütt képzelt erőszakos magyarosítás csak fantom, mely a valóságban nem létezik, hanem csak arra jó, hogy gyűlöletet ébresszen, s hogy így a kívánatos kibékülést, az óhajtott kölcsönös becsülést elodázza.

Ha valaha, most van itt az ideje, hogy egymást megértv, egy közjogi alapon állva, találjuk meg vegre azon helyes utat a kiegyeztetésre, melyen haladva, megvethetők alapjait jövő jólétünknek és szabad fejlődésünknek.

Nincs magyar ember, ki ne rokonszenvezzen a derék szászokkal. Jól eső örömmel kell itt constátálnom, hogy a művelt szászok legnagyobb része, kik pedig igazán utógondolat nélkül, önzetlenül támogatják a magyar nemzeti állam megszilárdítását, távol áll attól az újabb keletű és eléggé el nem ítélhető mozgalomtól

— mely szeretne a bizodalmatlanság sértésével az szinte kibékülésemek gátat vetni. Már pedig ezen férfiakról azt hiszem senki sem meri állítani, hogy saját faji jellegök eltörölését akarnák előmozdítani.

Egy hazánk — egy történelmünk — egy jeleltünk, egy jövőnk van — feledjük a mulat a versengjünk a haszaszeretben s alkotmány hűségben.

Allamat alkotni álamban ma már képtelenség — politikai lehetetlenség. A cikk íróját is, azt hiszem, nem csalódom, ha kimondom, hogy a cikk megírására nem nemzeti érdek vezette; a nemzeti jogok feltétele, jobban mondva rosszai értelmezése mögött egy pár szász korifeus politikai szereplési vágya rejtőzik; a szász nép képtelen megmagyarosításra való törekvés felett vészkiáltást a háttérben a lappangó ősi beto-lyás, a javadalmak és előjogok feltétele, visszahajlása költi fel.

Nagyon tájédom, hogy e művelt és szeretetreméltó faj egyes fiai ráléptek az igaztás terére. Hogy-oly durva és nyers egész a kiméletlenség, már pedig az irás mestersége gyakran nem áll egyébből, mint oly gondolatokat és érzelmekeket ébreszteni, melyeket az író nem fejez ki.

Es, mert Magyarországon büntetlenül törvényt sérteni nem lehet, mert az egész cikk, de különösen annak incrimált részei nagyon is alkalmasok arra, hogy a szász fajt a magyar nemzet ellen gyűlöletre izgassák és, mert Clemens Frigyes szerkesztő kihallgatása rendőn a felelősséget a cikk közreadásáért mégára vállalta s kijelentette, hogy abban igaztást nem lát, tehát annak tartalmát magának tette és, mert kétségtelen, hogy jelen esetben megvan a btk. 171. § követelménye, mert hiszen sajtó úján tétetett közzé az incrimált közlemény — Clemens Frigyeset (isztelettel kérem vétkesnek kimondani a btk. 171. és 172. § 2-ik tetele szerint minősülő igaztás vétségében; dr. Kelp Gusztáv, mint a kérdéses lap akkori kiadója és Botschar Tivadar, mint nyomtatás szintén vétkesek a sajtó rendtartás 34. §. a. p. illetve 35 §. a. potjában írt sajtó vétségben s kérem is ebben vétkeseknek kimondani, a közeles figyellem és gondoskodás elmulasztásáért, mivel nem akadályozták meg a büntetendő tartalmu közlemény közreadását.

(Vége.)

Szerkesztői üzenet.

F. K. helyben. L. B. hírlapíró. Ugyebár én sem értettem meg azt a sütnaváros magyarosítást. Nagyon sokas, senki sem értette meg, de az ki azt megírta, az sem tudta miről ír. Mi kacagunk rajta, erre egyébként többes adnak öt nekünk alkalmat. Ő írta és egy sajtójában alapult, a mire hivatkoztak. Láthatja, hogy nem tartozik a „tanárak” vállfájához. Több éven át a fővárosi lapoknál dolgozott.

H. K. A lapot megindították.

Konsthely. A mint látja. Ödrösel.

E. L. Elketeve érkezt.

S. F. Feljelentették hátőn a rendőrségnél. Persze itt eltagadott mindent. Ez azonban nem jelenti a szabadulást, az ügynek folytatása lesz a járásbírósnál, hol a tanúk mindent meg fognak érteitani.

L. M. Bármely nap 4 és 5 óra között szivesen látjuk.

NYILTTÉR.

(Az a rovatban közöltékkért nem vállal felelősséget a szerk.)

Egy első rangu biztosító intézet, a melynek humanus, népszerű szakmája a tevékenységet igen megkönnyíti, helyben több megye számára

főképviselőt

keres kedvező feltételek mellett. Ajánlatokat az üzletet tényleg terjeszteni képes, erélyes s megbízható jelentkezők részéről 151 postafiók Budapest címre küldendők.

Könyvek, irodai felszerelések, diszes levélpapírok, nyomtatványok

FISCHEL FÜLÖP

könyvnyomdájában, könyv- és papírkereskedésében Nagy-Kanizsán
szerezhető be legjobban és legjutányosabban.

VASUTI MENETREND.

Kérvényes 1898. május 1-től.

KANIZSA ÁLLOMÁS.

Irány	Indulás Kanizsáról				Érkezés Kanizsára			
	vonat	óra	perc	idő	vonat	óra	perc	idő
Pragerhof	sz. v.	4	42	regg.	gy. v.	5	32	regg.
	sz. v.	2	35	d. u.	sz. v.	12	09	d. u.
	gy. v.	12	17	este	sz. v.	11	22	éjjel
	v. v.	7	33	este	v. v.	7	59	regg.
Szombh Bécs Zala-Eg.	sz. v.	6	05	regg.	sz. v.	11	01	este
	gy. v.	12	20	d. u.	sz. v.	3	42	regg.
	v. v.	5	15	d. u.	v. v.	8	04	regg.
	sz. v.	2	05	d. u.	sz. v.	1	35	d. u.
Budapest	sz. v.	12	45	éjjel	gy. v.	7	05	este
	gy. v.	5	47	regg.	sz. v.	3	52	regg.
	v. v.	9	30	regg.	sz. v.	1	40	d. u.
	sz. v.	2	—	d. u.	v. v.	8	50	este
B.-Szt.-Gy.	sz. v.	12	15	éjjel	gy. v.	12	17	éjjel
	gy. v.	5	03	d. u.	gy. v.	11	55	d. e.
Bécs Gyékény	sz. v.	4	57	regg.	sz. v.	1	29	d. u.
	sz. v.	2	25	d. u.	sz. v.	11	41	éjjel
	sz. v.	7	25	este	sz. v.	11	14	regg.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

2058/ik. 1898.

161-1

Arverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. tvszék tkvi osztálya ré széről közhírré tétetik, hogy Weisz Samu nagykanizsai lakos végrehajtónak Zakonyi Lajos és neje Lendvai Mari végrehajtást szenvedő nagykanizsai lakosok elleni 74 frt 08 kr. tőke, ennek 1897. évi augusztus hó 1 től járó 5% kamatai, 16 frt 90 kr. per, 8 frt 20 kr. végrehajtás kérelmi, 9 frt 35 kr. jelenlegi, s még telmerülendő köl ségek iránti végrehajtási ügyében a fentnevezett kir. törvényszék területéhez tartozó a nkanizsai 6891. sz. tjkvben + 4130/b 6 hrsz. a. felvett s 1396 frtra becsült ingatlan

1898. évi június hó 3-ik napján d. e. 10 órakor

ezen kir. tvszék tkvi helységében dr. Bród Tiva dar felpesesi ügyvéd vagy helyettese köbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár. Arverezni kívánók tartoznak a becsár 10%,-at készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni. Kelt Nagy-Kanizsán, a kir. tvszék mint telek könyvi hatóságnál 1898. évi márc. hó 21. napján. GÓZONY, kir. tvszéki albiró.

Sömör-betegséget:

száraz, vizenyős, pikkelyes sömört (Flechten) s az e bajjal együtt járó, csaknem kiálhatatlan bőrvisszategetet jóállás mellett, még a leg súlyosabb esetekben is, alaposan gyógyít. Dr. Hebra sömörirtó-ja. Külső használatra való, nem ártalmas. — Ára hat foant o. é. előre beküldéssel (lehet levélbelyegeken is) vagy utánvétellel mire a szállítást vám- és bérmentesen teljesítjük. Cim: St. Marten-Droguerie 15-6 Danzig. (Deutschland.)

Egy doboz ára: 1 forint 20 krajcár.

Utánvétellel vagy az

összeg előlegesen beküldése után küldetik.

KLYTHIA a bőr ápolására
szépitésére és finomítására **Puder**

Legelőkelőbb sítőszéki, bál és társalgó PUDER. — Fehér, rózsaszín, és sárga — vegyileg analízált és ajánlva Dr. Pohl J. J. Cs. Kir. tanár által Bécsben. Ellásmérő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve vannak. 6

TAUSSIG GOTTLIEB

s. éskir. névvari tolejtő-szappan és illatszer-gyár Bécsben. Főraktár: BÉCS, L. Wollzeile 2. Kapható a legtöbb illatszer- gyógyszerkereskedésben és gyógyszerárban. N.-Kanizsán: Alt-É. Böhm, Keteltl M. Mór és Kreimer Gyula cégeknél.

Igen alkalmas az utazásokon. — Rövid használat után nélkülözhetlen. Egészségügyi hatóságok megvizsgálva. (Bizonyítvány kelt Bécsben, 1887. jul. 3-án)

Kalodont ja

legjobb és legolcsóbb **Fogtisztító-szer**

A száj kiöblítése csupán fog vagy szájvízzel nem elégséges a fogak tisztítására. Ehhez felette szükséges valamiféle fogtisztítószert használni.

Mindenütt kapható.

Mily elkerülhetetlenül szükséges a szőlők permetezése az elmúlt évadban bizonyult be midőn csakis a permetezett szőlők nem mentek tönkre. Ennek elérhetésére legjobbnak bizonyult Mayfarth Ph. és társa

— szabadalmazott — önműködő

„SYPHONIA” szőlővessző és növénypermetezője, mely az oldatot szivattyuzás nélkül önműködően a növényekre permetezi.

Ezen permetezőkből már sok ezer van használatban és számos dícsérő bizonyítvány mutatja kitűnő voltát valamennyi egyéb rendszerrel szemben. 1-10

Ábra és leírás rendelkezésre áll

MAYFARTH PH. és társánál mezőgazdasági gépgyárak, különlegességi gyár boraikká a gyümölcs-értékesítési gépek részére. Bécs, H/1, Taborstrasse 76. szám. Árjegyzékek és számos illanmerő levél ingyen. — Képviselek és ismételadók kívánatosak.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH mezőgazdasági gépgyárak BUDAPEST, Váci-körút 63. sz. által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcseplőgép-készletek 2 1/2, egész 12 lóerőig, szalma-kaszálószék, továbbá járgány-cseplőgépek, huro-cseplők, tisztító-rosták, konkolyosók, kaszáló- és aratógépek, szénagyítók,

„COLUMBIA-DRILL”
legjobb sorvetőgépek, boronák, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók, értő-malmok, egyetemes asztalok, két- és háromváltók és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes lejegyzések kiadásra ingyen és bérmentes bűldetek.

Hirdetések
felvétetnek e lap kiadóhivatalában
Nagy-Kanizsán.

Magy. Kir. Szab. Osztály-Sorsjáték.

1-ső osztály nyereményhuzás 1898 május 11. es 12 én.

100.000 sorsjegy = 50.000 nyeremény.

Mind a 6 osztály nyereményi összege

13 millió 160.000 korona.

Főnyeremény

egy millió (1.000,000) korona.

Az első osztály hivatalosan megállapított betéte:

egész eredeti sorsjegy	frt. 6.-
fél " "	" 3.-
negyed " "	" 1.50

Rendeléseket, az összeg beküldése ellenében, vagy utánvétel mellett, postafordultával eszközöz a m. kir. osztály-sorsjáték főáruháza

Szántó és Társa BUDAPEST.
IV., Deák Ferencz-utca 19.

Letéphető.

A MAGY. KIR. SZAB OSZTÁLYSORSJÁTÉK
eredeti sorsjegyeinek megrendeléséhez!

Megrendelő levél:

Magyar királyi szabadalmazott osztály-sorsjegy főáruháza
SZÁNTÓ ÉS TÁRSA, BUDAPESTEN.

Kérem a magyar kir. szab. osztály-sorsjáték 1/2 I. oszt. sorsjegyet á

frt 6, 1/4 I. oszt. sorsjegyet á frt 3, 1/4 I. oszt. sorsjegyet á frt 1.50 eredetiben beküldeni, a melyért frt _____ kr. _____ összeg (postautalvánnyal küldök (utánvételre lehet).

Pontos címet kérünk: vezeték és keresztnév _____
 lakás _____
 posta _____
 különféle közelebbi megjegyzés: _____

(* A mely sorsjegy nem igényeltetik, áthasandó.)

Reisenbahn Antal
gazdasági gépgyár, vas- és fém-öntöde
Bpest, VI. Eötvös-utca 38.
Legújabb vívmány a találmányok terén.
Két lövegű járgányos tisztító-csőplőgép 22" széles dobbal, szakoló készülékkel, szab. golyós perszelelyvel, két könnyű lövegvennővel, valamint minden más találmányok eszközét és egyéb gazdasági gép- és eszközöket.
Ajánlja továbbá minden másfajta gőz- és járgány-csőplőkészleteit, arató és fűkaszalógépeket legújabbrendszertű vetőgépeit, valamint minden más találmányok eszközét és egyéb gazdasági gép- és eszközöket.
Részletes árjegyzékkel és árajánlattal bérmentve készséggel szolgál. **160 3**

Richter-tete Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.
Ezen hírneves házi-szer oltantál az idő megpróbáltatásnak, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölőként alkalmazatik kórházaiban, csúznál, tagzúzgatásnál és meghűléseknel és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendelatik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment sivevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi-szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenként árban majdnem minden gyógyszerertárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosan legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget "Horgony" védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.
RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

Külföldiesség póloka balha-, konyharovar-

moly-, és háziállatok tevé ellen.

Kapható:
Nagy-Kanizsán:
Ifj. Fesselhofer József
Deutsch Lajos
Marton és Huber
Neu és Klein
Pauk Jakab
Rosenfeld Adolf és fia
Schlesinger Izidor
Schwarz és Tauber
Strém és Klein
Weiss és Schmidt

Paesa:
Schleiffer M. G.
Perlak:
Kramarits Victor
Sosterics Pál
Sümeg:
Bodis Mátyás
Darnay Kálmán
Márkus Salamon fia
Barestelep:
Szabó Sándor
Weiss Sándor
Csmegő:
Kreissler Géza
Schwarz R.
Fischer Simon
Nagy-Kécsé
Dedinszky J. gyógyszer.

Zacherlin

csodálatra méltó a hatása. Megöl mindenféle rovar. Meglepő biztossággal és kiltirja a sok férget biztosan és gyorsan úgy, hogy semmi nyoma sem marad. Azért dicsérik is az egész világon. Milliók és milliók veszik is.

Ismertető jele: 1. A lepecsételt üveg. 2. A ZACHERL név.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

Megjelenik N-Kanizsán hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség:
Városház-épület, Fischei Fülöp
könyvkereskedésében.

A szerkesztővel értekezni lehet naponta
kint d. n. 4-5 óra közt.

Idő intézendő a lap szellemi részére
vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:
Városház-épület: Fischei Fülöp
könyvkereskedésében.

KLÓPIKÉTESI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt. — k)
Félévre 6 korona (3 frt. — k)
Negyedévre 3 korona (1 frt. 50 k)

Hirdetések jutányosan másként.

Dokumentum levelet csak ismert kassából fogadjunk el.
Készítést nem adunk vissza.

Felolós szerkesztő:

NYILTTÁR PÉLTÁRA 10 KR.

SZALAY SÁNDOR.

Előfizetők, valamint a hirdetőkre vonatkozó Fischei Fülöp
könyvkereskedésében intézendők.

Egyes szám ára: 10 krajczár.

A delegációk fogadása.

A közös ügyek tárgyalására kiküldött mindkét országos bizottságot már fogadta a király és a választ, melyet Ő Felseége a hozzá intézett beszédekre adott, bizonyos mértékben a felemelt szükségletek elengedhetetlen voltának megmagyarázásául kell tekinteni ama preludiumok után, melyekkel a két delegáció elnökei és a hadügyminiszter előterjesztései a két állam áldozatkésztsége iránt emelt fokozott igényeket bevezették.

Ez volt a kévessé kellemes megnyitás, míg a fogadást és Ő Felseége választását örömmel vehető megnyitásnak kell tartanunk.

A biztosított béke nem ment tel bennünket a kötelezettség alól, hogy annak még nagyobb biztosítására törekedjünk. Ha minden állammal legjobb barátságban és egyetértésben vagyunk is, azért éppen e viszonyok fentartása és megerősítése végett más államokkal való arányban meg kell hoznunk a fokozott áldozatokat.

Szolgáljon a monarchia két államának

vigasztalásul, hogy a felemelt kiadásoknak tetemes része a legénység élelmezésének javítására szolgál, viszont azt is méltányolni kell, hogy a hadügyi kormány, tekintettel a pénzügyi helyzetre, magas, de még mindig elégtelen hitelt követelt.

A béke biztosítása az ország haladásának és fejlődésének első és alapfeltétele és a hadi budget nem jelentéktelen követeléseiről ellenértékül legalább azt az elégtételt nyerjük, hogy a király ajakáról tudjuk meg, hogy az ez irányban és ezekre a célokra hozott áldozatok nem hiába valók és hogy népeinek a békétől függő jólétéről való gondoskodás első és legelőkelőbb uralkodói gondja a királynak. A népeinek áldozatkésztsége való hivatkozás még sohasem hangzott el hatás nélkül és ezáltal is visszhangra talál a népek szívében, amint ezt a királyi szavak és ígérek felhangzásakor, melyeket itt kivonatban közlünk, másképen várni nem is lehet.

Különös elégtételére szolgál a királynak hangsúlyozhatni, hogy viszonyainak az összes hatalmakhoz, kútonösen a velünk szomszédos államokhoz a lehető legjobbak.

A török-görög békekötés folytán létesült helyzet végleges szabályozása felé közeledik és azon reményre jogosít, hogy az összes európai nagyhatalmak további egyetértő összeműködés folytán Kelet politikai viszonyainak békés kifejlésére szolgáló szilárd alap fenn fog tartatni.

Öszinte meglepéssel fejezi ki Ő Felseége elismerését a Kréta szigetére kirendelt csapatok példás maguktartásáért.

Mély sajnálattal emlékszik meg a felség a Spanyolország és az Amerikai Egyesült Államok közt kiütr ellenségeskedésekről, melyeket sem a pápa Ő Szentségének az összes európai nagyhatalmak által támogatott barátságos közvetítése, sem a spanyol kormány messzemenő előzékenysége meg nem gátolhatott. Midőn a szoros semlegesség fentartására el vagyunk határozva, adjunk kifejezést azon óhajításunknak, vajha mielőbb sikerülne a hadakozó feleknek a felmerült ellentétek igazságos kiegyenlítés után eszomoru harcokat véget vetni.

A hadügyi kormány, tekintettel a bizonytalan helyzetre, valamint az összes államok hadi erejének gyorsan haladó fejlődésére, a

TÁRCA.

A szocializmus női világlátásában.

Irtá: **Geőze Sarolta.**

A magyar napi politika legelőkelőbb kérdéséről — a mennyire tudjuk — irodalmunkban nem tett közre számbavehető komoly irányú dolgozatot. Az a bábba tehát e nemből első s egybe érdemén felül már azért is szükségesnek tartjuk közre tenni, mert kijelöli azt a kőrt, mely ezeknek a bajoknak orvoslása körül a nőkre vár. Ez a kör a mi fellegünk szerint s-m nem azük, sem pedig alárendeltnek nem tekinthető. Angliában, hol a szocialis kérdés megvan oldva, a fölforgató tanok ellen folytatott harcban a nőt mindig ott látjuk a férfi oldalán és bizony nem volna könnyű megmondani, melyik félnek munkáján van több áldás, melyik tett többet a társadalmi béke körül.

A dolgozat a következő:

Meggyőződésem az, hogy az ily természetű kérdések vizsgálásánál a teljes tárgyilagosság elengedhetetlen feltétel; törekvésem tehát az lesz, hogy minden párt, minden felekezeti s minden osztály érdeken és előítéletlen felülemelkedve, teljes tárgyilagossággal, csupán az igazságot keresve, legjobb lelkiismeretem szerint adjam elő azt, amit e tárgy felől tudok, akár szememmel, akár fülemmel szerzett tapasztalat alapján.

Mintegy erkölcsi tanúságtétel lesz ez, melyre nem külső bíró, de saját lelkiismeretem ösztönöz. Sérteni nem akarok senkit; de az igazat meg akarom mondani mindenkiről; mert a baj okait csak a nyílt igazmondás tárja fel; a leplező és kerülgető itt hiába való, sőt veszedelmes, mert a kelevény-tőle elmérgesedik.

A kimondandó igazságoknak személyre háramolható bármennyű kellemetlen következményeivel nem gondolok. Meggyőződésem az, hogy az ember istentől vett adományaival embertársainak tartozik. A kinek az Isten tisztább áttást adott, az köteles felvilágosítani másokat is.* Ez alól a köteleesség alól nem odozhatja fel maga magát. Mert talentumát a mennyből Gazda számon fogja kérni a végső elszámolás napján. Azt verhetik ellene jóakaróim, hogy női voltom e köteleesség alól feloldoz. Nem odoz fel. Én az ugynevezett nőemancipációnak minden téren elengessé vagyok; de az erkölcsi kötelesség-k terén nem ismerek különbséget férfi és nő közt. Tartom magam olyan erkölcsi öntudó lénynek, mint akármelyik férfi s eloadom az ezzel járó egész kötelezettséggel. Azt hiszem, nememét is, nemzetemet is hűben szolgálom ezzel, mint is a nők politikai jogainak kiterjesztését sürgetném. E hosszúra nyúlt bevezetés után legyen szabad

* Ez talán elbiztosított hangzik, pedig nem az. A belső tisztá látás csakugy Isten adománya mint az éles szem. Nem érdem az; csupán súlyosabb és néha fájdalmas kötelességek forrása.

áttermem tárgyamra, mely három részre szakad: első a baj tünetei; másik annak gyökere; harmadik az orvoslás módja.

I. A baj tünetei.

Ezeket tulajdonképp mindenki ismeri. Itt csupán azért szükséges összegezmem őket, hogy az illető okok kutatásánál biztosabban utalhasak rájuk.

Első tünet az, hogy a paraszt, ki ezelőtt messziről közzönt az uri embernek, ma, ha urat láli kalapját a szemére huzza és dacosan pipázik tovább.

Második tünet az, hogy papjáról, uraságáról tiszteletlenül, sőt olykor lenyegetőleg is beszél.

Harmadik tünet az, hogy papja, ismítőja, jegyzője vagy a helybeli uraság helyett inkább a jött ment, idegen bujtogatóra hallgat.

Negyedik tünet az — Szabolcsban és Bodrogközön — hogy a földosztást követeli; naiv hite szerint a király és a törvény oltalma alatt.

Ötödik tünet az, hogy — az Alföldön — hazát vallást megtagad.

Hatodik tünet az — a mi az előbbiből folyik — hogy adót és papért nem akar fizetni s vallás nélkül akar élni.

Egyéb, jelentéktelen és helyi tünetektől eltekintve, azt hiszem, ezekben foglalható össze a baj nyilvánulása, mely legnagyobb fokát a zendülésekben s a hatóság ellen való erőszakoskodásban érte el.

* Majláth I. gr. tanúsága szerint.

Levelezőlapok

Nagy-Kanizsa látképével különböző kivitelben és összeállításban kaphatók Fischei Fülöp könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

Ára darabonként 5 krajczár.

fégyvereknek és a hadi anyagnak a múlt évben jelzett és megkezdett nagyobb mérvű beszerzését ez évben folytatta.

Bosznia és Hercegovina általános fejlődése az eddigi rendes utakon halad és ezen országok kormányzatának költségei az idén is saját bevételeikben lelik teljes fedezetüket.

A királyi szavakban, melyekkel Ő Felsége az ideai delegációkat megnyitotta, van egy feltűnő tétel, mely a fokozott hadi-szükséglet indokolásául a bizonytalan helyzetre hivatkozik. Előbb hangsúlyozza ugyan Ő Felsége válasza az összes hatalmakhoz való jó viszonyt, de a király által mondva, a világ minden indokolásánál jóval nagyobb hatásuak e szavak. A delegáció teljes egyetértésben lesz a nemzettel, ha késedelem nélkül sietni fog a helyzet biztosításához szükséges intézkedéseket a legkézségesebben támogatni.

Politikai szemle.

Országgyűlés.

Szerdán *Makfalvy* Géza nyitotta meg a szövetségi törvény feletti vitát. A javaslatban sok hibát lát, — főképp azt kárhoztolja, hogy az önszegelyt és az öntevékenységet megbénítja.

Aggodalmi és kifogásai ellenére ellogadja a javaslatot általánosságban, mert reménye van arra, hogy kellő módosításokkal hasznos törvényt lehet belőle alkotni.

Kormányparti szónok következett: *Sámuel* Lázár, aki általános nagy figyelem mellett azt fejtegeti, hogy a javaslat nem a szövetségi jog általános rendezése, hanem a kiszáradt és kispárosok hitelügyén kíván segíteni. Nagy helyeslést közt beszélt *Sámuel* dr. a szegényügyről. Kijelentette, hogy a nyomor terjedése mellett a társadalom önkényes jótékonyág utján már alig tehet eleget feladatának, különösen azért, mert a nagy jövedelmű magánosok és pénzintézetek aránytalanul kis mértékben vesznek részt a közjótékonyágban. A Ház minden oldalán helyesléssel fogadták az eszméjét, hogy az állam szerződéseinek kedvezmények megadásánál a gazdag vállalatoktól egy általános segélyalap javára bizonyos járulékat fizetését kösse ki.

A jobboldal zajosan megjelenezte.

Az egyes tünetekre vonatkozó megjegyzéseket jobbnak látom az okok kutatásával kapcsolatban mondani el.

2. A baj okai.

Az okok kétfélék: erkölcsiek és gazdaságiak. De, bár annak kitörését közvetlenül az utóbbiak siettetik, én az előbbieket tartom fontosabbakká, mert szálaik mélyebben nyulnak a nép lelkébe és azt a mételeg befogadására mintegy előkészítetik. Holott a gazdasági okok a baj kitörésének csupán külső feltételeit adták meg.

Ezért kell első sorban az erkölcsi okokról szólnom. Ezek közt viszont első helyen áll a bizalom megrendülése az uriosztály iránt. Ma-odik helyen áll a vállalatlanság s ezzel az erkölcsi elvadásul terjedése. Harmadik helyen áll a törvényisztelet csökkenése. Negyedik helyen a tudatlanság. Ötödik helyen a kívándorlás.

A gazdasági okok: a paraszti birtok felaprózódása; az eladósodás; az uzsora; a középbirtokok tömeges bérbeadása; az adó és árter; a rossz terményárak; a szervezkedés hiánya; a tudatlanság; a kívándorlás.

Feltűnhetik, hogy a tudatlanságot és a kívándorlást mindkét rendbeli okok közt fölemlitem; a mi azért történt, mert e két oknak, sajnos, nem csupán anyagi, de erkölcsi téren is megvan a maga szomorú oka-ota.

Legyen szabad immár mind e tényezőkről szólnom.

Zichy Aladár gróf, a néppárti generálisának, *Zichy* Nándor grófnak fia, a néppárt álláspontját fejtette ki.

Az ülés utolsó szónoka a kormányparti *Soly-mossy* Lajos báró volt, aki rövid beszédében több módosítást jelentett be, köztük azt, hogy az intelligenciának nagyobb betűt és biztositassék a törvényben.

A szövetségi javaslat fölötti vita negyedik napján, csütörtökön *Apponyi* Albert gróf, *Lukács* László pénzügyminiszter és *Kossuth* Ferenc vettek részt a vitában.

Apponyi utalt az Európában létező szövetségeket gazdasági jelentőségére, azért nagy méltánlattal szólva e szövetségi ügy fontosságáról, konstata, hogy ez az ügy nyolc év óta Magyarországon óriási haladást tett. Ennélfogva véleménye szerint szigorúan ragaszkodni kell az eddigi rendszerhez. A szövetségeket normális hatáskörrel, az általuk létesülő kölcsönös erkölcsi ellenőrzés hasznáról huzamosabban értekezett. Nem osztózik abban a nézetben, a mely minden állami támogatást visszautasít; mert ha a német társadalom is kénytelen volt igénybe venni a támogatást, természetesen a mi gyöngébb társadalomunk se nélkülözheti az állam segítő erejét. De aggodalmi vannak, fél, hogy az állami támogatás a szövetségeket a kormányhatalom eszközeivé teszi. Azonban reményli, hogy a részletes tárgyaláson a szerelmei orvoslást nyernek, általánosságban ellogadja a javaslatot.

Utána *Lukács* László pénzügyminiszter kélt szóla. Beszéde bevezető részében *Barta* Ödön és *Komjathy* Béla kifogásaival foglalkozott. Majd *Apponyi* Albert bevezetőnek és kifogásainak kritikájára tért át, végül pedig alaptalannak mondta *Makfalvy* vádját.

Részletesen és behatóan foglalkozott ezután a miniszter *Bartha* Ödön határozati javaslatával Pontról pontra vette a határozati javaslatot, kimutatva, hogy ezek részben feleslegesek, részben indokolatlanok.

Beszéde befejező részében melegen kérte a Ház-at, fogadja el a javaslatot.

Kivüle még *Kossuth* Ferenc beszélt.

Az ülés második részében *Perczel* Dezső belügyminiszter válaszlott *Möldner* Jánosnak a választók összeírása tárgyában.

A spanyol-amerikai háború dolgában *Bánffy* miniszterelnök válaszlott *Lukács* Gyulának.

A hitelszövegekről szóló törvényjavaslat feletti általános vitát még pénteken sem fejezték be. Erdeklődés mellett kezdte meg az első szónok: *Mezei* Mór a beszédét, melyben különösen a tőzserkeskedők sérelmét képező vitás 22. §-t támadta meg.

Utána a nemzeti párt részéről *Blaskovich*

Ferenc támadta meg a javaslatot egy hosszabb beszédben, kimutatva annak hiányait. Már háromnegyed egy felé járt az idő, midőn *Blaskovich* beszédét befejezte s így az első szünetet rendelt, mely után *Daranyi* Ignác földmivélségi miniszter védelmet a javaslatot.

Beszéde elején a munkástörvény végrehajtásáról, s az aratás idejére tett óvintézkedésekről szölt, majd a javaslat elleni kifogásokról nyilatkozott. Tiltakozott az ellen, mintha a kormány pártólookra akarná fothasználai a szövetségeket, mert ezeknél csak a kiszáradt érdeket tartják szem előtt s ezért minden pártszempont mellőzése a javaslatot el kell fogadni. Az előre bejelentett módosításokat merően visszautasította, kivéve a 66. §-ét, mely a korlátlan felelősségről szól s a melynek világosabb szövegészt kilátásba helyezte.

A miniszter beszéde után az elnök a vitát bezárta.

A balatoni „Hullám.”

— Egyik szalmegyzi újság egy másik szalmegyzi újságnak. —

Az Urnak 1893. esztendejében, a keszthelyi Balatonparton felépült a „Hullám”-nak nevezett szálloda és vendéglő 15.000 forint költséggel.

Elkészült e alkalmával diszharmonát fujtak az építők s kijelentették, hogy ilyen pompás alkotás közép-Európa egyetlen tőparját sem diadizti.

Az Urnak 1897. esztendejében azonban, vagyis 4 rövid év alatt a diszharmonák elnémultak s jöttek a nagy dobok, melyekkel ismét tudtára adatik mindenkinek, a kit a dolog illet, hogy bizony a Hullám alaposan el van fuccsolva, mert nincs elég tágas táncterme, és a konyha a pincében van.

Osszedültek a város bölcs atyái s elhatározták, hogy a 15.000 frtos épületet ki kell javíttatni huszonnyolcezer osztrák értékű forintokért.

A Hullám tehát közeleg a befejezéshez és pedig olyan meherben, hogy az építési költségek 43 ezer frt helyett félragnak 48—50.000 frtra.

Az hiszük, hogy midőn egy testvér- város szorgalmas lakói által áldozatok arán előteremtett 50.000 forintból hazánk, de különösen megyénk büszkesége: a magyar tengerrel, s ennek előrehaladásáról van szó, nem lehet rossz néven venni, sőt követelni kell legalább a közelebb álló sajtótól, hogy figyelemmel kísérje a dolgok fejlődését és megtegye észrevételeit az érdekeltek jövőben való okulásá kedvéért.

Nézzük hát a kireparált „Hullám”-ot.

Az első pillanatra imponál. Ha pedig jó szeműgyre vesszük, látunk rajt két esetlen tornyot, még esetenbebb fődéllel, a melyek ugy néznek ki, mint két elhízott, régi divatu ka'apot viselő asszonyosság. Alacsonyok ugyanynira, hogy az

is gazdát cserélt, még pedig nem is egyszer. A földbirtok megszünt ingatlan lenni s ezzel elvesztette a vele járó erkölcsi súlyt is.

Mi volt oka e nagyfokú kézről kézre vándorlásnak, az most nem tartozik ide; annál inkább maga a tény, a szomorú következményeivel együtt. Mert az új birtokosok könnyen szerzett pénzen, könnyű szerrel jutván a földbirtokhoz, az azzal járó erkölcsi kötelezettségek iránt többnyire érzéktik se volt, a mint hogy ez az érzék az első birtokos nemzedékben csak a legtrikább esetben szokott kifejlődni; egyszerű üzleti cikknek tekintették a földet, melyből törekedtek miné nagyobb hasznot húzni s ha az, végépp kisoványítv, ezt a hasznat többé meghozni nem bírta akkor egyszerűen tudták rajta, mint egyéb portékán. És jött az új birtokos, a ki a játékok előlélő kezdte.

Nem sokkal kedvezőbb viszonyok vártak a bérlel-kézre jutott birtokokra sem; — mert a vi-zonyokkal ismerősök tudják — nálunk a bérlet többnyire nem realis vállalkozás volt, a felesleges munkaerőnek okserű gyümölcsöttelese, hanem ellenkezőleg: a dologgerülő, élelmes vállalkozónak üzlet, minél csekélyebb befektetéssel, minél könnyebb megélhetés biztosítása minden áron. A föld trágyázatlan, ugarolatlan kényszerült teremni nyakra-főre: rossz esztendőkor ott volt a bérlelendés vagy a kaszal-leégés; ha pedig a rög végképp kimerült, akkor ott volt végső menedéknek a megszökés. A birtokos azután évekig elkínzóda ott természet nélkül, míg kimerült talajának zsírját vissza bírta adni s mig a kellő

1. Urak és paraszatok.

A bajok kutterása gyanánt a nép bizalmának megrendülését emleltetem az uriosztály iránt, mert az a hajdani patriarkális viszonyok meg-bomlását jelenti. Minden patriarkális viszonynak alapja a bizalom: annak a tudata, hogy a vezetésre hivatottak nehéz időben is bölcsen és jóakarólag fognak gondoskodni a gyöngébbekről. Ez a bizalom mélyen gyökerezett a nép szívébe. Mert bár 48 előtt a magyar földesurak között is akadt egy-egy Roy, ki az agarkölykök a jobbágyasszonyaival szoptatta: azoknak legnagyobb része mégis teljesen tudatában volt a jogaival járó erkölcsi kötelezettségeknek és azokat teljes mértékben gyakorolta; még inkább megtették ezt a régi világbeli uriaszonyok, kik fogatékos tanultságuk mellett igazi anyjai, őrző anyjai tudták lenni jobbágyaiknak. Ennek gyümölcse volt — a mi egyes falvakban megvan ma is — az a nemzedékről nemzedékre szálló hűségcs ragaszkodás, az a feltétlen hódolat az illelő uri család iránt s a tisztesség tudás és minden tekintély öszinte, mély tisztelete. Természetes azonban, hogy ez a tisztelet csakis ott tartotta fenn magát továbbra is, hol azt a földesuraság jobbágyainak felszabadulása után ki tudta vinni azáltal, hogy az új szabadságával még élni nem tudó paraszt a földjabeli uraságban birta megbízható, előrelátó, jóakaró tanácsadóját, gyámolat.

A birtokviszonyok azonban nagyot változtak. A magyar középbirtok, de részben a nagybirtok

épület tetőzetéből alig emelkednek ki. Már pedig a toronynak nem ez a célja Ezenkívül az egész épület szeg-luk, kigirás, beugrás. Építettek egy nagy termet, a mely nagyon elég nagy ugyan, de még sem akkora, hogy annak jelenlegi terjedelme szolgálhatott volna a 30-35.000 frtnyi reparálási költségek kiadásának indokul. Azután meg ki látott a modern építészetnél légiyalakú tánctermet. En azt hiszem: annak nyegzet alaknak kellene lennie. A tulsó végen van egy alkoven, a mely akkora, mint egy kalitka. Ott lesznek a cigányok. Ugy, hogy a midőn bent játszanak, külön kocnikon kell kiszállítani a zene hangjait. A cigányok azonban onnan gyalog sétálnak majd az egész termen keresztül.

De most jön a java!

Jól emlékezem rá, hogy tavaly valami műkedvelői előadás rendeztek. Végeztével táncra akart perdelni a fiatalok s midőn a nagyterembe töltött, ott sötétséget talált. Ennek okát kérdezvén, azt a választ kapta, hogy a szálloda 8. szobájában lakó vendégek nem engedik meg a táncot. Ez természetes is, mert a vendég aludni akar s nem szivesen hallja, hogy a feje fölött táncolnak, vagy oldalvást kiabálni hallja még reggel is, — hogy „Csuhaj, sohase halunk meg“.

A helyett tehát, hogy építettek volna a Hullámhoz egy tánctermet, melynek a Balaton parton 50 év múlva sem lesz párja. Építettek egy tágasabbat ugyan, melynek azonban 10 év alatt Balaton-Berényben is akadhat mása, s a helyett, hogy leszedték volna még a nyolc szobát is — ha lehetett volna — építettek hozzá még huszontöt.

Vannak azután amolyan pince mellék-helyiségek. Ezeknek ablakai — Schadt János tervező ur óriai — hogy majdnem nagyobb a rendes lakások ablakainál. Már kérem szépen, ha azok a földhöz egy arasznyira lévő ablakok pince ablakok, akkor karakterizáltak volna őket a szerint. Hanem így most, ha valaki a városból lemegy a szép Balatonpartra, a Hullámnak legelőször is azt a részét látja, a melyen a földre sülydött ablakok vannak. Ez pedig rossz benyomást kelt. Már pedig egy épület megsemmisítésénél az első benyomás sokat határoz. A beavatlatnok pedig nem nézik az ablakokat pince ablaknak, ha csak ebbeli minőségűek rájuk nem írják, éppen úgy mint a tornyokra, hogy „ezek itt s tornyok“.

Es kicsoda színe mázolták be az épület faszíntesét! Soha olyan zöld színt nem láttam. Hisz ha valaki arra rá néz, hát rögtön elmegy az étvágya s utóbb a hérlő karteritással lép fel e címen a város ellen.

Ez a kritikánk a Hullámról, a mely a derek keszthelyieknek 50.000 frtjába került.

Körülbelül így írunk meg ezt a „Hullám hullámai“ című cikkünkben a múlt őszzel, s ezt írunk meg egy rövid hír alakjában lapunk 38-ik számában.

A keszthelyi Hirlap legutóbbi száma is ilyen

formán nyilatkozik a Hullámról s így beszél arról minden keszthelyi okos ember, még azok is, a kik a kibővítést megcsavarták.

A Balatonvidék című újság azonban csak most jaidul felszórnyen az em'ített hírünk felett s benűnkelt amugy (elválról, egyszerűen „egy zalamegyei újság“nak nevezve, nekünk ront és ahogyan tud: személyesedik. Közleményünket rémlátóan ócsárló hírnek nevezi s kötelességének tartja az elijesztő reklam alaptalanságát nem annyira bizonyítani, mint egyszerűen kijelenteni s felkérni a híróját, hogy máskor jobban lüsson stb. stb...

Az, a ki azt a hirt írta, nem „futólággos“ látott, azt én irtam s mint tesszik látni, elég alaposan láttam, mert így is irtam te mindent.

De a tárgyhoz visszatérve, kérdjük szeretettel a Balatonvidék-et, mért nem tesz említést lapunk 38. számában kedves kis városukról hozott cikkünk fölül? Ugy e, hogy dicsértük azt a szép, „virágos kert“-et, hogy irigyljük önököt, hogy rajongunk érte. Hányszor irtunk minden, de minden jót igazán pompás kis fürdőjükről. Nem is veszi senki ki azt ártatlan hírlükből, hogy az elijesztő reklam csak lenni. Nem; Keszthelytől senkit sem akarunk eliasztani, sőt azt szeretnők, ha az a sok-sok külföldre menő magyar mind ott gyönyörködneknék önökkel mert ezt megérdemli a kiesfekvesű város.

Azt azonban talán kijelenthetjük, hogy 50.000 frtért modernebb alkotást várhatnánk, mint a Hullám, mely különben kizárólagos nem vonzotta s nem is fogja ezután sem eliasztani a közönséget, mert az elmondottak dacára is egyedül áll az egész Balatonparton és a sok laikus ideiglenes tartózkodású fürdő-vendég előtt dicsekedhetnek vele.

Tesszik azonban a Balatonvidék javveszkelése, a mely lap megindulása idején, nem is a Hullámot, hanem általános megbáránkozásra magát Keszthelyt rántotta le egy hírében földig s magasztal más fürdőket az égig.

Vagy tán ez is az általunk említett „partoskodás megkövesedett eredménye“. Ez is onnan jött, a hol az igaz szó mindig fáj?

Munkatárs.

H I R E K.

— **Előléptetés.** A vallás és közoktatásügyi miniszter *Ruzsicska* Kálmán dr. kir. tanácsost, vármegyénk kir. tanfelügyelőjét, a VIII. fizetési osztály I. fokozatába léptette elő; — *Bartha* Gyula dr., a helybeli polgári iskolák igazgatóját pedig a IX. fizetési osztály második fokozatába.

— **Kinevezések.** A földmivélsügyi miniszter a keszthelyi gazdasági intézetbe beosztott *Csorbá* Gusztáv gazdasági intézői gazdasági

intézővé a VIII. fizetési osztályba. — *Faber* Sándor gazdasági asszisztens a keszthelyi gazdasági intézetbe „pedagógus“, — *Wolansky* Győző ösztöndíjas gazdasági asszisztens a keszthelyi gazdasági tanintézetbe ideiglenes miniszteri gazdasági tanintézeti intézősegédvé és *Csábr* Lajos a keszthelyi gazdasági tanintézeti segéd-tanárt a komlótermelési szakra Szegvár székhelyű vándor-tanítóvá nevezte ki. — Az igazságügyminiszter *Zöld* Aladár helybeli járásbírói joggyakornokot a csurgói bírósághoz aljegyzővé nevezte ki.

— **Tanítók járási közgyűlése.** A Zalamegyei Általános Tanítótestület nagykanizsai járási köre május 12-ikén tartotta meg félévi rendes közgyűlést Nagy-Kanizsa VI. kerületében (Kis-Kanizsán) Ezt a közgyűlést egyáltalán összekapcsolták a szabadság ötvenéves jubilaris ünnepségével. Mintegy nyolcvan járásköri tag jelent meg. Megyénk kir. tanfelügyelőjét *Vécsey* Zsigmond polgármester képviselte. Kívül meg mint érdeklődő tanügybarátok: *Váner* Károly, városi gyám, *Hegedűs* György, városi kültanácsos, és új *Staszán* Ferenc vettek részt a gyűlésen. A gyűlési termet a kiakanizsai tanítók lobogókkal és virág-girlandokkal igen szépen felszították. *Hajgató* Sándor járásköri elnök 9 óra után lendületes szép beszéddel nyitotta meg az ülést és melegen üdvözölte *Vécsey* Zsigmond polgármestert, úgy is, mint a kir. tanfelügyelő helyettesítőjét. A polgármester lelkes szavakkal viszonzta az elnök üdvözlését s a kir. tanfelügyelő nevében is Isten áldását kívánta a járás tanítóinak közgyűlési működésére. Ezután a járásköri elnök mely meghatottsággal emlékezett meg a járáskör választmányának elbányt (járásról): *Tóth* Istvánról, és indítványára a halála fölött érzett vesztésgé fájdalomát és az elhunyt emlékeit jegyzőkönyvbe foglalták. A közgyűlés jubilaris részét a „Szózat“ elneveléssel kezdték meg. Az ünnepi beszédet *Bénekovich* János, járásköri főjegyző tartotta, mit a tagok lelkes eljenzéssel fogadtak. Utána a „Hymnus“ éneklése következett s ezzel az ünnepies rész befejeződött. Az elnök felszólítására a tagok egyik tanterembe vonultak, hol *Orbán* István, járásköri tag, nagykanizsai tanító, igen szép gyakorlati előadást tartott a számtan köréből. A tanítás után tartott tíz percznyi szünet elteltével az ülést folytatták. *Pordus* Antal, nagykanizsai tanító, „Mind eszközök állanak a tanító rendelkezésére a szocializmus téves eszméinek ellensúlyozására?“ című tétel fölött értekezett tömör, tartalmas szép előadásban. — *Hoffmann* Mór, nagykanizsai c. polg. iskolai igazgató mint a járási kör kiküldött képviselője, beszámolt a „Magyarországi Tanítók Országos Bizottságának“ Budapestent tartott alakuló üléséről. „Az állami szakszerű tanfelügyelő“ című tétel, mely a tárgysorozat 5. pontját képezte, mivel a kijelölt előadó: *Altmann* Mór, járásköri tag, nem jelenhetett meg, levették a napirendről. Helyette

marhaállományt újra beszerezte. Vagy új bérlőt keresett, a ki még egy darabig üzte a rabló-gazdaságot tovább. A mikor aztán nem a bérlő szökött meg, de a birtok került újra.

Azt hiszem, Magyarországon ez a legtöbb birtok a legtöbb birtok adásnak a története.

S mi lett az eredmény?

A nép megszűnt a földbirtok tulajdonosában természetesen oltalmazóját, tanácsadóját látni. Bizalmával — a hol volt — papjához, jegyzőjéhez fordult; a hol ez sem volt, ott erkölcs-elvadult; megpróbált a maga fejével gondolkodni s ha ez nem ment, könnyű prédája lett a jöjtmént bujtogatóknak, a ki tudatlanságával viszált és abból elősködött. S khelyt azonban a pap s a jegyző sem volt elegendő kötelességérző arra, hogy a népek igazi, okos, jó vezetője tudjon lenni: ily helyeken a nép mihamar elvadult szintén, s erkölcsében s a tekintély tisztetében is megialult.

A bizalom a nép lelkében tehát igen sok helyt megingott. Ennek következménye először is az akkori képviselőválasztásokkor lett észlelhető, mikor is az ily falvak népe, elfordultva természetes vezetőitől, kikben nem bízott többé, könnyen hajlott az idegenből kerü kortes szavára; lassacskán megszokta azt is, hogy szavazása haszonnal járjon, mignem a lelkiismerete egészen elaludt.

A többi nép bizalmán nagy rést ütött az egyházpolitikai harc, mely felgyújtotta a szenvedélyeket: az ellenfelek vakon támadták egymást, tegyverben nem válogatva s feledve azt, hogy a

mikor egymás gyanusítják, kisebbítik, ugyanakkor a társadalom alapját, a tekintélyt és a jog tisztelét assák alá. E szerencsétlen harcnak e keletű gyümölcsé iránt ma már tisztában van mindenki, bár az ildom és a politikai okosság egyeket ennek nyílt beismerésétől visszatart. Így lett a törvényhozásnak jóhiszemű intézkedése is a bajok egyik forrásává.

A bizalom megrendülésében azonban a felelősség sulya mégis főleg a földbirtok urait terheli; a regieket, kik okatlan adósságszínállással kisiklasztották azt kezükből, színügy, mint az újakat, kik a tulajdonnal járó kötelességeket nem voltak hajlandók elvállalni, de talán meg se értették.

Lett azonban ennek egyebé káros következménye is. A végzet földesurak előzölőtték a hivatalokat: megessét, hogy kedvükért új hivatalt is kellett teremteni. De ezeknek lett menedékük a közigazgatás is. Érdeklükben mozgósították a nexus és a proteció minden nemét, megbénítva ezzel a családi összeköttetés és a pártfogás nélküli szükülködő, tehetséges, jóvaló emberek minden törekvését. Kiszámíthatatlan az az erkölcsi és anyagi kár, a mi e körülményekből az országra háromlott. Mert hogy lett volna hűséges, bölcs sáfárja a közvagyonnak az, a ki okosan gazdálkodni a magában sem tudott? Arról nem is szólva, hogy a hivatalokban a tudatlanság ütött tanját és sokszor egy irnok vállára nehezett az összes hivatali teendő. E viszonyoknak eredménye volt a tömérdek sikkasztás az árvák pénze körül és egyebült; a teljebbalók ellen-

őrzést nem merték gyakorolni, mert ott volt a nexus, a mely pajzsával minden ellen megvédett. Még »zomorubb eredmény volt a rossz közigazgatás, melynek sok megye csak most issza a levét. De talán mindenek közt legzomorubb eredmény volt a közbizalom megingása magukban az intézményekben s a tisztviselői kar erkölcsében. A jobbokat ez elkeserítette, a yengébbeket — pedig többségben ezek vannak — utánzásra csábította. Így hárszódott el lassanként, mind melyebb-melyebb rétegekbe hatolva, az erkölcsi romlás. A tehetség pedig, mivel a protegáltak mindenféle ellálták útját, nem lelyg más rést: eszközl adta oda magát a hatalomnak és lett streber.

Az értelmisségben kifejldött viszonyok nem maradtak visszahatás nélkül a népre sem. A föltéte meghunyászkodó hivatalnok többnyire lefelé — a gyöngékel — érzettette hatalmát. De a közigazgatás felsőbb rétegeit a megmetyelvezett korrupció lassankint megmetyelvezte annak alsóbb rétegeit: a községi elüljárásokat is, a hol ugyanazok a hivatalos viszálelék váltak kibbonsokká, mint akár a megyeházán. A nép viselte s visszaélések terhéit; védekezni ellene — okos, megbízható tanácsadó híján — nem tudott; így nőtt benne nagyra az elkeseredés; így ingott meg benne egyre jobban a tisztelt a tekintély iránt; így kezdte lassankint a hatóságokat igazságos oltalmazója helyett igazságtalan elnyomójának tekinteni.

(Folytatás következik.)

Sáringer Károly, magyarszerdahelyi tanító olvasta föl egy szintén e kérdés keretébe vágó dolgozatát. Végül Szita Boldizsár és Lendvai Béla járásköri tagok terjesztettek be indítványt, miket a közgyűlés a választmányhoz utasított. Az ülés beárulása előtt Vécsey Zsigmond polgármester, mint a kir. tanfelügyelő helyettese, szép, lendületes beszédet intézett a járási kör tagjaihoz, melyben a valóban tartalmas és emelkedett színvonalon folyt közgyűlés előtti örömet és elismerését fejezte ki. Űlés után 1 órákor társasbéd volt a kiskanizsai nagyvendéglóban. Az első felkösztöntő Vécsey Zsigmond polgármester mondta a királyra; a másodikat Hajgató Sándor, járásköri elnök, dr. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszterre; a harmadikat pedig Hoffmann Mor, polg. c. igazgató Vécsey Zsigmondra, mint Nagy-Kanizsa polgármesterére és a kir. tanfelügyelő képviselőjére; ki ezt azonnal viszonzta és lelkes tószát kísér-tében élt-tte a járás tanítóit. Ezeket még több felkösztöntő követte.

— **Érettségi vizsgálatok.** A helybeli felső-kereskedelmi iskola írásbeli érettségi vizsgálatai f. hó 18-ától egész 26-áig fognak tartani, a szóbeli vizsgák valószínűleg június hó közepére esnek. A vallás- és közoktatásügyi miniszter kiküldött biztosa Páter János, a fővárosi II. kerületi felső-kereskedelmi iskola igazgatója lesz, ki úgy a közoktatásügyi miniszterionnál, valamint a tanárvilágban nagy tekintélynek örvendő. Páter János, a kereskedelmi szakiskolai tanárok országos egyesületének lelkes ügyvivő alelnöke és a kereskedelmi iskolák emelése körül az utolsó években elért nagy sikereknek oroszán része őt illeti. A mult évben először szerepelt nálunk mint miniszteri biztos és nagy szigorúságával de ugyanoly mértékű igazságszeretetével általános tiszteletet vívott ki nálunk is a tanügyek lelkes barátai között.

— **Né a biciklin!** Orvosok, bölcsészek, és írók: pro és kontra, sokat vitakoztak azon, vajjon ártalmas, vajjon illik-e a nőnek biciklizni. Sok tonta, papir fogyott el ebben a harcban, a dühbörgő rotációs-gépek gyorsan ontották ki magukból az ellentmondó véleményeket, és gyakorlati élet, a lázas kapkodás között is kacagta a harcolókat. Ma már legfeljebb csak a falusi öreg anyák csapják össze elképédvé csontos tenyerüket, ha egy-egy kerékpározó hölgygel találkoznak künn az országúton. A kécses, karcsu vas paripa erősen hódít a „gyenge nem” világában; a vidék követi a nagy várost, sőt a bicikli-sportban aránylag lépést tart vele. Nálunk is napról-napra szaporodnak a kerékpározó hölgyek, és egymásután a bicikli-egyesületek és klubok tagjává lesznek. — A „Hungária” sport-egyesületben, Reichenfeld Gyulánéval megkezdődött a hölgytagok sora, újabbán már többeket ajánlottak felvételre. Reichenfeld Gyuláné azért a kiűntető, szép figyelemért, melyről lapunk mult számában már megemlékeztünk, meleg hangon, kedves levelben mondott köszönetet a „Hungária” sport-egyesület vezetésének. Ebből azt is megtudjuk, hogy ő volt az első a kanizsai hölgyek között, ki a kerékpározást megkezdte. Az érdekes kis levelet egész terjedelmében közöljük:

A „Nagykanizsai kerékpározó sport-egyesület” tekintetes

Választmányának,

helyben.

Adj Isten!

Tisztelettel köszöntöm az egyesület összes tagjait és megkülönböztetéssel mondok köszönetet az igen t. Választmányának, azért az igazán kedves és szép meglepetését, melylyel engem felvételeim alkalmával kitüntett.

Előttem fekszik az egyesület csinos kis jelvénye. Fátolyserűen megfekszi feletét a finom ezüstös por, alig egy felórával előbb tapadt

hozza künn a gyakorló térer. De a pici mini-atűr-páizs színei mintha most megmozdulnának, élénken áttörnek reflexzei a vékony, hajszálfinom porburkolaton. A metszet aranybelűi szinte ragyognak. Lehet, hogy most nem látni így, talán csak öröm kápráztatja szememet. Igen. Örülök, mert a felve kibontott zászló diadalát látom ebben.

Nó a biciklin! Edes istenkém, vajjon, ha egyszer künn a gyakorló-éren véletlenül egy sereg mult századbeli nővel találkoznánk, mi lenne ebből? Vajjon nem a t. hinniek-e, hogy mi vagyunk a pokol szárnyas futárjai. De maradjunk csak a jelenlét, hisz a mai öregek is elképédvé félrefordítják fejüket, ha egy nőt látnak a repülő pneumatikon.

A kezdet nehézségein azonban a kisvárosi nők is áttörtek. A mult évben igazán még álmodni sem mertem volna erről, hogy ez nálunk is így lesz.

Hizeleg a tudat, hogy én voltam az első a kanizsai hölgyek között, ki először ült a kétkezes gépre. Megvallom, egy kissé kellemetlen volt. Nagyon, nagyon feszélyeztek a reám irányuló, kíváncsi szemek. Ma azonban már lépésnyomon találkozunk kerékpározó hölgyekkel.

S hogy még jobban hódítson a hölgyek között a bicikli-sport, az ma már a kartársak dolga, mert a nők mindig szívesebben hallgatnak a férfiakra.

Adj Isten!

Még egyszer köszönöm a szép figyelmet, vagyok

tagtársi üdvözléssel

Reichenfeld Gyuláné

a „Hungária” sport-egylet tagja.

— **Öngyilkosság.** Varga Sándor honvéd-törzsőrmester neje, szül. Hajdu Viktória, vasárnap éjjel foszforoldattal megmérgezte magát. Dacára a gondos orvosi kezelésnek, nem lehetett őt az életnek megmenteni, szerdán délben kínos szenvedések között meghalt. Hogy mi vihette a legjobb viszonyok között élő alig 21 éves nőt a halálba, nem sejtí senki. Környezete előtt ugyan gyakran panaszkodott, hogy ő nagyon szerencsétlen, mert nincs gyermeke. Lehet, hogy egy ily elkeseredés pillanatában az elmezavar adta kezébe a gyilkos mérget.

— **Rendkívüli közgyűlés.** Az isz. hitközség f. hó 19-én délelőt 11 órákor a hitközség tanácstermében rendkívüli közgyűlést tart. Az előjáróság előterjesztése a templom átalakítása ügyében, képezi a rendkívüli közgyűlés tárgyat. Az előterjesztés, tervek és költségvetés a hitközségi tagok által a hitközségi irodában betekinthetők. A közgyűlésen csak azon indítványok tárgyalhatók, melyek három nappal előbb írásban beadattak.

— **Német-estély a Szarvasban.** Síd Ferenc elismeri recitátor ma, vasárnap este a „Szarvas Szálló” termében német-estélyt rendez. Műsoron vannak: „Az udvarias ember”, „A légy”, a „Le-perut ur”, „Szerelem a nőke”, „A statisztika” és „A rákok” című vig monologok, „A hajótörés”, a „Kovácsok sztrájkja” című komoly monologok, azonkívül Shakespeare „Othello”-jából részleteket fog előadni. Kezdete 8 órákor.

— **A kiskanizsai „Olvasókör.”** Annak idején részletesen foglalkoztunk lapunkban is azzal a tervvel, melynek célja az volt, hogy a kiskanizsai „Olvasókör” róm. kath. olvasókörre alakítsák át. Akkor kifejeztük már nézetünket, hogy mi ezt nem tartjuk helyes és megengedhető törekvésnek. Azt írjuk, hogy ám alakítsanak róm. kath. olvasókört, ez ellen nem lehet és nem is lesz senkinek kifogása, de azt a kört, mely éppen a különböző hitvallású polgároknak testvéries egyesítését tűzte ki céljául, — ne bántsd, ne vonják el missziójától. Úgy értesülünk, hogy az átalakítási törekvés nem is sikerült, aminek most már szívből örülnek azok a kiskanizsai polgár-

társak is, kik annak idején megtevesztett lélekkel az átalakításért küzdöttek. A kiskanizsai „Olvasókör” az ottani polgárok bekegyének, egyetértésének, egészséges közszellemének valóóságú áldásait megmaradt eredeti rendeltetése mellett a így újból megérdemli s bizonyára meg is nyeri a lelkes támogatást azok részéről, kiket talán éppen a szétválasztó törekvések idegenítettek el ettől a szépeu és pártolásra érdemes egyesülettől. Hisszük, hogy a testvéries egyetértéssel bekövetkező lelkes támogatás megint régi, szép színvonalára fogja emelni a kiskanizsai „Polgári Olvasókört.”

— **A nagykanizsai kerékpár club közgyűlése.** F. hó 11-én délután 6 órákor tartotta a N. K. C. ezévi közgyűlést a tagok meglehetősen érdeklődése mellett. Vécsey Zsigmond polgármester, mint elnök meg nem jelenhetvén, az egylet titkára dr. Rauch Zsigmond jelentette be az elnök lemondását, ugyasintén Franz Lajos is lemondott menelparancsnoki állásáról. A közgyűlés egyhangulag Vécsey Zsigmond elnököt tiszteletbeli elnöké és Franz Lajost tiszteletbeli menelparancsnokká választotta. Helytöltők az egylet elnökévé egyhangulag Tripamer Gyula takarékpénztári igazgató menelparancsnokká Unger Ullmann Elek, titkára dr. Rauch Zsigmond, pénztárnokká Lendvai Samu, számvizsgálóká Lenk Adólf és Weissmayer Márk választattak meg. Együttal e határozta a közgyűlés egy tandem megvételét, amelyet minden kirándulásra elvisz s tagsági díját évi 6 frtről 4 forintra szállította le a közgyűlés, a felvételi díjat 3 frtről 1 frtra. Azonkívül határozatalt, hogy a nyári hónapokban minden vasárnap délután kirándulások rendeztessek. Szombaton este pedig állandó club-estélyi tartanak a Polgári Egylet kertjében. Új tagokul felvételtek: Engländer Ottóne, dr. Engel Sándorné és Reik Gyula gyógyszerész. A közgyűlés az elnök elterésével végződött.

— **Káplán a vádlottak padján.** Május hó 20-an, pénteken, érdekes tárgya a fog lefolyni a helybeli kir. törvényszék előtt. Németh Géza volt szepetneki káplán és társai, magánosok elleni erőszak bűntette miatt kerülnek a vádlottak padjára.

— **Öreg csontok.** A kaszárnya udvarán hetenkint most furcsa szeretek állanak gléában. Kin pörge sziros kalap, kin meg kemény cilindere, egyiken kék zubbony, másikon kockás pantalló. Olyik szakált csesztet, de mind nagybajsz; egy fodrász-legény dusan kenőcsölt hajpromenádeja mellett valami kocsis csikósmódra elnyitott kerek feje szökölűk. Aztán megjelenik az őrmester és a libasor megindul a magazin felé, ahol szányi bő kukorica-nadrágok és égnél többször foltozott zubbonyok közt válogathatnak. Ez a beöltözés, a rezervistaság legkülönb mulatsága. Ezzel kezdődik a tizenhárom napos fegyvergyakorlat, a mely a haza nevében császár katonájává teszi két hétre a jámbor családapákat. Jobbra át, balra át, fegyver lábhoz, célozz, tűz! Két napig ez a mulatság járja a város különböző részein elszórt, ideiglenes kaszárnyák udvarán. Harmadnap már kirúkolnak, és a svernüniazás mellett isszad, libeg, barnára sül a műhelyekben, szobában nekifehédett rezervista. A bekés családapákat olykor olykor elfogja a buzdóság, ha bokáig sáros cipőjükre esik mars közben a tekintetük, és míg az utcagyerek vihogva szöveget rikácsol a nekivörösödött „horniast” kúrthasogására, vagy a szeles „tambur” tompa doppergésére, a rezervisták az öreg csontok haza gondolnak e hangok közepette...

— **Elgázolta a vonat.** Lőrinc József 88 éves gyómőri lakos csőtörőköz délután a Sümegről Ukk felé haladó személyvonat első fekvőit. — A mozdonyvezető, a ki az öreget közeledni látta a vasuti átjáróhoz, jelt adott, de persze hiába, mert az öreg hirtelen a mozdony

Könyvek, irodai felszerelések, diszes levélpapírok, nyomtatványok

FISCHEL FÜLÖP

könyvnyomdájában, könyv- és papírkereskedésében Nagy-Kanizsán
szerezhetők be legjobban és legjutányosabban.

elő vetette magát, mely elgázolta. Nyomban vizsgálót indítottak, mely kiderítette, hogy bűntetendő cselekmény nem terhel senkit.

— **Egy dandy odisszeája.** Ha a fővárosban a városi liget láti lombosodni keszdenek, a népliget fadobét naphosszal elegans, csupasz-képi fiatal gyerekek állják körül. Érdekes alakok. Legtöbbször a könyve a belsősebe mélyében bukkadnak és ők is a HÖZ helyett előadást tartanak a kis Mici habo-szöke frufruiról. Mici kisasszony a „Hököm”, vagy a „Mészinkör” hangtalan, de annál kacérabb, snajdigabb szubrettje. De csak nyáron jelen megint a kaput nyitogatja otthon a József-városban a lombra kereskedő-szedédeknek, kik örömlükben meg-meg-csipik a kis Mici állát; hogyne örülnének, hiszen a papája olyan mormogó vén medve. A Mici kisasszony nyáron udvarlókat tart, pezsgőt iszik, fiakeroz, minden órába mással; az udvarlók azokból a csupasz-képi gyerekekből telnek. — **Tomola Frigyes** 21 éves bpesti építész-növendék szintén udvarlógatot egy ily Mici kisasszonynak, a kit esetleg Stefinek vagy Lilinek hívtak. A sok pezsgő-széknek és szerelmeskedésnek az lett a vége, hogy Tomola ur mamája és papája nagyon megharagudtak és nem kapott több pénzt. Lili vagy Stefi, a piaci szájú családny megutadta ezt, a szerelmes dandy szegényenbe öngyilkoságot követett el, mely rendkívül kedvező sikerrel végződött, már t. i. a golyó egy kissé horzsolja a bőrt, egyéb baj nem történik. De Tomola ur papája és mamája nem ütök fel ennek a cselnek, az urfi nem kapott azontul sem pénzt. Tomola ur megszökött. — Hetekig kóborolt sűrűn — talura míg elért Kanizsára, hol kedden este beállított a rendőrséghez és egy hosszú mese meghallgatása után egy revolvert rántott ki zsebéből és — az asztalra tette. — „Erőt veit rajtam a gyávaság, nem merem magamat megölni!” — E szavakkal végezte hosszú beszédét. Együttal arra kérte az ügyeletlen igazviselőt, irjon szüleinek, hogy küldjenek neki utiköltséget. Tomola ur szülei jómódu vendéglősök Bp-esen és így holnap már talán a mamája karjai között sirja el tizenkét napos vizontagságait. Stefi vagy Lili kisasszony emlékét kitépte gyökerestül szívéből, ezt kezáláirással megerősítette a rendőrség jegyzőkönyvében. A mama tehát nyugodt lehet...

— **A balatoni szőlők.** A földmívelésügyi miniszter a balatonmenti szőlőtelepek vizsgálatát elrendelte, mely célból szűkebbkörű bizottság a helyszínre utazott. Mint Badacsonyhól jelentik, ez a bizottság működését már meg is kezdte, az az általános bejárat *Badacsonyan, Kis-Orsán, Abrahámban, Rendesen és Fülöpön* teljesítette is. A bizottság most a részletes talajvizsgálatot kezdi meg a e célból két részre osztva, egyik rész Almáditól, a másik rész Keszthelyről indulva ki, a Balatonpart mentén haladva végzi munkálatait. A két albizottság mindenikében geológok és szőlőszaki szakértők vesznek részt. A bizottság kiválóan nagy súlyt helyez az ottani szőlőtelepek nomenklaturájának megállapítására, amire két-évkülv az egyöntetűség szempontjából nagy szükség van.

— **Tavaszi közgyűlés.** A „Szombathely-egyházmezei rom. kath. tanító-egyesület” *letegyetemes közgyűlését* folyó évi május hó 24-én d. e. 10 órakor *Erdősnán* — az elemi népiskolában — tartja meg.

— **A körmend-rédcsei vasut,** mely Körmendről kiindulva, Nádass, Rimán-major, Zala-Lövő, Pankasz, Óri-Szent-Péter, Ramocsa, Csesztreg, Kerka-Kutas, Baksa és Reznek állomásokon vezetnének Rédcsig, hol a zalamegyei vasutak vonalába toroklnék: széles körökben talál felkarolásra — Vasvármegye eminens érdekeit közelről éri, hogy az Órsg, a vármegye az a távolos része nyerjen vas-uti kapcsolatot s valahára élvezze a könnyű és olcsó közlekedés előnyeit. A vasut vona 64 kilométerre terjed s két vármegyének határ-zsíli vidékét van hivatva fellendíteni. A zalai érdekeltés, *Sibrik Adorján* vezetés alatt, már értekezleteket tartott *Csesztreg* és *Zala-Lövön*, s ezen alkalommal — már jelentős lépések történtek a vasut biztosítására. Reméljük, hogy a helyes és ügyös eszme, melyet egész lelkesedéssel karolnak fel nálunk, Vasvármegyében is gyorsan fog hódítani, s egy régen vajdó, de okos és áldásos terv elégre is megvalósul.

— **Tilos a kirakodás.** A folyó év augusztus hó 2-án *Csodtornyán* megtartandó bucsu alkalmával az eddig szokásban volt kirakodást a kereskedelemügyi miniszter leiratára a járás főbírája betiltja, s így bucsui rózsárt nem tartanak.

— **Gummipuskák.** A gyerekek annak idején, valami husz év előtt, igen nagy kedvvel kezelték a gummipuskát s batorkodtak vele sok madarat, sok ablakot és néhány emberesemet is kilöni. Az akkori rendőrség, a bo dog rezeskardu hajdúvitéz korzakában elrendelte, hogy a gummipuskák elközbándók. Kobozák is hosszas időn át s a kedves gyermekek, kik ablakot és emberesemet löttek vele, sirva váltak meg a csinos játékszertől. Az idő azonban mulik s a rendőrség elfeledte a régi tilumot s a feledékenységét örvendezve veték tudomásul a gyermekek. Sőt a Norinbergából jött gyártmányokkal kereskedő üzletemberek is. Mert a gummipuskához való gummi az eddigi lanya irányzatot elhagyva, ezutal ismét élénk keresletnek örvend s a syenge ifj k már ismét elő-zerettel lövik a fecskeket, a verebet, az ablakot, bár embereszem lövésről eddig hirt nem hallottunk. A rendő ség talán jól tenné, hogy mielőtt ilyesmire hirt hallanának, eltiltánák ismét ezt a veszedelmes játékot s folszólítánák az iskolák igazgatóságát, hogy hasonló eszközökkel tiltsa el a kisdiákokat az ilyen veszedelmes vadászatokól.

— **Menetrend.** Egy kicsi rózsaszínű táblás füzetecke jelent meg a napokban *Fischel Fülöp* kiadásában, a mely hézagpótló a maga nemében. A kics zsebkönyvec-ke a *dunántúli összes vasutak* menetrendjét tartalmazza, mely minden utazóra nézve nagyon fontos s szinte nélkülözhetetlen. A könyv ára 10 kr.

— **2 vadászoktusa eladó: egy sötétbarna vizsla (nőstény) „Idemított” és egy sötétbarna kutyák. — Cim a kiadóhivatalban.**

Törvéyszék.

Végtárgyalások és ítélethirdetések:

1898. május hó 16-án.

Magánosok elleni erőszak büntette és súlyos testi sértés vétsége miatt vádolt *Kéri (Kósa) Remus* és társai elleni ügyben végtárgyalás.

Május 18-án.

Sikkasztás vétsége miatt vádolt *Horváth Mari* elleni ügyben végtárgyalás.

Lopás büntette miatt vádolt *Bergovics István* és neje *Glavár Ágnes* elleni ügyben végtárgyalás.

Hatóság elleni erőszak büntette miatt vádolt *Kálóvics (Polyva) István* elleni ügyben ítélethirdetés.

Hatóság elleni erőszak büntette miatt vádolt *Simon Vendel* elleni ügyben ítélethirdetés.

Súlyos testi sértés büntette miatt vádolt *Vizmai Imre* elleni ügyben ítélethirdetés.

Lopás büntette miatt vádolt *Kolompár Sándor* elleni ügyben ítélethirdetés.

Lopás büntette miatt vádolt *Németh István* elleni ügyben ítélethirdetés.

A gabonaüzletről.

Nagy-Kanizsa, 1898. május 14-én.

A gabonaüzlet e héten ismét többrendbeli áraláson ment keresztül. A külföldi, de különösen amerikai, alig képzelhető, egyszerre 2-3 frtnyi áremelkedések az összes európai tőzsdére nagy hatással voltak. A budapesti tőzsdén kezdetben a készáru 60-70 krajccarral emelkedett utóbb pedig nagyobb kínalat következtében az egész emelkedés elenyészett. Az árak tehát ugyanazok, melyek a mult héten voltak.

Piaci árak:

Buza	frt 14.50—60
Rozs	10.10—20
Tengeri	6.50—60
Zab	7.40—50

métermázánként kanizsai paritással.

Budapest, 1898. május 14-én.

(Távirati tudósítás.)

A buza készáru ma teljesen üzlettelen.

Határidőszlet:

Buza május—júniusra	frt 14.63—65
aug—szeptemberre	10.73—75
Rozs	8.13—15
Tengeri május—júniusra	6.05—07
július—augusztusra	5.87—89
Zab aug—szeptemberre	6.00

C S A R N O K

Tíz év múlva.

írta: **Barkas Bére.**

Nemde t. olvasóim, Önök azt hiszik, hogy egy olyan sablonszerű tízéves találkát fogok leírni, melytől ma már az együtt felszabadult cipész, szövősz, nyögész, vagy tudom is én, milyenfélé „ész” legények is megszoktak tartani?!

Azonban legyenek nyugodtak t. olvasóim, mert jelenleg az ifjúféle kicsodákkal nem pazarolatom Önökkel az időt; pedig tessék elhinni, hogy én mindenkiel szeretek időt pazaroltatni, ... de kivált a szerkesztő urakkal, kiknek szeretném az éjjelket is nappalokká tenni. Tyűh, a részangy-lát! Ezért kardélre hánynak, vagy elevenen a sörő-hordóba fujtanak (?) Melyiket teszi kedves Szerkesztő ur?!

Nem bánom akármelyiket, de engedje meg, hogy mondott szavaimért védhessem magamat, mert véletlen kiejtett gondolatokért, nem hanyják az ember fiát rögtön kardélre, vagy fujtják a sörőshordóba...

En nem voltam még szerkesztő; de nem is lenne a világ összes kincseért sem! És én — mosolyog ezen kedves Szerkesztő ur! Pedig tessék elhinni, hogy így gondolkodom.

Reggel felebred a szerkesztő, már ott hallgatódik az ajtóban a szerzőgyerek; ki mihelyt meghallja a szerkesztő lassu csoszogó lépéseit, kopoz... benyit, jöreggelt kíván...

— Kérem szerkesztő ur a korekturát?!

...A betűszedő távozása után jönnek a helyheli munkatársak — persze egy kis papramorgóra, kik után nemokára megjön a vidéki munkatársak egész serege, csakhogy ezek már nem testestül, hanem csak lelkesül, egy-egy borítékba zárva, kik között vannak a legközelebbi számban megjelenendő: versek, tárcák, hírek, s nem ritkán egyéb zöldségek közlését kérő levelek.

Es ha a szerkesztő ur esetleg még reggeli előtt van (?) ezekkel fülíg jól lakhatid, vagyis reggeli fuccos! S reggeli nélkül hozzálat a napi rendes munkájához.

Déli tizenegyóra felé ismét beköszönt a levélhordó egy csomó vidéki munkatársal; ismét versek, tárcák stbfélek, melyek a szerkesztő urnak vagy étvágyot csinálnak az ebédhez, vagy a legtöbb esetben — elrontják étvágyát.

Dalutól négy-öt óra között ismét jönnek a vacsorát fűszerező munkatársak versei, tárcái stb, és ez így megy napról-napra, évről-évre. Vagy nincs igazam? Ha nincs, — bocsnat Szerkesztő ur! De én szentül hiszem, hogy így áll a dolog. Es ezért szeretném a szerkesztő uraknak az éjjelket is nappalokká tenni, gondolva: éjjel nem lennének háborgatva senkitől és lenne étvágyuk.

— Node ezért már nem érdemlem meg a kardélre hányást; de még a sörőshordóba fojtást sem ugy-e kedves Szerkesztő ur?!

Vagy igen? Isten neki! Keztyűt ide!! Nekem ugy sincs. Apopó — dehogy nincs! Itt van egy fakó, Ugy kieszem vadgalambszürke volt akkor, mikor Retkassy Menciaének először szerement örömet. Ez pedig nem most volt. De nem ám!!

Isteneim, mi mindent észbe juttat az embernek egy fakó keztyű?!

...Mintha most is itt állana előttem könyvvel a kezében az a kurtaszoknyás Retkassy Mencia — az én deákori házigazdám — aranyhajú leánykája, kinek éppen Majthényi Flóra: „Mi a baba?” című versét kellett megtanulnia, ha jól emlékszem — vizgára, midőn belépek az ugynevezett gyerekszobába.

Mencia kezében ott van a könyv; de nem avval foglalkozhatott, mert ugy hiszem — egy tízegegy-tizenkét éves gyermekleány szive nem

olyan fogékony, hogy a rövidre nyírt sorok könyvecskéket csaljanak aranyos, nefelejcs szeméből.

Engem mindig érdekelték a kicakék örömei, bánatai egyaránt. Jelen esetben pedig olyan hatással voltak Mencie könyvecskéire, hogy önkéntelen tudakolni kezdtem azoknak okát.

— Lásd kedves Dezső bácsi! a Margit megint kap új ruhát, én meg nem kapok. Margitot elviszik majálásra; engem pedig itthon hagyának.

Mencie ezen szavakat olyan fájdalommal hangon mondta, hogy szinte megégett a szívem.

— Ne keseregjen edes Mencie! — vigasztalám, — én megmondom a mamáskának a maga is for kapni új ruhát és velem eljő a majálisba; de ezt ne mondja meg senkinek se. És csakugyan lett újruha. Lett ám, de még milyen!

Mencie kifürkészte, hogy melyik „mesemondó” készíti az ő ruháját a midőn megtudta, egyik negyóra után beállít hozzá; előveszi bordóvörös kis erszényét és megakarított néhány koronáját avval a kéréssel adja át a varrónőnek, hogy neki ne tégd, hanem bokáig érő ruhát csináljon, mert a Dezső báccival majálásra fog menni.

— De anygalkám! — szól a varrónő — a mamája akkor sohasem dolgoztat nálam, ha én magának anygalkám olyan hosszú ruhát csinállok.

— Oh, az édes mama azért nem haragszik meg magára.

...Retkésy — az én házigazdám — Mencie apja ritka erélyes ember volt. Es erre sem én, sem Mencie nem gondoltunk. Így érkezett el a várva-várt nap már t. i. a a sap, melyen Mencie kevé majálásra mentünk.

Délután két óra lehetett, mikor a varrónő meghozta a majálásra készített ruhákat. Eppen jókor. A papa hivatalban van; a mama és Margit pedig sürdöni mentek...

Mencie gondolt egyet — ruháját elrejtette a szekrényébe.

...Retkésyék már elmentek, mikor én haza mentem. Mencie szomorúan üldögélt a Trézi nevelés az udvaron lévő padon; de annál nagyobb lett öröme, midőn a kapun beléptem.

Mencie egy negyedóra alatt készen volt. Képzelnék t. olvasóim egy gyermekleányt hosszúruhában s előttük áll Retkésy Mencie.

...Eppen csárdást játszik a cigány, midőn belépünk a „Szerlemerkert”-be, hol mi bizony oda se néztünk a papának, mamának, hanem táncra perdültünk és a csunya báposztá-tiprás közben Margit mellé kerülünk, a minek az lett a következménye, hogy Margitból Abel lett, mert a szigorú papa Mencieket az első tánc után rögtön hazakísérte.

Ezen kis epizód lejárta után óta kerek tíz év repült el fejkünk felett és tíz év mulva iamét a „Szerlemerkert”-ben találkoztam Retkésy Mariskával, kit az előtt csak Mencieként hívtunk.

Az első négyes hatodik figurájában találkoztunk össze.

— Dezső bácsi emlékszik?! — szólit meg pajzánkodva.

— Emlékszem. emlékszem, de akkor hosszabb szoknyája volt.

Es szemlesütve tovaپردلft.

Peisze a rendező ezt kiáltozza: — Nagy balasz turdame!

Szerkesztői üzenetek.

Felső-Bajk. Nagyon köszönjük. Mihelyt helyünk lesz, közölni fogjuk.

Osáktornya Legsikertelűbb a „Mégvéltem” című. De azért erősen hiszünk hogy még sokkal jobbat is fogunk öntől kapni. Csak türelm, kitartás!

NYILTTÉR.

(Az e rovathatn közlötökért nem vállal felelősséget a szerk.)

Nyersselyem-básztruha 8 fnt 65 krtól

42 fnt 75 krt teljes öltönyhöz való keime — Tusosor & Sbantung-Pongé a, valamint fekete és szines Henneberg-elyem 45 krtól 14 fnt 65 krt méterenként — a legdisztesobb szőnye, szin és mintázatban. **Privat-fogyas-**véknak postabér és vámmentesen, valamint házhoz szállítva, — mintákat pedig postafordultával küldünk

HENNEBERG-G selyemgyárai

(az. és kir. udvari szállító) Bécsben. (3)

Magyar levelezés. Svájcha közszeres levélbájos ragastrandó.

Egy első rangú biztosító intézet, a melynek *humanus, népszerű* szakmája a tevékenységet igen megkönnyíti, helyben több megye számára

főképviselőt

keres kedvező feltételek mellett. Ajánlatokat az üzletet tényleg terjeszteni képes, erélyes s meg bízható jelentkezők részéről *151 postafiók* Budapest címre küldendők.

VASUTI MENETREND.

Krétven 1898. május 1-től.

KANIZSA állomás.

Irány	Indulás				Erkezés			
	Kanizsáról				Kanizsára			
	vonat	óra	perc	idő	vonat	óra	perc	idő
Pragerfal	sz. v.	4 42	regg.	gy v.	5 32	regg.		
	sz. v.	2 35	d. u.	sz. v.	12 09	d. u.		
	gy. v.	12 17	este	sz. v.	11 22	éjjel		
	v. v.	7 33	este	v. v.	7 59	regg.		
	gy. v.	12 10	délb.	gy. v.	4 53	d. u.		
Szombh Hécs Zala-Eg.	sz. v.	6 05	regg.	sz. v.	11 01	este		
	gy. v.	12 20	d. u.	sz. v.	3 42	regg.		
	v. v.	5 15	d. u.	v. v.	8 04	regg.		
	sz. v.	2 05	d. u.	sz. v.	1 35	d. u.		
Budapest	gy. v.	5 47	regg.	sz. v.	3 52	regg.		
	v. v.	9 30	regg.	sz. v.	1 40	d. u.		
	sz. v.	2 —	d. u.	v. v.	8 50	este		
	sz. v.	12 15	éjjel	gy. v.	12 17	éjjel		
B.-Sat.-Gy.	gy. v.	5 03	d. u.	gy. v.	11 55	d. e.		
	sz. v.	8 —		sz. v.	8 9	regg.		
Baros Gyékény	sz. v.	4 57	regg.	sz. v.	1 29	d. u.		
	sz. v.	2 25	d. u.	sz. v.	11 41	éjjel		
	sz. v.	7 2	este	sz. v.	11 14	regg.		

Laptudósításos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

1875/ik. 1898. 184-1

Arverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. tsvszék tkvi osztálya részéről közhírré tételik, hogy a nagykanizsai segélyegylet szövetkezet végrehajtonak Sattler Mór végrehajtást szenvedett nagykanizsai lakos elleni 200 fnt 16ke, ennek 1897. évi ápril hó 15-től járó 7 1/2 kamatai s a lejárt kamatok 7 1/2 % késedelmi kamatai. 18 fnt 05 kr. per, 10 fnt 15 kr. biztosítási végrehajtás kérelmi, 10 fnt 20 kr. kielégítési végrehajtás kérelmi 9 fnt 95 kr. jelenlegi, s a meg felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében a lent nevezet kir. tsvszék területéhez tartozó a nagykanizsai 7205. sz. újkvben + 1223, 1226, 1227/a. hrsz. a. felvett 916 népszámszámu háznak Sattler Mór illető s 1405 fnt 38 krra becsült 1/3 részére

1898. évi június hó 7-ik napján d. e. 10 órákor

ezen kir. tsvszék tkvi helyiségében Rapoch Gyula felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladtni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár. Arverezni kívánók tartoznak a becsár 10% -t készpénzben vagy óvadékképes papirban a kikiáltó kezébe letenni.

Kelt Nagy-Kanizsán, a kir. tsvszék mint telek-könyvi hatóságánál 1898. évi márc. hó 12. napján. GÓZONY, kir. tsvszéki albiro.

306/1898. szám. 163-1.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a nagykanizsai kir. járásbíróságnak 1898. évi 122. p. számú végzése következtében Dr. Rothschild Samu nagykanizsai ügyvéd által képviselt Saehs és Polak budapesti cég javára Schless Antal nagykanizsai lakos ellen 58 fnt 73 kr. s jár. erejéig 1898. évi január hó 28-án loganatosított biztosítási végrehajtás utján lefoglalt s 327 fnt-ra becsült 1 papírvágógép, 1 aranyozó gép és 2 rizsma kék csomagoló papírból álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a nagykanizsai kir. járásbíróság 5678/1898. számú végzése folytán 58 fnt 73 kr. tökérvete és, ennek 1897. évi október hó 1. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 28 fnt 55 krtban bíróság már megállapított költségek erejéig Nagy-Kanizsán, a helyszínen leendő eszközlésére

1898. évi május hó 20 napjának délelőtti 8 órája

határidővel kitétik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Nagy Kanizsán, 1898. május hó 8. napján.

MAXIMOVITS GYÓRGY kir. bírósági végrehajtó.

Phönix-Kenőcs

a stultgarti közegészségügyi és betegápolási kiállításán 1890-ben érdemet nyert, orvosi véleményezés és a közönség levelek ezrei szerint kitűnőnek elismerve. Az egyedül létező, kipróbált

és ártalmatlan szer, sürd és gazdag hajnöves előmozdítására hűlgyeknél és uraknál, a haj kihullása és a korpa képződés meggátál-ára; egúlessen fiatal embereknel erőteljes bajuszt létesit. — Jótállás az eredmény- és ártalmatlanságért. Tégely 80 kr., postán küldve vagy útáuvétél 90 kr. **K. Hoppe Wien. I. Wipplingerstrasse 14.**

165-26

Egy doboz ára: 1 forint 20 krajcár. Utánvétellel vagy az öszegző előleges lekötés után küldetik.

KLYTHIA a bőr ápolására szőpítésére és finomítására Puder

Legelőkelőbb sőtőzék, hál és társalgó PUDER. Fehér, rózsaszín, és sárga. vegyileg analysált és ajánlva Dr. Pohl J. J. Cs. Kir. tanár által Nécsben. Elismert levelek a legjobb körökből minden dohoshoz mellékelve vannak. 6

TAUSSIG GOTTLIEB

a éskir. udvari tollító-szappan és illatszertgyár Nécsben. Főraktár: NÉCS, I. Wollzeile 3. Kapható a legtöbb illatszertgyárszerkereskedésben és gyógyszerárban. N.-Kanizsán: Alt & Böhm, Keletli M. Mór és Kreimer Gyula cégeknel.

közölje velünk becses czimét.

Sabaria Halbászok
és delikatessek.

LEVELEZŐ-LAP

utján

*s mi azonnal küldjük Önnek
husáraink, füstölhusaink és
mindennemű kalbászfélek árjegyzékét
franco díjmentesen*

Sabaria-sonka
és disznósír.

ELSŐ SZOMBATHELYI
SERTÉSHIZLALDA és HUSFÜSTÖLŐGYÁR
SZOMBATHELY.

Reisenbahn Antal

gazdasági gépgyár, vas- és fém-
öntőde

Bpest, VI. Eötvös-utca 38.

Legújabb vívmány a találmányok
terén.

Két lövegtű járgányos tisztító-geplépgép 22"
széles dobbal, szákoló-kémszákoló, azaz golyós
perselylyel, két könnyű lövegszék elág aznak
hajtatására és a piszkákos buzát azakba adja.

Ajánlja továbbá minden másfajta gőz- és
járgány cséplőkészleteit, arató- és fűkamáló-
gépeket legújabbrendszert vetőgépeit, valamint
minden más találmányt, eszközt és egyéb gas-
dasági gép- és eszközöket.

Részletes árjegyzékkel és árajánlattal
bérmentve kézszóggel szolgál. 160 3

Tüdőbetegségek

(chronikus katarrhusok és tüdősorvadás)

gyógyíthatók

o kitűnő hatású és teljesen ártalmatlan

„Glandulén” használata által.

Glandulén a legjobb szer bármilyen nemű tüdőbetegségeknel. Bámulatos sikerek
régibb és előrehaladottabb (tűdőbetegségeknel; bizonyítottan gyógyult bete-
gek és hírneves orvosok által.

Glandulén a legbiztosabb ismert szer, minek segítségével a természet a testben
gyógyítja a tüdőbetegségeket. — A aszerven Glandulén hiányával megbeteg-
szik. Glandulén csészerti használata fokozza a természetes gyógyulást.

Glandulén nem mesterséges uton előállított vegyi szer, melyeknek többnyire nem
kívánt kellemetlen mellékhatásai vannak, teljesen ártalmatlan, husamosabb
használatnál is.

Glandulén előállítatik Dr. Hoffmann utóda által Meerane (1/8) vegyi gyárában
egészesen állatoknak tüdőmirigyéből. Tablettákban, hellems és alkalmas
alak bevétele. Minden egyes tableta tartalmaz 0.25 Glandulén-ek megfe-
lelő 0.06 beáritott mirigyanyagot és 0.20 lejavitó tejszokrot.

Glandulén törvényileg védve és szabadalmarva van, utánasoktól óvakodják. —
Változatlan alakban minden gyógyszeranyagot tartalmazó Glandulén kapható
minden gyógyszerárban: 1 üveg 2 frt 75 kr. (100 db.) és 1 frt 50 kr.
(50 db.) — Ott, hol nem kapható, forduljon a főraktárhoz.

Diana gyógyszerár,

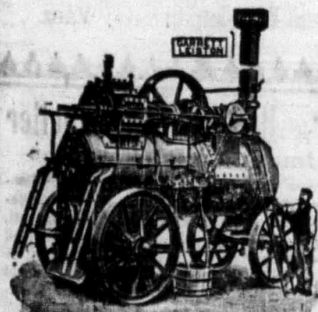
BUDAPEST, Károly-körút 5-ik szám,

honnan kívánatra terjedelmes ismertetés és használati utasítás orvosoknak, valamint
betegeknek bérmentve küldetnek.

166-10

Ifj. Kotzó Pál

Budapest., V. ker. Lipót-körút 8. sz.

A t. c. vevőközönségnek szí-
ves tudomására hozza, hogy
nagyobb kenyelmükre iródáját

V. ker. Lipót-körút 18. sz.

(Vigszínház mellett, a nyugoti
pályaudvar Margit-híd közelébe
helyezte át.

Fentartotta azonban a VIII. ker.
Szentkivály-utca 49. sz. műhely,
és az V. ker., Lipót körút 8-10.
sz. alatti raktárhelyiségeit.

A közönségnek további párt-
fogását kérve ajánlja Garett leg-
újabb szerkezetű **compound gőzmozdonyait, féltábil és stabil**

stabil alakban, a melyek 40% tüzelőanyag megtakarítással dolgoznak.

Gőzmozdonyokat és gőzcséplőket négyszer fordítható acél
dobsínekkel, toldást nem igénylő számarázókkal a nagy szita
felülettel, minden nagyságban.

Minden fajta lovas cséplőkészleteket, arató- és vetőgépeket
szecskavágókat, répvágókat és minden más gazdasági gépeket.

Vidéken lakós szolid ügynökök keresztetnek.

Fontos házi asszonyok részére.

VALÓDI BOROSTYÁN-KŐ PADLÓ-FÉNYMÁZ

puha padlózatnak

tartós befényezésére különböző színekben, mely 2-3 óra
alatt tökéletesen száraz továbbá

gyorsan száradó Spiritus padlófénymáz

4. színben puha padlózatnak azonnali száradás melletti be-
fényezésére.

SCHRAMM KRISTOF

lakk- és fénymáz gyáraiból

Bécs (Simmering), Offenbach a Majna m. Berlin.

Alapították 1837.

Továbbá mosható zománcz festékek elegáns színárnyalatban
mindennemű házi szerek befényezésére, melyet bárki szak'udo-
mány hiányában maga dolgozhat; tel, alkalmas mosó szekrények,
ajtók, ablakok, valamint falak bezománczosására konyhákban és
fürdő szobákban.

Copall butorlakk, Copallak belső használatra Demarilak, bőrlakk,
Szárítófirniz, Politurilakk, Vassilakk és Brunolin, mely utóbbi
homályos butorokhoz használtatik, ugyszintén a többi lakkfélek
valamennyi iparágak részére.

Különlegesség: kocsigyárosok, kocsifényezőzők részére. Kutschen-
lakk, Präparationslakk, Gestelllakk, Schleif és Lackurilakk
eredeti 1 kgrmos dobozokban. 103-5

Kapható: Fesselhofer József, Neu és Klein fűszerkereske-
dőknel Nagy-Kanizsán, Laskay Ernő, Marton Móricz kereske-
désükben Keszthelyen és Strahia testvéreknel Csáktornyan.

Kérem Kristóf Schramm-féle felíratra ügyelni.

Kérem Kristóf Schramm-féle felíratra ügyelni.

A világhírű Steyeri

PEGYVERGYÁR

KERÉKPÁRJAINAK

képviselője és raktára

Nagy-Kanizsa, Csáktornya és Zala-Egerszeg területére:

Unger Ullmann Elek-nél N.-Kanizsán.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát kerékpárokban.

Az amerikai pneumatik védőanyag „SENSELESS” raktára. Nélkülözhetetlen minden kerékpárnál, miután szegek által támadt lyukakat azonnal beragasztja.

Kerékpár-árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Gutori Földes Kelemen

aradi gyógyszerész

Margit Crèmeje.

Margit-Crème legjobb arc-crème rövid idő alatt ifjítja és szépíti az arcot.

Margit-Crème egyedüli szer szeplő, májfoltok, pattanások, bőrtarka (Mitesser) ellen.

Margit-Crème egyedüli szer bőr-pattanások, arc-és kéz-vörösség, napbarnítás ellen.

Margit-Crème bámulatos hatása abban rejlik, hogy bőrre kenve ez által rögtön fölvetetik és ez okozza azon csodás átalakulást, hogy a szeplővel vagy májfoltokkal fedett arc 3-4 nap alatt alábástromlehérré lesz.

Margit-Crème teljesen ártalmatlan, miután nem zsíros, hanem igen finom, hamar felszívó hatással bír. Az arc nem lesz olyan fényes mint más Crémétől, azért nappal is használható.

Margit-Crème nagy tégely 1 lrt, kicsi 50 kr.

Margit-hölgypor fehér rózsás és crème 60 kr.

Margit-szappan 1 doboz 35 kr.

Margit-fogpép 1 doboz 35 kr.

Csak akkor valódi, ha minden doboz gutori Földes Kelemen gyógyszerész Aradon lóirattal és címerrel van ellátva.

Hamisításoktól óvakodjunk.

Főraktár Nagy-Kanizsán:

BEIK GYULA
gyógyszertárban

A megváltóhoz.

Százai a
családoknak iszzák
előszeretettel
naponta a

Éljen! éljen!

Kathreiner-féle Kneipp-malátakávét.

Mentes a babbkávénak egészségre ártalmas alkotórészeitől. Egyedül a Kathreiner-féle malátakávé az, mely annak illatát és kedvelt ízét magában foglalja. A Kathreiner-féle malátakávé érvényesítő, könnyen emészthető, évek során át főnőttek és gyermekekre nézve egyaránt hasznosnak bizonyult. Legkiválóbb pótléka a babbkávénak, valamint ajánlata legmértékű gyűléke is annak. Tekintettel az egészségre és takarékosra, a valódi Kathreiner-nek többé egy háztartásból sem szabad hiányoznia.

Óvás az értéktelen utárcikkeltől.

Elismert legjobb mosószer!!!

Lessive Phénix

PICOT J. szab. Páris 55 éremmel kitüntette tve

Fehérnemű mosására, egymagában szappan nélkül, szóda, hamu és chlor nélkül LESSIVE PHÉNIX, mindent legjobban mos.

KEZESSÉG! CHLOR NÉLKÜL

LESSIVE PHÉNIX

kapható Magyarország minden fűszerkereskedésében és droguistájánál és eredeti csomagokban a. usítatik.

KAPHATÓ:

Strem és Klein cég-nél N.-Kanizsán
Gyár Osztrák-Magyar Monarchia részére: Vác.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házszer ellentállt az idő megpróbáltatásnak, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik közvérszűnyél, csúznál, tagzsugattatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 ft. üvegeknél árban majdnem minden gyógyszerárban kizeltesben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbbértékű utánsat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódi utánsat vissza.

RICHTER F. AD. és társa, sz. és kir. udvari szállító. RUDOLFSBART.

Szerkesztőség:
Várkonyi-épület, Fischel Fülöp
könyvkereskedésben.

A szerkesztővel értekezni lehet naponta
kint é. n. 4-6 óra közt.

Idő tartomány a lap szellemi részére
vontakod minden közlemény.

ZÁLA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

Megjelenik N-Kanizsán hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:
Várkonyi-épület: Fischel Fülöp
könyvkereskedésben.

KLÓPIERTENI ÁRAK:
Egyszerre 12 korona (8 frt —)
Félévre 6 korona (3 frt —)
Negyedévre 3 korona (1 frt. 30 kr.)

Hirdetések jutányos mértékűen.

Bársonyos levelet csak ismert kassából fogadjuk el.
Káseiratot nem adunk vissza.

Felelős szerkesztő:

Nyitlár posztóra 10 kr.

Egyes szám ára: 10 krajczár.

SZALAY SÁNDOR.

Hirdetések, valamint a hirdetések: vonatkozó Fischel Fülöp
könyvkereskedésbe tartoznak.

Termés-spekuláció.

(M. U.) Más esztendőben és ilyentájt a gazda nemcsak a termése kilátásait latolgatja, hanem melegiben foglalkozik már az eladás lehetőségével. Ügynökök járnak a nyakára s rémitik a beállható árdepresszióval, a maga szorult helyzete is készíti rá, hogy vagy lábön álló vetését is előre eladja, vagy hogy belebocsátkozzék börzei spekulációkba.

Az idén ez a kísértés kettős. A vetések állása igen kedvező, ki tudja, mi lesz vele aratásig? A buzaárak ma oly magasak, ki tudja, milyenek lesznek, mire csépelnek? A tavalyi esztendő nyomorúsága is érezhetőbb; ki tudja, bírja-e aratás utánig pénz nélkül?

Míndezek a szempontok, töprengések újból meg újból hatalmukba kerítik a magyar gazdát és sodorják a legrosszabb gazdálkodásba, az előre való élésre. Soha veszedelmesebb ez a csábítás nem volt, mint éppen most, mikor egy súlyos esztendő utóbajait kellene kiheverni, az elemi csapások okoztaként okszerű gazdálkodással, a konjunkturák okszerű kihasználásával kipótolni.

A magyar gazdának a konkurencziával

szemben egy nagy előnye van; elsőnek jelenhetik meg buzájával a piacon. Az aratás ideje csak úgy, mint Magyarország kedvező földrajzi fekvése, az államvasutaknak a buzaszállításra fordított különös gondja néhány heti előnyt biztosítanak neki Oroszország fölött, nem is szólva Amerikáról, melynek versenyképességét a spanyollal való háború még hamaros békétkötés esetén is ez időnyre megbénította. Ily körülmények között a magyar gazda önmagának ellenségévé szegődik, ha akár könnyelműségből, akár oktalan félelemből, akár pillanatnyi szorultságának uzsorás nyomása alatt e kedvező konjunkturák eshetőségeit nem a maga javára aknázza ki, hanem sietve kap egy átlagár után s az ideai aratás minden kedvező momentumainak hasznát másnak engedi át.

A magyar gazda nem szokott a mostani magas árakhoz. Való igaz, hogy az árak magassága nem mutatja az állandóság jellegét, viszont a termésnek előre való elkötyavetyélésére az árak hanyatlásától való félelem nem elegendő ok. Egyhamar — már ugyanis erre az esztendőre — tetemes hanyat-

lása az áraknak nem várható. A készletek ugyszólván teljesen elfogytak, ezeket egy esztendei legjobb termés sem pótolhatja. Mindenütt a külföldön valóságos hajszra tolyik a gabona után, a vámokat felfüggesztik, az importot egyéb kedvezményekkel is megkönnyíteni törekszenek.

A gazda ily viszonyok mellett ne legyen könnyelmű, ne legyen ijedős, másfelől pedig spekulációkba, ne bocsátkozzék, hanem maradjon meg a buzaertékesítés természetes módja mellett s várja be békén az aratást, iparkodjék minél hamarabb termését behordani és azután kész áruján piaci áron adjon tul. Ha valaha ajánlatos volt ez a természetes, okszerű magatartás, most ebben az esztendőben elkerülhetetlen. Ha valaha kishittőség vérmes reménykedés kárát vallotta, különösen az idén van ennek a veszedelemnek kitéve. Amilyen kivételesen sújtó volt a tavalyi esztendő, annyira kecsgetető az ideai. Minden előnyt ki kell használni, higgadtan és mérsékletességgel. A jó kilátásokat a konjunkturák adják meg, ezeknek a konjunkturának a kihasználására azonban nem való a fejvesztett kapkodás.

TÁRCA.

A szociálizmus női világításában.

Írta: Gedeze Sarolta.

(Folytatás.)

Nem kellett ehhez igen sok; csak egy kis inség; a jöhettek bátran a Várkonyiak, a talaj készen várta őket.

De volt még egyéb is, a mi a talajt előkészíteni segített. Ne feledjük, hogy a 70-es és 90-es évek lözötti időszak par excellence a szabadgondolkodások időszaka volt, mely alatt a vallásos érzés az összes civilizált országokban mód nélkül meggyöngült. Ma már a legelőkelőbb gondolkodók is ráterek arra, hogy a léleknek a vallásos érzés épp úgy kiegészítő része, mint akár az erkölcsi érzet; és iparkodnak is mindenféle az elmúlt időszak pusztítását pótolni. Csak hogy rombolni könnyebb, mint építeni: lóképp a műveletlen tömeg lelkében. Annak a tudatlan embernek a lelkében, a kiből a lit gyökérszálat kitépék, ki fogja annak a hitnek a magvát újra kicsirasztatni? Nálunk a vallást hivatalosan nem tagadják meg soha; de ápolására — itt a felekezeteiket sem véve ki — nem felekezeli, hanem a valódi vallásosság szempontjából nem történik annyi, a meny nyinek kellett volna történnie; a társas életben pedig a hitettség filogtatása valóságos divattá vált. S a nép, látva az urak példáját, lassankint elkezdte

vallásos kötelességeit könnyen venni maga is. De kellő buzgóság; a vallásos érzés meggyökeresztése körül nem fejtett ki a papság sem (nem egyes felekezetről, valamennyiről szólunk.)

Ez az általános vallásos elhidegülés volt a talaj előkészítése a polgári házasság előidézte bajok számára; azért termelt ez a voltaképp állam-ji törvény ily keserű gyümölcsöket minden felekezeti számára. Lett volna azoknak nagyobb gondjuk hibeiknek lelki vezetésére előbb; semmiféle világi törvény azokat oly könnyen el nem téríthette volna tőlük. Ezt be kell ismerniök. Bár menté- gükül szolgálhat az, hogy a kor anyagiás áramlata elől még az egyháziak sem zárkózhattak el teljesen, minthogy pásztoraik maguk is csak emberek.

S vágre a tudatlanság. Szinte megható azt a naivságot látni, ami otthoni szociálista parasztjainak tanusítanak. Hiszen egyrészt ez a szerencse. Ma még bennük a tudatlanság, romlatlan-ágoi jelent és gonoszság, vagy a mi'entél is rosszabb lenne: gatszág nem fér hozzájuk. De kérdés: lettek volna-e ily könnyű zsákmány a Várkonyiak kezében, ha természetes vezetők annak idején em nem mulasztják őket felvilágosítani a létező állapotok felől? Igaz, terhei mulasztás az iskolát is; mert az nem mindig és nem mindenütt adja meg azokat az ismereteket, a mőknek a nép az ő mindennapi életében hasznát vehetné, de ne feledjük hogy a parlagi ember nem könyvből tanu, hanem sokkal inkább előszóbból, olyanokkal érintkezvén, a kik nálánál okosabbak, azonban eszejárásához alkalmazkodni tudnak. És itt éri a

legnagyobb mulasztás vádja az értelmiség. A nepleleknek is meg vannak a maga törvényei. Soha Várkonyiék olyan befolyásra szert nem tehettek volna, a minőknek ízesítő bizonyítékait nap-nap mellett tapasztalhatjuk, ha az értelmiség a maga felvilágosító hatását a köznéppel szemben úgy teljesíti, a mint kell. S e részben a vad egyenlően ér papot, tanítót, jegyzőt, földbíró-ost; lóképp az olyat, a ki a dolog véget fogyan meg, maga városba költözik, mivel ott az élet kényelmesebb és élvezetesebb is; gazdaságát pedig a milyen olyan ispanokra bizza, vagy épp bérli-kézre hagyja, a kik kőst — tisztelt a kivételnek — de bizony vajmi ritkán akad olyan, a kiből elég lenne a szív, lélek és okosság arra, hogy a népek higgadt, jónakör, tisztán látó vezetője és tanácsadója tudjon lenni. Az erkölcsi életben minden kötelességmulasztás keservesen megboszulja magát. Az az értelmiség, amely magára nézve a nép szellemi és erkölcsi vezetésével jár, olykor terhes és kénytelen kötelességeket kötelezőnek; nem tekintette, ne vadojjon senkit azért, ha kezéből a gyeplő kiszlott és más kezébe ment át. Ertekes dolog a nép bizalma; csaknem megbecsülhetetlen.

Am annak ára van; a ki birni óhajta, annak föl kell tudnia érte áldozni kényelmét; nem szabad restellnie, hogy a szegény emberrel szóba álljon, az ő együgyű beszédjét végighallgassa és lassacskán világosságot derítsen az ő homályos, neiv felfogásába. Demokratáknak valljuk magunkat, de úgy tapasztaltam, hogy a demokratizmus e köve-

Levelezőlapok

Nagy-Kanizsa látképével különböző kivitelben és szállításban kaphatók Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

Ára darabonként 5 krajczár.

Politikai szemle.

Országgyűlés.

I.

Szombaton véget ért a hitelszövetkezetekről szóló törvényjavaslat általános vitája, erre a hétre beülde már csak az igazságügyminiszter beszéde maradt.

A hétfői ülés Erdélyi Sándor igazságügyminiszter beszédével kezdődött.

A miniszter beszédének hangja meggyőző volt. Nem támadta a javaslat ostromlói, egyszerűen megazároltak az ő szavaihoz, és ezek a magyarázatok kétségtelen erővel bizonyították be, hogy a támadások — tárgy híján szűkölködnek. A teljes elismerés hangján emlékezett meg az igazságügyminiszter gróf Károlyi Sándorról, akit a szövetségi ügy terén uttörőnek nevezett. Nem volt érdektelen, mikor Apponyi gróf argumentációjával szemben kimutatta, hogy a javaslat éppen azt valósítja meg, a mit a nemzeti párt vezére is kíván és megvalósítja azt éppen gróf Károlyi Sándor véleményével szemben. Apponyi gróf azonban többet követel annál, a minél Károlyi Sándor gróf — kevesebbet kívánna. Kétségtelen tehát, hogy éppen annyi a lehelyesebb, a megnyitja a javaslat kontemplál.

Tizenkettő felé jár már az idő, a mikor a miniszter befejezte beszédét, és szavazásra került a sor.

A javaslatot Polónyi Madarász József, a szászok és néppárt kivételével általánosságban el fogadták.

Rövid szünet után hozzáfogtak a részletes tárgyaláshoz, mely nagyobb hűlámverések nélkül folyt egészen az ülés végéig. Élénkebb vita volt a második §-nál, melyet Polónyi módosításával fogadtak el. A többi §-nál a stíluszak kivételével az összes módosításokat elutasította a miniszter és a többség.

A 8. §-nál az elnök felbeszakította a vitát, s a mikor a napirendet akarta megállapítani, Apponyi Albert gróf azt indítványozta, hogy a Ház kedden, üléssel a delegáció negyes albizottságainak felétele, ne tariszon létesít.

A keddi ülés így elmaradt.

II.

30 millió póthitel.

A magyar delegáció hadügyi albizottsága vasárnap d. e. fél 11 órakor ülést tartott, melyen tárgyalás alá vette a hadügyminiszter választás az országos bizottság muli évi határozataira és a közös hadügyminiszteriumnak 1899. évi költségvetéséről.

Az elnök megnyitván az ülést, a tanácskozási rendre nézve javasolta, hogy előbb a költségvetés általánosságban tárgyalassék, majd az országos

bizottság tavalyi határozataira adott hadügyminiszteri válaszok és végül a rendes és rendkívüli költségvetés részleteiben és a póthittel.

A hétfői ülésen a rendkívüli kiadások és a póthitel került tárgyalásra.

A hadügyi albizottság minden nagyobb emóció nélkül megszavazta a hadügyminiszter által követelt harminc milliós póthittel. Hogy miért és minek alapján, azt a profanum vulgus sohasem fogja megtudni.

A közös kormány nevében Kállay Béni, a közös pénzügyminiszter vállalta magára, hogy a 30 millió póthitel szükségességét a delegátus urakkal megértesse. Elég könnyű volt a feladata, mert a hadügyminiszter egyszerűen kijelentette, hogy ennek a harminc milliós a legnagyobb részét már tényleg ki is adta. Hir szerint meg is mondta, hogy ennyit meg ennyit adott ki lőporra, ennyit fegyverekre, ennyit meg ennyit lovakra.

Kállay ur ehhez azután illusztrációkkal szolgált és megmagyarázta, hogy mire kellett ez a sok lőpor, fegyver, lo azáltal ijesztgette a tisztelt delegátus urakat, hogy a görög-török háború keletkezése előtt olyan bizonytalan volt a helyzet, hogy attól kellett tartani, hogy az osztrák-magyar monarchiának minden percben közbe kell majd lépnie. Ez az utólagos munus szörnyen imponált a kormányparti delegátus uraknak. Úgy megijedtek tőle, hogy egyesek közülük még köszönetet is szavaztak a közös miniszter uraknak, hogy annyira körültekintők és óvatosak voltak.

Kállay ur az ő szenzációs leleplezéseiben még tovább is ment. Azt is elárulta, hogy úgy az osztrák, mint a magyar kormány előzetesen tájékoztatva voltak azokról a kiadásokról, a melyekhez a magyar kormány nevében Bánffy meg is adta a hozzájárulását.

Ezt Bánffy el is ismerte, a mire azután a kormányparti delegátus urak természetesen elhallgattak és mind a titkosítás nélkül megszavazták a 30 milliós póthittel.

Csak Horánszky és Bolgárnak voltak aggályai. Horánszky, bár elismerte a közös miniszterek által kifejtett okok d szkrét természetét, mégis kíváncsi volt megtudni, hogy miért áll azokkal a kormány csak most elő és miért nem tette azt már a mult delegációban, a mikor a görög-török háborúnak már régen vége volt és a kiadások már szintén régen megőrtentek.

Erre a kérdésre adások maradtak a választásnál.

A delegáció, Bolgár és Horánszky kivételével, megszavazta a 30 milliót; hogy azonban még is legyen valami látszatja annak, hogy a dolgot mégis csak feszegettek egy kicsit, Hegedűs Sándor egy olyan határozati javaslatot formulázott, mely szerint a közös-kormány maga is belátja, hogy a póthittel nem egészen parlamentáris formák között kerle.

A vármegye házából.

Megyel központi választmányi-gyűlés.

A megyei központi választmány Csertán Károly alispán elnökele alatt ülést tartott, amelyen felolvastattat a belügyminiszter leirata, melyben a megyehelyi országgyűlési képviselőválasztók állandó névjegyzékeinek az 1899-ik évre történendő kiegészítése iránti intézkedések megtételére figyelmezteti a központi választmányt.

A megyehelyi országgyűlési képviselőválasztók jövő 1899-ik évre érvényesül birandó névjegyzékeinek kiegészítésére a központi választmány a választó kerületek nagy kiterjedése miatt szükségesnek találta minden választókerületbe egyenlő több küldöttséget választani.

A megyében létező 9 választókerületbe kerületenkint közseg- illetve körjegyzőségek szerint csoportosítva az összeírás illetve kiegészítő küldöttségek ekképen választottak meg:

- I. A tapolcai választó-kerületben. 1. Tapolca, Monostor-Apáti, Dizsely, Gulács, Tördemic és Nyirad községek, illetve körjegyzőségekre: Bakacs Imre elnök, ifj. Rajky Lajos, Tóth Lajos, Csígy Ferenc, Arvay Lajos, Somogyi József. 2. Balaton-Füred, Orvay, Csopak, Nemes-Pécsely és Felső-Órs körjegyzőségekre: Köves Ede e., Écsy József, Segesdy Miklós, Kabdebó István, Molnár János. 3. Kőveskália, Kővágó-Órs és Kékut körjegyzőségekre: Czuppon Sándor e., Kaszás Dezső, Kiskay Imre, Feher Sándor. Papp Lajos. 4. Szent-Anna és Talián-Dörög körjegyzőségekre: Szabó Pál, Lóke Samu, Csaszny Pál, Tóth Sándor, Nemeth Ignác.

- II. A kassai választó-kerületben. 1. Lőcsence-Tomaj, Nemes-Vita, Keszthely, Keszthely p. város, Vonyaro, Vashegy, Zsid község- illetve körjegyzőségekre: Viriusz Vince e., Sieder Lajos, Barna György, Sarkady Károly, Papp Mihály, 2. Páhok, Sarmellék, Galambok és Kis-Komarom körjegyzőségekre: Mészáros Antal e., Oltay Guidó, Ferency János, Szárszinsky György, Novák Károly. 3. Karmacs, Szántó, Csány, Zala-Apáti, Rezi, Zala-Szent-László körjegyzőségekre: Herte endy József e., Havassy József, Bachar Antal, dr. Bakonyváry Ildefons. Mikovics Géza.

- III. A zala-szent-gróthi választó kerületben. 1. Sümegh, Rendek, Káptalanfa, Bazsi, Ukk és Galca körjegyzőségekre: Mojzer József e., Eitner Zsigmond, Holub János, Sümegi Tivadár, Rohrer János. 2. Gőganfa, Mihályfa és Túrje körjegyzőségekre: Kardos László e., Zdrávy Árpád, Szóta Zsigmond, Semetke József, Práser János. 3. Zala-Szent-Gróth, Aranyod, Zala-Koppány, Zala-Szent-László, Zalaber és Csány körjegyzőségekre: Malatinszky Ferenc e., Botly Péter, Beszeregy László, Martincsevic István, Rümmer Lajos.

IV. A nagy-kanizsai választó kerületben.

telményeit az arisztokrata érzelmű, régebbi földesurak sokkal hibében teljesítették, mint a mai demokráciák.

Az erkölcsi okok közt kell megemlítenem a kivándorlást is, t. i. Amerikába. A munka és a szabadság földje nem marad hatás nélkül az egyideig ott élő munkásra sem. A függetlenség ott a levegőben van s aki egy-két évig azt a levegőt szivja, tudtan kívül is megtelik a függetlenség hajlamával. A ki Amerikát járt magyar paraszttal valaha komolyan szóba állt és a lelkebe pillantott, erről meggyőződhetett. Az ilyen paraszt előtt többé maga a tekintély nem elég; összehasonlításra hajlandó s emberekben és intézményekben is csak azt fogadja el, a minék jószágát be is tudja látni. Természetes, hogy az ily hu amos távollet egy szabad, előítélet, de hagyományos kegyelet nélkül is való országban, s a gondolkodás átalakulása, melyet az eredmény, megizálja a régi kapcsolatok; a régi földesurak elvészti befolyását az ilyen parasztra és az könnyebben hajlik annak a szavára, ki, bár idegen, de a jog és egyenlőség nevében szó: hozzá; sőt az Egyesült-Államokban huzamos ideig tartózkodók sok esetben a nemzeti érzést is meggyöngyösi.

Körülbelül ez-k amaz erkölcsi tényezők, melyek a régi társadalmi rend alapjainak megrendülését előidézték.

Most lássuk a gazdaságiakat.

2. A baj gazdasági oka.

Elő sorban, mint legtermészetesebb, ott van a parasztbirtok telepródzása. Egy példa elég lesz.

Egyik hodrogközi faluban egy területtelken nyolc testvér osztozott. Az egész telek ott 30 hold; annak negyede 7 1/2 hold; nyolc testvér között tehát mi jár egyre-egyre? Hogy gazdálkodnak, ha mind a nyolc az apai örökben marad? Ha van okos tanácsadójuk, akkor egyik testvér atveszi az egészet s a többit pénzzel elégíti ki. Csak hogy ehhez hitel kell; s hogy van nálunk rendezve a szegény ember hitele? Az adó és árter a jövedelem nagy részét megészli; a többi kamatra megy el. Hogy él meg a kisgazda családostul? Bizony, csak a legnagyobb nélkülözéssel. Mégis ő jár testvérei közt a legjobban, mert ő legalább, ha eladósodva is, de az apai örökben marad; míg amazok a kis jusson többnyire könnyű szerrel tudnak, ritkább eset, hogy egyik-másik vőnek, vagy gazdaemberhez menve férjhez, azal földet szerezzen, és szaporitjuk a mobil, földlőz nem közötti cseledőpet; sokszor egészen proletárokká válnak.

A családok ilyen szétállása, az erőnek a szétlőrgesedése pedig lassankint maga után vonja az eladósulást, a miben légszerep a falusi uszorarendszernek jut. Keil-e ezt részletezem? Hogy ad a falusi, kicsiben dolgozó uszorás a betegség, vagy termelés, vagy ökördühülés miatt megszorul; gazdának kora tavaszszal 25-30 forintkát, s hogy vesz tőle aratáskor kamat fejében száz buzát, vagy több napi igaznapszámot, vagy sokszor egész szeke szénát? Reitenetes az így üzőtt uszora, ha ezt a kamatot az ember pénzértékre átszámítja; pedig m-n némely faluban alig van ember, a ki ily nemű adósság miatt ne

nyögne. Nagyon sokakat épp ez késztet a kivándorlásra. Ott keserves munka mellett valahogy mégis összekuporgatja azt az egy-két száz forintot, a mivel itthon földcséjüket kifizestáthatják s azután egy darabig nyugodtan telekeznek. Vagy a tengerbe futnak; akkor meg nincs gondjuk az adósságra. Ebből áll a kivándorlói flozofiaja.

Nehezíti az apró birtoku paraszt megélhetését a nagybirtokok tömeges berbeadása is. Sok vidéken ugyanis szokás a tavaszi földeknek felében vagy harmadán való bedolgoztatása; s a szegény embernek ez a legfőbb jövedelme, mert pusztán családja jérével képes sokszor egész esztendőre való leteleget bezerézni; s mellett mivelheti a magát is s nincs napszámmal lekötve. A tulajdonos is jól jár, mert természetek felét vagy két harmadát úgy kapja be, hogy egy krajcar készpénzt se lénytelen betakarítás előtt munkáltatásra fordítani. A ki tudja, milyen drága gazdaembernek a készpénz tőlepp aratás előtt, azelőtt e körülmény fontosságát nem szükséges fejtegetnem.

De bezzeg, az ingó, kész tőkével dolgozó bérletnek ilyesmire nincs szüksége. Az ő célja nem az, hogy kisebb jövedelme biztosítson magának minél csekélyebb készkiadás mellett, de minél nagyobb jövedelem kizsírítása minden áron. A szegény ember tehát a feles és harmados földtől elesik. Az így elvesztett termék értéke pedig napszámmal képezben nem térül meg.

Továbbá a kész tőkével dolgozó bérlet, ha bérlete nagy, sokszor más vidékről hozatott, olcsóbb munkással dolgoztat s így veszi ki a

I. Nagy-Kanizsa r. t. városra: dr. Bentzik Ferenc e., Ebeuspanger Lipót, Simon Gábor, Fais Lajos, dr. Hauser János, dr. Fábrián Zsigmond 2. Zala-Szent-Balázs, Gelse és Langviz községekre: Vialendvay Sándor e., Sebent-tyén József, Dervarics Akos, Szondi László, Ebeuspanger Ernő, 3. Pacsa, Szent-Péterur, Zala-Apáti, Bucsú-Szent László községekre: Bubb Károly e., Illés István, Unsunszt Lajos, Lajna, Szarka Antal, Tancos Lajos. 4. Bakónak, Sárszeg, Dióskál, Orosztony és Szabar községekre: Gyürkis Anaklet e., Grunner Károly, Humor János, Gyuk István, Dénes Béla

V. A zala-egerszegi választó kerületben. 1. Andrashida, Ságod, Bagod, Bessenyő, Bak és Nagy-Lengyel községekre: Thassy Ferenc e., Gaál Ferenc, Nagy-László, Skublick Károly, Farkas Gábor. 2. Hahót, Söjtör és Zala-Tárnok községekre: Király Elek e., Pajthy Elek, Sélley Pál, Tóth Gyula, Puly Gábor. 3. Za-egrszeg r. t. város és Zala-Szent István, Bucsú-Szent-László községekre: Csutor János e., Víz Gyula, Németh Gábor, dr. Kele Antal, Toppler György. 4. Kapornak, Nem-s Apáti, Zala-Kopp ny és Csány községekre: Vajta János e., Talabér László, Györe János, Molnár István, Arvay Gábor.

VI. A bakai választó kerületben: 1. Zala-Lövő, Salomvár, Csonkahegyháti és Nagy-Lengyel községekre: Farkas Sándor e., Babo Armin, Laki Imre, Takács Lajos, Tuboly Zsigmond. 2. Nova, Tárnok és Páka községekre: Stadel János e., Dancsecs János, Lévay István, Bezeredy István, Bizácky János. 3. Baksa, Csesztreg, Szent-Györgyvölgy és Rédics községekre: Sohar Kálmán e., Gálos Pál, Mo nar Kálmán, Gayer Lajos, Zsiga Gyula. 4. Dobronak, Belatine, Turnischa, Bagonya és Cserencsöz községekre: Vugrinicsics Boldizsár e., Strausz Flórián, Kajdos Károly, Cinky József, Török Kálmán.

VII. Az alsó-lendvai választó kerületben: 1. Lendva, Gyertyános, Cserencsöz, Kerka Szent-Miklós, Dobronak, Bellatiuc, Turnischa községekre: Isó Ferenc e., Kiss Pál, Magetty Géza, Sanveber József, Szabó Döme. 2. Rédics Leati, Paka, Szécsi-Sziget, Szemenye Szent-Adorján községekre: Horváth Győző e., Tóth János, Imreh Antal, Palla Jenő, Hajgató Lajos 3. Dekanovec, Belica, Mura Szent-Márton, Mura-Siklós, Mura-Szerdahely, Bottornya községekre: Hajós Mihály e., Filipics Lajos, Muray Róbert, Tivadar Ferenc, Kollarits Imre.

VIII. A letenyi választó kerületben: 1. Szepetnek, Sormás, Becsehely, Tóth-Szent-Márton, Letenye és Mura-Keresztur községekre: dr. Csempez Kálmán e., Tamás Gyula, Schneider József, Hozian György, Szemző Gyula. 2. Pusztá-

Magyaród, Bánok-Szent-György, Tárnok, Páka, Szent-Adorján községekre: Schmidt István e., Nagy József, Tamás Sándor, Bóki József, Bako Ferenc. 3. Kotor, Alsó-Domboru, Légrad, Mura Vid, Szent-Mária és Draskovec községekre: Gadó Mátyas e., Golub János, Gorisanez József, Kele György, Babics Gábor.

IX. A csáktornyai választó kerületben: 1. Csáktornya, Csáktornya köfára, Dráva-Vásárhely és Dráva-Csány községekre: Tóth István e., Vollák Rezső, dr. Hajós Ferenc, Szeiwerth Antal, Bezethy István. 2. Stridó, Felső-Bihályfalva és Vizi Szent-György községekre: Kayser Lajos e., Gáspárin Mihály, Horváth Antal, Krauth-ker József, Plichta Bela. 3. Draskovec, Alsó-Kralyovec, Mura Csány, Hodosó. Perlak és Szobotica községekre: Pecek György e., dr. Böhm Szidney, Sipos Károly, Kislahudy Gyula, Bartal György.

A közigazgatási eljárás befejezésére és az összeírás iveknek a központi választmányhoz leendő betérjesztésére határidőül 1 évi június hó 5-ik napja tűzött ki.

Tollfuttában.

Vagy a *fülemlék* civilizálódnak nagyon, vagy mi megyünk vissza az őstermészet felé.

Eddig Nagy-Kanizsán (amint tudni méltóztatnak) inkább csak *bogaráink* voltak a rovarvilágból. A madár-világból egyedül a *kacsákat* tenyésztették nagy mennyiségben. Nehány hatalmas példányt (ha nem csalódom) mi is produkáltunk.

Egyéb tolas és tollatlan állatról nem akarok szólni, csak annyit jegyzek meg, hogy a szép-szavú *fülemlék* nem igen mertek tanyát űzni faink sűrű galyai között.

És ime: az idén Nagy-Kanizsa a *fülemlék* hazája lett.

Ugy hiszem: a *fülemlék* civilizálódnak erősen. Ha valaki csendes öreg-estén elszál a „*tizenháromded*” felé, meggyőződhetik, hogy most már nemcsak *bogaráink*, hanem *pillangóink* is vannak, s a jól hizott kacsák hápozása után megbűvölt *fülemlé-csalogásban* is gyönyörködhetünk.

Az egyik *fülemlé dr. Szekeres József* kórházi főorvosnak fűtől. A másik *Pihál Ferenc* kir. községi parkjának sűrűjébe szállott.

Ezek a „*társasági*” *fülemlék*. Ezek már teljesen civilizáltak; modernek;

szereplik a hangadó körökbe; szerepleni kívánnak, azért űtötték tanyát a város belsőjében; lehet a gonoszakban egy kis *síreberség* is. A dörzsolkódot pedig még a *fülemlékben* sem szeretem, azért ezekkel nem is foglalkozom.

A harmadik *fülemlé* a görög temető eleven sövényében csattog.

Ez valami *őszertes*, böics *fülemlé* lehet. A választott tanyájából következtetem: A halottaknak énekel, tehát nem vadászta a hatást, nem hajhászta a teremtes hatalmassáival: az emberrel való érintkezést, nincs benne semmi *síreberség*, csak él a melegen verő kis szívének, csak dalol, csak szerel.

Nem akar *senkinek* kegyelmére, *dódelgetésére* szorolni, azért huzódott meg szegényke szerényen a *mindenki* földjén: a temetőben. Azt gondolta a kis naiv teremtes, hogy ott nem fogja észrevenni senki, s csak a hallgató, csendes, sohaem kritizáló természetnek zengi el szíve örömet, szíve fájdalmát. Félt a zajtól, félt a társaságtól; talán kis szíve nagy-nagy szeretét is feltette, azért vonult meg ott a temető magányban.

Az lehet szegénykének az egyetlen öszö vágya, hogy mindenkit, hogy az egész világot szerethesse, azért nem akar talán nagyon megismerni senkit, énekelni akar mindenkinek.

Ez az én kis *fülemlék*.

Hallgatom sokszor és sokáig *édes gyönyörűséggel*, csendben, áhítattal, az ő szűzintiszta szívéből fakadó dalt, mely mindig a régi és mégis örökké új marad.

Lesem: hova száll, hol dalol.

Ha a görög temető sövénye között már elszegte dalát, átröppen szinte észrevétlen, zajtalan szellem-lebhenéssel a róm. katolikusok temetőjébe.

Lesek, hallgatózom.

No, most bizonyosan másként fog dalolni! Hacsak egy parányi emberlelek szorult ebbe a dalosmadárba, lehetetlen, hogy mindkét helyen (más-más társaságban) egyformán és ugyanazt a nótát fújja.

Vajjon van-e hát benne csak egy parányi is az ember-lélekből?

Egy kis csend.

Azután föléstán a dal.

Romlatlan, szűzintiszta madár-szav ez! Ugyanaz

falatot a helybeli napszámra szorult szegény szájából.

Ehhez járul nálunk a roppant földadó, a vízmentí vidékeken pedig ezenelül a szinte elviselhetetlen árter, vegyük hozzá a rossz termésárakat; mert mit ér a 12 litros buza, ha nincs mit eladni, a vetőmagot meg venni kell; mikor pedig megterem, akkor ára nincsen.

Mind e gazdasági bajok azonban együttvéve sem lennének elegendők a szocializmust előidézni, ha nem járulna hozzájuk a legsúlyosabb baj: a szervezkedés hiánya, a gazdasági tudatlanság.

Az összekötött és szóoldott vesszőcsomó* története oly régi, mint maga a szocialis kérdés, melynek egyszerű megoldására ezzel maga jó Aesopus mutatott rá. Mégis oly nehezen bír az emberek tudatába hatolni. Pedig példa ma már van rá elég. A rochedalei takácsok; a német-országi Raiffesen-lele; a francia termény, vetőmag-és gazdasági gépeket beszerző szövetkezetek működése ország-világ előtt meggyőző bizonyosság arra, hogy nincs oly parányi erő, mely boldogulni ne bírna, csak egy céira tudjon egyesülni a magával hasonlókkal. Hisz nálunk is kezdnek ébredni végre; a Királyhágón túl, Nyírában, Komáromban, Pestmegye déli részén s imit-amott egyebütt is működnek már a szövetkezetek, egyre löre csak a legelőtöbb szükség: a kisember háléának megszerzése érdekében. Hány leikes ember évekig tartó szívós, apostoli munkájára volt

szükség, míg sikerült a csökönyösséget s a nem-bánomságot annyira megtörni, hogy csak ennyi is létre jöjjön? De hát mi ez a tényleges szükséghez képest? Az órszág kilentezed részében a kisemberek tömege szervezte ma sincs; saját erejére, vagy inkább erőtlenségére utaltan küzdök ma is mindenki, kiszolgáltatva a lelkiismeretlen élelmességnek, mely a mások szorultságából és járatlanságából elősködik: a falusi uzsórasoknak. Szervezték volna az értelmiségiek a néppel érintkezésben élő és annak vezetésére hivatott tagjai: papok, tanítók, jegyzők, földbirtokosok, a nitel-és termény-árusító-, a vetőmag-és gazdasági eszközöket s tenyészállatokat beszerző szövetkezeteket mindenütt idején lettek volna a népnek e munkában kómolyan résztvevő megbízható vezetői és támogatói: jöhetek volna akkor a Várkonyiak; nem lett volna magyar paraszt, a ki szavukra hallgasson. De így? Még csak hibáztatni se lehet valami nagyon a magára hagyatott, elbolondított, naiv népet.

Azonban, talán még nem késő. Talán ki lehet még pótolni az elmúlt évtizedek mulatásait. Sőt most, mintha komoly hajlandóság is kezdene mutatkozni erre. Hiszen még a tespedő lörvényhozás és életre galvanizálódott egy kis időre. Szabolcs értelmiség meg éppu a szövetkezek szervezését tűzte ki napirendre.

Tehát lássuk az orvosságot. Ha van benne mód, hogy ez a beteg társadalom moggyógyuljon s visszanyerje eleterejét: mi a teendő? Isten világítsa meg élménket, hogy szemük, ha valaha, most tisztán lásson. Ennél nagyobb dolog nem sok-or forgott köekán.

III. Az orvoslás módja.

Miután a baj forrásaival tisztában vagyunk, egy kis logika mindenkit könnyen rá fog vezetni annak természetes orvosszerére.

Megrendült a bizalom a népben? Helyre kell azt állítani.

Elviselhetetlen a földbirtok terhe? Könnyíteni kell azon.

Tudatlan a nép? Föl kell világosítani.

Nem ismeri a szövetkezésben rejlő erőt? Meg kell arra tanítani.

Meggyöngyült benne a törvényisztelet? Meg kell azt benne erősíteni újra.

Kiveszett lelkéből a vallásos érzés? Bele kell azt oltani újra.

A kérdés az: mi módon.

Kormánybiztosok kiküldetésével, staturium-kihirdetéssel, katonaság kirendelésével, csendőrmegszaporításával aligha. Azt hiszem, ezeknek az orvosszereknek gyógyító hatásában komolyan nem hisz senki. Olyanok azok, mint érvágás vagy jogesborogatás a gyulladáso betegnek: a pillanatnyi láz csillapítására nagyon célszerűek; de testi erejét azoktól még nem nyerte vissza soha senki. Ehhez a csillapító szerek mellett olyan higiénikus eljárás szükséges: okos életrend, jó táplálék s egyéb ilyenek, a mik a szervezet rendszer működését biztosítják és elősegítik.

Ezt a higiénikus eljárást kell most megállapítanunk.

A társadalom és állam feladata.

Első elengedhetetlen feltétele a társadalom moggyógyulásának a bizalom helyreállítása az uri

* Talán nem szükséges részleteznünk a mesét, mely szerint a haladóki apa fiaival előbb az összekötött vesszőcsomót próbálta szétválasztani s midőn az nem ment, megoldotta és akkor egyenkint játvány törtélték azt.

H I R E K.

a hang, ugyanas a dal! Mindenütt a szívből fakadó dalt rengi. Ez a mindenkit egyformán szerető fülemile-sziv édes, bűvös, boldogító zenéje.

Hallgatom áhitattal, mennyei gyönyörűséggel. Egyszer valami „társasági” modern ember megy arra. Megáll.

— Gyönyörűen van. Szebben, mint a városban taanyások. Kar, hogy így elvonul! — Mormogja és tovább bandukol.....

Es nem mondom ezt neked soha, kicsikém!

Csak maradj itt, csak daloldj itt, édes aranyos madaram! Ez a tanya való a te hazudni nem tudó, romlatlan, szerető szívednek. Aki a te örök-változtalan, mindenütt egyforma dalokban gyönyörködni tudnak, meghalhatnak itt is. Lásd, az emberek megsokták, hogy „más berekben másként szóljon az ének”, és utóvégre rád, aki mindig egyforma nótát fúj, még azt mondanák, hogy te csak amolyan ostoba, elmaradt, tanulatlan fülemile vagy.

A te őszinte, becsületos, őszietlen, szerető madárzivadet másutt nagyon kevesen értének meg.

Es az én kis temetői fülemilém csattogja szabadon a szive örömet, a szive fájdalomát. A dala ugyanas mindig akár a görög, akár a katolikus temető sörényében énekel. Sohasem alakoskodik, sohasem hasudik. Nincs benne az ember-lélek-ből egy parányi sem.

Es nem stréber-fülemile!

— Es, szegényke, nem csinálj lökét magának abból, hogy ő fülemile. Csak fujja, fujja a maga isten-átda nótáját!

Ott bujkál a sörény között a stréber ökraszem is, aki (amiut tudni méltóztatnak) a sas szárnya alá rejtőve jutott egykor a magába, hogy a madarak fejedelme lehessen.

Hallgatója és mosolygója a szerény fülemilém.

Ó már tudja, hogy semmit sem ér a szerénykedés; az ügyes madár néta nélkül is pozícióhoz juthat a mai világban.

rend és a nép közt. Legyünk vele tisztában: e nélkül minden hibaváló. Mert karhatalommal a zendülés-ek elnyomhatjuk; saját-rendszerünkkel az igazgató lapok terjesztését is megakadályozhatjuk; de egyet nem akadályozhatunk meg az elégtelenség terjedését a nép közt. A zs: ránok tovább is ott fog izzani a hamu alatt: egy kedves szél elég lesz, hogy lángra lobbantsa. A ki nem tisztult seb fel fog lakadni újra, csak hogy félt, hogy akkora már a vérbe ment a mérreg. A tüzet eloltani, a sebet kitisztítani csak a helyreállított bizalom fogja.

A dolog nem lesz könnyű; de nem is lehetetlen. Csak hogy komolyan és őszintén kell akarni. A lármas tömeg vagy a követelőző cselekedés elől való meghátrálás éppen nem vezetne célra. Még a becsületét is elveszítne a népek az, a ki ilyen percekben gyáván meghunyászkodik, az ilyen magatartástól a tömeg csak vérszemet kap. A válságos percek idején a bátor, elszánt föllépés többet ér; sőt egyedül biztosíthatja a nyugalom helyreállítását. Olyan ez, mint a mőtő orvos metzése. Ott szánakozásnak, ott habozásnak, ott reszketésnek nincs helye. Ott szemnek és kéznek bizottnak, határozottnak kell lennie. De azután más feladat következik: az ápolás, a gyógyítás. Meg kell vizsgálni, mi a panasz, mi volt a békétlenség közvetlen oka. Es itt azenvedélyt, losszut elnyomva, higgadtan, tárgyilagosan, de lökép igazságosan kell eljárni. Megadni, kit mi illet; se többet, se kevesebbet; s úgy világosítani fel a népet az óhajtatásba ütköző törvények vagy egyéb viszonyok felől, hogy az azt, a maga tanulatlan eszejárásával meg is értse. Es azontul is löképp a birtokos, de a néppel érint-

— Az ev. ref. püspök körútja. Antal Gábor, dunántúli református püspök 30 napig tartó egyháziotogási körútját Kaposvárról tejezte be, hol szombattól hétfő reggeliz idözött. Fogadására Kaposvárról a város és a hatóságok nagy előkészületeket tettek. Es ujjonnan reno vált kaposvári ev. ref. templomban a püspök nagyhatású szónoklatot tartott. Utána tisztelegés, majd társasbéd volt, a melyen számos lösztot mondottak, az elsöt a királyra maga a püspök, a ki este a löszpánnál szállott meg.

— Lakotasséki tagok esküje. A nagykanizsai községi iskolások május 14 ikén tölét tartott Eperjess Sándor iskolászéki elnök vezetése mellett. Ebben az ülésben tették le a hivatalos esküt Oszterhuber László és Unger Ullmann Elek új iskolászéki tagok.

— Hymen. Nyirady Jenő dr. gazdasági tanintézeti tanár, vasárnap eljegyezte Csanddy Elza kisasszonyt, Csanddy Gusztáv drnak, a keszthelyi „Georgikon” igazgatójának kedves leányt.

— Orvosok értekezete. Zalamegye orvosai közül 43 an gyűltek össze szombaton f. hó 14-én Zala-egerszegen, hogy megvittassák, vajjon a kamara rendszer, avagy az országos orvosi szövetség mellett foglaljanak-e állást? Az értekezet délelött 10 órakor kezdődött a megyeház dísztermében. Ezt megelőzőleg az orvosok dr. Háy István főorvosnál tisztelegtek, ki is nejevel szül. Oszterhuber Ilona úrnóvel igaz magyar vendégszeretelen részesíté a tisztelő orvosokat. Az értekezet dr. Háy István tiszti főorvos nyitotta meg, ki melegen üdvözölvén a megjelent kollegákat, az értekezet vezetésére korelnök-választást javasolt, ez azonban mellötétvén, az értekezet közfelfaláltással egyhangulag dr. Háy Istvánt választotta meg az értekezet elnökéül. Dr. Háy István elnök megköszönve a megtisztelő bizalmat, lelkes beszédben tömörülésre buzdította a kártársakat, hogy egyesült erővel buzgólkodhassanak az orvosi kar reputációja, anyagi és erkölcsi érdeke tekintetében. Ezután kifejtette az értekezet tulajdonképeni célját, mely abban áll: nyilatkozzék az értekezet, vajjon a kamarai rendszer, avagy a belügyminiszterium egészségügyi osztálya által tervezett országos szövetséget tartja-e a célirányosabbnak? Az első felszóló dr. Lukovich Gábor sümegi járásorvos, hosszabb, tartalmas beszédben érvelt a kamarai-rendszer ellen, mely csak köteleességeket ró tagjaira, de semminemű előny nem biztosít. Utalt az ügyvédi kamarára, mely, dacára, hogy már régi institutio, vajmi kevésbet lendít az ügyvédek esetleges bajain. Határozottnan az országos szövetség mellett nyilatkozik, mert ettől reméli, hogy a visszás állapotokat megszüntetni képes lesz, miért

is indítványozza, hogy Zalamegye orvosai az országos szövetségbe mint fiók-szövetkezet testületileg lépjenek be. Dr. Viola Ignác gelsei kórorvos, külön zalamegyei kör alakítását indítványozta és noha az indítvány idokait az értekezet helyeselte, a kör megalakítását a jelen viszonyok közt nem tartotta kívánatosnak és célszerűnek. Dr. Szekeres József nagykanizsai kórházi főorvos szintén az országos szövetség hívének vallotta magát, nemcsak azért, mert nézete szerint ez leginkább lesz képes az orvosi érdekeket megvédeni, hanem még azért is, mert a szövetség országos nyugdíjalap létesítését is célozza, mely nyugdíjalap idővel bizonyára meg fog felelni abbéli céljának, hogy az orvosok özvegyei és árvai megelhetesök biztosítva legyen. Dr. Mangin Károly nyug. tiszti főorvos szintén az országos szövetség mellett szólalt fel, mire az értekezet egyhangulag kimondotta, hogy az országos szövetségbe, mint fiók-szövetkezet belép. A fiók-szövetkezet tisztviselői karát a következőleg választották meg: dr. Háy István elnök; dr. Beszedits Ede, dr. Lukovich Gábor, dr. Szekeres József, dr. Király Mór, dr. Hannay Odón alelnökök, dr. Thassy Gábor, jegyző. dr. Fürst Béla, pénztárnok. Választmányi tagok: dr. Messer Adolf, dr. Blau Simon, dr. Viola Ignác, dr. Gerő József, dr. Halasz Miksa, dr. Neumark Albert, dr. Kovácsics Nándor, dr. Miszner Antal, dr. Mayer Ferenc, dr. Graner Adolf, dr. Löwensohn Mór, dr. Mangin Károly. Az országos orvosi szövetséget jegyzőkönyvi kivonatban értesítik a fiók-szövetkezet megalakulásáról s a vármegye összes orvosait felszólítják a fiók-szövetkezetbe való belépésre az első gyűlést Nagy Kanizsán tartják. A gyűlés folytatóság tárgyát a tödveges elleni védekezés módozatának szakszerű megbeszélése képezte. — A széles mederben folyó vita legelőnebb részét azon kérdés képezte, vajjon nem lenne kívánatos, hogy minden tödvezz-est a hatóságok bejelentések? Az értekezet többsége — főleg családi tekintetből — a bejelentés kötelezettsége ellen nyilatkozott. Deli egy órakor társasbédre jöttek össze az orvosok a Korona szálloda dísztermében, hol a kedélyességet leginkább Drakovec mura-szombati orvos humoros tőstjai emelték.

— Jubileum. Takács Imre, keszthelyi főszolgabíró, szombaton ünnepelte főszolgabírói müktűdésének tíz éves évfordulóját. A keszthelyi járás jegyző és orvosi kara testületileg tisztelegtek a jubiliánsnál. Delben pedig nagy bankettet adtak tiszteletére a „Balaton” szállóban.

— Nagy idők tanuja. Házának legdicsebb napjainak, a szent szabadságharconak egykor ifju hévvel, hősi elszánttsággal küzdő, ma csendes megnyunyásban élő tisztes és alakjai egymásután dölnék ki. Az agg barcosok sorából kedden délután ismét elszóllított egyet a halál anyála.

kező köztisztviselő is, nagyobb éberséggei járjon el mindenben; ne vegye oly könnyen a szegény ember panaszát; mert a mi az ő szemében potom csekélység; a parányi életkörben mozgó szegényre sokszor elviselhetetlen teher gyanánt sulyosodik. Ha a szegénynek igaza van: igazságo: kell neki szolgálatni, bárkivel szemben is; ha nincs igaza, fel kell világosítani tévedéséről és azután mérni rá az ítéletet. A nében az igazságerzet épp oly erős, mint a gyermekben: az igazságos ítéletben még ha szigoru is az mindig belenyugszik; csupán az igazságtalanság keseríti el. A ki a népet ismeri, tudja, hogy így van. A ki nem ismeri — s ilyenek, sajnos, még igen sokan vannak, főképp az új földesurak közt — próbálja meg és nem fogja megbánni.

De ez nem elég. Mert az élet nem csupa pörből és ítélezkésből áll.

Érdeklődni is kell a nép sorsa iránt. A föld ura cselédjében és napazomában ne igazonó barmot lásson, a ki neki dolgozik; hanem vegye emberszámba; gondolja meg, hogy annak is csak úgy megvan gondja, félelme, aggodalma, öröme, mint ő neki; családját az is csak úgy szereti; egy meleg feszaket biztosítani azok számára az is csak úgy törekszik. S épp ebben a legtermészetesebb, jóvalvaló törekvésében, ha gyamolítja: biztos lehet hűséges ragaszkodásának és bizalmának megnyeresés felől. Itt meg kell emlékeznem az uri nőkről is; mert ezen a téren a munka nagyobb része ő reájuk vár; az ő gyöngédebb, részvevőbb lelkületük könnyebben hozzáférköshetik a gyermekéért, apjáért, anyjáért aggódo szegény ember, vagy asazony lelkéhez; az ő apró gondoskodásuk:

egy tányér meleg leves küldése, egy orvosság-beadás, egy pár tiszta harisnya a halott lábára mélyebb nyomot vagy az egyszerű lélekben és jobban felkötött benne a hálát és a kegyeletet mindennél. Ne kicsinyeljük ezeket az apró teendőköt; ne tartsak méltóságukon alulnak azok végzését! ne sajnálják idejüket az emberszeretet ily apró munkáitól. Az a tányér leves, az a kanál orvosság, az a halott lábára szánt darab ruha nemcsak testi egészségét fogja visszaadni a betegnek, nemcsak anyagi könnyebbég lesz a hátramaradtoknak, de lelki orvosság és vigasztalás. Menjenek el uri hölgyeink; látogassak meg kocsinjeukat betegyében; horgojanak egy fejökölcskét az ujszóllított csecsemőnek; fogadják el szivesen a keresztanyaságot és azután legyen nekik is gondjuk keresztgyermekükre; vegyenek nekik néha egy-egy kendőt, ruhácskát, oktatgassák néha a jóra; hívják fel otykor a maguk gyermekei közé játszani; és ha megbetegszik, menjenek meg-meglátogatni; üljenek le egy-egy percre a kis ágy szélére; tegyenek egyszer-egyszer friss borogatást a kis beteg forró fejére; és ha mégse lehet meggyógyítani: menjenek el a temetésére és engedjék el a koporsótó vinni szolgáloikat. Higgyék meg nekem, a mig ezt megteszik, addig ígerhet annak a kocsinak Varkonyi eget-földet. akár egész telket is földosztáskor: nem fog az szavára hajtani. Mert a paraszt nem rossz; sőt job, igazabb, háladozó-sabb lélek lakik benne, mint igen sok páholyt bérli, Rivierára járó szalonhölgyben.

Es kell a parasztnak: a részvét az ő apró örömeiben, bánátaban; maga a bérezeles nem elég. Mert emelhetik ott a munkabért akár há-

Klein Jakab áll. tanító, volt *nagyenyolcos tüzér hadnagy*, 80 éves korában halt el. **Klein Jakab** élete olyan volt, hogy abból sokat tanulhat az ember. Ritka hazán, kiváló jellem, szíve az utolsó dobbanásig telve hazafiai lángolással. A nagy napok idején egy fiatal tanító kilepett a falusi tanszékről, fiatal asszonyt hagyott otthon a boldog családi lélekben és önként beállt katonának. Bem hadseregébe került, hol rövid idő alatt hadnagy lett. A világsíri feyverletét után őt is elfogták, de megszökött és néhány éven át külföldön élt. A megkegyelmezés után hazakerülve, az ország első mintaiskolájához *Tatán* főtanítónak nevezték ki. A Bach kor-zakban igen sok zaklatásnak volt kitéve, de ő töretlenül kitartással megmaradt lelke legzsebb erényeivel és a serdüő fiatalágot lángoló hazafias beszédekkel huzdította mindig az iskolában. Az öreg urat 1882-ben nyugdíjazták és azóta visszavonult, csendben élt egy sokat hányt mult gazdag, nagy emlékeivel. Betegség sohaem győzött, kedden délután elaludt és többé nem ébredt fel, minden szenvedés nélkül költözött el leike az az örök hazába, hol régi harcos bajársait viszontlátja. Temetése ma délután lesz. A megboldogult tetemeit az i.r. sírkertben helyezi örök nyugalomra.

— **Egy dandy odiseaja.** Lapunk előző számának ily című híre, a benne szereplő **Tomala Frigyes**től levelet kaptunk, melyben egy-más tévesen közölt, részletnek a helyreigazítását kéri. A level így szól:

Igen tisztelt szerkesztő ur!

Becses lapja az évi 39. számában „Egy dandy odiseaja” cím alatt egy hírt közölt, mely rólam szól. Bátor vagyok ezennel a cikke megjegyzésemet a következőkben megtenni:

Az az illető *szinész* semmiféle ligeti fabodében nem játszik, én pedig a mult évben végeztém a bpesti „Technologia” építészeti osztályát, tehát már nem tartozom azon gyakorlók közé, a kik kabát alatt iskolai könyvekkel járnak — a szerkesztő ur által említett — városligeti „Hököm” és „Műszinkör” fabodéiba. Ezek közé én nem tartozom. Továbbá az a hölgy *nem nyitogatja tlen a kaput*, de megjegyzem, nyáron sem, mert Pesten egy előkelő építő-mester leánya, és mint elsőrangú színésznek működik Budapesten, az újonnan épült „Magyar Színházban”. Az nem áll, hogy én aláírással megerősíttem a jegyzőkönyvben azt, hogy a hölgy emléktől kitéptem gyöke-restül szívemből.

Sajnos, de való, hogy így áll a dolog.

Remélem, hogy igen tisztelt szerkesztő ur becses lapjában e levelemnek egy kis helyet ad.

Vagyok teljes tisztelettel

Tomala Frigyes
építész.

romszorosra is — hiszen a bérelt együtt fognak nőni az azt felemelő, igények is; ez tehát sohaem lehet feltétlen orvosság — a mig az ur a paraszati ember-zamba nem veszi, addig a társadalmi békéről ne is álmodjék senki.

Jól tudom, hogy ez állításomért sokan — de mennyien lesznek ilyenek manapság! — idealistának fognak nevezni, a mi az esztelen álmodozásnak csak egy szelidebb körülírása. Légyen. Nem védekezem ellene. Csak annyit juttatok eszükbe, hogy az igazságot az együgyűek könnyebben kitalálják, mint a bölcsök; s hogy esztelen álmodozásnak bélyegzetek kezdetben mindent, a mi később a társadalmi-jogrend ábcéje lett.

Egy kis szeretetre van zükség, urak. A miből oly bőven jut a kedvenc lónak, agárnak, abból jusson egy morzsika a szegény cselédnek és mezei munkásnak. Ez lesz a balszam, ami a társadalmi sebet begyógyítja.

De aztán dolgozni is kel!

Ettől fázunk ugy-e? Pedig jó lesz ezt a fázást leküzdeni, nehogy valamikor majd nagyon is forró napok találjanak bekövetkezni miatta.

Igenis; dolgoznunk kell, nemcsak magunk, de a nép érdekében is. A nép tényleg tudatlan. Szemének felnyitását veszedelmes volna tisztán a Várkonyiakra bízni. Lelkész, tanító, jegyző, de főképp földbírók urak, ne sajnálják az együgyű paraszatt néha szóba állni; ne sajnáljanak este az ő olvasókönyvükbe, lakodalmaikba, keresztelőikbe eljárni; ne sajnálják ott őket a világ folyása felől

Amint látja Tomala ur, levelet átadtuk a nyilvánosságnak, ebben a reményében tehát nem csalódtok.

— **A „Hungaria” kirándulásai.** A Hungaria kerékpáros sport-egyesület tagjai közül tizenhatan vasárnap délután *Kis Komáromba* rándultak biciklin, de a nagy vendéglőbejárójának cigányzenekar üdvözölte az érkezőket. Nemsokára ezután megjelent a helyszínén a közég érdemes bírója *Böröz István*, a ki egyszerű, de szép szavakkal köszönte meg a kerékpárosoknak, hogy eljöttek ide és kérte őket, hogy a jövőben szerencsésebbek öket minél többször. A nyílt udvaron sátor alatt terítették a vidám kerékpárosoknak. Mikor az ózóna alatt a legjobb kedv uralkodott, leállott *Kövendi Jenő* és egy hosszú felkötőzöttöan éjtette *Kis-Komárom* közönségét. Az alatt szép leányok és asszonyokkal egészen meglelt a nagy udvar és a nyújtató vévü kerékpárosok nem igen bírták el a tüzes tekinteteket, egyenkint táncba állottak és valóságos táncmulatságot rögtönöztek. Mikor ismét felültek kerékeikre, az összesereglett 200 főnyi közönség lelkesen megjelenezte a távozókat.

— **Vidéki szemléstika.** „Balatoni Hírlap” címmel „Gyaloky Viktor szerkesztésében f. hó 15-én új heti lap indult meg Veszpremben.

— **Táborokok tanulmányutja.** Jun. hó 14-én báró *Beck* vezérkari főnök vezetésével 20 tábornok, 60 törzs- és vezérkariliszt érkezik Zala-Egerszegré. Ott napig fognak ott időzni. A vidék terepviszonyait fogják tanulmányozni, vajjon alkalmas lenne-e nagy hadgyakorlat tartására?

— **Gazdasági tudósító.** A földmívelésiügyi miniszter *Csanády Gusztáv* dr., a keszthelyi „Georgikon” igazgatóját gazdasági tudósítói tiszttel bízta meg.

— **A faluk rémei.** Ma már nem a Gődör Sándorok a faluk rémei, hanem az adóvégrehajtók és a lököők. Az előbbieket tisztos, derék polgárok, a kik nem tehetnek arról, a miért rájuk haragszunk, hanem a lököők már már bőven megérdemlik a népszerűséget, még akkor is, ha mint *Lakatos Samunak*, a nagykanizsai oláh vajdának, szép leányai vannak. *Lakatos Samu* az ő gyönyörűsége szép leányait és a lököősi egyöntetű politikával kezelte. A leányokat csak olyan vidéki fiatal legényeknek adta nőül, a kik előbb vizsgát tettek a lököősből. Így adta férjhez az érdemes apa őt leányát és így szerzett — a törvénytsekk rideg definíciója szerint — magának öt büntírtást. Mar évek óta rettegtek vidékünk gazdái, mert nem volt nap, hogy hol itt, hol ott el ne tűnt volna egy pejlő. Legutóbb *Lakatos Samu* és vejei me-sze földre kalandozták el: *Sajó-Vámosra* és *Porachy József* meg *Danes András* gazdákot hajtottak el négy lovat, meg egy csikót. A lököői csendőrségnek azonban sikerült őket portyázás közben elfogni s most a lököő családfők a kaszai fogházban ülnek.

felvilágosítani; ne a Föl mívelőből tudják meg hanem önöktől, hogy a szegény ember sorsa mindenütt terhes; hogy világszerte nő az adó szaporodik a hadi kiadás; de magyarazzák meg neki azt is, hogy az adó biztosítja a szegény ember nyugodt álmát, az óvja meg a maga és barmai egészségét; az biztosítja a vasutat eladó buzája elszállítására stb. Együgyűn hangzó dolgok ezek így, a mint elmondom őket; de abban a tanulatlan főben nagy igazságok, s a mi több: nagy megnyugvás magvát hintetnek el velük. Kivált ha elmondják azt is, hogy egyszer-egyszer a büntető lsteu keze a hatalmasokat is utóleri s felemeli az alacsony sorsban levőket is, ha rászolgálnak. Okosan mindenről lehet beszélni a népek, akárcs k'a gyermeknek; persze, csak annyit, a mennyit az ő esze telfoghat.

Ilyen módon gyújtogatva az értelem világát, lassacskán eljuthatnak oda, hogy a nép érteni kezdji az erő, yesülés hasznát; s ha bizalmát ekkorára megnyerték, akkor kezdhetik szervezni a szöveteiket. De jól vigyázzanak, nehogy késztületlenül és elég arra való értelem, megbízható ember nélkül fognának hozzá; mert akkor a kísérlet csúfosan dugába dől és azután nem lesz földi hatalom, a mely a paraszati szemében annak a csufot vallott szöveteiketnek a becsületét helyre tudja állítani. A paraszati nem felejt.

(Folytatása következik.)

— **A szerkesztői.** Az egyik tiszt így szól a nagy drukban levő bojtárgyerekekhez:

— **Mi volt addig a foglalkozás?**

— **Eddig kanász voltam, — felel nagy alázatossággal, — de most ökrök mellett volnék, kérem átoszággal.**

Es a teremben, melyben rendszeren nagy a komolyság, most fölhangzik az ócsinta kacaj. Es a kanászbojtár nem tudja, miért is nevetnek tulajdonképpen az urak...

— **Helyreigazítás.** Lapunk 33-ik számában „Kiderült” címen a „Del-Zala”-után közölt hírlapra Letenyéről arról értesítenek bennünket, hogy a szerencsétlenül kimult *Mayer József* gyógyszerész halála alkalmával elfüött aranylánc és züst óra elszajátításával sem a közvélemény, sem a hatóság részéről senkit gyanuba nem fogtak.

— **Országos vásár.** Folyó hó 23-án hét-főn országos vásárt tartanak Nagy-Kanizsán, mely a legjobbak közé tartozik.

— **Állategészségügyi kimutatás** vármegyénkben május hó közepén. *Sertésvész:* Alsó-Kustány 1 pta, Gyűlevész. *Hidvég, Mura-Vid* 5 u., Nagy Horvát 6 u., Rátka 1 u., Tapolca, Zsitkóc, összesen 8 község.

— **Egy jó vendéglő kerthelyiséggel** azonnal átadó, hol hetenként 8—10 hecté ár és 100—150 htr. bor elfogy, pálinka, valamint ételeknek szintén keletje van. — Bővebb tudósítást a lap kiadéhvatala A. D. alatt.

A gabonaüzletről.

Nagy-Kanizsa, 1898. május 18-án.

A gabonaüzletben jelenleg áru hiánya miatt alig fordulnak nagyobb kőtések. A buzaüzletben hét-főn lanyha irányzat mutatkozott és az árak 40 krral csökkentek; kedden azonban az amerikai 10 centimes (körülbelül egy forint métermázsánkénti) emelkedése megszárdította az üzletet.

A többi gabonaneműekbe a részben olcsóbb, részben változatlan ár mellett történtek kőtések.

Piaci árak:

Buza	frt 14.10—20
Rozs	„ 10.10—20
Zab	„ 7.40—50
Tengeri	„ 6.50—60
Bükköny	„ 6. —
Arpa	„ 8.50—9.—
Bab fehér	„ 6.80—7.
Bab tarka	„ 5.75—90
Uj buza	„ 10.50
Uj rozs	„ 8.—
Uj repce	„ 12.—

métermázsánként.

Közgazdaság.

Veszedelmes betegségek.

A burgonyaterme öket utóbbi években óriási csapás érte, akkor, mikor a burgonyának veszedelmes betegsége, a burgonya vész fellépett. S e betegség nemhogy szűnőben volna, de folytonosan terjed, ugyannyira, hogy egyes vidékeken a burgonyatermelés már-már nem fizeti ki magát, s annak termelésével tel kell hagyni. Ott van Sáros, Szepes-, Liptó-, Arva-, Abauj-, Gömör-megyék, ahol ezideig a burgonya képezte a legfontosabb termelési ágat, s hol a burgonya termelésével mindinkább kezdenek felhagyni, mert annak termelése ma már abszolút nem fizeti ki magát. Pedig hát ezzel a betegséggel szemben is lehet sikeresen védekezni, s kevés pénzoldozat, no meg egy kis utatjárás és társadalmi biztosan védekezésűnk a burgonyavészszel szemben.

A burgonyavész tudományos nyelven Peronospora infestans, egy penész gomba, mely a bur-

gonya levél sejtjei között vékony fonalak a akjában nő a atól a bővény tápláló anyagát nagy mennyiségben vonja el; nagyon természetes, hogy ez által az egész növény szenved, a különösen a burgonya gumók fejlődése zavartlik, megfosztván azokat tápszereiktől, a tápszereket részben gyűjtő levélzeteitől, aminek következménye, hogy a gumók elpusztulnak, elrohadnak. Fel lehet ismerni e betegséget arról, hogy a levelek szélein barnás, majd később fekete színű foltok keletkeznek, melyek hamvas-zürkés anyaggal vannak bevonva.

Ha megakarjuk előzni e betegség fellépését, már május hó elején hozzá kell fogunk a védekezéshez, mely rézgalic oldattal permetezésből áll. Erre a célra bármely szőlőpermetező készülék használható, külön eszköz beszerzésére tehát e célra nem szükséges. A használható folyadék oly módon készül, hogy minden 100 liter vízhez 1 és fél kg. rézgalicot a ugyanannyi meszet adunk s használat előtt a folyadékot jól felkeverjük. Ezen folyadékból 140-160 liter szükségeltetik egyszeri lecazkendezésül kat. holdankint. Nem elegendő azonban csupán egyszer permetezni, hanem egy hó multával az első permetezés után ismételjük az eljárást, sőt ha nagyon nedves idő jár, a második permetezés után két-három héttel harmadszor is permetezünk.

A permetezésekre fordított összes kiadások — feltéve, hogy a rézgalicot directe a gyárból vesszük — pl. a budapesti »Hungaria« kénsav és vegyi ipari termékek gyárából — holdankint legfeljebb 5-6 ltrra rugnak, a mely csekély kiadással biztosíthatjuk burgonya termésünket.

VASUTI MENETREND.

Érvényes 1898. május 1-től.

KANIZSA ÁLLOMÁS.

Irány	Indulás Kanizsáról				Érkezés Kanizsára			
	vonat	óra	perc	idő	vonat	óra	perc	idő
Prágától	sz. v.	4	42	regg.	gy. v.	5	32	regg.
	sz. v.	2	35	d. u.	sz. v.	12	09	d. u.
	gy. v.	12	17	este	sz. v.	11	22	éjjel
	v. v.	7	33	este	v. v.	7	59	regg.
Szombh Bécs Zala-Eg.	sz. v.	6	05	regg.	sz. v.	11	01	este
	gy. v.	12	20	d. u.	sz. v.	3	42	regg.
	v. v.	5	15	d. u.	v. v.	8	04	regg.
	sz. v.	2	05	d. u.	sz. v.	1	35	d. u.
Budapest	gy. v.	5	47	regg.	sz. v.	3	52	regg.
	v. v.	9	30	regg.	sz. v.	1	40	d. u.
	sz. v.	2	-	d. u.	v. v.	8	50	este
	gy. v.	12	15	éjjel	gy. v.	12	17	éjjel
B.-Szt.-Gy.	gy. v.	5	03	d. u.	gy. v.	11	55	d. e.
	sz. v.	8	-	regg.	sz. v.	8	9	regg.
Barcs Gyékény	sz. v.	4	57	regg.	sz. v.	1	29	d. u.
	sz. v.	2	25	d. u.	sz. v.	11	41	éjjel
	sz. v.	7	25	este	sz. v.	11	14	regg.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziázer ellentállt az idő megpróbáltatásnak, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzöléseket alkalmazták különböző, csontm., izomszöveti és megfázásoknál és az orvosok által bedörzölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment sinevés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziázer, melynek egy háztartásban nem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Főrk József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosan legyünk, mert több kisebbbolti utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget »Horgony« védjegy és Richter cseggeljes nékül mint nem valódi utasítsa vissza. RICHTER F. AD. és társa, sz. és kir. udvari orvosi, HUNGARIA.

Gutori Földes Kelemen

aradi gyógyszerész

Margit Crémeje.

Margit-Créme legjobb arczeréme rövid idő alatt ifjítja és szépíti az arcot.

Margit-Créme egyedüli szer szeplő, májfoltok, pattanások, bőrtka (Miteser) ellen.

Margit-Créme egyedüli szer bőr pattanások, arc- és kézverőződés, napbarnítás ellen.

Margit-Créme bámulatos hatása abban rejlik, hogy bőrre keve ez által rögtön felvételik és ez okozza azon csodás átalakulást, hogy a a szeplővel vagy májfoltokkal fedett arc 3-4 nap alatt alábástromléhré lesz.

Margit-Créme teljesen ártalmatlan, miután nem zsiros, hanem igen finom, hamar felszívó hatással bír. Az arc nem lesz olyan fényes mint más Crémetől, azért nappal is használható.

Margit-Créme nagy légey-1 lrt, kicsi 50 kr.

Margit-hölgypor fehér rózsás créme 60 kr.

Margit-szappan 1 doboz 35 kr.

Margit-fogpép 1 doboz 35 kr.

Csakis akkor valódi, ha minden doboz gutori Földes Kelemen gyógyszerész Aradon fölirattal és címerrel van ellátva.

Hamisításoktól óvakodjunk.

Főraktár Nagy-Kanizsán:

REIKGYULA gyógyszerárban

A megváltóhoz.

Csak fiatal embereket

érdekelhet tudni, hogy a párisi Dr. BOITON

Injeccio Oriental

már néhány napi használat után simulatesza meg a legrosszabb bántalmakat is, főlegesen tehát szantol olaj vagy csopiba halzsammal kiadottak, mert ezek csak a gyomrot rontják és a bajt nem gyógyítják meg.

1 Üveg Boiton-Injeccio ára 1 forint.

Magyarországi főraktár:

Zoltán Béla gyógyszerár Budapest,
V., Nagykörnye-utca 23. (Széchenyi-lár sarkán.)

Kapható minden nagyobb gyógyszerárban.

324/325 Postai megrendelés cím: **Koltán gyógyszerár Budapest**
Főraktár Nagy-Kanizsán:
Práger Béla gyógyszerárban.

Hirdetések felvételnek

FISCHEL FÜLÖP könyvkereskedésében

Nagy-Kanizsán.

KLYTHIA a bőr ápolására
szépitésére és finomítására **Puder**

Legelőkelőbb sítészeti, bál és társalgó PUDER.
— Fehér, rózsaszín, és sárga —
vegyileg analysált és ajánlja Dr. Pohl J. G. Cs. Kir. tanár által Bécsben.
Ellamerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve vannak. 6

TAUSSIG GOTTLIEB

s. énkir. udvari tolltöve-szappan és illatszeregyár Bécsben.
Főraktár: BECS, L. Wollzeile 3.
Kapható a legtöbb illatszeregyeszerkereskedésben és gyógyszerárban. N.-Kanizsán: Alt 6-Böhm, Keleti M. Mór és Kreiner Gyula cégeknel.

közölje velünk becses címét.

LEVELEZŐ-LAP

utján

s mi axonnal küldjük Önnek húsáraink, füstölthúsaink és mindennemű halbász-félék árjegyzékét franco dymtelosen!

ELSŐ SZOMBATHELYI SERTÉSHIZLALDA és HUSFÜSTÖLŐGYÁR SZOMBATHELY.

Sabaria-Halbászrok és delikatessek. Sabaria-sonka és disznósír.

Bejelentés:
Városház-épület. Fischel Fülöp
könyvkereskedésben.

A munkatölvél értekezni lehet napo-
ként d. u. 4-5 óra közt.

ide intézendő a lap szemlélt részére
vontakod minden külsőemény.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

Megjelenik N-Kanizsán hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön. Hirdetések jutanyos számításra.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischel Fülöp
könyvkereskedésben.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (5 frt — 17)

Félévre 6 korona (3 frt — 17)

Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr)

Bérmunkások leveleit csak jameri kasszából fogadjuk el.
Készítet nem adunk vissza.

Egyes szám ára: 10 krajczár.

Felolós szerkesztő:

SZALAY SÁNDOR.

Nyitlitter példiszora 10 Kr.

Hirdetések, valamint a hirdetések: vonatkozó Fischel Fülöp
könyvkereskedésbe intézendők.

Kis-Kanizsa.

Nagy-Kanizsa város VI. és VII. kerülete mikor még közigazgatásilag elkülönített terület volt, Kis-Kanizsa néven egy nagyközséget képezte a nagykanizsai járásnak. De már akkor olyan szoros összefüggésben volt Nagy-Kanizsával, hogy a szétválasztáshatartalan érdekek közöttük valóságos kisméretű dualizmust teremtettek. A nagy községgyeségek mintájára itt is megvolt a *delegáció*, melyet Nagy-Kanizsa és Kis-Kanizsa képviselőtestületéből küldöttek ki. Ebben a dualizmusban az volt a baj, hogy Kis-Kanizsa az ő mokányabb természeténél fogva Nagy-Kanizsát kerülhetlentül Bécsnek tekintette és Nagy-Kanizsa sem igen dédelgette jobban Kis-Kanizsát, mint Bécs Budapestet.

Az osztrák és magyar mintára folytatott testvéries birkózásnak vége az lett, hogy Kis-Kanizsa Nagy-Kanizsával teljesen egybeolvadt, egy várossá lett. Ma már mint Nagy-Kanizsa VI. és VII. kerülete szerepel.

A kisknizsaiak nem bírtak beletörödni ebbe a házasságba. Csakhamar megpróbálkoztak a válópörrel, de sikertelenül.

A higgadtabb gondolkozásnak ugy vélekedtek, hogy a közmondásos „*hét tél, hét nyár*” elmúltával majd csak „*összetörödnék*”, mint ahogy a házastársakkal is történni szokott.

A mi városunk VI. és VII. kerületében azonban még szakadatlaul tart a zsörtölődés. Nem bírnak ott megbarátkozni teljesen az egyesültség állapotával. Még mindig azt hiszik a mi külvárosunk érdemes polgárai, hogy az egyesülésből reájok anyagi veszteség és aránytalanul nagy teher nehezedett. És így még mindig kísért közöttek a válás gondolata.

Pedig nincs egészen igazuk, ha azt hiszik, őket mellőzik és az ő városrészeket mindenben háttérbe szorítják.

Nagy-Kanizsa közigazgatási kormányzása most (a kisknizsaiak is tudják, el is ismerik) a szó szoros értelmében részrehajlatlan igazságos, önzetlen kezekben van. Ez a kéz egyenlő ügybuzgósággal, odaadással dolgozik a város minden kerületének érdekében.

Mivel az ő különleges óhajaitak egyszerre megvalósítva nem látják, ebből nem szabad

azt következtetniök, hogy az ő városrészek csak mostoha-gyerekek. Nem!

Nagyon jól tudhatják kisknizsai polgártársaink, hogy a hosszas nemtörődömség és semmittevés folytán a munka, az alkotások egész halmaza torlódtott a város adminisztrációjára. Ezeket az életbe vágó kérdéseket meg kellett és meg kell oldani, mert azoknak sikeres elintézésétől függ a város további haladása, helyes föllendülése; függ a város anyagi helyzetének emelkedése is.

Ezek a halasztást nem tűrő munkák foglalják le városunk kormányzatának összes munkaerjét és jóakaratu buzgalmát.

De legyenek meggyőződve kisknizsai polgártársaink arról, hogy mihelyt ezeknek a munkáknak, — melyeknek sikeréből reájok is csak áldás árad a jövőben — vége lesz: az a folytonosan városi gondokban izzó munkás fő tudni fogja kötelességét a külső város jogos érdekeivel és óhajaival szemben is. Az a kéz, — melyet most az elhalasztatlan alkotások és egyéb körülmények kötvé tartanak — nem fog egy pillanatra sem lankadni vagy megállni a kötelességek teljesítésének láncolatában.

TÁRCA.

A szociálizmus női világlátásban.

Írta: **Geőze Sarolta.**

(Folytatás és vége.)

Ha azonban önök magukban érzik, hogy képesek egy ily igazan fontos ügy érdekében idejüket és munkaerejüket áldozni; és ha falujokban akad még néhány értelmes, jóra való, tanulékony ember, a ki a munkának gepies részét majd el tudja látni: akkor ne keslekedjenek, hanem megfontolva, hogy falujuk érdeke mit kíván: hitel, vagy természetelárusító- és beszerző-, vagy egyéb szövetkezetet, azt a kö-pont tapasztalt férfiaiival tanácskozzanak, keslekedés nélkül alakítsák meg; de aztán, legalább az első néhány évig, míg a szervezete megerősödik annak mindennemű működését ebr figyellemmel kísérik a e-zükkel. beállításukkal, szóval egész munkaerejükkel. de ha kell, társadalmi összeköttetésekkel is legyenek készek azt támogatni. Az eredmény néhány év múlva már mutatkozik fog s addigra a résztvevők is úgy beletanulnak és beleszoknak szövetkezeteik önálló intézésébe, hogy a után meg fogunk tudni állani a maguk lábán is.

Ily módon lehet majd a népet lassankint gazdasági tudatlanságából kiemelni. Ha a szövetkezet megalapítója tud lelke lenni művének, akkor majd talál módot arra, hogy mező- és közgaz-

dasági kérdések is szóba jöjjenek s hogy az ő irányítása mellett ott vegyen tudomást a nép az új törvényekről, közigazgatási és egyéb intézkedésekről, amik az ő életébe vágnak. Talán sokalják némelyek, hogy én mindent a szövetkezetek keretébe utalok, holtit az ilyes ismeretek terjesztése vitalépp az u. n. népies olvasókörökre tartozik. Hát én megvallom, a szövetkezeti aktív társulást értékesebbnek tartom; mert míg az olvasókörökben sokszor dologkerülő szószátyár, szajás kolompokok viszik a szót, a többi lassabb eszjáró párszot nem bírnak a versenyt: addig a szövetkezet, természeténél fogva, a legjózanabb, legmunkásabb, legiparkodóbb elemet egyesíti, tehát azt, a mely érdemes is arra, hogy a többi nép reája hallgasson; és itt ter van arra is, hogy a megtanult, józan gazdasági elyeket mindnyájuk közös érdekében azonnal gyakorlatilag is érvényesítsék. Itt tehát ki van zárva az az eset, hogy a néplapot olvasása kasza-kapakerülő, politikus csizmadiát, azaz párszot neveljen.

Ha a társadalom minden tagja hajlandó lesz a munkából és kötelességből reá váró részt ily módon teljesíteni, akkor a törvényhozás feladata könnyűvé válik. Nemi enyhítése a föld terhenek és a munkástörvény szigorának a munkások javára; a fölmerülő kérelmek gyors orvoslása; a szövetkezet s rokant munkásokról szóló, valamint az uszoraivörvény (kiterjesztve a természetben való uszora is) megalakítása; továbbá a népoktatási törvény átdolgozása oly értelemben,

hogy a tanterv a gyakorlati élet követelményeinek jobban megfeleljen, s az iskola jobban teljesítse nevelői hivatását; végre a közigazgatás államosításáról szóló törvény megalakításakor az igazságos, pártatlan közigazgatás biztosításának törvénybe iktatása: körülbelül ez az, a mi a b-j gyógyítása körül a törvényhozára vár. Egy azonban elengedhetetlen: a komolyaság. Próbálják meg egyszer a honatyi atyai lenni a honnak és kötelességeiket komolyan venni. Ez talán nehezebb lesz, mint a megszokott léhaság. De legalább visszazerkül általa azt, a mi már-már elveszett: magunknak a tiszteletet s a nemzetnek a bizalmat a törvényhozás iránt.

De ne állítsuk magunkat: nincs az a törvény, nincs az a közigazgatás, nincs az a földparcellázás, a mi a társadalom békéjét visszaadhatná mindaddig, míg az a társadalom a reá váró feladatokkal a maga erején megbirkózik s az öntevékenység terére lépni nem hajlandó.

A társadalom szervezetébe az állam-életet nem önlét: életműködéseit vagy magának kell vezetnie, vagy elviesze. Az állam csak arra való, hogy őrt álljon, egyrészt elhárítván az életműködés gátló akadályait; másrészt megvédve azt a külső káros behatásoktól; végre megadva az életműködés feltételeit. Ennyit mindenké elvárhat az államtól. De ennél többet követelni örltség. A kérés megnyesetheti, szalmával bekötözheti, megörlözheti a lát: de annak lombját, virágját, gyümölcsét magának kell megteremnie.

Levelezőlapok

Nagy-Kanizsa látképével különböző kivitelben és összeállításban kaphatók Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

Ara darabonként 5 krajczár.

Várjanak nyugodtan és legyenek a legjobb reménnyel! Nem a jóakarát hiányzik most, hanem a munkaerő megosztásának lehetetlensége.

Nagy-Kanizsa önkormányzatának feje olyan lelkes odaadással munkál a város jövőjén, hogy — ha az előbb lefolyt két évtized alatt összesen csak annyi buzgóságot fejtettek volna ki, mint ő e pár év alatt — városunk ma már a legrendezettebb viszonyu városok színvonalán állana.

Mig az adminisztráció vezetése ilyen kezekben van, addig egy pillantra se tartanak jó kiskanizsai polgártársaink attól, hogy az igazság és méltanyosság mérlege az ő rovásukra télebilien.

Várjanak tehát türelemmel a város lakói összeségének érdekében is, és mondjanak le már egyszer teljesen a *válság* gondolatáról. Majd meglátják, hogy a türelem az ő részükre nemcsak rózsát, hanem (aminek talán sokkal jobban tognak örülni) nagy *piacot* is fog teremni.

Politikai szemle.

Országgyűlés.

A közös hadügyminiszter harminc milliós előrelkötött póthitelnek ügye legközelebb foglalkoztatni fogja a képviselőházat is. Kossuth Ferenc indítványt terjesztett be, hogy a Ház lejezze ki, a kormány iránt *rosszdórt*, mert a harminc milliós póthitelhez való hozzájárulása alkalmával az alkotmányos formákat nem tartotta meg.

A bizeliszövegekről szóló törvényjavaslat részletes vitája kevés érdekességet nyújtott. Élénkebb vita ház üzletre az ötszöröse korlátolt felelősséget megállapító 15. §-nál lefolyt ki. *Apponyi és Idánka* a korlátlan felelősséget nem kívánták imperatívus kérészeteni, de a többség a §-t változtatlanul fogadta el.

Nagy érdeklődéssel várták Apponyi Albert grófnak az ülés végére bejelentett interpellációját. A *németi* párt vezére a választási törvény reformját sürgette meg, a rövid, de nagy hatású beszédeben hatalmas szónoki erővel ostromozta az egyenletes választási viszonyainkat.

Az ellenségek viharosan kitűző helyesléssel zudult fel, amikor Apponyi rámutatott arra, hogy a magyar törvényhozásnak van egy 26 év óta lejárt

és még mindig beváltatlan váltója. 26 év előtt iktatta törvénybe azt az elvet, hogy a választások érvényessége fölött a Kuria lesz a bíró, de a kormány az elvnek gyakorlati érvényt maig sem szerzett, hanem azt három esetben a legcaufosabbban ki is játszotta.

Es most *Apponyi* gróf nagy politikai idealizmusával a Perczel-Erdély kodifikációja által halhatatlanná vált kormányhoz intézi azt a kérdést, hogy hajlandó-e a választások tisztaságát biztosító reformot még az általános választások előtt megvalósítani?

Báffy báró ma még nem válaszolt.

A pénteki ülés elején fejtette ki *Kossuth* Ferenc azokat az okokat, amelyek őt a rosszszalási indítvány megélőre vezettek. A nyilvános törvényesítésnek, a budget-jog kijátszásának, a parlamenti nyilvánosság megfigyelésének ékora mértéke, mint a minőre ő rámutatott, minden parlamentben nemcsak a kormány rosszszalását, hanem vad alá helyesését idézte volna elő. De a mai magyar parlamentben ilyen mire számítani nem lehet. A függetlenségi párt ugyan élénk helyesléssel kísérte Kossuth szavait és a méltatlankodás felzudulása kiterjedt olykorolykor a többi ellenzék pártokra is, de a nagy többség hidegen hallgatta az alkotmányesítésnek vádjait. *Mez* is adta ennek az okát Kossuth abban, hogy nálunk nem a kormány függ a többségtől, hanem a többség a kormánytól, és azért nem lehet csodálkozni azon, hogy a többség olyan irigyléremelítő nyugalommal veszi a legfontosabb alkotmányjogok megsemmisítését.

Azt meg kell adni a többségnek, hogy a miniszterelnök felvilágosításait éppen olyan hidegen fogadta. Csak a *Pulszky* Ágost feje volt örökös mozgásban, csak ő helyeselte azokat az alkotmányjogi elveket, a miket *Báffy* kifejtett, hogy a közös kormány eljárása egészen alkotmányos, mert hiszen a magyar kormány ahhoz hozzájárult. Meg hogy a 30 milliót nem költötték el, mert csak a megrendelések történtek meg. *Kossuth* azt mondta a miniszterelnöknek, hogy az osztrák monarchiában van annnyi becsület, hogy a mit megrendel, azt ki is fizeti, hogy „elkötés” alatt nemcsak azt kell érteni, ha valaki pénz ad ki, hanem azt is, ha valaki fizetési kötelezettséget vállal.

A többség természetesen mellőzte Kossuth rosszszalási indítványának napirendre tűzését és ezzel áttért a Ház a szövetkezeti törvényjavaslat részletes tárgyalására folyatására.

A 14. és 15. §-nál az igazságügyminiszter felzólalása után az összes módosításokat mellőzték.

Nagyobb vita keletkezett a 30. §-nál, a mely az igazgatósági jogokról szól. Itt *Polónyi* Géza felvetette az ösztelérhetlenség kérdését s indítványt is nyújtott be arra nézve, hogy kik

nem lehetnek igazgatósági tagok, de a többség elvetette. A szakaszhoz *Makkfalóy* Géza, *Mélt* Oszkár, *Zichy* Aladár gróf és *Komjathy* Béla adtak be módosításokat, de az utóbbi kivételével mind mellőzték.

A 41. §-nál *Tisza* István grófnak egy módosítást fogadták el, melyhez *Mélt* Oszkár és *Makkfalóy* Géza nyújtottak be módosításokat. *Lukács* László pénzügyminiszter többszöri szóval után Makkfalóy módosításával fogadták el a §-t.

A 48. §-nál az elnök a vitát félbeszakította.

Hogyan él a paraszt?

Írta: ...

I.

Ma, midőn a megélhetés mindenkire nézve napról-napra nehezebb lesz, mindőn mindennap ugyanolyan elemi erővel nyilvánul a törekvés a társadalmi osztályok kebelében, hogy helyzetükön javítsanak, midőn a földmives osztály a tönk szélén áll, úgy hogy a ránehezűd bujok a legtöbb törvényhozás figyelmét is felbrazsítják, nem felesleges, sőt szükséges annak vizsgálata, miképpen él a földmivelő, a kisgazda, kinek 10—12 holdnyi földjéből kell fenntartania magát és családját, kinek — mert biztosítani nem igen áll módjában — kétszeres baj az elemi csapás, kinek az emelkedő gabona árakból vagy éppen semmi, vagy csak alig említhető haszna van, részint saját tehetetlenségénél fogva, részint a gabona kufároknak az arszakulása és a gazdák szorult helyzetét ügyesen felhasználó spekulációi folytán.

Vizsgálódásaimban kizárólag saját tapasztalaimra kellett támaszkodnom, a földmives nem vezet lejegyzést bevételeiről, kiadásairól és csak körülbéli tudja, miből mit vett be és mit hova fordított; adataim tehát csak a valószínűség jellegűek bírnak, de közel állnak a valóhoz, mert nem egy, de több ember megfigyelése, és a lenforgó körülmények egybevetése után állapítottam meg azokat. Olyan emberek helyzetét tetlen vizsgálódásaim tárgyává, kik 10—15 hold földdel, néhány szarvasmarhával, esetleg kis házzal rendelkeznek, kik maguk mivellik a földjüket, de azon kívül napaszámra is járnak, mert földjük jövedelme nem elég arra, hogy rendszerint nagyszámú (3—7 tagú) család bejölje megélni tudjon. Ilyen ember községünkben, mely 3000 lakossal bír, nagyon sok van, (mintegy 280); ezek néhányával folytatott beszélgetéseim eredménye az itt közlendő adatok.

Első sorban tárgyalni fogom a bevételeket, majd a kiadásokat, végül osztályozom az szerint a bevételeket. A jövedelmeket és kiadásokat oly emberre nézve alapítottam meg, kinek 1 hold közepes minőségű (homokos talaju) földje 2 hold rétje, 1 hold szőlője van, melyet manap már

2. Az egyház feladata.

Legyen szabad e helyen némileg bővebben fejtenem ki azt a szoros összefüggést, melyben vallás és erkölcs áll egymással. Nálunk oly kevéssé szokás a kettőről — komolyan gondolkodni, hogy e rövid lejtetésnél a kérdés ez ágának megoldásába nem bocsátkozhatunk. Győzzük le egy percere az irtózást a komoly gondolkodástól és vizsgáljuk a fent jelzett összefüggést.

A vallás arra tanít, a mit hinnünk kell; az erkölcs, a mit tennünk kell.

Tesszük azt, a mi jó: kerüljük azt ami rossz. Am, hogy mit tartunk jónak vagy rossznak, azt hitünk dönti el. A mahomedán a soknejeséget jónak hiszi; így a soknejeséget az ő erkölcsi törvényeibe nem ötközi. A spártai az ügyes jónak tartotta; így az erkölcsi törvényükbe nem ötközi.

Ime, az összefüggés a vallás és erkölcs közt. Az erkölcs mindig viszonylagos érték, melynek valódi tartalmát a vallás adja meg.

A keresztény vallás felállította a jónak és a rossznak eddigiglel egytökletesebb, legmagasabb szempontból való és az emberi természet nemebb ösztöneinek és vágyainak leginkább megfelelő meghatározását. Ez a keresztényi felfogás hatályos a kétezer év alatt a keresztény népek törvényhozásába; ez jutott kifejezésre törvényeikben és erkölcsiükben. A keresztényi erkölcsi elkötelesebbet az emberiség mai napig nem ismer.

A keresztényi felfogás legfeljebb törvényesülése

a törvényben és erkölcsben, ez tehát az ideál, melyre minden tisztultabb erkölcsű népek törekednie kell.

S ma mit látunk?

Hogy a névleg keresztény népek, minthogy kiveszett belőlük az élető hit: a jó és rossz közötti különbség tudata, törvényeikben, de még inkább erkölcsiükben, ellárvolodnak a keresztényi felfogástól. Az erkölcsnek oly elvadásza tapasztalható ma mindenütt — csak a szomszéd művelt Ausztria belső küzdelmeire utalok — a melyet nem magyarul meg semmi egyéb, mint a vallás szenvedőyt zabolázó erejének meggyöngyölése, melyet nem pótol a legragyogóbb tudás sem.

Nálunk az erkölcsi elvadásás ily fokra még nem hágot: de nyilatkozik igenis az értelmiségnél a lelkiismeret elhasználásában, minek másik neve: a korrupció; s nyilatkozik a köznépnél a törvénytisztelet meggyöngyölésében melynek neve: parasztszociálisizmus.

Mindkettőnek kiirtása csakis az élő hit feleléstése s ezzel együtt az erkölcsi megújulás által érhető el. A vallástalan társadalmakban, hivaták legyen az a kort Caesáro; vagy Lajosok korának, vagy a XIX. század végének: a korrupciónak mindig léteznie kellett. És a felsőbb rétegek erkölcsi romlottsága mindig magával hozta a köznépből a fenálló törvények iránt való tisztelet megingását: a szociálisizmust, mely más-más alakban, de lényegében változatlanul, előidézte a romlott társadalmakkal együtt az elkorhadó törvényes keretek összeomlását. De mindig úgy,

hogy a régi kiveszett hit vagy eszmények helyébe új hit, új eszmék laptak, melyek a régi romokon alakuló új társadalmat s új törvényes kereteket új élő társadalommal töltötték meg: hivaták legyen az erkölcsi eszmék, vagy emberi jogok, vagy hívják majd annak idején — minek?

Eddig van. Itt meg kell állnunk. És a jövő rejtvénye, a mit ma kell egyikünk sem tud. A mit ma tudunk, annyi: hogy a vallás, az élő hit kiveszett szívünkől; vele együtt elhomályosult bennünk a jó és rossz tudata: a lelkiismeret; ennek következtében erkölcsiünk megromlottak: a keresztényi szeretet helyett tetteinket az önzés s a vak gyűlölet vezeti. Magunknak minél több földi jót szeretni minden áron, ebből áll törekvésünk; mert ezen túl más ételtől örömet, más életben büntetést nem várunk. Elvesztettük a hitet a másvilági igazságsgalattásban; ezért beerjük azzal, ha a földi bírő szemét megcsinunk sikerül. Ebből a versenyben aztán természetesen kerül nem a jó győz. hanem a rossz; a mit lelkiismerete kevésbé észlel. A művelt osztályok ez erkölcsi állapotával szemben még magasan áll a köznépe, melyet legalább a nyomor az önfentartás ösztöne hajt a fenálló törvényes keretek szételészésére.

Ily körülmények közt a társadalmi fenmaradása s megújodása attól függ: van-e erje magában a rosszat elnyomni, az elfojtott lelkiismeretet jogába visszahelyezni a keresztényi vallás tanítására a jóról és a rosszról újra lelkebe fogadni és azt tisztult erkölcsével megpecsételni.

Ha erre van erje: fenmarad, ha nincs:

szintén szántóföldnek használ, 1 kis háza, melyben 1 szoba és 1 konyha van, azonkívül 2-3 drb szarvasmarhája, néhány sertés apró marha kezezi tulajdonát. A kinek már most több földje van, kevesebbet keres napszámmal, míg a kinek kevesebbe van, többet keresel; így módon és így a különbségek jórészt kiegyenlődnek. A mi a bevételüket illeti, két részre különülnek, a m. kézpénz bevételre, és a természetben bevett, de a család által felhasználott értékekre. Az előbbi kategóriába tartoznak a napszámkereset, az eladott mezőgazdasági terményekből és a gazdasági feleslegből szerzett bevétel, az utóbbiba a háztartás szükséglete, a lakás értéke stb., mely tétel a kiadások rovataiban is szerepelnek. A kézpénzbevétel között legjelentékenyebb a napszámkereset. A kereseti összeg kimutatása céljából szabadon vázolom a napszámviszonyokat, melyek városunkban s így ennek vidékén is uralkodnak. A napszámkereset számbavételénél a téli hónapok csak alig jönnek számba, legalább némileg vagyonosabb embereknél, kik a téli hónapok legnevezetesebb keresettagjával, az erdei munkával nem foglalkoznak, részint az uradalmi erők nagy távolságánál, részint mert az uradalom az efféle munkát a napszámhoz szellett embereknek sokkal szivesebben adja. Legfeljebb a dászátok alkalmával kereshetnek — mint hajtok — néhány (1-2) frtot. A tulajdonképpeni napszámtevékenység csak március hóval kezdődik és tart október végéig. Ha ezen 8 hónapra átlag 170 munkában tölthető napot számítunk, a családfő ezen időből mintegy 80-90 napot tölthet napszámában. A család többi tagjai (az asszony és esetleg 1-2 serdült koru gyermek) napszámában csak mintegy 40-45 napot tölthetnek. A munkában tölthető idő többi részét saját földjük munkálásával, általában saját gazdaságuk körül töltik; és saját földjükhöz a munka nagy részét, főképp az aratást az asszony és gyerekek végzik, míg a családfő részért dolgozik aratás idején.

A legtöbb családban 3-an járnak napszámra és pedig majd mind a hárman együtt: az aratásnál a férfi mint kaszás, a nő mint marokszedő, ugyazintén egyebb mezői munkálatoknál is, ha csak a családfő fuvarozással elfoglalva nincsen, mert ha faszállításra, természetkari-tásra, gabonaszállításra alkalom kínálkozik, okvetlen est fogja végezni, mivel jóval jövedelmezőbb a gyalog napszámra. A napszámmal kereseti összeget 80-90 frtban lehet megállapítani olyképpen, hogy 20-25 frt esik a fuva-

rozásra, a többit pedig gyalog napszámmal keresik. A fuvarbér vidékünkön az időszak, a munka sürgőssége és a távolság szerint 50 kr. és 1 frt 50 kr. között váltakozik és így átlagos összegül 1 frt vehető fel. Egy-egy munkanapra egy fuvart véve, a 25 frtnyi összeg megkereséséhez 25 nap szükséges. Esik már most gyalog napszámra átlag 60 nap a család fő részéről és 40-45 nap a családtagok részére. A gyalog napszám nagysága természetesen különböző a férfiakra, nőkre és gyermekekre nézve, és az egyes hónapokban a következő:

	férfiaknak	nőknek	gyermeknek
Március	40	30	20
Április	40	30	20
Május	50	40	20
Junius	60	40	30
Julius	70	50	30
Augusztus	100	60	35
Szeptember	60	50	30
Október	60	40	30

Igy az általános napszámösszeg a férfiaknál 60 kr., nőknél 44, gyermekeknél 27 krajcár. Ezen átlagos adatok szerint a férfi napszámmal megkeres 36 frtot, a nő 17-18 frtot, a gyermekek pedig 10-11 frtot. Így alakul a fontos bevétel, mely mintegy 88-90 frtot szolgált a család pénztárába.

A ker. nőegylet estélye.

Puhán, zajtalanul, sűrűn hull a hófehér virág szirma. Havazik. A reggeli seelő gyengéden belebelekap a gombos akácfa lombjaiba, megsörrenn a lombon, susogva; szárnyára veszi a számos virágillatot és a gyepes udvarok kavicsos útját besopri, telehinti a május legszebb ékecséivel, az akácfa firtő virágainak tiszta szirmaival. A nyírfag-keri asztalra hajolva a mamák most rendszerint fontos, bár nagyon prózai dologgal foglalkoznak: a *szépi utmutatók* rovatos, kicsi betűs labirintusát szánja át lapról-lapra kutató szemük. Itt a fűrdőessen!

Talán már holnap, holnapután bevonják a szalonok báronyos butorjait a szürbe, moxyvédő köpönyegekkel, lebecsülik sorban az ablakfüggönyöket. A homályos kőalkikák csendeselek, némak lesznek néhány hétig; legfeljebb néhány breurekdt légy szümmög mérgesen az első napszámra a világos ablakablakok. A szongorán meg fog pattanni néhány hur, oh, de a kis

összerokad, romjai alá temetve mindent. Ettől meg nem menti senki. De a romokban újra csak a keresztény erkölcs fog feltámadni, bár más alakban, mint eddig ismertük. A megújuló hitnek és erkölcsnek a tölszire vetendő újabb társadalmi rétegek lesznek hordozói: mindaddig, míg azok is meg nem romlanak. Mert a megújulás, az élve elve hozza ezt így magával, mely az erkölcsi s a természeti világban ugyanaz. Nincs külön hatalom, mely a fát a kildőléstől, mely a testet a feloszlatástól megóvja, ha az elkorhad, vagy rothadásnak indul. De az ősi életörő a felosztott anyagokban új életfolyamot hoz létre. És ez így megy mindvégig. Életre azonban, ugy az erkölcsi, mint az anyagi világban, csak az tarthat igényt, a miben az életörő s az életműködések végzetére való készség megvan.

A vallásosság, az élő erkölcsben nyilvánkozó hit pedig az emberi társadalmak életrejeének semmi egyébbe nem pótolható eleme. Ennek a felújítás az a nagy feladat, mely a társadalmi bajok gyógyításában az egyházakra s részben az összes nevelési tényezőkre is vár. Nem valamelyik egyházra, de mindegyikre, beleértve a zsidót is.

Legyenek az egyház szolgái igaz pásztorai az Ur nyájának. Gondoljanak a nagy példaadókra — hisz ebben mindenki egyház oly gazdag — a Pázmányokra, a Savonarolákra; vegyék szívükbe újra Luther oktatását. Predikáljanak a népek, hisz az úgy szomjazza az igazságot, mint az aszú mező a nyári esőt. Ne merüljenek dogmatikai szőrszalhoságatába; hanem szóljanak a nép szívéhez; markoljanak a való életbe. Így tettek a nagy predikátorok mindenha. Hisz most is annyi a nyomor, vagy még több mint régen: a szülő most is aggódik gyermekeiért; a szivtelen gonoszt most is utoléri néha az igaz Bíró sujtó keze; a házasok most is viselik egymás keresztjét; az elárvult lényekben az árvák sorsa most

is szomorú. Az emberi szív nem változik. Meg lehet azt dobogtatni ma is, csak úgy, mint hajdan, ha van, a ki hurjain játszani tudjon. Ezt a legfelségebb művészetet most gyakorolják Magyarország papjai! Érezékét hivatásuk magasztosságát. Az ő kezükbe van letéve a gyógyítás kulcsa. Ha ők megnyitják hűvek lelkét, a szeretet vallásának, akkor meggyógyulhat a beteg emberiség. Ha nem nyitják meg, akkor nem segít azon a világon semmiféle orvosság. Csakhogy a gyógyítást magukon kell kezdeniök. Hagyják el az anyagiaságot, mely nekik is nagyrészent hatalmába kerítette. Próbáljanak egészen szent hivatásuknak élni. A lemondás értékesebb gyümölcsöt fog teremni számukra már itt, mint a mennyit az élvezetelt anyagi javak értek: vissza fogják szerezni a hatalmat a lelkek fölött. Nincsen ettől mit félni a szabadelvűségnek: ha ezt a hatalmat nem Isten szolgái gyakorolják, akkor a Várkonyiak bitorolják azt.

Ime, elmondtam, amit e tárgy fölöl gondolkodok. Adná Isten, hogy úgy mondtam volna el, hogy szavaim megjeljék utjokat azok szívébe, a kiket illetnek. Am az ember csak vet: Az a dá t Isten adja, Ha Ő akarja, akkor minden mag termő földre talál. Ha Ő nem akarja, ugys hiába minden erőlködes.

Annnyit mindenesetre szeretnék, hogy a kik e sorokat olvasnak, ne nézzék a formát, csak az érzelést, a melyből fakadtak és az igazság, a mi bennük megazóal. Tökéletlen edényben is van néha nemes bor. Hátha ez az én borom egészen gőre fog válni az én édes, beteg nemzetemnek.

Firenze, március hó.

Micik, ott fűn a fenyvesek között, Isten tudja hány méter magasán a tenger tőtre fölött, nem gondolnak az ottban maradt szongorára, ok más valakire fognak gondolni...

As idősök kézzifűdésék eme napjaiban merdes kockázat egy nűpot kiszakítani, nagy feladat estélyi rendezni.

Zadabánszky Lajosné, a ker. jótékony nőegylet faradhatatlan elnöke, leküzdte önmagában a nehézségeknek látszó akadályokat, nem hőködött, nyugodtan tervezgetett, biztos sikerre számított. Ugy is történt minden. Egy kivi, de annál lekeesebb női és férfiosoport támogatta öt szép tőrekvésében. Az eszme töle eredt; kicsi tábor-kara testet adott az eszmének. A szűke kézzifűdésék között is sikerült meggyőzsen önmagának egy fedél alati városunk legintelligensebb elemeit, és ennek a szép májusi éjszakának az emlékeit sokan magukkal viszik a meesse fűrdőbe.

Mi sikerült a legszebben, ki volt a legjobb? Est bajos volna eldönteni. *Vaholics Róza* és *Bőhm Emil* éneke, a műkedvelők szép előadása, több volt, mint a mennyit diletánsokról a legmerészebb fantázia előre megfont. Valószággal megjeletés: a kik annyi készséggel, annyi következetlen előadó képességgel tudnak a kiváncsi közönségnek bemutatkozni, azoknál végezzek már a szablons műkedvelői mérték. Ehhez járult még a mi édeshangú földünk, *Hugonai* (Hucktedi) Iren remek asszója.

Maga a keret, melyben a szép képek minden hajszolt póz nélkül, keresetlen egyszerűséggel, természetesen bájjal mosogtak, maga a keret, a szinpad is, finom látszóval, művészi érzékkel volt egybeállítva. Semmi kirívó, sehol ellentmondás, minden a legdiszkrétébb, mely a legfinomabb islés bűnyegét hordta magán.

A köznésg mindezt konvencionális udvariaság nélkül kellő mértékben méltányolta, és a szíjcsapok a legédesmesebbek voltak.

Minden oly szép, fehér, világos, a könnyű tolelték színei egybeolvadnak a derűs májusi est édes hangulatával. A szinpad fölött a barzon *Zsolnai* hurjairól lepattannak a finom hangok, simán folynak, a lassu szümmögésen urrú lesznek, magukba ölelik és úgy kömplyögnék vele tova. Csöngötnék. Lassan seesthul köndöcs az átletés bórdó föggöny.

Vaholics Róza és *Bőhm Emil* Pianette alkotásának egyik legszebb részletét, a *Körnevilli harangok*-ból énekeltek egy duettet.

Köznésgünk előtt nem ismeretlen már e két édeshangú énekes és így újat mi sem mondhatunk rójuk. Elvezetelt halgatta őket mindenki és sünni nem akaró (speci) jutalmazták szép előadókuk, melynek egy része a kitűnő kísérőt, *Pollák Mikást* illette.

Virágfakadás!

Egy nagy darab napszámra, ragyogó tavasz saadkát be a szinpadra, tele öde levegővel, és gazdag hullámzó, változó derűs színei halvány arnyékokat rajzoltak a világoskék falakra. *Murai Károly* kedves kis vigjátékára, a *Virágfakadás*-ra került a sor, és az ügyes műkedvelők annyi életet lehettek ebbe a bajos, postikus kis darabba, a mennyi egy jól összeajásított színtársulatnak is dicsegetésre valódnk. Gyora tempóban, de nem elhamarkod a gördült le. Ervesyre jutattak benne minden jelenést és a köznésg tapos és vidám kacaja többször megakasztotta az előadást menetelt. A egyszerű természetesség volt a hatásos eszköze a műkedvelők kezében; nem keresték az effektált pózokban, a hamis patosozban ennek titkát. Ilyen előadást meg eddig nem produkáltak nálunk.

Engel Sándor doktorában (Nelli) késs vigjátéki szubrettel ismertünk meg. Ennyi készséggel diletánsok között elvéve találkoztunk. Öntudatosan gondolkodó művészi író, teremtő erő, csupa kedély, mely egyik pillanában mosolyog, kacog, a másikban bus, szomorú, közel áll a sírhöz. Társalgás könnyed, folyékony, játéka biztos, sohasem ingadozó, modulatái kereknek. Bajos, boldogosan jó szívű, édes kis lény volt az ő szerelmes kis Nellije. Különbösen abban a jelenében mutatja be tudásának erejét, mikor a mulat játszókat el, mikor annak az édes, lejtethetlen delutánok az emlékeit újítják fel, mely után jobban vágyódik, mint tél végén a tavasz után. A köznésg látható érdeklődéssel kísérte minden egyes modulatát, minden egyes szavát.

Idé Róza (Mária) a rettenetesen szarkokkodó néni nehéz, komoly szerepében aratott szíjcsap sikert. A fiatal kismasszonykának bizony bizony

át kellett nyitni egyéniségét egy szürkefeji, örökké változó, pörre mindégkéz néni keze alukjába, a mi nem kicsi feladat. De ez végre sikerült és a darab végén nagy derűséget kellett a hirtelen változás, a megadás, a bárány seideg.

Tuboly Idánál (Odön) kedvesebb, rakoncátlanabb kis fut akarva sem találhattak volna. Kintön festett a szőke parokban, rózsás arca szinte kicsit, mikor szinre lépett. Egy kissé zavarba hozták a kíváncsi szemek, de a játékan nem érezték ezt meg. *Huckstedt* Aranka (Kati) kicsi szerepben is figyelmet kellett.

Unger Ullmann Elek (Péter) mintaképe volt az igazi papucshósnak, kik örökké hasonlónak, tervekét szőnek, de csak akkor, ha a feleségük — nincs jelen, a kik nagy hűbóval indulnak neki a „*külvárosnak*”, hanem az asszony egyetlen pillantása nyakát szegi a hirtelen nekibuzdulásnak. *Unger* alakítása minden ízben tökéletes volt és a legnagyobb hatást a darab végén érte el, mikor végre mégis csak kiőr és ő kerekedik felül. *Böhm Emil* (Laci) találón, hűen alakította a szangvinikus szerelmet, kiakvánta szerepét a legnagyobb részletig, sok kedve vonással ruházta fel. A felénk pióca ügyes turlangjait kedvesen játszotta meg zsenialis partnerével *Engel* Sándor drónál, és ezek az apróságok hatalmas lévessétek el hatásukat. Az előadás kitűnő volt, a mi a komoly próbák eredménye. Az előadás a pezsgő vidámság, a gyorsaság jellemezté leginkább. A felvonás végén a felzúgott viharos tapsoknak nem akart vége szakadni, a közönséget szinte frappirozta a szerepök kitűnő játéka. Ennyit — hacsaként a nyilatágrát — nem mertünk mi sem reményleni. A darabot *Salgó* Sándor kollegánk rendezte.

A műsor utolsó számát *Hugonai* (Huckstedt) Irén töltötte ki. Helyén „Nagy arák”-jat énekelte a „Zsidók”-ból. A mi kedve kis művésznőnk, ez este valószínűleg remekelt. Újból megcsodáltuk az ő hatalmas szép hangját, mely hajlékonyságában sokat nyert. Énekeknikája művészi, a lélegzetvételnél elvettett egy két oly felesleges szokás, a melyek, ha nem is voltak nagyon szembeéllő, de mindenesetre ma sokkal inkább érvényesítik szép éneket. *Caupa* szín, melegség áradt szét az erőteljes erőre, a cizellált finom hangok szárnyán. Eneke végével orkányszerű erővel tört ki a taps úgy, hogy egy kedves kis népdallal meg kellett toldania szavát. Ezzel a dalával csak fokozta a csodálkozást. Tízta piano mélyen belekapnak minden erő szívébe, hangulatot keltettek úgy, hogy az utolsó taktus után megbűvölten nézett egyideig a közönség s csak aztán sugott fel újból a taps. Zongorán nővere, *Huckstedt* Aranka kísérte kellő precizitással.

Ezúttan *Zoolnay* zenekara vette át a szerepet és húzták faradhatatlanul, míg a hajnalpír be nem kandikált a nagy ablakokon.

A város házából.

9845/1898.

Hirdetmény.

Nagy-Kanizsa város tanácsa részéről közhírré tétetik, hogy Nagy-Kanizsa város 1898. évi tőkekamat adó kivetési listroma az 1883 évi 44. tc. 16. és 18. §-ai értelmében a májnaptól fogva 8 napon át a városi adóhivatal helyiségében közzételemre kitétetett oly cédulák, hogy a hivatalos órák belől bárki által betekinthező, hogy az ellen észrevételeit megtehesse és pedig:

a) Azon adózók, kik az illető listromban megállapított adóval már a múlt évben is megcsolták róva, a listrom közzételemre kitételének b) azon adózók, kik a kivetési listromban megállapított adóval folyó évben előző rovatok megadótlanságuknak az adókönyvecskében történt bejegyzését követő 15 nap alatt írásban a zalaezerségi m. kir. pénzügyigazgatóságnál benyújthatják.

Nagy-Kanizsán, 1898. május hó 19-én.

NEÜ ALBERT,
alisp.

LENGYEL LAJOS,
h. polgármester.

Hirdetmény.

A helyben állomásozó cs. és kir. 48. számú gyalogezred póttartalékos legénysége folyó évi május hó 24-én reggeli 5 órától kezdve Kis-Kanizsa, Bajcsa, szepetneki major és a principális kanális által határolt lőterem harcszerű céllövészetet tart.

Felhívom a közönséget, hogy a jelzett területet 6000 lépés körületben ezen napon annál nagyobb is kikerülje, mert az ott tartózkodás életveszélyes.

Nagy-Kanizsán, 1898. évi május hó 19-én.

DEAK PÉTER s. k.,
rendőrfőkapitány.

H I R E K.

— **Személyi hír.** *Csandy* Arthur ezredes, a cs. és kir. 48-ik gyalogezred parancsnoka, a helyben állomásozó 4. zászlóalj szemérvizsgálására pénteken városunkba érkezett.

— **Berendelés.** *Csizmadia* András dr. alsó-lendvai aljárásbíró az igazságügyminiszter a győri kir. ítélőtáblahoz tanácsjegyzővé kinevezte, illetve berendelte.

— **Elítélt káplán.** 1896. október 24-én, mikor *Pekár* Imre képviselőjelölt *Szepetneken* tartotta programbeszédjét, Lepsényi hívei: a néppárti választók, ezt mindenáron meg akarták akadályozni. Asszonyok, férfiak kövekkel, fazekakkal dobálták meg a bevonult kormány-pártiakat, az ő-szesereglet, felzúgó tömeg nekirontott a szekereknek, hogy felborítsa, a banderisákat lovaikról akarták levonsolni. Nagyobb baj nem történt, de azért a felzúgott tömeg vezetői ellen megindították a vizsgálatot, magánosok elleni erőszak büntette miatt. Ebben az ügyben pénteken tartották meg a helybeli kir. törvényszéknek a végtárgyalást. *Németh* Géza szepetneki káplán volt ennek az éretlen erőszakoskodásnak az értelmi szerzője. A tárgyalóterem zsúfolásig megtelt. Tízegyen ültek a vádlottak padján, köztük két asszony. A tanúk kihallgatások egész nap tartottak és a káplán ur tagadásait egyszerű polgárok szemébe vágták, hogy ez nem így van. Az ítélet szombaton délelőtt hirdették ki. — *Németh* Géza káplán két havi fogháza ítélték, *Kurucz* János-t, *Bognár* Józsefet szintén 2—2 havi fogháza, *Tamizser* Györgyöt és *Csander* Istvánét egy-egy havi fogháza. A többi hat vádlottat felmentették. A királyi alügyész, ki a vádat képviselte, az elítéltet, valamint a felmentett hat asszony közül négynek a terhére felebezett. — Az ítélet indokolásánál *Tóth* László törvényszéki elnök, lehet, hogy akaratlánul, de oly kifejezést használt, a minő Magyarországon erről a helyről eddig alig hangzott el. Mi a magunk részéről nem mondunk ítéletet a használt kifejezésről, amde kötelességünknek tartjuk felemlíteni. Az elnök, midőn a vádlottaknak magyarázta, hogy mit vett a törvszék enyhítő és mit terhelő körülménynek, még ezt is mondta: „A szepetnekiek becsületes emberek. Vanak közöttük magyarok, németek, horvátok. Ok a maguk egyszerű eszükből nem követték volna ezt el, mert jó keresztények, nem zsidók... Aztán sietve tette utána: „de ha azok volna is”.

Ez a lecke a káplán urnak akart szólni és nem értjük: mit akart szal mondani tulajdonképpen az elnök, hogy: nem zsidók! A tárgyalóteremben igen sok zsidó is volt jelen, köztük orvos és ügyvédek, a kik furcán néztek össze.

— **Pénzhamisítók.** Az utolsó hetekben ugyancsak sűrű egymásutánban jöttek forgalomba nálunk hamis huszifületek. Folyó hó 19-én reggel a piacon egy zibárusanál akart valamit vásárolni *Osvald* Janosné, egy kiskanizsai nap számos feleség. Ez alku után az asszony hat huszifületeset fizetett. Az elnöknek azonnal feltűnt a pénz halványabb színe, és ahogy újai között hajlítani próbálta, kettétört az egyik. A többi is hamis volt. A közelben aló rendőronnal gondjába vette az asszonyt, kit majdnem erőszakkal kellett bevinni a rendőrségi épületbe, hol megmotosák. Még négy darab huszifületeset is áltak nála. A hamisítványok igen sikerültek, csak a színük egy kissé megtört, sötétes. A vizsgálatot nyomban megindították, a mely sikerrel járt. *Osvald* János kiskanizsai lakos házában a rendőrség talált is egy huszifületes veréséhez szükséges eszköz, de ez nem volt az igazi. Ez már elváltott egy kissé. A valódi

prés hollétééről, mely egyszerű két kis vasalpból áll, *Osvald* csak vallatás alatt adott felvilágosítást. A löbűnőst a rendőrségtől az ügyességi börtönbe fojták át kiserelni. Feleségét egyelőre kényszerítőkből a rendőrség szabad labon hagyja, de nem szabad a városból eltávoznia.

— **Hitközségi közgyűlés.** A nagykanizsai ír. hitközség folyó hó 19-én gelsei *Gutmann* Vilmos, kir. tanácsos, hitközségi elnök, elnöklése mellett rendkívüli közgyűlést tartott. A közgyűlés egyedüli tárgya: a templom átalakítása, illetve kibővítése volt. A közgyűlés belátván az átalakítás szükségét, egyhangulag hozzájárult az előterjesztéshez, hogy a templom még ez év folyamában átalakíttassék s ezen célra 30.000 fvt költséget irányzott elő.

— **Gyermekdalok és szavalmányok.** Ez a címe annak a, kiváló nyomdai izléssel kiadott verskötetnek, mely *Hajgató* Sándor gyermekverseinek második kiadását tartalmazza. A bővített részben huszonkét teljesen új költeményt is találunk benne. Ez különösen is jól bennünket a verskötet méltatására, mit legközelebb meg is teszünk. Most csak azt emlíjük meg, hogy az iskolagyermeknek számára kiválóan ajánlható művet *Fischel* Fülöp könyvkiadó vállalata adta ki, itt kapható 1 koronáért. Terjedelme: tíz nyomott iv.

— **Jászai Mari Sümegen.** *Jászai* Mari, a Nemzeti Színház nagy művésznője *Somogyi* zongoraművész és *Somogyi* Karola operanékesnő társaságában csütörtökön délután Sümegre érkezett, hogy a sümegi kaszinó által rendezett művészestélyen közreműködjenek. Sümegen már napok óta készültek a vendégek fogadására. A megérkezésnél *Lukovich* Gabor, a kaszinó elnöke meleg szavakkal üdvözölte a művész társaságot. Este a kaszinó nagyterme zsúfolásig megtelt közönséggel, melynek nagyrésze erre az alkalomra a vidékről jött Sümegre. A közönség a műsor minden számát frenetikus tapsal és szűpi nem akaró éjjenzéssel fogadta. Hangverseny után a művész társaság tiszteletre fényes bankett volt.

— **Elfoglalt desztor.** *Szerban* Mihály közhonvéd, a múlt het egyik éjjelen előzetes bejelentés nélkül becsúszott el a kaszárnyából, még csak a legjobb ism róseink nem szótt erről. Távozása nem igen tűnt fel, mert civil ruhába öltözött mielőtt elhagyta a kaszárnyát. De nem sokáig ültíthetett szabadágának, mert tegnapelőtt elfoglalt otthon, a szűlei házában a csendőrök és vi szabozták Kanizsára.

— **Nehéz napok.** Az iskolaév rohamosan a vége felé közeledik. A meglegel egy arányban nő a diákság vágyódása a vakációra. A szűnidő — a diákok álma, az az édes, tíz hetes semmittevés, amely akkor a legedesebb, amikor már a legutolsó. Az osztályok közötti vakáció, azt meg se becsüli a diák, de az utolsó osztály utáni dolce far niente a legkívánatosabb. De hogy is ne volna így! Hiszen ez a vakáció a nagy metamorfózisok kora. Ekkor vedlik át a gimnázista egyetemi polgárrá, olyan emberré, akinek már az iskolai fegyelmű szabályok nem tiltják a főhányszat meg a kávéházba járást. Ebben a vakációban kezdődik az a kor, amelyet minden fiatal ember életében bátran karambol-korszaknak lehet nevezni. De legyünk igazságosak. A nyolcadik osztály utáni vakáció megérdemelt nyugalom. Itt hever ki a tudományok ifju művelője, a nagy mummust: a matura fardalmait. Mert az érettségi vizsaga, az, az igazán borzasztó dolog. Eppen e héten, a fagyos szentek utáni szép, verőfényes májusi időben kezdődtek az érettségi a legtöbb iskolában. A régi ceremóniák, amelyekről a kisebb diákok olyan borzalommal beszélnek, mint valami középkori inkvizícióról, újra kezdődtek. És a diákok szive újra nagyot dobbant, amikor az első írásbeli vizsgálat előtt bevonult az igazgató egész táborokrával és feltörte a miniszteri levél nagy pecsétjét. Azután elküldöttik az abiturientiákat. Csak néhány ember lehet egy-egy szobában, hogy valami tilos beszélés ne történjen. Ezenfelül pedig ott örökdió mindig a kirendelt professor argus-szeme, amelyen csak egy dolog tud kifogni: a diákfurfang..... Egy szóval a matura nehéz napokat ró a szegény diáknép lelkére. De azért még akadnak olyanok is, akiknek örömet okoznak az érettségi vizsgálatok. A kiadók azok, akik mire: a tantermekre szükség van, így jutnak egy pár napi vakációhoz. S amíg a poros iskola terem helyett a szabadban csatangolnak, megkapja lelkükkel a főt sejtés: Hej, mához egy, két három... hét estendőre ránk kerül a sor!

38 lefeketézték. Az osztrák hadügy-miniszter 38 gráci tartalékos tisztet megfosztott rangjától, mert tavaly novemberben megjelentek annak a Ritter nevű munkásnak a temetésén, a kit a Badeni ellen való zavargások alkalmával a katonák gyilkoltak. Bizonytalán ezt a nagy bünt nem bocsáthatta meg semmiként a hadak rettenetes istene. Mi is tesz most ebből a 38 urból?... A gráci felsőbb iskolákban egyenként erős akció indult meg az irányban, hogy az összes tartalékos tisztek mondjanak le. A tervei sokan telesséssel fogadták és már sokan jelentkeztek is, hogy rangjukról lemondanak.

Cigány történet. N. Szt.-Miklósról írja levelezőnk ezt az esetet: Egy német-szt.-miklósi szegény parasztasszonynak szagattásai voltak karjában, megjárta már vele többször az orvost, patikát, de nem tudott irtó találni bajára. A minap hozzavetődött egy tudós kóbor cigányasszony a szt ajánlotta, hogy a beteg asszony tegyen mindegyik kezébe egy-egy tizforintost és azt jól szorítsa össze, majd elvette tőle, papírba göngyöltte és két tányér közé téve a beteg asszony agya alatt elásta. Így jól végezve dolgozt, elment, azt mondván, néhány óra múlva visszajön, akkor kivesszük a tányért, az tele lesz vízzel, a mi persze a kura által kihuzott betegség lenne stb. Szóval, akkor minden jó lesz. A szegény nő, ki az egyik tizest kölcsön kérte, mivel neki nem volt, nagyban várta a tudós cigány nő vissza-jöttét, de biz azt várhatta végre nélküle ástak elő a tányérokat, de csak a tányérokat, mert a pénz, de még víz se volt benne. Hogy hova lett a két tizest, azt talán nem nehéz kitalálni. Most a csendőrség úti nyomát az elemes cigányasszonynak.

Praxi-csárdás. Mihók Sándor keszthelyi gazdászról, több sikerült kisebb zenemű szerzőjéről, most ismét egy fülbemászó, tizes kis szerzemény jelent meg a zenepiacon „Praxi-csárdás” címen. Művét Csandó Gusztáv drárnak, a Georgikon igazgatója kedves nejeének ajánlja. Kapható a szerzőnél és Fischel Fülöp könyvkereskedőnél. Ára 60 kr. A tisztia jövedelem 10%-át a Keszthelyen felállítandó Festetich szobor javára ajánlotta fel a szerző.

Majális. A szepetneki önkéntes tűzoltó-egyesület folyó hó 29-én Erdélyi János cigány-zene-kara és saját tűzoltó-zene-kara közreműködésével a „corinai” erdőben zártkörű majális rendez. Belepti-díj személyenként 30 kr., család-jegy 50 kr. Kezdeté délután 3 órakor. Felülízesések köszönettel fogadtnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Kedvezőtlen idő esetén a mulatságot a következő napon, azaz május hó 30-án tartják meg.

Rablogyilkosság. Nezele község határában Zala-Egerszeg mellett, a napokban egy félig már feloszlásnak indult holttrep bukkantak, melyről később bebizonysult, hogy az a községi kanász bojtár hullája, kit már hetekkel azelőtt agyonütöttek egy ismeretlen géplakatos, a nála levő pénz pedig elrabolta, a tettest erősen nyomozzák.

A gabonaüzletről.

Nagy-Kanizsa, 1898. május 21-én.

A budapesti tőzsdén e héten nagy üzletlenség uralkodott. A csekély készáru ami forgalomra került 60-70 krral olcsóbban adatott el.

A mi vidékünkön e hét kezdetén nagyobb mennyiségű termények kerültek eladásra és pedig

eladatott buza	14	frt	80	krét
tengeri	6	„	70	„
zab	7	„	70	„
árpa	8	„	25	„

métermázsánként csáktornyini állomásra szállítva.

A határidőszelvények az áruk még intenzívebben hanyatlottak. A május-juniusi buza a múlt heti jegyzésnél egy forinttal olcsóbban zárult.

Az időjárás a vetésekre megfelelő.

Helyi áraink ma már így alakulnak:

Buza	frt	13.60-70
Rozs	„	9.60-50
Zab	„	7.30-40
Tengeri	„	6.20-30
Bükköny	„	5.80-90
Árpa	„	8.50-9.50
Bab fehér	„	6.80-90

Bab tarka	„	5.50-60
Új buza	augusztusra	„ 10.-
Új rozs	„	„ 7.50
Új repce	„	„ 12.-

métermázsánként kanizsai paritással.

Budapest, 1898. május 14-én.

(Távirati tudósítás.)

A buza készáru ma 20 krajcarral olcsóbban kelt el.

Határidőszelvény:

Buza	tavaszra	frt	13.68
„	aug-szeptemberre	„	10.34-36
Rozs	„	„	7.92-94
Tengeri	május-juniusra	„	5.64-68
„	július-augusztusra	„	5.98-99

NYILTTÉR.

(Az a rovatban közöltékert nem vállal felelősséget a szerk.)

Selyem damaszt 75 krtól

14 frt 65 krig méterenként — valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 4 krtól 14 frt 65 krig méterenként, — a legdivatosebb szívek, szin és mintáztatban Privát-fogyasztóknak postabőr és vámentesen, valamint hához szállítva, — mintákat pedig postafordultával küldenek.

HENNEBERG G. selyemgyáral

(cs. és kir. udvari szállító) Zürichben. (5)

Magyar levelezés. Svájcba kérésre levélbályog ragasztandó.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

Hirdetések:

1818/tk. 1898. 170-1

Arverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. tvszék tkvi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy Kis Teréz f. Balázs Józsefné és Kis Zeuzsanna f. Szonkoly Istvánné kaczorlakai lakós végrehajtóknak Városi Rozália f. Török Károlyné kaczorlakai lakós végrehajtást szenvedett elleni 450 frt tőke, ennek 1892. május 30-tól 1895. július 1-ig 6% azontúl pedig 5% kamatai továbbá ugyanazon végrehajtóknak Városi Lázár végrehajtást szenvedett elleni 280 frt tőke, ennek 1892. május 30-tól 1895. július 1-ig 6% azontúl pedig 5% kamatai, mégis ugyanazon végrehajtóknak mindkét végrehajtást szenvedett elleni 217 frt 10 kr. eddigi, 12 frt 25 kr. jelenlegi s még felmerülendő költségek iránti végrehajtás-ügyében a fennevezett kir. törvényezék területéhez tartozó a kaczorlakai 217. sz. tjkvben + 29 hrsz. alatt Városi Rozália férj. Török Károlyné tulajdonán felveit 286 frtra, ugy a kaczorlakai 26 sz. tjkvben II. 2-7 soroz. alatt Városi Lázár tulajdonán felveit 326 frtra becsült ingatlanok

1898. évi június hó 21-ik napján d. e. 10 órákor

Kaczorlak község hasznánál, valamint a gelsei 409. sz. tjkvben + 1299/a hrsz. alatt Városi Rozália férj. Török Károlyné tulajdonán felveit 552 frtra becsült ingatlan

ugyanazon napon délután 2 órákor

Gelse község hasznánál, még pedig Városi Rozália ingatlanai a 450 frt tőke s kamatai, ugy a fentebb érintett költségek, Városi Lázár ingatlanai pedig a 280 frt tőke s kamatai, ugy a fentebb érintett költségek behajtása czéljából Varga Lajos feipereni ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladni fognak.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Arverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Nagy-Kanizsán, a kir. tvszék mint telek-könyvi hatóságnál 1898. évi márc. hó 28. napján. GÓZONY, kir. tvszéki albiró.

1942/tk. 1898. 168-1.

Arverési hirdetmény.

A nagy-kanizsai kir. törvényezék tkvi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy Dr. Tuboly Gyula ügyvéd, nagykanizsai lakós végrehajtóknak Dominkó József és Pap Márton végrehajtást szenvedő habóti lakosok elleni 52 frt 55 kr. tőke, ennek 1895. évi december hó 1-től járó 8% kamatai (a melyből az 1896. évi július hó 15-én kifizetett 5 frt és az 1897. évi május 8-án kifizetett 37 frt 75 kr. leszámítandó lesz) továbbá 24 frt 60 kr. eddigi, 7 frt 75 kr. jelenlegi, a még felmerülendő költségek iránti végrehajtási ügyében a fennevezett kir. törvényezék területéhez tartozó a habóti 316 sz. tjkvben + 864. hrsz. alatt felveit és 686 frtra becsült ingatlan, a habóti 44. számú telekkvben + 9 sorozás alatt felveit s 25 forintra becsült 927/19067 rész legelő illetőség, ugyanazon telekkönyvben + 10. soroz. alatt felveit s 31 frtra becsült 318 19057 rész erdő illetőség, — a habóti 4. sz. tjkvben + 4. hrsz. alatt felveit ingatlanok Dominkó Józsefet illető 128 frtra becsült 1/2 része a habóti 1503. sz. tjkvben + 757. hrsz. a felveit ingatlanok Dominkó Józsefet illetet, de időközben Bakonyi Pál tulajdonán átment 164 frtra becsült 1/2 rész, végre a habóti 7. sz. tjkvben + 725. hrsz. alatt felveit ingatlanok Dominkó Józsefet illető 212 frtra becsült telerésze

1898. évi június hó 13. napján d. e. 10 órákor

Habót községhezánál megtartandó nyilvános árverésen eladtnai fognak.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár.

Arverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt N.-Kanizsán, a kir. tvszék mint telek-könyvi hatóságnál 1898. évi márc. hó 26. napján.

GÓZONY kir. tvszéki albiró.

Phönix-Kenőcs

a stuttgarti közegészségügyi és betegápolási kiállításán 1890-ben érdemet nyert, orvosi véleményezés és a közszó levelek ezrei szerint kitünőek elismerve. Az egyedül létező, kipróbált

és ártalmatlan szer, sürt és gazdag hajlékony előmozdítására hölgyeknél és uraknál, a haj kihullása és a korpa képződés megállítására egészen fiatal embereknek erőteljes hatású létesít. — Jótállás az eredmény- és ártalmatlanságért. Tégely 80 kr., postán küldve vagy utánvétellel 90 kr. K. Hoppe Wien. I. Wipplingertrasse 14.

163-26

Richter-tele Horgony-Pain-Expeller Liniment Capsici comp.

Ezen hírneves hájiszer ellentét az idő megpróbáltatásnak, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölőként alkalmazták kőszvényes, csúszni, tagmozgatásnál és megfázásoknál és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű hájiszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegeként árban majdnem minden gyógyszerertárban kizsoltban van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Beszerzési alkalmával igen óvatossal legyünk, mert több kisebbbértékű utaszat van forgalomban. Ki sem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzése nélkül mint sem valódit utasítsa vissza. RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállító, ROSSFUTARY.

Hirdetések
felvételnek
FISCHEL FÜLÖP
könyvkereskedésében
Nagy-Kanizsán.

Igen alkalmas az utazásokon. — Rövid használat után nélkülözhetlen.

Egészségügyi hatóságtól megvizsgálva.

(Bizonyítvány kelt Bécsben, 1887. jul. 3-án)

Kalodont ja

legjobb és legolcsóbb

Fogtisztító-szer

A száj kiöblítése csupán fog vagy szájjal nem elégséges a fogak tisztítására. Ebből felette szükséges valamiféle fogtisztító-szer használata.

Mindenütt kapható.

HIRDETMÉNY.

Gróf Zichy Ödön surdi ménésében Tréfás (Totalizateur) és Wittmann (Weisen Knabe) után nevelt 10 drb 16 markosnál magasabb 2 és 3 éves mén van a beleznai istállóban eladásra felállítva.

Bővebb értesítést ad az urodalmi intézéség Belezán.

169-2

A világhírű Steyeri

PEGYVERGYÁR

KERÉKPÁRJAINAK

képviselője és raktára

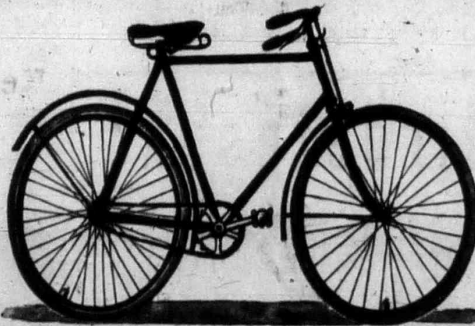
Nagy-Kanizsa, Csáktornya és Zala-Egerszeg területére:

Unger Ullmann Elek-nél N.-Kanizsán.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát kerékpár-csúcsokban.

Az amerikai pneumatik védőanyag „SENSELESS” raktára. Nélkülözhetetlen minden kerékpárnál, miután szegők által támadt lyukakat azonnal beragasztja.

Kerékpár-árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Reisenbahn Antal

gazdasági gépgyár, vas- és fém-öntőde

Bpest, VI. Eötvös-utca 38.

Legújabb vívmány a találmányok terén.

Két lövegtől járgányos tisztító-csőgépj 22” széles dobbal, szakoló késszállakkal, szab. golyós perzselyvel, két könnyű lő bűven elég annak hajtására és a pisztolyos buzát azákba adja.

Ajánlja továbbá minden másfajta gőz- és járgány cséplőköszöret, arató és fűkamalgépeket legújabbrendszert vetőgépeit, valamint minden más találmányos eszközt és egyéb gazdasági gép- és eszközöket.

Részletes árjegyzékkel és árajánlattal bérmentve közérdeget szolgál. 160-3

Fontos házi asszonyok részére.

VALÓDI BOROSTYÁN-KŐ PADLÓ-FÉNYMÁZ

puha padlózatnak

tartós befényezésére különböző színekben, mely 2-3 óra alatt tökéletesen száraz továbbá

gyorsan száradó Spiritus padlófénymáz

4 színben puha padlózatnak azonnali száradás melletti befényezésére.

SCHRAMM KRISTOF

lakk- és fénymáz gyáraiból

Bécs (Simmering), Offenbach a Majna m. Berlin.

Alapítvány 1837.

Továbbá mosható zománc festékek elegáns színárnyalatban mindennemű házi szerek befényezésére, melyet bárki szakudomány hiányában maga dolgozhat fel, alkalmas mosó szekrények, ajtók, ablakok, valamint falak bezománcozására konyhákban és fürdő szobákban.

Copall butorlakk, Copallak belső használatra Damarlakk, bőrlakk, Száritófirnisz, Politurlakk, Vasslakk és Brunolin, mely utóbbi homályos butorokhoz használhatók, ugyisint a többi lakkfélek valamennyi iparágak részére.

Különlegesség: kocsigyárosok, kocsifényező részére. Kutschenlakk, Präparationslakk, Gestelllakk, Schleif és Laczurlakk eredeti 1 kgmos dobozokban. 108-5

Kapható: Fesselhofer József, Neu és Klein fűszerkereskedőknél Nagy-Kanizsán, Laskay Ernő, Marton Móríz kereskedésükben Keszthelyen és Strahia testvéreknél Csáktornyan.

Kérem Kristóf Schramm-féle felíratra ügyelni.

Tüdőbetegségek

(chronikus katarrhusok és tüdőorvadás)

gyógyíthatók

e kitűnő hatású és teljesen ártalmatlan

„Glandulén” használata által.

Glandulén a legjobb szer bármilyen nemű tüdőbetegségeknek. Bámulator sikerek régebb és előrehaladottabb tüdőbetegségeknek; bizonyítottan gyógyult betegek és hírneves orvosok által.

Glandulén a megbízhatóbb ismert szer, minek segítségével a természet a testben gyógyítja a tüdőbetegségeket. — A szervezet Glandulén hiányával megbetegszik. Glandulén celszerű használata fokozza a természetes gyógyulást.

Glandulén nem mesterséges uton előállított vegyi szer, melyeknek többnyire nem kívánt kellenetesen mellékhatásai vannak, teljesen ártalmatlan, károsabb használatnál is.

Glandulén előállítottik Dr. Hoffmann utóda által Meerane (1/8) vegyi gyárban egészséges állatoknak tüdőmirigyéből. Tablettákban, kelemes és alkalmas alak bevétele. Minden egyes tablettá tartalmaz 0.25 Glandulén-ek megfelelő 0.05 becsírtott mirigyanyagot és 0.30 inajavitó tejszövet.

Glandulén törvényileg védve és szabaddal van, utánszaktól óvakodják. — Változtalan alakban minden gyógyszeranyagot tartalmazó Glandulén kapható minden gyógyszerárban: 1 üveg 2 frt 75 kr. (100 db.) és 1 frt 50 kr. (50 db.) — Ott, hol nem kapható, forduljan a főraktárhoz.

Diana gyógyszertár,

BUDAPEST, Károly-körut 5-ik szám,

honnan kívánatra terjedelmes ismertetés és használati utasítás orvosoknak, valamint betegeknek bérmentve küldetnek.

160-10

ZÁLA

Politikai lap.

Megjelenik N.-Kanizsán hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: *Fischel Fülöp*
könyvkereskedésben.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egzen évre 12 korona (6 frt — kr)
Félévre 6 korona (3 frt — kr)
Negyedévre 3 korona (1 frt 60 kr)

Hirdetéseket jogszabály szerinti módra.

Szerkesztőség:
Városház-épület, *Fischel Fülöp*
könyvkereskedésben.

A szerkesztővel értékesíteni lehet naponta
kint d. n. 4—5 óra közt.

Idő intézkedő a lap szellemi részére
vonatkozó minden közlemény.

Bérmintetlen levelet csak ismert emberek fogadjunk el.
Kéziratot nem adunk vissza.

Felelős szerkesztő:

SZALAY SÁNDOR.

Nyitltér petitsora 10 kr.

Előfizetéseket, valamint a hirdetéseket a vonatkozó *Fischel Fülöp*
könyvkereskedésben intézkedjük.

Egyes szám ára: 10 krajczár.

Az ideai jégbiztosítások.

Nagy megrököszést kelt mindenhol a gazdaközönség körében a hazai biztosító-társaságoknak az a közös megállapodása, illetőleg kartelszerű megegyezése, mely szerint a termények ez évi, jégelleni biztosítására nézve az idáig fennállott szabad verseny kizárásával egységes, és pedig *jelentékenyen felemelt* díjtételeket szabtak meg. Éppen az idén, mikor a magasabb gabonárák mellett úgy is majd megegyezzen annyi biztosítási díj foly be — és pedig nemcsak a jég, hanem a tüzbiztosítások után is, — indokolatlan volt ezen, a gazdaközönséget érzékenyen sújtó eljárás a tavalyi rossz év utáni pénztelen időben, s midőn a jég elleni biztosítást hazánk kisgazdái éppen most kezdték még csak országszerte igénybe venni.

Főleg a szőlők jégelleni biztosítását akasztja meg ezen káros intézkedés életbe léptetése; s káros kihatása e téren lesz legérezhetőbb, amennyiben — viszont magát a már szép fejlődésnek indult szőlő-rekonstruálást akasztja meg, s épp ezért kétszeresen sajnálatos, mert mi sem termé-

zetesebb, minthogy a tulmagas díjösszegek visszariasztják a biztosítani akarókat, e nélkül pedig nincs még a biztonság azon megnyugtató érzete, aminővel a mostani fillokszerás világban szölet birni s fentartani a kis gazda részéről óhajtható és lehetséges; ha t. i. a nagy befektetéssel szemben legalább azon megnyugtató tudata sincs meg hogy egész esztendő kiadását s munkáját nem ronthatja el egy rettenetes 1 órai jégverés minden legkevesebb kártalanítás nélkül.

Am így az ideai, nagyon felemelt díjtételek mellett (a szőlőbiztosítás eddig is nagyon drága volt) szinte lehetetlen szölet biztosítani, olyannyira kedvezőtlenül alakulnak a biztosítónak érdekkörülményei, mint ahogy ez a következő kis számításból azonnal világosan kitűnik.

Kétféleképpen lehet biztosítani az idén a szölet jég ellen, vagy fix-díjtétellel 15 frtért 100 frtját, vagy feltételesen pótdíjtán-fizetéssel száz frtját 12 frtért (ha t. i. kár nincs, mert kár esetén 50 százalék, vagyis 6 frt a pótdíj, tehát $12+6=18$ frt) De am totál-kár, illetőleg a biztosítás teljes

összegéig kártérítés még a 100 százalékos kármegállapítás esetében sincs sohasem; mert a kötvény hátlapján helyet foglal ezen világos kikötés, hogy: »aratási, illetőleg szüretelési költség címén 20 százalék le-számíttatik; a mi, ha a gabonánál (a le-aratási-, elcséplési-rész és az eladási piaca-való felfuvarozási stb költségek felszámítása után) soknak nem is mondható; de már a »szüretelési költségek« akármilyen felszámítása sem hoz ki s tesz érthetővé 20 százalékos levonást. De hát levonják! S aztán levonnak még 5 százalékos kárfelbecsülési költség címén is; kifizetnek tehát 100 frt helyett (teljes kár esetén is) csak 75 frtot.

Hát kérem ezen 75 frtot biztosítani 15 frttal (fix-díj-szabás mellett) vagy plane (ha pótdíj-utánfizetéssel biztosít valaki, mely mint fentebb mondám: 50 százalék felemelést involvál maga után teljes kár esetén) 18 frttal biztosítani magának ezen 75 frtot: oly sivar, oly kedvezőtlen »mit sem nyerhet sőt csak veszhet« — féle kilátás a szegény szőlősgazdára, hogy önkéntelenül is mindenki arra fakad: »jobb az önbiztosítás!« vagyis, ha nem biztosítja szöletjét, hanem

TÁRCA.

„Gyermekdalok és szavalmányok“

Irtja: *Hajgató Sándor.*

Igen csinos, izléses külsejű tízve- verskötet fekszik előttünk.

Szerzője: *Hajgató Sándor*, iskolai használatra szánta. Második kiadásban most jelent meg *Fischel Fülöp*nél Nagy-Kanizsán. Tartalmaz összesen 74 költeményt. Ezek közül 22 az első kiadásban nem jelent meg.

Hajgató Sándornak már régebben a felnőttek számára is jelelt meg négy kötet költeménye. Azokkal szemben is elismerte a kritika költői tehetséget. Ujabbban e tehetséget a fogékony gyermek-lelkeknek szentelte majdnem teljesen. Hogy e téren is eltalálta a hangot, mutatja a „Kisdednevelés“ című színpad bírálatát, melyet Gyermekdalainak első kiadásáról írt.

Bírálatát így hangzott:

„*Hajgató Sándor* „Gyermekdalok és szavalmányok“ című munkája nagy rést fog betölteni a gyermekirodalom tátonyó hézagjain. Munkája határozott nyereség gyermekirodalmunkra; gyönyörűséggel olvashatják kicsinyek és nagyok egyaránt. Nyereség, hogy verseit határozott vallásosság és hazafiság hatja át meg át. s a t.

Amint a szerző most a második kiadás előszavában mondja: a kedvező fogadtatás és az

elismerő bírálat indította arra, hogy egy második bővített kiadást rendezzen saját alá.

Helyesen tette.

Helyesen tette, hogy ő, aki mint pedagógus, az iskolai életben a gyermek-szívek legtitkosabb redőit is megismerhette. ezt a nem minden hivattól költőnek kijutó előnyt a gyermek irodalom javára és eme éssere ügye-ezik érvényesíteni.

A gyermek-szívek világába csak az jut hat be igazán a nemesítő hatások bármelyikével és így a dallai is, a ki ismeri a gyermekszíveket, a ki közvetlen tapasztalásból tudja, hogy minő hangok rezegtetik meg azoknak nagyon érzékeny, de azért nem minden érintésre reagáló hurjait.

A gyermekeknek szánt költemények azzal, hogy a fület kifogástalan ritmikai gördülékenységökkel, csengő-bongó rímekkel az olvasónak — hogy ugy mondjunk — nyelvzenei érzékét gyönyörködtetik: még nem teletnek meg teljesen rendeltetésüknek. A szelében hosszabban használt, felkapott gyermek-versek nagy részében pedig egyebet nem is igen találunk. Jóhangzó akkordok azok szívberező melódia nélkül.

Hajgató Sándor gyermekverseinek az a kiváló előnyük, hogy majdnem valamennyien egy-egy nemes érzelem hangja rezeg át, mely közvetlenül a szívből fakad és utat keres, utat talál a szívhez. Ez a keresetlen melódia adja meg költeményeinek — ami minden gyermek-költeménynek rendeltetése — az erkölcsi tartalmasságot és erkölcsi hatást. Mindegyik költeményének megvan az erkölcsi célja, mely felé a költő minden sora-

ban, minden versszakában öntudatosan halad és ragadja magával a fogékony lelkű kis olvasót is.

A vallásosság, a hazaszeretet, a gyermeki hála az általános emberszeretet, édes, átható, boldogító melegsége ömlik el dalain a legnagyobb közvetlenséggel és ez nem maradhat hatás nélkül még a felnőtt olvasókkal szemben sem.

A gyermek-teleknek szánva, ki olvasta ennél kedvezőbb egyszerűségű dalban a „Miatyánk“-ot?

„Édes atyánk, jó istentek,
Ki lakol a magas mennyben
Szenteltessék a te neved
Mindennél és mindenekben.

Jöjjön el a te országod,
Lagyon meg szent akaratod;
Teljesedjék földön, égen
Mindén, ahogy parancsoltad.

Add meg nekünk, kérve kérünk,
Mindennapi kenyérünket;
Ast, a mivel jó atyáknak
Fentartod az életünket.

És bocsásd meg vétkeinket,
Mit gyermekid alkotunk;
Mint mi szívbeli megbocsátunk
Az allentek vétkeiknek.

Ne vigy minket kísértésbe,
Ha rossz csábít bármiképpen;
Szabadíts meg a gonosztól
Most és mindenkoron, amen!“

Olyan gyönyörű imádság ez, amit minden szülő, bármilyen vallású, betanultathat gyermekével.

Lampionok és egyéb kerti díszítések nagy választékban kaphatók **Fischel Fülöp** könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

a szebben maradó 4—5 frt évi biztosítási díjjal biztosítja; illetve kártalanítja magát a legfőbb minden 5—6-ik évben ellátogató jégverés esetére. Csakhogy persze a tökeszegény és — csapásos év előfordulával — kártalanítani nem tudó, minden év termésére ráutalt, hitel nélküli kiszagda így sem (de úgy sem ám!) érezheti magát jól szőlőbirtokaival. Főleg az Agrárbank kölcsönével újratelepítők vannak és lesznek így nagy nyugtalanságban, és igen könnyen válságos helyzetbe is kerülhetnek.

Am nem is szabad ezen tarthatatlan jégbiztosítási állapotokat összetett kézzel, tétlenül nézünk. Lépjenek actióba az egyes megyei gazdasági egyesületek, mint a „Nyitramegyei Gazdasági Egyesület” már meg is tette — ezen, a lapokban olvasható határozata szerint az első lépést:

„A Nyitramegyei Gazdasági Egyesület elítéli a jégbiztosító-társulatok eljárását, amely szerint a biztosító mezőgazdákkal szemben kartellszerződésre léptek; a biztosító-díjnak szabad verseny alapján való alakulását megakadályozzák; a biztosító feleket egymásközt a cukorgyárosok módszere szerint felosztják; s a harcot a biztosító gazdáközönység ellen egyöntetű szabályok szerint egy közös központból, az úgynevezett jégiródból fogják vezetni. Az igazgató választmány azt is elhatározta, hogy a mezőgazdasági biztosítási ügyben javaslatot terjeszt a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének őszi közgyűlése elé.

Véleményem szerint a szőlőkölcsönöket nyújtó Agrár-banknak is egyik főgondját kell hogy képezze egy jutányosabb biztosító társulattal megállapodásra jutni.

Szóval: egyesülésre egyesüléssel — kartellel — legyen a jelszó (s a mielőbbi tett is) e fontos közgazdasági kérdésben.

Zala-Koppány, 1898. máj. 22.

Békési Elek.

Hogyan él a paraszt?

Irtó: „*“

II.

A másik fontos bevételi forrás a gabona-neműek eladásából befolyó összeg. De a gabonatermésnek csak nagyon csekély része kerül eladásra, mert a termés nagyobb része elfogy a háztartásban. Közepes, gyenge termésű éveken — minő különösen a mult esztendő volt — kis birtokkal rendelkező gazdáknak teremni szokott: 10 q buza, 10 q rozs, 8 q árpa, 20 hl. burgonya, 20 hl burgundi répa, ezenkívül tengeri 15—20 mérő és csekély mennyiségű tök, káposzta és bab. Ehhez járul mintegy 2 q aratórészt s cséplő rész, mely gabonamennyiség úgy áll elő, hogy többen, mint vállalkozók, hosszabb, rövidebb időre összeállnak egy úgynevezett aratógazda vezetése alatt és más jobbmódu gazdák termését, kik készpénzben fizetni nem szeretnek. 10-ik 11-ik vagy 12-ik részért (minden 10-ik mérő v. kereszt után 1 mérő ill. 1 kereszt a vállalkozóké) leáratják és elcséplik, ez a vállalkozás néha, ha a gabona jól fizet és ára kedvező, előnyös a vállalkozókra, mert körülbelül kétannyi keresnek így, mint napszámmal. Ez a tevékenység mintegy 2—3 hetet vesz igénybe. Ezen, aranylag elég tekintélyes gabonamennyiségből eladásra nem kerül más, mint 3 q buza, 3½ q rozs; a buza métermázsájáért 8 frtot, a rozs métermázsájáért 6 frt 50 krt fizettek átlag városunk piacán. Emelkedett ugyan a buza 10 frtra, a rozs 8 frtra is, de ebből a kiszagdnak, ki korán ad el, haszna nincs; arra is tudok esetet, hogy már majus, juniusban megveszik a kereskedők a mult évínél magasabb áron a termést, és előleget adnak rá, mit az olyankor már nagyon is pénz híján levő gazda örömmel fogad. Gabonaeladásból betolyt tehát (buzáért 24 frt, rozsért 23 frt) 47 frt. Kedvezőbb termésű éveken jóval többet adhatnak el, mint az idén, mikor a sok egér a termés jó részét tönkre tette, de azért a mult éveken sem volt több jövedelmük, mert akkor meg ára nem volt a gabonának. Nem csoda, ha sohajta gondolnak az elmúlt időkre, midőn ára is volt a gabonának, meg jó termés is járt. Napszámkereset és gabonaeladás adja a készpénzbevétel tulnyomó részét; ezenkívül évenként majd minden gazda el tud adni egy-egy borjut, miből 15—20 frtnyi bevételre tehet szert. Tyuk, csirke, tojás, tej, vaj és hasonló eladásából szintén beszoktak venni pár forintot. Az így szerzett jövedelem mintegy 25 frtra tehető.

A bevételhez számítom a háztartásban felhasznált mezőgazdasági termékeket, élelmiszereket is; egy szerény parasztháztartás átlag a következőket használja fel:

7 q buzát 56 frt, 6½ q rozst 43 frt 5 q árpát 35 frt, 20 hl. burgonyát 10 frt, 20 hl. repát 12

frt, tengerit, babot, káposztát, babot 20 frt értékben; ehhez járul aratórészt értéke 16 frt.

A házi gazdaság hozadékából a következő értékeket fogyasztják el:

2 drb hialt sertés husának, zsirjának értéke közepes számitással 40 frt, 2 drb tehén tartásának haszna (tej, vaj, túró) 80 frt, tyuk, csirke, tojás értéke 30 frt, a felhasznált fa értéke 25 frt. (a fát részint a közös községi erdőből, részint az uradalomtól napszámért kapják, részint venni kénytelenek.) A bevételhez számítom még a lakóház hozadékát, melyben a gazda maga lakik, s a helyi körülményekhez viszonyítva egy l szobás konyhával, kamarával, istállóval ellátott lakás értékét 50 frtra teszem.

A bevételek tehát a következők:

Napszámkereset	90 frt
Gabonaeladás	47
Borju, csirke, tojás stb. eladás	25
7 q buza, 6½ q rozs értéke	99
5 q árpa, 20 hl. burgonya értéke	45
20 hl. répa, tengeri, bab stb. értéke	32
Aratórészt értéke	16
2 sertés husának, zsirjának értéke	40
2 tehén tartásának haszna	80
Tyuk, csirke, tojás értéke	25
Széná értéke	30
Fa értéke	25
Lakóház értéke	50

Osszesen . . . 604 frt

Lássuk már most a kiadásokat!

A készpénz kiadások között jelentékeny helyet foglal el a ruházati kiadás; a család rendszeren nagyszámu, és munkaközben sok ruha szakad el. Mindennek dacára nem tűnik fel nagyinak a ruházatkodásra fordított összeg, melyet 50—60 frtban lehet megállapítani. Hogy aránylag ilyen csekély összeg elég a ruházatkodásra, magyarázatát abban leli, hogy többet nem is költöhetnek erre a célra, de meg rendkívül egyszerűen ruházhatnak (egy öltözöt ruha 10—15—20 frt); a fehérműt meg az öreganyák szöttek erőse, tartósra, a mi csekély pedig a pótlásra kell, az mindössze csak néhány forint. A gyermekeket és önmagát az asszony látja el ruhával, mert a parasztasszony varrónő is, ki ruháját maga készíti, s csak ritkán ha egy egy ünnepi ruhát készíttet, vesz igénybe varrónőt. A férfi, a magyar paraszt szokott viseletét hordja nyáron át, az év többi szakában 1 melegebb és könnyebb ruhával beéri. Lábbelire a fenti összeg ½ e esik; a ruházati kiadás jót a férfi, ¼-at a család többi tagjai használják fel.

A készkiadások rovataiban a másik nagyobb összegű kiadás az adó, mely a földnek minősége és osztályozása szerint 15—30 frt között ingadozik; a községi pótladó 25—30%-os (átlag 1 frt 28 kr. földadó esik egy hold földre; a legalacsonyabb 0.73, a legmagasabb 2.06 frt.) Állami és községi adón kívül még mintegy 3 frt iskolai adót fizet-

Vagy nem emelkedik-e még a felnőt egyen lelke is, ha az „Imák” című ciklusnak ezt a két gyönyörűen megírt gyermek-imáját olvassa?

II.

Mindenható Isten,
Világ édes Atyja,
Hosszú emelkedik
Lelkünk gondolatja.

Kis kezünket szípen
Ösztöve kárunk:
Legyen tetemesre
Gyermek-könyörgésünk!

Hallgasd meg imánkat
Drága szüleinkért,
Kik annyit fáradoztak
A mi jobbításunkért.

Áldd meg szép hazánkat,
Éltető nemestűnket,
Miad, a kik szívókból
Szeretnek bennünket.

Hítben, szeretetben
Legyünk testvérek —
Földön és az égen,
Most és mindörökké.

V.

Hálát adunk igaz szívóból
Jó Istenünk,
Hogy napodat megantgettad
Éltetőnknek.

Légy velünk az éjen át is
Kegyelmeddel,

Hogy a béke örangyala
Nyugtasson el.

Add megérntünk szerencsésen
Holnapodat!
Áldj meg minket, áldd meg egész
Világodat!”

Ezekben a költeményekben mesterileg eltalálta a költő szíve közvetlen érzéséhez a legkeresetlenebb hangot, a legközvetlenebb szavakat, és éppen ez a világosság, ez a keresetlenség, ez a bibliai egyszerűség ragadja meg lelkünket.

A bővítő részben az új költemények között találunk egy megkapó szép románcot. Ide is írjuk.

Az anyátlan.

Fekete ruhában
Fekete szalaggal
Szőke kis hajában
Ül busan az árva,
Zöld gyopos sárhalmon,
Édes anyját várva.

Várja, hogy majd fölkel,
Megnyitlik a sáró
Nehéz földével
Oh de mind hiába!
Nem mosdai a hantok
Egyetlen paránya.

Összetenni végre
Puha kis kacóit
Fájó könyörgésre;
Kéri nagyon szípen
Aranyos Istenkét
Ott a magas égen:

Hogy tekintsen rája,
Várják szívócskaja,
Mivel nincs mamája.
Ha még egyszer sine,
Babát, képes-könyvet,
Mindent adna érte.

Majd meg a sirt kéri
Fuldokló szavával,
Hogy engedje neki
Csak egy édes szóra,
Forró ölére.
Egy anyai csókra.

Oh, de mind hiába!
Beleágyad, bele
Szendél bújába;
S ott alszik mályos,
A mig gondozója
Elvissza ölében.

Haza dédelgettek
Anután is mindig,
Apolták, szeretették;
Amde a szegényke
Oda vágott mégis
Ki a temetőbe.

Egyeser aután nem ment
Fájdalma sem útsa;
Abba hagyott mindent;
Hansan egy vitték ki.
Szép, komorus lányok
Voltak kísérői.

Egánia kocsit vitta
Fehér koporsóba,
Liliummal hirtve.
S a mi ugy epeantú;
Lefektették szípen
Édes anyja mellé.

nek a gazdák, úgy lévén községünkben elosztva az iskolateher, hogy minden családú évenként 3 frtot járul az iskola szükségleteinek fedezéséhez. Iskolakönyvekre, naptárra, újságra körülbelül 3-4 frtot költenek; mulatságra, lényűzésre — ha ilyenek lehet nevezni a nagy ünnepeken venni szokott apróságokat — alig kerül pár forint, jelentékenyebb összeget csak a dohány és a szesz ital emészt fel, mert mondani szokták: jobban esik a munka, ha reggelire jut egy kis papramorgó, meg ha munkaközben vagy pihenéskor egy-egy pipa, dohányt elszívhat; k; persze csak 3 kros dohányra jut a keresetből. A fényűzési költségek. — hozzájuk számítva a dohányt és szeszitalt — mintegy 15 frtot tesznek ki.

Favételre — miután a községi erdőből elegendőt nem kapnak — szintén kénytelenek néhány frtot fordítani; ezen összeget 8 frtra teszem.

A községi pásztor fizetésére, valamint sürgős munka esetén néha fogadni szokott napszámások díjazására is kell pár forintnyi összeg, körülbelül 5 frt.

Az egészségügyi költségek összege szintén 5 frtra tehető, ugyanannyi vehető fel felvilágításra, valamint új eszközök beszerzésére, régiek javítására és fenntartására. Bolti szerekre körülbelül 17 frt szükségeltetik; ebben foglaltatnak a háztartás apró-cseprő szükségletei, fűszerek, kevés cukor, kávé, néhány kiló finomabb liszt, főképp azonban a só, melyre a fenti összeg fele esik; marhasóra is esik pár krnyi összeg, főként újabb, hogy a marhasó olcsóbb lett. Husra nem költenek többet 5-6 frtnál, rendkívül csekély összeg ez, de azért tévedés volna azt hinni, hogy csak 5-6 frt ára husz fogyasztanak el; ezen összeg csak a mészárostól vett husnak az ára; ezenkívül elfogy a háztartásban legalább 5 sertés hús, meglehetősen mennyiségű szárnyas; de mindennek dacára bizony csak vasárnap föl hus a szegény ember fazekában, leszámítva disznóölés idejét, mikor persze szinte dűskálnak a husban. A mi fennmaradó összeget illeti, részint biztosításra fordítják (házakon kívül azonban mást nem igen tud a kisgazda biztosítani) részint a kinek adóssága van — és nagyon soknak van — kamatok fizetésére használják fel; (városunkban 2 takarékpénztár van, a kamatláb mindegyiknél 8%, de a kezelési költségekkel 10-12%-ra is felmegy a 100 frtnyi tőke után fizetendő kamat.) Több esetet tudok arra, hogy kénytelenek voltak a biztosítással felhagyni és elemi csapások — marha, sertésvész okozta károk pótlására kölcsönt felvenni.

Ezzel a készpénzkiadások rovata ki volna mérve, összegük 162 frt.

A mi az élelmezést illeti, rendkívül egyszerű, minthogy az másként nem is lehet: télen általában jobban élnek, mint nyáron, a nagy dolog időben, mikor inkább többször, de nem jobban esznek, mint télen. Reggelire általában a kenyér járja, melyhez nyáron néha tej, télen szalonna járul (vagy mindkettőt a pálinka helyettesíti); ebédjüket rendszerint a következő ételek alkotják: rantott v. tejes leves, ritkán husleves, káposzta, bab, tők vagy répafőzelék, rendszerint hus nélkül, vasárnapként marha v. disznóhús, néha napján 2-3 szor egy évben borjúhús; a tés-tanemdek turós, mákos csusza, pogácsa, rétes és kalács, mely utóbbiakból nagy ünnepeken vagy bucsuk alkalmával feles mennyiséget sütnék, mert hát meg kell adni a módját.

Táplálkozásra a következő értékeket fordítják: Gabonaterméből 12 1/2 q-t 95 frt értékben, burgonyából 10 hiltet 5 frt, repából, babból, tengeriből 18 frt értékben, káposztát 6 frt értékben. Ehhez járul: a felhasznált tej has-onértéke 80 frt, tojás, tyúk- és csirkehus értéke 25 frt, 2 sertés husának, zsírjának értéke 40 frt. (Összesen tehát 269 frt.)

Az állatok táplálására és hizlálására felhasználtatik: a 30 frt értékű szénatermes, az 5 q árpa 35 frt értékben, burgonya, tők, tengeri stb. 14 frt értékben (összesen 89 frt.) A táplálkozásra fordított értékek összege tehát 348 frt, mihez hozzá adva bolti szerekre és husra fordított 22 frtnyi összeget, az élelmezési kiadások összege 370 frtot tesz ki.

A még fennmaradó gabonamennyiség részben vetésre marad, részben pedig őrlési díj fejében a molnáré lesz, értéke 21 frt; végül mint kiadást is veszem számításba a lakóház évi értékét, 50 foriutot.

A kiadások tehát a következők:

Ruházatra	50 frt
Adóra	30
Könyvekre, naptárra, újságra	3
Ajándék-, dohány-, italra	15
Favételre	9
Pásztorfizetésre és napszámra	5
Orvosra, gyógyszerre	5
Világításra	5
Eszközök beszerzésére, javításokra	17
Bolti szerekre	5
Husra	5
Biztosításra vagy kamatfizetésre	18
Összesen	604 frt

Természetben felhasználtatik:

Gabona	95 frt
Burgonya	5
Bab, tengeri, répa	18
Káposzta	6
Tajhaszon	90
Tojás, tyúk, csirke	25
2 sertés hús, zsírja	40
Fa értéke	26
Szénatermes	30
5 q árpa	35
Burgonya, tengeri, bab [állatoknak]	14
Lakás értéke 50 frt, fennmaradó gabona értéke 21 frt	71
Összesen	604 frt

A bevételeket és a kiadásokat azért egyenlítetttem ki, mert megtakarításról, szerzésről szó sem lehet, de nem szerzethetnének abban az esetben sem, ha a jövedelem pl. 100 frtal nagyobb lenne, mert a többletet jobb táplálkozásra, ruházatra, nagyobb biztosításra fordítanák. Hátra van még kimutatása annak, hogy a jövedelem hány %-a fordítottatik az egyes főbb kiadásokra. E számítások alapjául az egész bruttó jövedelmet veve, számításaim alapján a következőket nyertem:

Élelemre fordítottatik a jövedelem	61.5 %
Ruházatra	8.2
Fűtés és világításra fordítottatik a jövedelem	4.5
Egészségügyi kiadásokra fordítottatik a jövedelem	0.8
Biztosításra v. őrlesztésre fordítottatik a jövedelem	2.9
Adóra fordítottatik a jövedelem	4.9
Napszám és pásztorfizetésre fordítottatik a jövedelem	0.8
Elvezetire fordítottatik a jövedelem	2.4
Iskolára, könyvekre fordítottatik a jövedelem	0.49
Nyerstermvények feldolgozására fordítottatik a jövedelem	3.8
Lakásra fordítottatik a jövedelem	8.2
Egyébre	2.41
Összesen	100 %

A jövedelemnek majdnem 3/4 része megy el élelemre; ennek oka, hogy tulajdonomán növényi táplálékkal élnek; ez a nagy kiadás természetesen visszahatással van a többi kiadásokra, mert amely szükségüket nélkülözhetők, azt nélkülözik a táplálkozás érdekében; tényleg a többi szükségletek a minimumra vannak redukálva, miről az itt közlött adatok könnyen meggyőzhetik az

Most együtt nyugosznak,
Sírjuk is kinőldül
Jöttén a tavasznak;
S rajtuk emlék-virág: a
Szeretet és hűség
Örök-mép virága.

Ezek a költemények, amiket itt mutatólunk közöltünk, arról tanuskodnak, hogy Hajgató Sándor határozott hivatással lépett át a gyermekirodalom terére s istenadta tehetségével és hivatottságánál fogva immár kötelessége is nagyon meddő gyermek-irodalmunk fejlesztéséhez járulni.

Ne álljon meg! Hatoljon kutató lelkével a gyermekvilág tisztá légkörének legmélyebb titkaiba, és örekedjék költeményeinek kiváló erkölcsi tartalmasságát a gondolatok egyszerű, világos kifejezésével a gyermeklélekre folyton közvetlenebb hatásúvá tenni; amint ez neki már az „Imák” című vers-ciklusban oly igazán szépen sikerült.

Gyermekdalai megérdemlik, hogy minden tehetőes szülő megismerje azokat olvasni tudó gyermeke számára.

Ára: egy korona. —y.

Enyhülés.

„Nefelejcsnek hívják engem.”

Jól esik a szívnek, ha feled. jól esik, ha szeret, s ha szeretik és ha nem feledik...
Miért is van a feledés?
Milyen boldogság volna szeretve-meghalni!
Ot már nem fáj, ha nem emlékeznek rá, oda lent már nem fáj semmi...
De mégis érzem, hogy nem olyan igen kívánkozom oda — oda — abba a boldogabb hazába, hol megenyhül a kín, hol behegednek a sebek.
Sok esetben addig él az ember, míg vérző sebé van, ha begyógyult — nem jó jel az. — Néha

jól esik a kín, azért, mert utánna megenyhül a fájdalom s édes zsiabongás váltja fel. Mily jól eső érzés, nemcsak szenvedni, de élvezni is a jó halált!...

Tán nincs egy éve, mikor a halált, mint megváltó anyját, tárt karokkal vártam.

Ha már atkom az, hogy boldog magányomat is irigylük az emberek, — azt a szegénységét, mely azért ad békét, nyugalmat, mert a megelégedés fűszerezi: hát itt hagom e mulandóságot, bucsut mondok a világnak, ne irigyljék a koldustól a botot, .. hanem vegye fel azt más...
És e rövid idő elég volt arra, hogy élni megtanítson, s hogy kell túlni, szenvedni... Feldől nyugalmam kezd visszatérni.

Mi is lehetne ez? Én újra élni akarok megijedtem elhanyagolt külsőmtől.

Nem érdem s eppó ki, hogy szép. Legyünk őszinték: — ha csinnal öltöznék — ha gondtal rendezük magunkat, rokonszenves alakot öltünk. Ezt sokszor mondta az én jó aró ved-angyalom

Kísértük tehát meg! Féltre az örökös buval! Hol vagytok legjobb gondolataim, melyek az arcnak szint köcsönöznek, jöjjetek segítségemre...

Szegényfiu, azt mondja, nélkülüm nem élhet, megszokta az én hubanatos arcomat, s ez kellett benne irántam rokonszenvet; az én hidegségem, az én világközönyöm, melylyel mindent mérlegeltem.

De ez tán mégsem lehetséges, hogy szeressünk egy hideg sifjezestelen arcol.

Valaha — igaz — olvastam egy kedves költeményt, melynek egyik pontja oly é'enken véssődött emlékezetembe:

„Csak egy tekint hidegen rám
S en legkedvesebb nekem,
Amár ölben kin vagyok,

Mégis feljé kívánkozom,
Mert ő a szerelmem!”

Éz mindig érthetetlen maradt előttem, s ime egy élő példa; a mit meg nem értettem, azt a talányt én fejtem meg.

De térjünk a dologra!

Nem vagyok én szerelmes, nem szerettem soha, s nem is fogok soha. Nincs az én szívemben annak helye, nem ismeri azt az érzést, mert hát kétéle az.

Azt mondják: szeretni egy hü barátot becsülni tudni azt érdem szerint: lehet... de .. miből is er dhet amaz?

„Bütemben egyszer voltam csak boldog.
A szememben akkor is köny ragyogott,
Örömbenm sirtam azért hogy szerettem,
Bánatomban hogy az enyém nem lehettem.”

Igen így van. Jól esett a gondolat, hogy van, aki engem szeret. De nem születtem én boldogságra, tehát sirtam is utána, amiért valui kőszetet kárhoyott lételem

De azért halás vagyok irántad, te jó arcu fiu. Visszaadtál ismét az életnek. Ha nem is foglak latni, halám kísérni fog, aldóm a végzetet, mely összehozott veled, s nem kárhoyzatom, ha elszakított télem.

Miért is lennél rabja egy hubanatos arcnak, miért is láncolnad hozzám kezéd.

Utóbb sulyos lehetne...

Visszaadom szabadságodat, tiszteltem érzelmeidet, áldjon meg érte a nagy ég.

Siess, távozz tőlem, vidd el emlékemet, melótt összetéped szívemet, mert ha sokáig maradsz, nem lesz erőm elűzni tégedet.

Hadd nyugtson örömet nekem az édes-bus emlékezet; de arra az egyre téged is kérélek: — el ne felejtis soha engem. Unger Jánosné.

embert. Ezzel szemben egy 1049 márká, (tehát hasonló nagyságu) jövedelemmel bíró német munkás táplálkozására 529-98-át, ruházatra 15-83-át, lakásra 132-át, biztosításra 23-át, adóra 18-át, oktatásra 1-83-át adhatja a jövedelmének. Schmollier.)

Ezekben igyekeztem hű képét adni a magyar paraszt életmódjának, háztartásának, habár csak nagy vonásokban is. Az itt vázolt állapotokból látható, hogy a kisgazda helyzete nem a legkevesetjobb. A kultúra folytonos hiadása következtében emelkedni fognak a szükségletek, emelkednek az adók, szaporodnak a kiadások, viszont a jövedelem ha nem is csökken, legalább is stagnál; a szükségleteket tovább redukálni nem lehet, s mert az ember folyton remél a jobb jövőben, ennek fejében adósságot csinál eladósodik és egy szép napon dombra ütök mindenét, proletárrá lesz és a szocializmus tanában keresi bajának orvoslását.

Má még a segítség nem volna késő; és segíteni kell is, ha mindjárt áldozatok árán is; szervezni kell a szövetségeket, oltós hitelt nyújtani a gazdáknak, rendezni a biztosítási ügyet, megakadályozni a gabonakutatók üzéréseit, mindezt állami támogatás, de nem állami gyémokadás mellett, s akkor talán szebb jövő fog felvirradni a kisbirtokú földművelőre. Egyelőre azonban még nagyon messze van az idő, midőn a paraszt-gazda hajlékából származott lesz a néklözés, s helyén a jólét, a megelégedés fog tanyázni.

(Vége.)

H I R E K.

— **Eljegyzés.** Polgár Jenő Nagy-Kanizsáról eljegyzte Bényi Gizellát Szabadkán.

— **Házasság.** Márkus Sándor, molnári al-lamiiskolai igazgató, leányával: *Gizella* kisasszonyonnyal május 22-ikén kötött házasságot *Raspotnik* László nagykanizsai posta- és távirátúri. Molnáriból fényes fogatokon, nászmenetben vonultak Tót-Szenti-Mártonba, házasságkötésre. Ezt virradatig tartó nagy lakoma követte.

— **Sokaság.** Dukász Riza kisasszonynak e hó 15-én esküdtök örök hátaegyet *Berger Pál*, Nagy-Kanizsán.

— **A ferencrendiek reformja.** Sokat kívánt Róma a ferencrendi szerzetesektől, és már a pusztá bir ellenmodásra talált Magyarországon. *Fleming* Dávid, a szerzetesek római generalisa részről kiküldött delegátus, utjáról nálunk sokféle híreket terjesztettek, de a sok jövés-menésnek még ma is homályos, titokzatos a célja. Az az egy bizonyos, hogy a kiküldetésre az szolgálatot okot, hogy a magyarországi ferencrendiek megtagadták az engedelmességét a pápa új rendszabályainak, melyek a szerzeteseket kiszakították volna a nemzet testéből. Ebből következik, hogy *Fleming* kiküldetésének célja a *kapacitálda*. — A tererbe vett kemény rendszabályokból engedett a pápa — *valamit*. Nem ragaszkodik már se a *szerződéshez*, se a *fapapucs*hoz. A szorcsuha helyett azt kívánja, hogy a szerzet tagjai *kétdarbára posztóruháit*, a *fa-szandál helyett pedig bőrcsatos cipőt* viseljenek. Megengedi, e mellett a *harisnyának* és az *ing-nak* viselését. De továbbra is ragaszkodik a *tonzurának* viseléséhez, azonkívül azokhoz a rendszabályokhoz, hogy a *szerezet tagjainak nem szabad pénzzel bírni*. A szerzetesek minden krajcár, a mely a kezükhöz jut, tartoznak a gvardiánnak átadni, aki aszutan gondoskodni ellátásukról. — A magyarországi szerzetesek legnagyobb része az átkorigált és megszelídített rendszabályokat se fogadja el. — A napokban járt Kanizsán *Fleming* Dávid. Az itteni szerzet *összes tagjai* nyilatkozataikban szintén ellent mondtak Róma kívánságának.

— **Harcászati levágás.** Az ötödik honvéderület kötelekebe tartozó négy honvédered törzsisztjei találkoztak hétfőn délelőtt *Simon-tornyán*, a honnan még aznap egy hétig tartó, harcászati távollágnásra indultak Veszprémbe. A lovasokat *Krónita* János altábornagy vezette. Részt vettek benne a nagykanizsai, a pécsi, a székesfehérvári és soproni ezredék törzsisztjei, kik f. hó 28-án ismét visszatérnek állomáshelyeikre.

— **A piaristák gyász.** *Frank* Ferenc, kir. tanácsos, a magyar kegyes-tanítórend főnöke, f. hó 21-én, szombaton délelőtt 10 órákor, életének 56. évében tüdőbajban kiszenvedett, Buda-Pesten. Temetése hétfőn délután volt a rendház-

ból a piaristák közös sírboltjába. Halála után azonnal kitűzték nálunk a városbáz, a főgimnázium homlokzatára, ugyazintén a felső-templom tornyára a gyászlobogót.

— **Élőltél káplán.** Lapunk 41. számának ily című hír-közleményére vonatkozólag a következő helyreigazító sorokat kaptuk:

Tekintetes Szerkesztő Ur!

A Zala 41. számának Hírek rovatában egy élőlét káplán! megjölással a f. hó 20 és 21-én Némelh Géza ur s társai ellen megtartott bünygyi végtárgyalásról közlemény jelent meg, ez a közlemény az ítélet megokolásából kiszakít egy mondatot, melyet a tárgyalást vezető elnök ur nem használt.

Mi, akik a vádlottakat védelmeztük, a kik ennéltozva a tárgyalás vezetését és az ítélet megokolását kötelességszerűleg figyelemmel kísértük, az igazság nevében kérjük a közlemény rectificálásul azt közölni: hogy az elnök ur a tárgyalást szigorú objectivitással vezette, a megokolásban pedig nem azt mondotta, hogy a szepetniek jó keresztények, nem zsidók; hanem azt, hogyha a jelölt zsidó lett volna is — mert a tanuk szerint az volt elterjedve, hogy zsidó — akkor is meg kellett volna őt hallgatni.

Vagyunk a Szerkesztő Úrnak

Nagy-Kanizsán, 1898 május 23-án

tisztelői

Oroszváry Gyula s. k. ügyvéd,

dr. Tripammer Rezső s. k. ügyvéd.

(Oroszváry Gyula és dr. Tripammer Rezső ügyvéd urak itt köölt levelet bemutattak a törzsisztjei tárgyalásra kiküldött tudósítónknak, a ki kijelentette, hogy ő is szintén kötelességszerűleg mindvégig figyelemmel kísérte az ítélethirdetés minden mozanatát, de az elnök urnak az a kijelentése, amire Oroszváry Gyula és dr. Tripammer Rezső urak kivaikoznak: „*hogyha a jelölt zsidó lett volna is*” — az ő [tudósítónk] figyelmét elkerülte. Mindamellet a helyreigazító sorokat beküldő ügyvéd urak kijelentése után semmi kétsége sincs az iránt, hogy az ítélet megokolásában azt az elnök ur csakugyan mondta. Lehet, hogy az ő figyelem-móket meg veletlenül az a kijelentés került el, amit ő nyomban papírra jegyzett. — Ez volt kiküldött tudósítónk igazoló megjegyzése. — *Seerk*.)

— **Új vasut a határszélén.** Határszéli vasutaink száma egygyel szaporodni fog, ha a tervezés alatt álló alsólendvai—regedei vasut létrejön. Az új vonal az alsólendvai állomásból ágazik ki, 35,5 kilométer hosszban vezet az osztrák határig, s innen stájer területen haladva Regedénéli csatlakozik a Déli Vasut speifeld lutenbergi szárnyonalához. A magyar korona területén vezetendő vonalrészre nézve a kereskedelemügyi miniszter rendelkezéséhez képest-junius 13-án reggel kilenc órákor az alsó-lendvai községvárszánál kezdik meg a *közigazgatási bejáratát*, június 14-én ugyanott, 15-én pedig Muraszombataban-folytatják. Junius 15-én az osztrák kormány képviselőinek közreműködésével a bíróségi községvárszánál állapítják meg a magyar és osztrák vonalrészek csatlakozási pontját, a határszéli vonalszakaszok helyszíni és magassági lekvésének részleteit, végre a határszélén esetleg szükséges közös építményeket.

— **Megint egy káplánt** láttunk kedden délelőtt a *vádítottak* padján, de ez már a megszélidült fajtájából való. *Zsupanecz* György börtönről káplán, megbánással állott bírái előtt, ószintén beismeri, hogy bűnöse, nem tagadta a felhozott vádakat, de hozzátette, hogy ő akkor még nem volt ismerős a magyarországi viszonyokkal, egy hónappal szelőtt jött csak Horvátországból és így alapszában nem is ismerte azt a téves irányt, melynek szélője alá szegődött, s amennyiben saját papírassaitól sokkal igaztobb, szennyesebb beszédeket hallott ő rövid íttéle alatt, nem hitte, hogy törvénybe ütököz cselekedetet követ el beszédelével. A polgári házasságkötés előtte egészen új volt, mert Horvátországban ez nincs. — 1896. év okt. 22-én tartotta Börtönről *Marsovszky* Endre dr. néppárti képviselőjelölt programbeszédjét. *Marsovszky* nagy sajnálkozással kijelentette, hogy horvátal nem tud, és így *Zsupanecz* György ottani káplán értelmezte horvátul programbeszédét. Ehelyett azonban a néppárt elveit kezdte abban a felfogásban magyarázni, a hogyan őt erre oktatták.

Rátért a polgári házasságra is, s a többek közt ezeket mondta:

„A polgári házasság által a kormány szent-ségünket akarja megsemmisíteni és a templomaikat akarja szétrombolni, a keresztény vallást ki akarja pusztítani az országból!”

A helybeli kir. törvényszék a házassági jog-intenzemny elleni igazítás vétsége miatt helyezte vád alá *Zsupanecz* Györgyöt. Kedden tartották meg ebben ez ügyben a végtárgyalást. Mint a hogy fert megirtuk, a káplán tördelmeesen beismerte bűnét. A kir. ügyész igen szépen konstruált beszédben fejtegette a káplán vétkességét, és btk. 172. §. 2. pontjába ütököz igazítás vétségében kéri őt bűnöseké kimondani. A sok enyhítő körülmény figyelembevétele után *hét napi államfogházra és 20 forint pénzbírádóra* ítélték el. A vádlóit és kir. ügyész felebertek.

— **Villámcsapás.** Tegnap reggel, alig hogy egy-egy tisztá barányfelhő kiszakadt, loszályos szegélyen átszórta a felkelő nap-megoldott sugárkevéinek rózsaszínű fényét, nyugaton szűrn tornyosultak egymásra a haragos sötét fellegek. Forró, fújtó volt a leszoruló levegő, de egy erős széllöböm szétszaggatta. Mintha megfordította volna menetét az idő, sötét lett ismét, olyan, mint az éjszakán. Hosszu, vakítóan fényes töuszak szakitotta át egy pillanatra a gomolygó, alatt járó felhők tömkelegét, félsüketitő recenés, ropogás-hallatszott niána, nyomban megrázkódott bele a föld és az első villám a Király-utcán tul fekvő marhaszárter legmagasabb jegenye-fáját hasította ketté. Apró szilánkokban hullottak szét a galyak és a fel törze, Nemsokára utána ismét lecsapott a villám ugyancsak a Király-utcsában a *Fleischbaker-tele* udvarban. Mindkét helyen melyen megrepesztett, besüppedt a föld. Emberben nem esett kár.

— **Haláleset.** *Vizmatky* Sándor nyugalmazott községi jegyző életének 50. évében meghalt *Mura-Csányban*. A megboldogult nagyaszámu rokonság gyászolja. Temetése hétfőn délelőtt általános részvét mellett folyt le *Mura-Csányban*.

— **Inkolt és népűnépely.** A nagy-récsai áll. seg. közs. iskola tanultói kara a 48-as napok 50. évfordulója alkalmával t. hó 30-an iskola- és népűnépelyi rendez. a község közösban levő „*Coer erőiben*”. Délelőtt 9 órákor haladó mise tartatik; utána a tanulók az iskola-építéshez vonulnak, hol az önépely iskolai részét tartják meg. Délután fél 2 órákor gyűléses és a falu közepén levő nagy téren, a honnan a közeli erődbe vonulnak. Vendégeket szivesen lát a rendezőség.

— **Lepsényi Miklós és kerűlete.** Az undok lélek-kufarkodás annak idején eredménynyel járt — *Lepsényi* — mint a hogy ezt a fővárosi lapok egyhangulag megirták — egy nagyon megtevésztet zalamegyei kerűlet képviselőnek választotta. Az álomkórás ellen hiába küzdött a liberalizmus tiszta fegyvere, nem a kard vesztette el fényét, csak a kar lankadt el a tulerővel szemben. De Letenyét az álomkórás rövid tespedéséből saját képviselője a *Zelenyák-Zimándy* banda harmadik megvetett alakja rázta fel, de ezzel *Lepsényi* Miklós politikai pályafutása véget ér. — Lapunk zártakor kaptuk a távirati értesítést Letenyéről, hogy a kerűlet minden számattevő elemét pártkülönbség nélkül, pünkösdtől hétfele összehívta dr. *Csempe* Kálmán letenyei ügyvéd, az ottani függetlenségi pártnak ismert vezérfehérja. A népgyűlés célja egy oly értelmű rezolúciót elfogadtatni, hogy a kerűlet választókörzsége kifejezze szégyenérzetét a fölött, hogy *Lepsényi* Miklós kell képviselőjéül bírnia.

— **Önként repűs tégliák.** Még nem bontották ki teljesen szárnyaikat azok a bizonyos tégliák, de lehet hogy holnap, vagy holnapután igen, mert napról-napra erősen kikészűlőnek s lerongyolt vakolat közül. — Lapunk egyik barátja közönys megnyugvással nézte, mikor figyelmét ezekre a tégliákra irányították, melyek a városbáz épületének városbáz-utcai részére kívánkoznak le a magas kihajló parkányról. Bevallotta, hogy ő csalhatatlan híve az orvosi jólatoknak: — *En áldártyás hörgűllobban fogok kimúlni, engem nem izgatnak ezek a tégliák.*

Nem is csodálkoztunk se nem neveltünk ezen az érzéken, 8-gmatikus kijelentésen, ezen a lopott élcen, de lapunk barátja még némileg biztonságban érezte magát. Holnap, vagy holnapután aligha merné ugyanazon a helyen ezt megegyezően elmondani, hacsak a *mérnöki hivatal* azonnal nem intézkedik, a minék ugyan már ideje lenne.

Városi közgyűlés. A városi képviselő testület máj. 25-én tartott közgyűlése a Hercegy György és Koch József féle ingatlan vételére és eladását illető szerződéseket tudomásul vette; a honvéd-laktanya tervezetét illetőleg a városi tanács, illetve a polgármester utasított további felvilágosításokat és részleteket beszerezni. Kimondta a közgyűlés, hogy a megyei telefon-hálózat fellállításának költségeit hozzájárul, de csak a város területe, illetve ennek határában teljesítendő munkálatok ellen-értékéig. — Tóth József Kovácsnak az eddig használt köztér feltételeken átengedték. A közgyűlés a polgári fiú- és leány iskolák államosítását a városi tanács javaslata szerint határozatát emelte és a rendőrkapitányi hivatal épületének átvételét és az erre vonatkozó számadásokat tudomásul vette.

Títok. Horvát Ferencné szép volt, gazdag volt és özvegy. Ezeket a kiűnő tulajdonságokat nemcsak a modern hozományvadászok becsülik meg ma már a nőben. A *dabroncai* legények is meghuzogatták a lájbi szélét, ha elmentek a szép özvegy háza előtt, és a kalap alól fűszar pillantásokat dobáltak át a léces kerítésen. Horvát Ferencné azonban állhatatos maradt özvegyi fátyalához. Szivesen elhallgatta esténként a ház előtt a legények szép szavait, és nem tűntette ki egyiket sem jobb szóval. A múlt hetekben azonban egy kis változás történt. A szép özvegy nem mutatkozott nappal az utcán, az udvaron is csak nagy ritkán látták, este már inkább találkozhat vele. Nagyon halkán fogadta a szives köszönéseket, nagyon gyorsan, szinte lopva surrant el a figyelők, az ösmérők mellett. Suttogni kezdtek a faluban, találgatták a rejtély títkait. Múlt vasárnap egész nap zárva maradt a szép özvegy lakása, és így volt hétfőn is. Jelentést tettek erről az eljárásságnál, mely nyomban megjelent a helysájn. Feltörték az ajtót, az asszony a szoba közepén feküdt vérszén — halva, mellette egy kicsi fűz-éltől magzat tüklen hullója. Szülés közben halt meg, nem vett segélyt igénybe, mert nem merde a títkait elárulni.

Országos vásár. Régen volt ily silány eredményű vásárunk, mint a hétfői, messze megelőtte a többi pünködi vásároknak. Mozgalmas volt eléggé, különösen sok szarvasmarhát hajtottak föl és szép számban lovakat. Felhajtott összesen 2005 drb. szarvasmarha, eladatott 1081 drb.; 16 és csikó felhajtott 800 drb., eladatott 278 drb. A vételek főleg gazdasági célokra történtek; kereskedelemre csak 50—60 drb. állat vétetett. Leginkább az iparosok, a kereskedők érezték meg a mai pénzsűk világot.

Műkedvelői előadás. Pünkösd vasárnapján a *Polgári Egyesület* nagytermében a *Kiadómezői Egyesület* javára táncal egybekötött műkedvelői előadást fogtak tartani. Színe kerül Lukács Sándor népszimfivé, a *Vereshajó*. Pályó: 4 személyre 5 frt. Kórszék 1 frt 20 kr. Zsolya az 1-5-2 sorban 1 frt, a 2-ik 3—5 sorban 80 kr., a többi sorban 60 kr. Földszinti állóhely 50 kr. Karzat 20 kr. Karzati jegyek a táncra érvénytelenek. Jegyek előre válthatók Prager Béla gyógyszerárban.

Értesítés. A pápai állami tanítóképezdének legközelebbi 1898/9-edik tanévben *parluzamos* alakban megnyitandó, új I. osztályban 20. [3-tal: 3bb, mint a most folyó tanévben] állami, teljes ingyenes; 10 duanantuli, ref. egyházkerületi, szintén teljesen ingyenes es 15 hatvan forintos [5-tel több, mint a most folyó tanévben] állami kedvezményes [teljesen ingyenes], együtt 45 **szegélyállomás** lesz betöltendő. Folyamodványok június hó 29-ig ide küldendő. A **felvételi vizsgálatok** június hó 29-én tartatnak, melyre az **előzetesen** osztályt, avagy IV. gym., vagy polgáriiskolai osztályt nem végzett növendékek kötelezetnek. Minden tudakozásra teljesen kimerítő, nyomtatott tájékozó kldetnek. Pápa, 1898. évi május hó 9-én. **Szabódy Lajos** igazgató.

Új táviróállomás. A Balaton mentén nyaraló fürdőközség érdekében május hó 28-án Balaton Földvéren, a **déli vasút megállóhelyén** állami- és magán táviratok közvetítésére beru-

dezett táviróhivatal nyílik meg, amely egész a fürdőévad végéig, azaz október 1-jeig működni fog.

A Balatoni kérékpar-egyesület. A *keszthelyi* Balaton-kérékpar-egyesület tartotta meg ill-ik évi rendes közgyűlést. Hercegy Hermán volt egyesületi elnök, elnöki állásáról időközben lemondván, *Ho/wann* Gusztáv alelnök nyitotta meg a közgyűlést, melyre a tagok majdnem teljes számban megjelentek. Az új választás eredménye a következő: Elnök: *Csik* Árpád szolgabíró; alelnök: Huszár Károly; titkár: *Manheim* Armin; jegyző: *Mittvög* Dénes; pénztáros: *Hoffmann* Lipót; I. kapitány: *Angermayer* Sándor; II. kapitány: *Bozsay* Reszó; háznagy: *Frisch* Samu. A közgyűlés örömmel vette tudomásul a *Hunnia* Magyar Bicykh Club" f. évi március 15-én kelt átiratát, melyben arról értesíti, hogy f. évi aug. 20. és 21. napjaira távversenyt és távkirándulást rendez Budapestről Keszthelyre.

Balatoni hírek. A gőzhajók június hó 1-től kezdve *Keszthelyt* is érintik, *szerdán* déli 1 órakor, *csütörtökön* este fél nyolckor és *pénteken* éjféltől. Indul *szerdán* d. u. 3 ó., *pénteken* és *szombat*on reggel 6 órakor. — A *sídfoki* fürdőtetepet a hó 29-én nyitják meg. *Szerház* Mihály gróf *Garda* nevű hajóját a héten eresztették vízre nagy ünnepélyességgel Balaton-Füreden. A hajó a legjobb angol tervek szerint a télen épült s a ver-enyek folyamán valószínűleg vezérlő szerepet fog vinni.

Új elgarettak. A pénzügyminiszter rendelete folytán ez év július 1-jeitől kezdve a három új beföldői különlegességi gyartmány jön forgalomba. Az új szivarok nevei Szafinksz (100 darab ára 9 korona), Kedive (100 drb. ára 6 korona), Damas (100 drb. ára 5 korona.) Ugrancsak június 1-től az egyiptomi I. minőségű Szafinksz és II. minőségű Gula szivarok gyártását beszüntetik.

Állategészségügyi kimutatás. Vármegyénk területén újabban a *rúskér* lépett fel igen erősen az állatok között. A többi állati betegségek alig jelentkeznek egyes helyeken: *Lépfene:* Dötké 1 udvar. *Rúskér:* Dobri 20 udvar, *Kerka-Szt.-Liráy* 21 udvar, összesen 2 község 41 udvar. *Sertéltőzés:* Alsó-Kustány 1 pta, Alsó-Rajk 1 udvar, Aszófő, Gyűlevész, Hidvög, Keszthely, Mura Vid 5 u., Nagy-Horvath 6 u., Örvényes, Rátka 1 u., Tapolca, Zaitkóc, összesen 12 község.

Eladó szőlő. Szabadhegyen 2 hold területű szőlőbirtok, melynek fele beültetett terület, másik fele rét és kaszáló szabadkésből eladó. Bővebb felvilágosításra szolgál dr. Fried Odön kőz- és váltóügyvéd Nagy-Kanizsán.

A gabonázletről.

Nagy-Kanizsa, 1898. május 25-én.

Készáruüzlet. Dacára az amerikai szállard hanyatlának, a budapesti tőzsdén a buza és rozsárak erősen hanyatlottak, ellenben tengeri és zab csekély forgalom mellett változatlan maradt. A többi gabonaneműekben az üzlet teljesen szünetel.

Piaci árak:

Buza	frt 13.10—20
Rosz	" 9.40—50
Tengeri	" 6.20—80
Zab	" 7.10—30

métermázsánként kanizsai paritással.

Budapest, 1898. május 25-én.

(Távirati tudósítás.)

A buza készáru üzletellen.

Határidőüzlet:

Buza május—júniusra	frt 13.00
" aug—szeptemberre	" 10.34—36
Rosz "	" 7.54—58
Tengeri július—augusztusra	" 5.57—59
Zab aug—szeptemberre	" 5.90—

TANÜGY.

145. sz. kb. 1898.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter ur 1898. évi 1413. számú rendelete a tanítók évtődös pótléka ügyében; Ugyanis az 1898. évi XXVI. l. c. 2. §-a az összes elemi népiskolák tanítói számára 300 frtnál nagyobb fizetésükbe be nem számítható 250 frtig emelkedő 50 forint évtődös pótlékot biztosított.

A korpótlék alapját képező szolgálati idő az említett törvény hatályba lépével, azaz 1898. évi szept. 25-ével vévén kezdetét, a törvény végrehajtása tárgyában kiadott utasítás 12. §-ában foglaltak szerint midazon megválasztás vagy kinevezés alapján működő tanítók és tanítóknak, kik az említett időponttól kezdve szolgálatuk folytonosságát igazolni tudják, 1898. évi október 1-től kezdődőleg első korpótlék gyanánt kiszolgáltatandó évi 50 frtra igényvel bírnak.

A korpótlék kiszolgáltatása az iskola fenntartók köteleességét képezi s csak hivatalosan megállapított és igazolt szegénységük esetében van helye a hivatkozott törvény 14. §-a és az utasítás 17. §-a értelmében az állam részéről való segélyezésnek.

Végzés.

A közig. bizottság megkeresi ezen végzéssel az összes egyházi főhatóságokat, hívják fel a hatóságuk alatti összes lelkeseket, hogy az iskolaszékkel, illetve hitközséggel tartandó biztoses tárgyalás alapján a tanítók részére biztosítsák, vagy ha arra képesek nem volnának, államsegélyt kerő, kellően felszerelt folyamodványukat 1898. június végeig a közigazgatási bizottság utján a Nagyméltóságú Vallás és Közoktatásügyi Minister Urhoz annál inkább nyújtsák be, mert később érkező kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Felhivatnak az összes községi elemi iskolák iskolaszékei elnökei is, hogy az iskolaszékkel és elöljárósággal tartandó tárgyalás alapján, a korpótlék biztosítása esetleg pedig a korpótléknak államsegély által biztosítása iránt, a fennebb előadottak szerint eljárjanak.

Az illető iskola fenntartó a közig. bizottsághoz tájékozasul azon esetben is köteles jelentést tenni, ha a korpótlékhoz nem vesz államsegélyt igénybe. A korpótlékhoz államsegélyt igénybevevő, minden iskoláról külön-külön szerkesztendő és felszerelendő kérvényekhez következő mellékletek szükségesek:

1. Az iskola költségvetése.
2. A község legutóbbi szabályszerűen megállapított költségvetésének egy hiteles példánya.
3. Felekezeti iskoláknál az illető község hitközségi terheiről kimutatás, aláírva lelkes által.
4. A tanító oklevele és szolgálati bizonyítványainak hiteles másolata.
5. A tanító díjlevele s hozzá az 1898 ban nyugdíj jogosultságuk ügyében felvett javadalmi jegyzőkönyv.
6. A község, illetve hitközség vagyoni állapotát feltüntető s az államsegély igényberételének jogosultságát igazoló községi bizonyítvány, járási főszolgabíró a tál láttamozva.
7. A mindennapi tanköteles gyermekek létszámának végösszege fiúk és leányok együtt.

Az iskolafentartóktól a közig. bizottsághoz beérkezendő kérvények vagy államsegély igénybe nem vételét jelező jelentések, minden egy-egy iskoláról külön szerkesztendő és felszerelendő. Végül újból is figyelmeztetnek az iskola fenntartók, hogy a szóban forgó évtődös korpótlék csak azon okleveles tanítókat és tanítódnó-t illeti, kik legalább is 1898. évi szept. 25-től egyhuzamban működnek.

Kelt Zala vármegye közig. bizottságának Zala-Egersegen, 1898. évi február 8-án tartott ülésében.

Dr. Jankovich László gróf,

Zala vármegye főispánja, mint a közig. bizottság elnöke

Szerkesztői Híretek.

"Könyv kell a..." Legközelebbi számban közzéni fogjuk. **Zala-Megyei Könyvtár.** Gondolj rák mákor is. **Szemeg-Mihály.** Ne várjtok! Nem lehetnek.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

Hirdetések:

259/1898. sz.

173-1

Arverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nkanizsai kir. járásbíróság 1800/1897. sz. végzése által Weissmayer Lipót végrehajtó jávára Krausz Ignác nagykanizsai lakos ellen 41 forint 73 kr. tőke, ennek 1897. év szeptember hó 9. napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 22 forint 45 kr. perköltség követelés orrajgí elrendelt kiegyesítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 358 forint becslött bitorok és egyéb tárgyakból álló ingóságok nyilvános arverés utján eladotnak.

Mely arverésnek a 259/1898. sz. kiküldött rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Nagy-Kanizsán, az alperes lakásán leendő eszköziesére

1898. évi május hó 26-ik napjának d. e. 9 órája

határidőül kitétik s ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen arverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladotni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Nagy-Kanizsán, 1898. évi május 9-ik napján.

BARTS GYÖRGY,
kir. bír. végrehajtó

1704/uk. 1898.

172-1

Arverési hirdetmény.

A nkanizsai kir. tszások tkvi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy a n. kanizsai takarékpénztár végrehajtónak Lukács Ferenc végrehajtást szenvedő gelsei lakos ellen 200 forint tőke, ennek 1896. évi május hó 13. től járó 8% kamatai 8% késedelmi kamatai, 18 forint 85 kr. per 10 forint 40 kr. végrehajtás körelmi, 8 forint 95 kr. jelenlegi a még felmerülő költések iránti végrehajtás ügyében a fentevázott kir. tszások területéhez tartozó a gelsei 818. sz. tjkvban + 245/12, VI. hrsz. alatti felvett 160 forint-, 245/12 XVII. hrsz. alatti felvett 89 forint-, 245/12 XXI. hrsz. alatti

felvett 74 forint, és 245/12 XXIX. hrsz. alatti felvett 130 forint becslött ingatlanok

1898. évi június hó 17. napján d. e. 10 órákor

Gelse község házánál Fincsi Pál leperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános arverésen eladotni fog.

Kiküldési ár a fennebb kitétt becsár.

Arverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt N.-Kanizsán, a kir. tszások mint telek-könyvi hatóságoknál 1898. évi márc. hó 23. napján.

GÓZONY kir. tszaki albiró.

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE

Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

Az **ADRIANCE, PLATT** és Co.

new-yorki gyár világhírű

„ADRIANCE“

kévektető-, szarokkó arató- és fűkaszálo-gépeknek

magyarországi kizárólagos képviselője.

A **V. VERMOREL** féle

világhírű gyár világhírű

„ÉCLAIR“

peronoszó a-fecskendőknek

magyarországi kizárólagos képviselője.

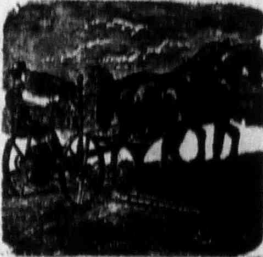

Minden a mezőgazdaság keretébe tartozó szükségletek, mint:

vetőmagvak, műtrágyák, anyagok, szerszámok, gépek stb.

legújabb és leghíresebb beszerzési forrás.

A szövetséget alapszabályait és havi kiadványát kétféle megjelenésű „**ÜZLETI ÉRTESÍTŐ**“-ját bárki ingyen és bérmentve megkérheti.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH mezőgazdasági gépgyárosok
BUDAPEST, Váci-körút 63. sz.
által a legújabb árak mellett ajánlatotnak:

Locomobil és gőzcsepőgépek 2 1/2, egész 12 lóerőig, szalma-kaszálók, további járgány-csepőgépek, here-csepők, tisztító-rostálók, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénigénylők.

„COLUMBIA-DRILL“

10-12 jobb sorvetőgépek, boronák, szeszavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrd-malmok, egyretemes csepők, két- és háromvasakék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kérésre ingyen és bérmentve kiküldetnek.

HIRDET MÉNY.

Gróf Zichy Ödön surdi ménésében Tréfás (Totalizateur) és Wittmann (Weisen Knabe) után nevelt 10 drb 16 markosnál magasabb 2 és 3 éves mén van a beleznai istállóban eladásra felállítva

Bővebb értesítést ad az urodalmi intézéség Beleznan.

189-2

Ifj. Kotzó Pál

Budapest., V. ker. Lipót-körút 8. sz.

A t. c. vevőközönségnek szives tudomására hozza, hogy nagyobb kenyér-műkre irodáját

V. ker. Lipót-körút 18. sz.

(Vigazinház mellett, a nyugoti pályaudvar Margit hid közelébe helyezte át.

Fentartotta azonban a VIII. ker. Szentkirály-utca 49. sz. műhely, és az V. ker., Lipót körút 8-10. sz. alatti raktárhelyiségeit.

A közönségnek további partfogását kérve ajánlja Garrett legújabb szerkezettű **compound gőzmozdonyait, felátállítható és stabil alakban**, a melyek 40% tüzelőanyag megtakarítással dolgoznak.

Gőzmozdonyokat és gőzcsepőket négyszer fordítható acél dobsákkal, toldást nem igénylő számarázókkal a nagy szita felülettel, minden nagyságban.

Minden fajta lovas csepőkészleteket, arató- és vetőgépeket szeszavágókat, répvágókat és minden más gazdasági gépeket.

Vidéken lakós szolid ügyelők keresetnek.

Hirdetések

felvételnek e lap kiadóhivatalában.

Nagy-Kanizsán.

Szerkesztőség:
Városház-épület, Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

A szerkesztővel értekezni lehet naponta délután 4. u. 4—5 óra között.

Íde intézkendő a lap unalomtalan részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:
Városház-épület, Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

ZALÁ

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 12 korona (6 forint) — k.
Félévre 6 korona (3 forint) — k.
Hogyadévre 3 korona (1 forint 50 kraj.)

Nyitlár példány 10 krajár.

Előfizetők, valamint a hirdetőudvarosok részére Fischel Fülöp könyvkereskedésében intézkendő.

Bármentetlen levelet csak ismert kassza-ból fogadjunk el.

Egyes szám ára 10 krajár.

Nagy-Kanizsa, 1898.

Felolós szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Vasárnap, május 29.

Pünkösdi népitélet.

Az idei pünkösöd másodnapját nagy népitéleti napnak szánták a letenyei választókerület kiváló polgárai, akik különböző politikai pártion állanak s akiket ennél fogva semmiféle pártérdek nem vezethetett, midőn elhatározták, hogy pünkösöd másnapjára összehívják a választókerület minden polgárát: ítéletet mondani a kerület országgyűlési képviselőjének: *Lepsényi Miklósnak* ama tette fölött, hogy Zimándy—Zelenyák, a sirbontó kompánia harmadikául szegődött.

Rettenetes akar lenni ez a népitélet, mint ahogy rettenetes a tett is, mely kihívja. A letenyei választókerület polgárai szégyenérzeteket akarják kifejezni a pünkösödheti népgyűlésen a fölött, hogy *Lepsényi Miklós*, a Kossuth-kegyeletet kíméletlenül megsértett lapszerkesztő, az országgyűlési képviselő; és külön kérvényt akarnak intézni a képviselőházhoz, hogy *Lepsényit* a nemzeti becsület nevében kuszóbbólják ki onnan.

Olyan lesz ez a népitélet, aminő még magyar képviselőt nem sújtott agyon soha. Az igaz, hogy még olyan képviselő sem

akadt eddig (hála a magyarok Istenének!) aki *Lepsényiéhez* hasonló tettel állította volna magát az általános fölháborodás itélőszéke elé.

Legyőzünk magunkban minden politikai párttekinetet és teljes tárgyilagossággal, minden gyűlölet nélkül kívánunk ezzel a dologgal foglalkozni.

Kijelentjük mindenekelőtt, hogy mi *Lepsényinek* a Kossuth-kultuszt megsértő eljárását semmiféle kapcsolatba nem akarjuk hozni a néppárttal. Nagyon könnyű volna ugyan az okozati összefüggést megtalálni *Lepsényi* eljárása és a néppártnak a *Zimándy-ügyben* elfoglalt álláspontja között; de mivel ez egész szorosan még sem tartozik ehhez a mozzanathoz, most csak *Lepsényinek* ama dolgával foglalkozunk, hogy ő lapjában a *Zimándy-féle* Kossuthgyalázó munkának megverte a nagydobot, s ezzel kolportörje lett a másik két sirbontó fekete hiénának. Ezt a tettet az országházból és az egész hazából mindenütt nagy fölháborodással fogadták.

Igaz, hogy mikor ezt az általános fölháborodást látta, az országházban bün-

bánólag beismerte tévedését, hibáját; de ez senkit sem engesztelt ki. És nem szabad azt engesztelhetetlen gyűlöletnek tekinteni egyik párt részéről sem, hogy a legnagyobb erkölcsi elégtételt: a tévedés, a hiba nyílt megbánását és a bocsánatkérést olyan hidegen fogadták. Vannak bűnök, amikkel szemben az egyszerű megbánás és bocsánatkérés (éppen a rom. kath. egyház tanításai szerint) még a jó Istennél sem elégségesek; s amikre csak nagy vezeklés, erős bünhődés után nyerhető bűnbocsánat. Ezek az égbekiáltó bűnök ilyen égbekiáltó bűnöket nemcsak Isten ellen, hanem a nemzet ellen is lehet elkövetni. Ezek közé tartozik kétségtelenül a nemzet halhatatlanjai emlékének kegyeletlen megsértése.

A nemzet ellen való égbekiáltó bűnöknek ezt a fajtát még magyar képviselő nem követte el sem képviselői, sem egyéb minőségében.

Voltak már erős küzdelmek nagy *Dada* Ferencünk politikai hagyatéka körül is; a közjogi ellenzék elkeseredetten döngötte a kiegyezést; de azért arról a szinten szent öregről, ki utolsó leheletig hazájának élt, a

TÁRCA.

„Kenyér kell a szerelemnek...”

Csendes az éj; csillagjain
Morog az én érzésem,
S elmélkedem: a jövőben
Vajjon mi is lesz velem?...

Szeretek egy leányt nagyon,
Tisztán, szívből, igazán;
Azt mondtá, hogy ő sem másképp!
Szeret engem az a lány.

Am ő gazdag, földi jókban
Nincsen semmiben hiány;
Egész másként van ez nálam;
Kednek vagyok hián.

Szegény ifjú, gazdag leány,
Nem ritka már ily dolog.
Sőt az sem! hogy egyesülve,
Együtt nagyon boldogok!...

Hogy vagyok én; hád gondolom.
Nyugodtan át helyszemet!
Pénzem sincs, de vagyon szívem,
S annál csak „öt” szeretem.

Neki pénze, szíve is van,
Háta mögött a papa,
Mondván: „Leányom nem lesz neje
Széde-rette koldus!”

„Mondj leány, most mit csináljak?
Kopuláns-e hát én velem?
Jól-látáshoz — aszinos! — kevés
Akármilyen szerelm!”

Kenyér kell a szerelemnek,
— Idelesnek az anyag. —
Mert az érzés szívetekben
Sérletlen csak így marad!

Uri módhoz szoktál eddig,
El ne hagyd a nyomorért,
Rossz az nagyon; nem ismered;
Ki ismeri, attól kérd.

Mondj le rólam, felelj le el,
Bár én soha nem tesszem,
Gaszdaghoz menj, hisz ilyen is
Száz meg száz kap keszden!

És ha tebe-vajha fűdöl,
Tán nem egészen boldogom.
Istenemre jobb ma így mint,
Boldog lenni: koldusom...

... Fehér fedte el az eget,
Nem-tárog már csillagot...
Tálan tovább elmélkedem,
Ha s mennyből kirágyog.

Gróthy Sándor.

Ejszaka.

— Vallomás. —

Írta: Lukács Béla.

Ejszaka van, az óra mutatója már éjjeli mutat.
Az éji szellő behozza a virágzó akácia bódító,
édes illatát és fehallazik a cigányok zenéje.

Őlök íróasztalom előtt, nézem a tintatartómról
erősített lepkét, de nem látom.

Gondolataimnak röpke szárnya támad s ott
vagyok ismét a magyar tengert parján.

Magam előtt látom a Balaton bodros hulláma-
it, ott járok kelek fel alá a parton, keresve
Teget. Meg is találak.

Ott látlak, mint mindig, a hódolóktól körül-
rajozva, kik elhalmozva bökökkel, csak szépsé-
ged dicséretét zengik; ott állok én is melletted,
mint egyébkör, ugy most is hallgatom, csak ne-
zek reád szeretettel, de szólni nem tudok.

Pedig da sok mondani valóm van; szeretném
elmondani Neked, mily igazán szeretlek, de nem
merem ezt tenni, mert lélek, hogy Te; a ki mást
sem hallasz, mint szépséged dicsőítő himnuszait,
még azt hiszed, hogy én is üres-frázissokkal do-
balódom s egy szavam sem jön a szívemen
keresztül.

Pedig ha tudnád, mily-igazán szeretlek, csak
Önmagadért, szépségedért, jószágodért, kedvesé-
gedért, művelt lélkedért, őszinteségedért!

Ezt nem tudom neked elmondani. Mikor ott
állok veled szemben a rám veled gyönyörű ké-
szemedet, akkor elnézem szépséged, oda szeret-
nek borulni kis lábaid elé s megmondani azt,
hogy — szeretlek!

De az akaratnál tovább nem jutok.

Te pedig tán kikacogod gyavaságom! Ne tedd
ezt. —

Tudom, hogy ilyen lánynak, mint Te vagy, a
kezére sokan pályáznak; szép vagy, jó vagy
gazdag vagy. Mindegyik udvarlód igéri, hogy

Lampionok és egyéb kerti diszítések nagy választékban kaphatók Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

a tisztelet és kegyelet, érzelmével emlékezett meg mindenki az elvi küzdelmek legelkeseredettebb hévében is.

Nagyon jól tudjuk a néppártnak különösen pap-tagjairól, hogy Kossuth Lajos hazafiúi és jellemnagysága előtt nem igen borulnak le az egész nemzetet áthatott közös kegyelettel és tisztelettel, de azért arra egyik sem vállalkozott volna bizonyára soha, még a legféltelenebb sem, hogy a nemzeti kegyeletet nyíltan megkérdje. Ahhoz, hogy mit halgatnak el: csak az ő hazafiúi lelkiismeretüknek van köze. Amíg botrányt nem csinálnak a színpadon táplált érzelmekkel, addig egyszerűen nem veszi őket tudomásul a nemzeti kegyelet fölött örökös közvélemény.

Hanem azután, mikor kivál közölők egy Lepsényi-féle alak és szentségtelen kezékel végigsújt a nemzeti kegyeleten, őrtül fölvel elköveti a nemzet ellen való égbekiáltó bűnök egyik legnagyobbikát: akkor már fölzug az egész közvélemény és szigorú megtorlást, szigorú ítéletet kíván. Bűnhődést, vezeklést!

Lepsényinek vezeklése, bűnhődése ott kezdődött benn az országházban, mikor bűnbánatát, bocsánatkérését szinte fagyos hidegséggel, lesújtó némasággal utasították el az országgyűlési képviselők leghiggadtabb elemei is. Folytatódott azzal a kínos és egyébként sehogysem menthető tettleges inzultussal, ami 5t az országház előtt, az utcán érte. Továbbszóvódott abban a tényben, hogy a párt kötelékéből is ki kellett lépnie. És be fog tetőződni azzal a lesújtó népitétellel, melyet a letenyei népgyűlés pünkösd másnapján mond ki fejére.

A megvesztegethetetlen népkégyelet keserősége, megdöbbenése, följajdulása zug föl majd abban az ítéletben; mert a nép szeretetével, vérvél őrzi szent sirjait. A pártkülönbség nélküli fájdalommal fölhaborodás

viharja ugyanakkor, mikor lesújtja az önmagát meggyalázott képviselőt, egyuttal — hisszük — szét fogja szaggatni a nép lelkére rakott bilincseket is.

A nagy népgyűlésre vonatkozólag a következő meghívót küldték szét:

Tisztelt választó közönség!

A letenyei választókerület ez idő szerinti országgyűlési képviselőjének, Lepsényi Miklós urnak egy némely ténykedése s bizonyos ügyben tanúsított magatartása a kerület választóközönsége előtt, — mely képviselőjében nemcsak a hazafiúi erények foglalatját szereti feltalálni, hanem a társadalmi és egyéni correctság szempontjából is a legszigorúbb kívánalmakat van jogosítva vele szemben felállítani, — élénk nyugalanságot, visszatetszést és megdöbbenést keltett.

Ezen elégedetlenség, mely eleintén szörvényszájszékben nyilvánult s szívesen borította volna a teledés látványát a kínos esetekre, csak hogy országos köz tudomásra ne jusson a képviselő ur gyászos hirhedsége, hangos és egyre erősödő kifejezésre jutott akkor, midőn Lepsényi Miklós képviselőnk a „Veszprémi Független Hirlapnak” ellene s egyéni és politikai becületessége ellen intézett ballatlan támadását szó és elégtétel nélkül hagyta; majd midőn más alkalommal a budapesti esküdtszék előtt lefolytatott egy sajtóper tárgyalásakor, a képviselő ur a legkézzelfoghatóbb módon, s nagy nyilvánosság mellett, megbélyegző pellengrére került.

Most pedig, hogy a folyó hó 22-én megjelent napilapok kíméletlen s a képzeltől legerősebb commetálás mellett hírül hozták azon ránk, mint a választó kerület közönségére nézve is lenalzó tényt, mely szerint képviselőnk, Lepsényi Miklós ur a Zimándy-Zelenyák féle hirhedi röpiratban használt egyik legnagyobb s legtisztább történelmi alakjának: Kossuth Lajosnak emléke ellen intézett becatelen és galád agitatíóhoz nyíltan hozzájárult az által, hogy lapjában, a „Magyar Néplap” c. újságban a Zimándy-Zelenyák-féle ismeretes szennyiratnak a magyar nép közt ingyen terjesztésére ajánlkozik; az ellene e kerületben régóta megfogalmazott elégedetlenség nyílt felhaborodással érelődött, s egyhangú kijelentésekben tört magának utat azon jóhiszóság, hogy a képviselő urnak ezen boirányos, az egész ország közvéleménye által pártkülönbség nélkül hazafiatlannak és ép ezért egyénileg is tisztességtelennak felismert viselkedésével szemben a kerület elítélő fellogása alkotmányos uton is kifejezést nyerjen, nehogy ennek elmulasztása esetén az ország közvéleménye előtt azon nézet foglaljon tért,

mintha a Zimándy-Zelenyák-Lepsényi-féle hármas szövetség megvetendő, hazasáruló tendenciája e kerületben is hívekkel bírna, s nehogy halgatásunk eselien, magáról megelégedezett képviselőnk szegényteljes gyalázatából ránk is homály essék.

Mi azonban dacára, hogy Lepsényi Miklós ur viselt dolgai révén, mint az ő választókerülete, legközvetlenebbül vagyunk érdekelve és legérzékenyebben sörve; nem oly alkalban és módon akarunk képviselőnk botrányai fölött érzett jogos felhaborodásunknak kifejezést adni, mely a társadalmi illem s törvényszerű lílalmak szempontjából kifogás alá eshetne, — hanem szigoruan alkotmányos formában akarjuk ugy az egész országnak, mint magának Lepsényi urnak értesítése adni, hogy őt a képviselői állásra s kerületünk további képviselőre méltatlannak s érdemtelenné tartjuk; s ugyanezért oda fogunk törekedni, hogy Lepsényi Miklós ur a nemzet becsülete s a társadalmi tisztesség nagy érdekei nevében a törvényhozásából kizárassék, akár önkénytelen lemondása, — akár — ha nem történne — további szereplésének lehetetlenítése útján.

Ezen komoly s kötelességsparancsolta törekvés elérhetése s megfelelő határozathozatal céljából egy mai napon megtartott pártkülönbség nélküli népes értekezéssel elhatároztuk, hogy f. é. május hó 30-nak délelőtti 11 órájára Lepsényre, a kerület székhelyére nagy választói gyűlést hív egybe; miert is kérjük a letenyei választókerület minden választó polgárát, hogy azon megjelent szíveskedjenek.

Kiemelni kívánjuk, hogy e mozgalom minden külön pártszínezet és activ politikai irányzat nélküli s csupán a képviselő mandátumra érdemtelenné vált Lepsényi Miklós egyénisége ellen irányul.

Letenyén, 1898. május 25-én.

Az előkészítő bizottság:

Dr. Csompos Kálmán, Tamás Gyula
elnökök.

Tamás István, Gloss Géza,
alelnökök.

Balassa Mihály, Böha József, Dénes Jenő, Filáipich János, Freytag Géza, Galambos István, Gerencsér János, dr. Hajós Sándor, Hóhor József, dr. Kertész Arnold, Keszler Géza, Kálmán Lajos, Kapossy Antal, Leitner József, Merkly Antal, Oesterreicher József, Pinter István, Sólyomgy Tivadar, Simon Lajos, Plank Ferencs, Timár Ferenc, Vajda Jakab, Vajda Adolf, West Manó, Zakai Gyula
rendező bizottsági tagok.

boldoggá tesz és ekkor mind a saját boldogulására gondol.

En a poeta lelkemmel szintén gondolok arra, hogy gazdag vagy, de fájdalommal gondolok rá. Ha szegény ember lánya volna, ugy elhinnéd, hogy csak tenma vadért szeretlek, de így rólam is azt hiszed, hogy én is, mint a többi, a »parititkinsem Benned!

Szegény vagyok és fizetésemből szérényen élhet meg egy házaspár; de ha a nő szereti ferjét s a férfi imádja nejét, ugy az a szérény élet is magát a mennyországot nyújtja.

Ismétlem, — szeretlek. Szeretlek, mint partot a hullám, mint a virág színmézőt a lepke, szeretlek ugy, ahogy egy komoly ember csak szeretni képes, teljes szívével!

Szeres te is engem; nem igérek Neked fényűzést, nem igérek gazdagságot, de ha énnyem lenzel azért, mert szeretsz: szegény asszony lenzel, de boldog asszony.

Elképezelem a jövőt, ha igent mondasz.

Hőviztár vonul át a városan; hideg van, alig varom, hogy vége legyen a hivatalos órának, siefek haza.

Alig hogy beteszem lábam az előszobába, már jöz elem s nyujtot felém a csókos szédát. Ott künn a szél hordja a havat, mi pedig állunk a meleg szobában a zongora mellett, én játszom Ferdenc dalodat: »Volt nekem egy szép szeretőm...», — te pedig oda hajtot ügylős fejedet a vállamra és — mikor ezt így elgondolom, kétségbe ejt a gondolat: remélhetem-e

szerelmedet, tudnál-e Te engem igazán szeretni?

Mert én csak ugy akarlak énnyemnek mondani, ha igazán szeretsz! Ha te tudsz értem mondani a világról, mint ahogy Te magad lenzel az én egész világom.

Tudom, hogy szeretsz melatni; cigány mellett, hallgatva a szép, bus nőákat, szívesen eltöltesz akár egy hosszú éjszakát is. Szereted, ha körülrajongnak s nem gondolsz arra, hogy minden hiszelgő szó, mit hozzád intéznek, kétségbe ejt engem.

Azt akarnám, hogy csak az énnyem légy, egyedül az énnyem: szíved, lelked az énnyem legyen, egyedül; hogy ne vágódj senki társasága után, elég legyen én neked egyedül!

Minden hazaság bilincs, ha nem szerelem szítte. Boldogtalan teljes életén át az, ki csak érdekből lép frigyre.

En nemcsak szépségedet szeretem, de szeretem a lelkedet is, mely szebb még a külsődnél is. Magamat kevésre takarékol s nem hiszek azoknak kik tehetségemet dicsérik.

Ezért félek, hogy a Te választásod nem fog rám esni.

Vegyünk egy mérleget s né d a két serpenyőt; az egyikbe belé teszem tíz évi munkásságomat; mindj; a széperit, nemeseit dolgozom, de soha saját érdekemben. A becsületes komoly munka volt kenyerem, hónapokon át dolgoztam szóval és írással szép eszmék szolgálatában s mikor eszmém megvalósult, félre állottam s másé lett a babér!

Idealista voltam mindig, az vagyok most is, mert remélni merem, hogy a világ legszebb lánya engem fog szeretni!

A mérleg másik serpenyőjét nézve ott állnak a Te udvarlói, kiknek több gondjuk van a cipellőik színeire, mint a lelkükre, kik eddig mást sem vettek, mint éleket.

S ezekkel kelljen nekem a versenyt felvennem? Soha, ez nem teszem.

Felvont sinakkal állok, nyílt arccal, komolyan kérdem: szeretsz-e, akarsz-e engem boldogítani, akarsz-e szegény ember felesége, boldogsága, mindene lenni?

E kérdést előszóval ei nem mondom neked, de ha komoly lány vagy s választással, szerelmeddel engem tüntesz ki, ugy keress okos lejeccskeddel alkalmat arra, hogy »t a választ én megérzem, mert többé a kérdést nem írásban sem szóval fel nem teszem!

Reggel felé jár az idő, virrad már, mikor e befejező sorokat írom; lehajtom fejem a leher papírra s sírok! Sira'om nyugalمامat, boldogságomat.

Kinyitom ablkomat, a friss reggeli levegő beömlik rajta, a korai napsugár jatszik tollam előtt a papíron; halgatom a madarak dunáját a felkúldöm fohászomat a Mindenhatóhoz, adja vissza nyugalمامat, boldogságomat a te szerelmeddel — édes!

Kombinációk.

Ellenzéki lapokban mindennap találkozunk a legellentétesebb hírekkel és kombinációkkal, melyek a választást tették feladatukká arra a kérdésre, hogy most már mi történjék, mi fog történni, miután nyilvánvalóvá lett, hogy a képpiselőház elé terjesztett kiegyezési javaslatok nem fognak törvényerőre emelkedni. Pártállásuk szerint aztán olyan választ adnak a felvetett kérdésre, amely hosszabb vagy rövidebb tartamú provizoriumról, vagy a kormány azon szándékáról beszél, hogy Ausztriában a 14. § szerint létesüljön a kiegyezés.

Mások ismét arról beszélnek, hogy a kormány vissza fogja vonni az összes javaslatokat és a provizorium egyszerű meghosszabbítását fogja indítványozni, de a szeszkontingentálásról és a cukorprémiumról szóló törvények a folyó év végéig maradnának érvényben. A tulzók meg éppen 1903-ig tartó provizoriumról tudnak, amely az érvényben levő nemzetközi szerződésekkel egyidejűleg szűnnek meg. Addig ez álomfejtők magyarázata szerint, a kvótát minden évben ő Felsége állapítja meg. Szóval egy ideiglenes állapot lépne permanenciába, ezt mint a legeslegmegbízhatóbb forrásból eredő valamit egész komoly arccal találják fel a hiszékeny közönségnek.

Mindenne kombinációk és fejtegetések következmenyeképp az önálló vámtérfelkötését állítják fel. Magyarország számára többé nem létezik más kivezető út, mint a közgazdasági viszony végleges felbontása és a külön vámtérfelkötése, — mondják. Igaz, egy óvatos kormánynak mindezt, még a legvégsőre is el kell készülvennie és fontos kormánykötelességek elhanyagolásával lenne egyenlő az, ha a Bánffy-minisztérium elmulasztaná ez irányban is megtenni a szükségeseket, nehogy vártalan meglepetéseknek legyen kitéve.

De vajjon szabad-e a kormánynak kizárólag ezt az eshetőséget venni szemügyre s nem kell-e neki, hogy bölcsen és óvatosan cselekedjék, a magyar pesszimisták dacára annak lehetőségét is számításvanni, hogy még sincs végleg kizárva a betervezett szerződés létesítése ezzel az osztrák parlamenttel? És amíg a feltevésnek megvan a legkisebb valószínűsége, szabad-e a magyar kormánynak minden türelmenélkül valónak mutatkozni, türelmellenül sürgetőldöznie és sürgetései által még szaporítani az osztrák kormány zavarait?

Mindaz, a mit a lapok eddig a magyar kormány illeten terveiről közöltek s a kormánynak imputáltak, pusztán föltevésen alapul és látszólag sem közelíti meg a kormány elhatározásait. Bár Bánffy miniszterelnök és kollégái teljes tudatában vannak feladatuknak s az ellenzék semmi nyomása, a közvéleménynek semmi könnyelmű feligatása nem fogja őket leterelni arról az útról, melyen a hazának a legjobb szolgálalokat képesek tenni.

Hogy a magyar polgárok határtalan bizalma szilárd meggyőződésé lett, annak egyik jele abban van, hogy az ellenzék minden erőfeszítésének sem sikerült egyetlen valamire való olyan megnyilatkozást létrehozni, mely elzárkóznék a Bánffy-kabinet iránt való bizalom elől.

A reformátor.

Dr. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter a magyar tanítás ügy színterén korszakreformátorának kell nevezőnk. A közoktatási tanács minapi megnyitása messze látható mértékű fordulatot a magyar közoktatásügy fejlődésének terén és az a beszéd, melylyel a közoktatásügyi miniszter a tanács működését bevezette, nemcsak kimagasló volt a kérdés általános oldala felől nyílvánított gondolatok teljességéig, hanem évtizedekre irányadó, kompendium lesz az a magyar tanításügy minden ember számára.

Korszakos beszéd, melyet észre loznak venni messze túl a magyar haza határain is, mely mindenütt örvendés visszhangra fog találni, mert teljes érvényű bizonyítékokat nyújt a kormány komoly szándéka és erélyes akaratá mellett, mely szerint a közoktatásügy fejlődésének reformját akarja keresztülvinni. Míg egyrészt ez a beszéd a teljes felavatást adta meg a közoktatási tanács teljes ülésének és pontos iránymutatást szolgál a tanács kitűnő tagjainak, — másrészt az egész művelt Magyarország bámulattal fog állva maradni a beszédnél: a tanításügy kérdéseiről Magyarországon így még nem beszéltek. A közepesiskolai tantervek revíziójáról volt szó s ezt érintve, felhívta a miniszter a jelenlevő tantervűket, mint hivatott munkásait a magyar népművelésnek, hogy tartózkodás nélkül, az ügyhöz való szeretettel és legjobb meggyőződésük szerint beszéljenek, mert itt nem valami aktuális politikai kérdésről van szó, hanem szívesül az akadémia kérdéseiről, melyet hideg vértel, nyugodt megfontolással, a vélemények legszabadabb nyilvánításával kell tárgyalni.

A termékenyítő eszmék bőségével hintette be megnyitó beszédét Wlassics, elejétől végig.

Közepesiskolaink eddig is tökéletesen és kifogástalanul teljesítették feladatukat, de immár itt az ideje, hogy a modern kultúra virányait felhasználjuk céljainkra. A tárgyalás alatt levő reformtervek mind magyar nemzeti szempontból indulnak ki. A nemzeti erőt, magyar gondolkodás a magyar izlés ápolása az önálló magyar kultúra megteremtését tűzi ki célul. Tudományra és irodalomra vonatkozólag végre teljesen el kell magunkat szabadítanunk nyugati Európa gyámolása alól, eredeti fellegóra kell törekedőnk, mely minden irányban stíluszerűen magyar kell hogy legyen. Amint politikai téren el tudta sajátítani a vezérszerepet: a magyar értelmiség, úgy intellektuális téren is lépést tarthat a nyugati államok értelmiségével.

Megnyitó beszédében azt is említi a miniszter, hogy az erkölcsök és a lélek nemességére is hatni kell. Ne elesítsük egyoldalúan az értelem, az ész, mert az éles ész rossz ember birtokában veszedelmes gyilkos-erszám. De az értelem fejlesztésével jellemet és belső becsületérzést is kell a vezetőkönkre bízott ifjúság szívébe és lelkebe ültetni. Korrumpált értelmiség a legkeményebb csapás erszámra, ezért kell az értelem fényét a szív nemességével párosítani. Melegség nélkül a nap csak világosságot adna, életet nem.

Végül felszólítja a miniszter a magyar értelmiséget, hogy társadalmi és állami életünkben vegye magához a vezérszerepet és ne veszítse el ismét. Csak így lehet a magyar nemzeti eszméket győzelemre segíteni, csak így uralkodhat az értelmiség méltóan a közélet ama terén és távolíthat el minden veszedelmes és méltatlan elemet.

Franciaországban az ilyen nyilvánkozatásokról beszédek, még ha nem bírnak is ilyen nagy nemzeti horderevvel, a közszégházakon ki szokták függeszteni, hogy az országban mindenki tudomást szerzhessen tartalmukról. Dr. Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter beszédét minden iskolában és a társadalom minden értelemes körében beható tanulmány tárgyává kellene tenni, mert hogy tökéletesen méltán lehessen, tökéletesen át kellene tanulmányozni ezt a beszédet.

Ha még voltak kétkedők, e beszéd mindenkit meggyőzhetett, hogy mily rászorult kezekben nyugszik közoktatásügyünk legfelsőbb vezetése. Nagy megnyugvás ez az országnak, mert az ifjúság oktatásának és nevelésének helyes ura terelése legbiztosabb alapja a haza jövőjének, jövő nagyságának.

Országos betegápolási alap.

(P. N.) Azt a törvényjavaslatot, melyet a belügyminiszter múlt szerdán a Hazá elé terjesztett s mely országos betegápolási alap tervezetét tartalmazza, úgy tekintjük, mint első részet azoknak a reformoknak, melyek segítségével az intéző körök a fenálló 1876-iki közegészségügyi törvényünk hiányait lepezni, illetőleg jövőteli akarják.

Husz éve múlt már, hogy közegészségügyi törvényünk van. Az idők folyamán megváltoztak a viszonyok, nagyot haladtunk minden kulturális tekintetben, csak a közegészségügyi intézkedéseink maradtak meg a régiéknak. Így történt meg, hogy az egyes intézkedések idők múltán hiányosnak, vagy elégtelennek bizonyultak. A reformok loganatosítása mind szükségesebbé vált, mert az ország, a nemzet érdeke követelte hogy a közegészségügyi állapotok fejlődése lépést tartson a többi viszonyok erősbödésével.

Perceit Dezső mindig azon volt, hogy az elődjei által mezdított mozgalmakat minél szélesebb körben tovább fejlessze s azokat az eszméket, melyeket elődjei megpendítettek, felkarolja s a megvalósításához közelebb vigye.

A most benyújtott törvényjavaslat is annak a helyes államférfiúi fellegásnak a kifolyása, hogy az ország egyik legszilárdabb alapja a közegészségi viszonyok fejlettsége.

Nálunk a kórház-ügyek a közelmultig elhanyagolt állapotban voltak. A betegek felvétele, elbocsátása, a felmerülő költségek elszámolása és behajtása ezernyi nehézségbe ütközött. Ez a sok kellemetlenség lényegesen hozzájárult ahhoz a balhithoz, mely a kórházokról a nép között szelvében el van terjedve. Valósággal ijedeznek tőle, s inkább betegjárdák betegségeiket, sem hogy a kórház ápolására szorulanak. Márérszt egy kórház fenntartása annyi költséggel jár, hogy a kellő fedezet hiányában nem érhető el azt a színvonalat, melyet a modern orvosi tudomány jelenleg a kórházaktól megkíván. A leg kevesebb költségek viselését? Egész községek érzéken Magyarországon, hol az elhagyott beteg kórházait nem talál, hol bajból kigyógyítsák.

Egy törvényjavaslat tehát, mely e sajnálatos állapotoknak egyszerűen véget vet, nemcsak a humanitás szempontjából, helyes, hanem oly közérdekű ügy fejlesztését mozdítja elő, mely az egész ország érdekében összefüggésben áll.

Ez az országos betegápolási alap a folyó évi költségvetés felől egyenes államadók, földadó háadó, keresztadó, nyilvános szamadásra kötelezett vállalatok és egyletek adója, bányádo, végre a tőkék kamatai és jövedékek után járó tőkekamat és a járadékok alapján kivett országos betegápolási pótdoból létesítetik.

Az így egybegyűlt összeget az állam első sorban azoknak a költségeknek a fedezésére fordítja, melyek a kórházakban az idegen illetőségű, teljesen magára hagyott betegek ápolása körül felmerülnek. A ki ismeri az eddigi eljárásokat, melyek ily költségek behajtása körül felmerülnek s melyek többnyire eredménytelenek maradnak, csak az tudja a kellő mértékben méltányolni az intézkedés horderejét. A hosszadalmas magyarázat helyett csak utalunk arra a memorándumra, melyet Halmos polgármester ép szerdán nyújtott át a belügyminiszternek. A fődozsi kórházakban az idegen betegek után felmerült be nem hajtható költségek másfél millió forintot rúgnak. Épígy nagyobb behajthatatlan követelések vannak a nagyobb vidéki kórházaknak. Ezen összegeknek a megterítését kéri most a belügyminiszter. Honnét, ha nincs alap rajta?

A törvényjavaslatnak igen fontos része az, mely a trachomás és bujakórban szenvedők ellátásáról gondoskodik. A délvidekeken a trachoma még mindig nagy mértékben szedi áldozatait. A külföldi orvosok, kik lankadhatatlan buzgalommal és szívós erélyvel hajtják végre felelősségteljes feladataikat, nem tudnak gáttat vetni a kór terjedésének. A szigorú elküldöztetés, melyet a trachoma föltétlenül megkövetel, nem teljesíthetik. A kezelés alatt levő beteg továbbra is ott járhat egész egész farsai között, megmegtévelytve őket az iszonyú kórral. A trachoma is — mint a legtöbb betegség — a szegény ember nyavalyja. A szegénynek pénze nincs, hogy kórházban ápolassa magát, hát csak úgy mint járóbeteg látogat el az orvoshoz. Hogy ebből minő veszedelmek keletkeznek, azt

talán feleslegesen bővebben fejtegetni. Esentúl azonban a szegény trachomas betev is kórházban kereset gyűgylést, mert a költségeket az állam viseli. Ép úgy a bujakórban szenvedő is. Noha nálunk szerszencsere a bujakór még nem terjedt el annyira a nép között, mint például Franciaországban.

A járványos betegségek fellépte alkalmával szükséges óvintézkedések gyors és erélyes fogantatását előzoza a törvényjavasltnak az a szakasza, mely azt tartalmazza, hogy a hevenyterülő betegségek ellen való védekezés alkalmával felmért költségek fele részét az állam fizeti meg. Eddig a legtöbb esetben az egyes vidékek anyagi viszonyaitól függött, vajjon a betegség terjedését gátló intézkedéseket a kellő lelkiismeretességgel hajtották-e végre, vagy sem. Most az állam segít kezét nyújtja. Fedezi a költségeket felét, de megköveteli azt, hogy óvintézkedések haladéktalanul létesüljenek, úgy hogy a fertőző betegségek lehetőleg még csirájában elojtsanak.

A modern kor egyik szomorú jelensége az elmebetegségek szaporodása. Az állami tébolydák mind szűnnek bizonyultak, úgy, hogy az intézetek szaporítása szükségesnek bizonyult. Az ilyen felállítás és fenntartása természetesen oly nagy-mérvű kiadásokkal jár, hogy az állam kénytelen a költségek némi ledezésére az ápolási díjakat kissé magasabbra szabni. Ily körülmények között sok az elmebeteg, kiket a tébolydában elhelyezni nem lehet. A statisztikai hivatal kimutatása szerint az országban előforduló legtöbb gyujtogatást az ilyen ápolás nélkül tengődő szerencsétlensek követik el; e sajnálatos bajon is segít a törvényjavasltnak, egyik szakaszában úgy intézkedvén, hogy ezental a vagyontalan elmebetegek ápolási költségeit, melyek egy a kórházban, mint magánhelyen felmerültek, az állampénztár fedezi.

Csakúgy nagyjában ismertettük a javaslatot. De még így vázlatban is mindenki meggyőződhetik rendkívüli fontosságáról. Kívánatos, hogy minél előbb törvény-váljké belőle. Az egész ország érdeke követeli ezt.

A városi közgyűlésről.

Lapunk múlt számához csak zártkör kapunk az értesítést a május 25-ikén délután tartott városi közgyűlésről s így csak egészen röviden kellett regisztrálnunk annak eredményét. Pedig az a közgyűlés olyan volt, hogy érdemes vele kissé foglalkozni s így foglalkoztatni a közvéleményt is.

Ha valamelyik operett-szövegírónak eszébe jutna beleszólni darabjába, hogy egy városi képviselőtestület az egyik gyűlésen megbizta a polgármestert: kössön egy honvédlaktanya tervezetének, tervrajzának és költségvetésének megkésztése tárgyában valami szakértő építész-mérnökkel szerződést, — a megkötött szerződést jóváhagyás végett mutassa be; s mikor azután a megkötött szerződést a polgármester bemutatja, az operette egész kara (azaz: a képviselőtestület) szépen fonódó polifon-menetű dallamban ráénekl, hogy »nem kell, »bcug, nem fogadjuk el:» nos hát operettben ez meg lehetséges mulatságos jelenet lenne. De a való életben már nem igen mulatna fölötté senki, hanem bosszantana minden komoly embert, a ki az idő és munka, meg az ehhez fűződő lelkiismeretesség értékével tisztában van.

Es a mi képviselőtestületünknek máj. 25-én tartott ülésében mégis megtörtént az az operettbe való jelenet, hogy a polgármester által beterveztelt szerződést, — a melynek megkötésével őt megbizták, — nem fogadták el.

Ez után egy cseppet sem csodálkozni az az hasonló megbizást a polgármester komolyan nem venne vagy ha illet el sem fogadna; mert igaz, hogy drága és szenti a közérdek, de azért talán a polgármesterek egyéni reputációja is csak valami.

Miért is nem fogadta el a képviselőtestület a polgármester által ajánlott szerződést? — talán, mivel egy másik ezer forinttal kevesebbtudást helyezett kiállításba? Hát még annyit sem tett fel a képviselőtestület a polgármesterről, hogy a város érdekében nagyon is fontos okok és körülmények nélkül ezer forinttal több kiadással járó szerződést nem ajánl elfogadásra? Hát csak ekkora becse van minálunk a kipróbált becsületességnek, az időt, fáradságot és semmi áldozatot nem kimélt lelkiismeretes, odaadó munkának?

Nos hát, ha valami elméleti pszichológus gyakorlati meggyőződést akar szerezni magának arról, hogy, miként lehet a legnehezebb, a legüzetlenebb lelket is szárnyaszegetté tenni a közügyek terén: az látogasson el hozzánk és tekintsen be kutató szemekkel és higgadt elmével a mi városi közigazgatásunk keretében. Itt minden lépten, nyomon fog találkozni olyan mozzanatokkal, melyek szárnyát szegnek még az egyenesen égből leszállott legszentebb lelke-edésnek is. Nagy, életbevágó dolgokkal szemben: nemtörődömség; kisebbmértű, jelentéktelen (de talán némi egyéni érdekekkel összefüggő) ügyekben bosszantásig menő hajszaélhasogatás, a legkisebb fokú áldozatkézség: ezek a szimptomái a mi beteges, autonómikus, városi közigazgatásunknak.

Most már lassan-lassan elénk gombolyodik teljes magyarázata annak az évtizedes kézzszetevésnek, amely miatt annak idején talán éppen azok jajgattak legtöbbet, akik most az odaadó munkát sem becsülik nagyobbra, mint azt az indifferenzizmust.

Kötelességünknek tartottuk ezt becsületességgel megmondani; mert mi a képviselőtestületnek tapasztalt eljárását és magatartását közügyeink szempontjából nem tarthatjuk üdvös eredményt ígérőnek.

Vagy ne bizzanak aféle szerződés-kötés a polgármesterre, hanem tessék dolgozni az arra hivatott bizottságnak (ez esetben p. egyetértőleg a jogügyi és építészeti bizottságnak) vagy pedig ha már az egyik gyűlésben munka-könyvités céljából elkövetik a polgármester ellen azt a messze menő bizalmasságot, hogy őt bizzá meg szerződés-kötéssel, akkor maradjanak legalább következetesek és a másik gyűlésben ne szavazzanak neki sértő módon bizalmatlanságot.

A közgyűlési termekben mindig szigorú következetességgel betartott elvi szempontoknak kell érvényesülniök; a hangulatnak itt irányító tényezőül szerepelnie nem szabad.

Vagy fölülten, »gyomnak még árnyékától is távolálló bizalommal ruház valamit a képviselőtestületi közgyűlés a polgármesterre s akkor eljárását jóváhagyólag tudomásul is veszi mindenkor; vagy mincs teljes bizalommal s akkor nem bizzá meg soha olyan eljárással, ami tulajdonképpen a bizottságok dolga. Tertium non datur. Ha a képviselőtestület egy harmadik módú próbálkozik meg (mint ahogy legutóbb tette) azzal belekeveredik önkéntelenül olyan dologba, aminőre talán távolról sem gondolt: eljárásával bizalmatlanságot fejez ki a polgármester ellen.

Igy történt a május 25-iki közgyűlésen.

A tárgysorozatot 2. pontja a következő volt:

»A honvédlaktanya tervezetének, költségvetésének, munka- és részletterveinek elkészítése érdekében kötött szerződés.«
Tehát megkötött szerződés.

A szerződést a polgármester a megkötött közgyűlésen nyert meghatalmazás alapján Rauscher Miksa szombathelyi műépítésszel megkötötte, a munkadíj 4500 forint, illetve 20%-al olcsóbb, mint a magyar mérnök és építők egyesülete tarifája.

Szukup Adolf kassai mérnök 3500 forintot kíván, de nem biztosítja ajánlatában mindazon munkák elvégzését, melyek Rauscher szerződésében fel vannak sorolva.

A polgármester bemutatja Rauscher okmányait, hatóságok és maganosokkal kötött szerződéseit, »szóval elég világosan illusztrálja, hogy a város érdekét minden tekintetben megőrvi. Szukup maga nem is műépítész, hanem csak íródat tart fenn. Szakemberei távol vannak, s így ha ezzel szerződik a város, Szukup csak szakemberei meghallgatása után nyilatkozhatik. Szóltak: dr. Rothschild Jakab, Varga Lajos, dr. Schwartz Adolf, dr. Lőke Emil, Eperjesy Sándor, Pihádi Ferenc és két izben Mikoss Géza, ki azon kijelentéssel kezdte beszédét, hogy ő nyíltan bevallja, hogy nem ért a tárgyhöz, tehát nem is szólhat hozzá.

A határozat az lett, hogy a szerződés nem hagyatott jóvá és utasított a polgármester, hogy Szukupnál lépjen érintkezésbe: vajjon megcsinálja-e mindazon munkát 3500 forintért, melyért Rauschernek 4500 forintot beígérte. — Feltéve, hogy Szukup a concurrentiát kiszorítandó, ugyanazon munkálatokat megcsinálja 3500 forintért, még kérdés az, vajjon úgy csinálja-e meg az, mint Rauscher. A fődolog a megbízhatóság, melyet Rauscher kellőleg igazolt.

Szóba került a művezetés ellenőrzése, amire Pihádi Ferenc szerint a város »zakkozóje »nem ér rá.«

A művezetés ellenőrzése mindenestre feltétlen szükséges, de a meenyiben a város szakkozóje »erre nem ér rá«, természetesen nagyobb kiadásokkal jár.

Leggyorsabb megoldása lenne a dolognak ez: Intézzék el a város haladéktalanul Plosser Ignác városi mérnök már régebben benyújtott nyugdíjkerényét. hirdessen pályázatot ennek állására, fizetését állapítsa meg olyan összegben, mely mellett kiállítás lehet arra, hogy szakképzett pályázók is leszenek.

Csak a laktanya és főgimn. építkezésénél belekerül a művezetés ellenőrzése 4000—5000 forintba. Ezen összeggel már néhány éven át díjazhatnák saját szakkozógnket és nem kellene az ellenőrzést idegenre bízni. Az is nagy előny lenne, hogy állandóan itt tartózkodnák, állandó ellenőrzést gyakorolhatna és lenne a városnak építkezési és mérnöki ügyekben szakreletere.

A megyei telefon hálózatok költségei megajánlásánál a képviselők legtöbbje rendkívüli szükségültséget tanusított, de Mikoss Géza kir. táblabíró tovább ment és erősen vitatta, hogy akkor »midőn van posta-és távírda, ő nem képes felogni, mire szükségese a telefon.« A közgyűlés tajsainak mosolyára Mikoss azzal felelt, hogy »mig nem találkozik olyan egyén, ki vele a telefon szükséges voltát megértetni tudná, nem szavaz meg egy krajcárt sem.«

A képviselők közül erre nem vállalkozott senki.

Tóth József köztérhasználati kérvénye felebebe fojtán került a képviselőtestület elé. Hatalmatotott, hogy megengedtesse neki, ha a rendőri szabályoknak eleget tesz és bizonyos bért fizet.

Ebenzanger Lipót köszönetet mond a rendőrfőkapitánynak, hogy a város színvonalát emelni iparkodik; nyomban rá dr. Rothschild Jakab talbuszosságával (helyesbessen tulkapasokkal) vadolja a főkapitányt, mert néhány kereskedőt a közterek jótanája eltolgata-a miatt megbírságoit. Deák Péter általános helyeslet mellett oda nyilatkozik, hogy ő a közérdeket tartja szem előtt, nem pedig egyesek maganérdkeit.

Mikoss Géza azt kívánja, hogy ne fizessen az a szegény iparos bért, hanem igenis a város tulajdonjoga dokumentálása végett (Perze hogy Tóth valamikép azt ne mondassa, hogy őt az utc!) fizessen egy forintot vagy talán egy koronát.

A polgári fiu- és leányiskolának 1901-re tervezett államosítása, továbbá a rendőrkapitányi hivatal épületeinek átvétele és az építési költségek elszámolása tárgyában tett bejelentéseket minden vita nélkül tudomásul vetik. Ezekre már — úgy látszik — nem érték rá a képviselő urak, mert a főkapitális kérdéseinek hosszasan vitája teljesen kimerítette idejüket és türelmüket.

H I R E K.

— **Családi értesítés.** Várbogytai *Boyyay* István és neje nedeczai *Nedeczky* Constance, örömmel tudatják fiúknak várbogytai *Boyyay* Elemér főispáni tükörnek nagymányai *Koller* István és neje vindornyalaki s berteleni *Hertelendy* Rosa leányával, Vilmaival folyó évi június hó 5-én törtéendő egybekelését Zala-Haláp 1898. május hó. — A menyasszony szülői Alsó-Rajkáról hasonló értesítést küldtek szét.

— **Halálozás.** *Bajor* Lászlóné szül. Pruska Terézia élete 89 évében meghalt. A korán elhunyt jöleikről nem temetését általános részvét mellett folyt le.

— **Tavaszi mulatság.** A somogyi miháldi önk. társulat-egyesület t. évi június 5. (kedvezőtlen idő esetén pedig június hó 9-én) saját alapja javára hangversenyyel összekötött tavaszi táncmulatságot rendez az örmöthy melletti uradalmi tenyvesben. Belépődíj személyenkint 30 kr., családjegy 80 kr. Kezdeté d. u. 3 órákor.

— **Drágasági pótlék.** A minap tartott városi közgyűlés a szolgaszemélyzetnek 4 hónapra 15 százalékos drágasági pótlékot szavazott meg — *Székfőkérdésről.*

— **Uj közraktárak az országban.** A Pesti Napló a következőket írja: „Uj közraktárak az országban. Általánosan ismeretes, hogy a közraktári intézményeknek milyen óriási fontossága van a gabonakereskedelemben. Annak a hatalmas előrenyomulásnak, amelylyel Amerika gabonakereskedelme az egész világforgalomban új viszonyokat idézett elő, legelőször segítő eszköze az odaát teljesen kifejlett s minden irányban szervezett közraktári rendszer. Ilyen szervezésről nálunk a jelenlegi körülmények között nem lehet szó, de azért határozott örömmel kell hírül venni a közraktárak szaporodását, mert megdöbbentően gyorsan nagyot lendít az illető vidék nyereszterményeinek értékesítési viszonyain. Ez idő szerint Magyarországon 28 közraktár van működésben, de csak 17 városban, mert néhol egy helyütt két közraktár is van. A fentebbi szám azonban legközelebbi tetszőleg szaporodni fog, mert — mint nekünk jelentik — most öt új közraktár létesül az országban. Az új közraktárak helyei ezek: Kassa, Brassó, Csaba, Török-Szt.-Miklós és Gyékényes. Erreken kívül tervben van továbbá öt közraktár építése a következő helyen: Sopron, Zimony, Pancsova, Orsova, és Győr.” A fentebbi közleményben említett közraktárak helyek közül miniket legközelebből csak *Gyékényes* és *Sopron* érdekel, főleg azonban *Gyékényes*. Ugy látjuk, hogy míg a mi városaink úgyse dűlőre kerül, a közeli szomszédságban felépülő közraktár már meg is nyílik és közraktárainkkal is úgy járunk, mint már sok más intézménnyel t. i. mi tervezünk, mások meg végeznek.

— **Érettségi vizsgálatok.** A felső kereskedelmi iskolánál az érettségi szóbeli-vizsgálatok jövő hó 14. 15 és 16-án fognak megtartatni.

— **Tanítók közigyelése.** A zalamegyei áll. tanítói testület kezdeti járási köre 25-én *Család* Alsó polgári iskolai tanító elnöksége alatt *Csereszny* hegyi községben tavaszi közgyűlést tartott. *Család* Alsó polgári megnyitóbizottságában megemlékezett a szabadság újrabiztosításának 50-ik évfordulójáról. Az elnök eljenzással fogadott hazafias beszéd után *Család* János csereszny tanító a madarak ismertetéséről tartott gyakorlati előadást; — ezt követte *Nagy Margit* polgári iskolai tanítónőnek, a *Költés tanítók*ról szóló előlvasása, melyben *Minke Béla*, *Móra István*, *Gárdonyi Géza*, *Pósa Lajos*, *Havas István*, s az elhunyt *Komócsy József* és *Tóth Béla* költőtanítókról és műveikről szólt. Ezután *Póth* Zsigmond polgári iskolai tanító *Minő eszközök állanak a tanító rendelkezésére a szociális munka szemlének ellenanyagolására.* címen tartott előlvasást, melyet *Bory Imre* kezdeti népköztéri igazgatónak *A szakszolgálat* című előlvasása, továbbá *Mondschein Lajos*nak *Az ifjúsági iratok mértéke és végül Vassary Kálmán*nak *Az embernek szükséges ismerése a maga rendelkezésére című* előlvasása követte.

— **Uj állami szőlőtelepek.** A földművelésügyi miniszter Zala vármegye területén az amerikai szőlőborsó és szőlőgyógyó termelése céljából a már létező tapolcai szőlőtelepen kívül még Balatonfüreden, Zala-Egerszegben és Csáktornyan is állami szőlőtelepeket fog felállítani.

— **Öngyilkos leány.** *Latanyáról* írják lapunknak: A politikai események mellett, melyeknek következtében a bennünket érintenek legjobban, egy fiatal szép leány öngyilkosságát tartja meg

iglatottágban a kedélyeket. *Györgyk* József korcsáros 18 éves leánya szerdán délután hat órákor fejbe lökte magát és azonnal meghalt. Testének oka ismeretlen. Levelet nem hagyott hátra, mely magyarázatul szolgálna. A szép leány jövő héten tartotta volna eljegyzését.

— **Fürdő-évdaj jegyek.** Többrendbeli hozzánk intézett kérdésre tudatjuk, hogy a Déli vasúton a balatoni fürdők állomásaira a következő mérsékelt áru menettéri jegyek vannak érvényben *Kanizsa* állomásról:

	I o.	II o.	III o.
Bal.-Szt.-Györgyre.	3.20	2.40	1.60
Fonyódra	4.40	3.30	2.20
Boglárra	5.20	3.90	2.60
Siófokra	5.80	4.20	2.80

Az árak forint és krajcárban személyvonatokra értetnek.

— **Utazás Keletre.** A MÁV menetjegy irodája által Budapestről Konstantinápolyba rendezett utazáson városunkból részt vesznek: *Blau Béla* cognagyáros, *Ebenspanger Géza* földbirtokos, dr. *Ollopp Mor* ügyvéd és dr. *Stolzer* Henrik orvos. A kirándulóik szombaton, 28-án délben indultak el Budapestről. A nagykanizsaiak *Széchenyi* pasánál is fognak tisztelegni és átnyújtják neki a nagykanizsai Önk. Tüzoltó Testület megbízásából ennek jubiláris diszközgyűlésén felvett jegyzőkönyvet díszes kiállításban. — Dr. *Stolzer* Henrik, a kereskedelmi betegsegélyező pénztár orvosát távollétében dr. *Goda* Lipót (lakik Városház utca *Löwinger* léle ház) fogja helyettesíteni.

— **Megugrott a fogházor elől.** Lapunk egyik számában megírtuk, hogy *Kovács* Lakatos János szolgálóegény a lazánki korcsma közelében május 6-án rablási kísérletet követett el egyik családtagja ellen. Ez az egyén, a ki utólag beismerte, hogy öt-nem annak hívják, a kinek mondta magát, a ki előadta, hogy nevet voltaképpen nem tudja, mert szülei 7 éves korában Duna-Adonyban elhagyták, május 24-én szökést kísérelt meg olyképen, hogy *Somogyi* József fogházor elől, a ki a törvényházból a 'ogháza kísérte, elfutott s a *Báthory*-utcán át a szabadba iparkodott. A fogházor a *Fabick*-léle ház előtt ráült fegyveréből, de nem találta el. A golyó a megjeölt ház kiugró falába furódott egy arasznyira a szökevény feje fölött. A fogoly utasra erre egyre lenkvandit s nemskóra a fogházor segítségére sietett két honvéd, a kik elfogták. — Felemlítésre méltó, hogy a polgári közönség, főleg pedig az asszonyok mindig a szökevény pártját fogják és a szökést töltik telhetőleg előmozdítják.

— **Tolvaj cigányok.** A helybeli csendőrség szerdán délután nagy cigány karavánt kísért be a rendőrség údvárára. *Lólopás* gyanúja terhelte őket, de alaptalanul, hanem szekereik tömege voltak a legkülönfélébb halomra gyűjtött lopott holmikkal. A fekete képu sereglet húszon-negy óráig tovább tartottak, a mi épen-séggel nem lehetett kellemes sem a rendőrségnek, sem a városi hatóságoknak, mert éjjel-nappal étketlen ordítást, dörömbölést, sirás-rivást vittek véghez. Pénteken reggel eltiloncolták őket illetőlegi helyükre.

A gabonallétről.

Nagy-Kanizsa, 1898. május 28-án.

(—*okn*) A vetések állása nem olyan kedvező, mint azt előre láttuk. A megjelent hivatalos referenda szerint a rozsdá igen sok helyen buza- és rozsban nagy kárt okoz; a mi vidékünkön azonban a kártalosság kielégítő.

E héten úgy a kézzaru mint a határidőszűltben kisebb nagyobb áringadozások voltak, vég-eredmény pedig az lett, hogy az összes gabonacikknek erős-n csökkentek, különösen a buza ára, mely ismét 60—70 krral olcsóbb a múlt hetinél.

Piaci áraink:

Gabonanevek:

Buza	frt 13.10—20
Rozs	„ 9.40—50
Tengeri	„ 6.30—40
Zab	„ 7.—
Arpa	„ 8.50—60

Uj buza	sugasztásra	„ 10.—
Uj rozs	„	„ 7.50

Hüvelyesek és termények:

Bab jobh	„ 6.80—90
Bab tarka	„ 5.40—50
Köles	„ 5.40—50
Muhar	„ 5.—
Bükköny	„ 5.50—60

Olajmagvak:

Kendermag	frt 10.—
Lenmag	„ 10.50—75
Tükmag	„ 9.—

Uj repce júliusra 11.75—

Az árak méterházánknál kanizsai paritással értendők.

Budapest, 1898. május 25-én.

(Távirati tudósítás.)

Amerika 10 centtel olcsóbb. Az itteni búza-dén a buza kézzaru üzletellen.

Határidőszűlt:

Buza május—júniara	frt 12.60—65
„ aug—szeptemberre	„ 10.10—11
Rozs	„ 7.55—57
Tengeri július—augustusra	„ 5.36—38
Zab aug—szeptemberre	„ 5.75—79

C S A R N O K

A turisztaság mint a józólés terjesztője.

Irta: *Hoffmann Géza.*

Hivatalos leendőim Ausztria két legnagyobb vidékének tanulmányozására szólítottak. Kirándulásom színhelye: Ostrau és Csehországban, Pilsen, Karlsbad, Brúx és Teplitz vidéke.

Drdélyből est az utat megtéve, alkalomunk nyílik Magyarország legzsebb, legkiválóbb vidékeit megismerlve, azonnal összehasonlítás tetszati Ausztria legiparosabb, legelőkelőbb helyeivel, alkalomunk nyílik a szorosan vett szakkérdések tanulmányozása mellett a turista ügyvel foglalkozkodni.

A nagymérvű szegénység, a munkátlan-jóizléssel soshalm jar. Kultivált vidék, a természetl minden szépet lelruházott terület gondozása, hozzáférhetővé tétele, a szép helyek kiemlése műveltségre és józólásra val.

Általában véve szeretjük a szép, vonzóvá tenni otthonunkat, szeretünk tanulni a természetl. A kigyózó hegyi partjan álló sziklára utat, pihenőt építünk, a szép völgyeket villakkal díszítjük, a kopár hegyoldalt befásítjuk; a barlangot, ha nyílt, — elrejtjük, szóval a természetl tanulva a hiányt pótoljuk, hogy otthonunk minél kedvesebb legyen, az idegenre is jó benyomást tegyen, azt megzseresse és alkalomadtán azt fel is keresse.

S a barátságos otthon: jó kedélyű, rendez, munkás-ember sajátja.

S mit tesz a turista? Ő ósanisiti az egyes emberek törekvését, s azon fárads, hogy szülőföldje, hazája mennél kedvesebb, mennél barátságosabb legyen a nagy világ előtt, s azon iparkodik, hogy a mi benne szép, nagyszerű, s mind ismeretes legyen s ne csak ő maga, de mások is mennél többször keressék fel kedves helyeit, bennök gyönyörködni, általuk szerelni azt a népet, a melynek e szép föld hazája. A turisztaság létalapja — a természet, illetve a hazaszeretet; lejárata — a józólás és eredménye: a nemzeti vagyonosodás, a haladás.

Ilyenformán a turisztaság iránti érzék is csak művelt, jókedélyű népnél lehetősé, mert egy érzéketlen, durva kedélyű embernek hiába mutatunk szép vidéket, az lelkesülni nem fog érte. De megérteni sem, hogy mi élvezet lehet abban, ha fel keressük a messze vidékre, költünk pénzt a nélkül, hogy abban reális üzleti haszon lenne.

S minthogy a turisztaság lejárata a józólás: s nemzeti vagyonosodás egyik legkiválóbb előmozdítója is. Feltartja, összehordja a kincseket, a melyek a szép szellemi haladásában, munkájában és a természet, s szülőföld szépségében rejlenek. A szép, a vonzóit szivesen keressük fel, a barátságos otthon, a kedves vidék lelünk idejéről válik s oda sokszor sietünk pihenni még gondolatban is.

Összehasonlítva édes hazánkat a szomszéd külölddel, a turisztaság lejárata, alkalmaszására sokkal tágabb teret nyertünk. A vidék változatosabb, élékőbb, a természeti kin-

csokban gazdagabb — de sajnos, ha következtetésünkön maradunk, az emberek, a föld lakói annak szépsége iránt érzékelennebbek, mint a szomszéd művelt országok lakói.

Felséges kép tárul fel pl. a körmői vonalon. A vonat sűrűn magasságra emelkedik, lenn a völgyben az ujjonnan épült saramenti vasút halad a legbajosabb völgyek egyikében. A terjedelmes andezit sziklák átúrva álagutakkal, a kanyargó vasúti vonal Körömőc, ez ő a történeti múlt bányaváros feletti, mely gazdag aranybányával magában véve is a legerdekesebb turista vidék. Mindez annyira meglepő, oly lebilincselő látvány, hogy fáj tőle megvalni. E magasiathoz hasonlót kútölköden alig találunk. Ezen átúrvazva, szívünk bússáka dobogja; lelkünk mohón vési emlékébe a tájképet, hogy magunk előtt lássuk, valahány szor szépről, felségesről fogalmat akarunk alkotni.

Amint elértük Rutkát, Zsolnát, impozáns havasok vesznek körül. A nagy és kis Tátra s az árvi havasok vetekednek egymással s míg lenn a völgyben perzsgó élet van, a hegymok téher bő táborukba burkolva komoran néznek alá a tágas fensíkra. A Vág folyását követve, a történelem lépén-nyomon egy-egy omladozó vár emlékével köli le figyelmünket.

Egyházasian ünnek el Rákócy-korszak lovagvára s mi megilletődve nézzük a pusztuló romokat, a melyekből nemcsak az önfeláldozó hazaszeretet, de a jóízlés is, őseink jóízlése, érteke a természet szépsége iránt beszél.

Egy óra alatt annyi változás, oly remek képekben.

Körömőnél haladtunk a hegységbe. — Magunk előtt láttuk a Garam völgyét, az Óztrószki vég-sorral s ennek legerdekesebb tagját a magyar érbegységei, majd felérünk a Tatrán, innét a kis Tatrához, ez ország legerényesebb részéhez.

Ehagyva az ország határát, érdeklődésünk már egészen más irányban nyer ki-élvezést. A vidéknek a a markán vonása elvész. Szintelenné válik. Szembőltek azonban az ipar és a jólét mindenfelé. Itt a modern jóízlés csaknem lépén-nyomon érvényesül. A regényesebb helyek kultiválása hirdeti a turista tevékenységét. Gondosan ápolat utak, részletes leírások, parkok, villák mind-mind beszélnek a jóízlésről, a természet iránti érdeklődésről, s így a nép jó kedélyéről, rendszereséről. Megbecsülnek itt mindent, a mi szép és alkalmas, hogy a kedélyre hasson. A vendégszeretet nem a dus lakomákban, de a barátságos otthonban, a kulturában nyilvánul.

A jólétnek a vagyonnak szembeötölő jeleivel találkoztunk ott, míg a mi hegyvidékeinknek a szegénység az, mely menteni iparkodik a kezdetleges állapotokat.

Karibad gyönyörű palotáinak, kényelmes berendezésének — önkénytelen ezembe jutott Borszék remek vidéke, páratlan forrassai. Mindezt mi is bírjuk, sőt amennyivel impozánsabb, érdekesebb a természet nálunk — csak hogy itt a vagyon, a jóakarát, a vállalkozás, amely a világ minden részéből összehordja a pénzt s teljesíti a pazar építkezést, míg nálunk a lokális jóakarát, egyesek buzgalma kísérlekez s iparkodik értékesíteni a közvagyonot. Mi előbb azt várjuk, hogy az idegenek ezrei lepjék el öölös helyeinket, világtorgalom keletkezék rajtuk s csak akkor adjuk meg a közlekedési eszközöket. Akármilyen szép legyen természeti fekvése, akármilyen gazdag a föld belseje, ha nem adjuk meg a közlekedési eszközöket, nem adjuk meg mindazt, a mit ma a jóízlés követel, mindaddig csak tengődünk, s a legszebb, legremekebb helyeinken a szegénység tanyáz.

Cseborász híres fürdő helyein végig utazva s összehasonlítva pl. a mi Székelyföldünkkel Bransóól kezdve tel Beiboriz. Eópatakon, Tusnádon át, mit tapasztalunk? Képzeliük el a vasutat ide, a rozsanat faházak helyett villákat, a kopár területeken gyümölcsöket, szóval a jó izlést az emberi alkotásokban a mérleg ide bilent!

Brüx, Dux, Teplicz hatalmas bánya helyei, millióBat hoznak e vidékre. Ez a tágas medence, ott a száz E chegyesség és a cseh Közép-hegység között egy szakadatlan ipar-és bányaterület. Mintegy 50.000 ember foglalkozik itt csak a bányamunkával. S a mi csak modern, a mi praktikus, azt itt mind felhasználva találjuk. Az ipar otthona ez. A világ, de különösen szegény hazánk fizet ide sokan. S ha jobban meggondoljuk mindez nálunk is ilyenformán lehetne.

Itt van az Erdővidék medencéje. Ugyanolyan gazdag, kiterjedt szentéle, mint a csehorásági. Kezddők Székelyudvarhely körül, lehozódik Hid-vézis s visszatér Sepai-Sat-Györgyig.

Íparra, bányászatra kitűnő terület s vasmányá-szata megbukott, szénbányászata tengődik. Meg vagyok győződve arról, hogy néhány évtized alatt, ha rohamos fejlődésünk nem szakad felbe, itt is egy kiváló ipartelep létezhét s a munkások ezrei kapnak biztos és jó kenyeret, csak a jóakarát, a le-késésés maradjon meg.

Meg vagyok győződve, hogy ásványvizeink is kivirják megillető helyeiket, ha tekintetbe vesszük azt a nagy áldozatot, kitartást, türelmet, igénylő munkát, a mely a székely fuvaros az irtózatot utakon keresztül szállítmányával tesz. Kitűnő alap az, a mely ennyi akadály mellett is élni tud.

S ezt a kitűnő erőt, ezt a jó alapot gondolni, felhasználni vezetni hivatása annak az osztálynak a melynek az intelligens s a szervező munka jutott osztályrészül. A turista ezmelet népszerűvé kell tenni. Minékünz mindenünk van bőven, gazdagon, csak fel kell használni. A kereskedő csak azt nézi, a mi előnyös anyagilag, a szakember a mi munkakörének megfelelő, a turista a mi szép, a mi nemesítő. S e három együtvéve teremti a jólétet. A kereskedő vagyont hoz, a szakember kenyértörést létesít, a dekorációt pedig a turista hozza, a ki általmába veszi a kopár hegyoldalt, midőn oda utat vágat, tót ütlet, pihenő, üdülő helyet létesít, szóval a rendező kéz, mely lélekek dolgozik.

Egyesítsük e hármat magunkban. Turista utunkon legyünk kereskedők, a ki az anyagi haszon és szakemberek, kik az anyagi haszon elérésére a technikai berendezéseket nézi. Munkakörünkben pedig legyünk mindig turisták s terjesztjük a jóízlést, alkalmazzuk, értékesítsük a természet gazdag tárházából gyűjtött kincset s akkor nem kell hivatkozni szegénységünkre, a nép konszetvativ terméze-érs, romboló ösztönére; akkor akkor otthonunk, ipartelepünk barátságos, vonzó lesz, a hová sokan térnek be. S hová sokan jönnek, ott soknak jut kenyér is, oda sok új dolog kerül, a melyből, amint az elvetett magból, a jólét származik.

NYILTÉR.

(Az e rovatban közöltaknak nem vállal felelősséget a szerk)

Selyem damaszt 75 krtól

14 frt 65 krig méterenként — valamint fekete, fehér és szines **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt 65 krig méte. renklnt, — a legdivatosebb szövés, szin és mintázatban **Privát-fogyasztóknak** postabár és vámentesen, valamint házhoz szállítva, — **mintákat pedig postafordultával** küldöszek.

HENNEBERG G. selyemgyáral

(cs és kir. udvari szállító) **Zürichben.** (5) Magyar levelezés Svjzobá kizáras levélbilyeg ragasztandó.

Laptudindopó- és kiadó:

FISCHEL F. LÖP.

Hirdetések.

2653/lk. 1898.

178-1

Arverési hirdetmény.

A nkanizsai kir. tvszék tkvi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy a községi takarékpénztár végrehajtónak — dr. Fülöp Kázmér ügyvéd és neje szül. Lerch Mariska végrehajtást szenvedő nkanizsai lakosok elleni 3500 frt tőke, ennek 1897. évi mártius hó 21-től járó 6%, kamatai, 6%, késedelmi kamatai 49 frt 70 kr., per, 25 frt 30 kr. végrehajtás kérelmi, 16 frt 65 kr. jelenlegi, s a még felmerülendő költségek iránti végrehajtási ügyében a fentnevezett kir. törvényszék területéhez tartozó, a nkanizsai 3650. sz. tjkvben + 768/a l. hrsz. alatt felvett ingatlanok Lerch Mária férj, dr. Fülöp Kázmérné neven álló s 1744 frt 50 krra becsült fele része

1898. évi június hó 23. napján d. e. 10 órakor

ezen kir. tvszék telekkönyvi helyi-egében Markovics József községi lakos felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár. Árverésen kivánók tartoznak a becsár 10%, -at készpénzben vagy óvadékképes papirban a kikiáltott kezehez letenni.

Kelt N.-Kanizsán, a kir. tvszék mint telekkönyvi hatóságnál 1898. évi ápr. hó 15. napján. **GÓZONY** kir. tiszéki albiró.

2653/lk. 898.

179-1

Póthirdetmény.

A nagy-kanizsai kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint a Sauer Ignác nkanizsai lakos végrehajtónak — dr. Fülöp Kázmér ügyvéd nagykanizsai lakos végrehajtást szenvedő elleni 300 frt s jár. iránti végrehajtási ügyében 1847/lk. 98. sz. al. kibocsátott árverési hirdetményben a nagykanizsai 3650. sz. tjkvben + 768/a l. hrsz. alatt foglalt ingatlanok dr. Fülöp Kázmért illető fele részére 1519 frt 50 kr. kikiáltási árban ezen tkvi hatóság hiv. helyiségében

1898. évi június hó 23-ik napjának d. e. 10 órájára

kütfözött árverés az 1881. LX. t. c. 167. §-a alapján a községi takarékpénztári végrehajtató érdekében is 3500 frt tőke követelése és járulékal kielégítése végett megtartatni fog.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság Nagy-Kanizsán, 1898. ápril hó 15.

GÓZONY, kir. tiszéki albiró.

A világhírű Steyeri

WAFFENRAD

képviselete és raktára

Nagy-Kanizsa, Csáktornya és Zala-Egerszag területére:

Unger Ullmann Eleknél N.-Kanizsán.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát kerékpárcsik-kekben.

Az amerikai pneumatik védőanyag „SENSELESS” raktára. Nélkülözhetetlen minden kerékpárnál, miután szegek által támadt lyukakat azonnal beragasztja.

Kerékpár-árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Tüdőbetegségek

(chronikus katarrhusok és tüdősorvadás)

gyógyíthatók

e kitűnő hatása és teljesen ártalmatlan

„Glandulén” használata által.

Glandulén a legjobb szer bármilyen nemű tüdőbetegségeknel. Bámulator-síkok régebb és előrehaladottabb tüdőbetegségeknel; bizonyítottan gyógyult betegek és hírneves orvosok által.

Glandulén a megbízhatóbb ismert szer, minek segítségével a természet a testben gyógyítja a tüdőbetegségeket. — A szervezet Glandulén hiányával megbetegszik. Glandulén cselészerű használata fokozza a természetes gyógyulást.

Glandulén nem mesterségesen uton előállított vegyi szer, melyeknek többnyire nem kívánat kellemeitől mellékhatásai vannak, teljesen ártalmatlan, húszadosabb használattal is.

Glandulén előállítják Dr. Hoffmann-utóda által Meerane (i/S) vegyi gyárában egészen természetes állapotokból. Tablettákban, kelleme és alkalmas alak bevétele. Minden egyes tablettát tartalmaz 0.25 Glandulén-nek megfelelő 0.05 beszűrt mirigyanyagot és 0.20 javító tejsavakat.

Glandulén törvényileg védve és szabaddalmasva van, utánzatoktól óvakodjék. — Változatlan alakban minden gyógyszeranyagot tartalmazó Glandulén kapható minden gyógyszerárban: 1 fveg 2 frt 75 kr. (100 db.) és 1 frt 50 kr. (50 db.) — Ott, hol nem kapható, forduljon a főraktárhoz:

Diana gyógyszerár,

BUDAPEST, Károly-körút 5-ik szám,

honnan kívánatra terjedelmes ismertetés és használati utasítás orvosoknak, valamint betegeknek bérmentve küldetnek.

166-10

Phönix-Kenőcs

a stuttgarti közegészségügyi és betegápolási kiállításán 1890-ben érdemet nyert, orvosi véleményezés és a közönség levelek ezrei szerint kitűnőnek elismerve. Az egyedül létező, kipróbált

és ártalmatlan szer, sűrű és gazdag hajnövekedelmű előmozdítására hölgyeknél és uraknál, a haj kihullása és a korpa képződés megállítására; egészen fiatal embereknel erőteljesen hajszort létesít. — Jóállás az eredmény- és ártalmatlanságért. Tégely 80 kr., postán küldve vagy utánvétellel 90 kr. **K. Hoppe Wien, I. Wipplingerstrasse 14.**

165-26

Mily elkerülhetetlenül szükséges a szőlők permetezése

az elmúlt évadban bizonyult be midőn csakis a permetezett szőlők nem mentek tönkre. Ennek elérhetősére legjobbnak bizonyult **MAYFARTH PH. és társa**

— **szabadalmazott** —
— **önműködő** —

„SYPHONIA”

szőlővédő és növénypermetezője, mely az oldatot szivattyúzás nélkül ön működően a növényekre permetezi.

Ezen permetezőkből már sok ezer van használatban és számos dícsérő bizonyítvány mutatja kitűnő voltát valamennyi egyéb rendszerrel szemben. 1-10

Ábra és leírás rendelkezésre áll

MAYFARTH PH. és társánál

mezőgazdasági gépgyárak,

különbözőségi gyár borsajtók a gyümölcs-értékesítési gépek részére.

Bécs, H/1, Taborstrasse 76. szám.

Árjegyzék és számos elismerő levél ingyen. — Képviselet és ismertetők kérésre.

Hirdetések

felvételnek e lap kiadóhivatalában.

Nagy-Kanizsán.

Adriai biztosító társulat.

(RIUNIONE ADRIATICA DI SICURTÀ.)

Élethiteltétési ágazat (A).

Vagyonskimutatás 1897. december 31-én.

Főmérleg (B). Elemti biztosítási ágazat.

VAGYON:		TEHER:		VAGYON:		TEHER:	
korona	fl	korona	fl	korona	fl	korona	fl
Ingatlanok Budapesten, Triestben, Bécsben és Milánóban (jegyzék szerint)	4.870.600	Köln nyereségmentes tartások	1.800.000	Érvényesek váltói	4.800.000	Alapítók	2.000.000
Értékpapírok (jegyzék szerint)	34.580.966	Bendékesre álló tartások	447.015 80	Készpénz az igazgatóságnál és a k-privilegiumokkal	305.608 40	Nyereség-tartalékok	2.614.519 60
Fenti értékpapírok 1897. december 31-ig járó kamatai	196.812 10	Arfolyamirányozási tartások	1.468.871 80	Hitelintézetek, takarékpénztárak és bankárknál elhelyezett tőkék	2.828.629 51	Rendelkezésre álló tartások	900.000
Jelzálog-kötelezetk (jegyzék szerint)	442.777 80	Díjarátások	39.744.250 56	Ingatlanok Triestben és Milánóban	180.000	Arfolyamirányozási tartások	329.000 80
Hasonlófenti járadékok és tőkék	28.701 16	Példy károk tartaléka	1.873.127 18	Értékpapírok (jegyzék szerint)	8.085.776	Társasági-biztosítók díj tartaléka	4.189.804 00
Követelések más biztosító-társaságoknál	1.728.127 66	A biztosítottakat illető nyereségmentes (köln szárazsáma szerint)	12.042 32	Fenti értékpapírok 1897. december 31-ig járó kamatai	87.194 00	Értékpapírok tartaléka	178.682 70
Közfizetés más biztosító-társaságoknál	747.311 88	Biztosító társaságok követelése	214.776 36	Váltók és utaványok tartaléka	1.102.142 79	Figyelemre fordított károk tartaléka	425.140
Közfizetés ügyvédeknek	911.294 70	Követelések a társaság központi vezetőségénél (folyószáma egyenlege)	278.934 90	Közfizetés értékpapírokra	6.240 16	A tartalmi tisztviselő lakások és ellátási pénztára	210.206 00
Közfizetés adóknak	7.316 06	Közfizetés más biztosító-társaságoknál	229.488 72	Váltók és utaványok tartaléka	6.240 16	Ellátási pénztára	966.996 70
Még nem törlesztett jutalékok és szervezési költségek		Különféle hitellesek		Közfizetés más biztosító-társaságoknál	882.412 4	Jelzálog-alap tisztviselői költségek kifizetésére	22.000
	47.501.607 10		47.501.607 10	Különféle ügyvédeknek	2.448.775 52	Biztosító-társaságok követelése	1.148.828 00
				Életoztály (folyószáma egyenlege)	278.934 90	Közfizetés hitellesek	904.117 70
				Közfizetés adóknak	288.488 22	Fel nem vett osztalékok	4.114
				Még nem törlesztett jutalékok és szervezési költségek		1893-ról áthozott nyereség	12.189 74
				Leltár		Az év vég nyeresége	805.190 38
						*) 2.614.519 kor. 60 fl.	21.615.224 60
						67.228 * 78 * osztalék a jelen szárazsámból	
						2.682.000 kor. 44 fl.	
						*) 966.996 kor. 78 fl. gyarapítás	
						33.619 * 28 * a jelen szárazsámból	
						1.001.008 kor. 10 fl.	

A társulat felelőse óta, azaz 1838 június 1-től 1897 december 30-ig károk fejében kifizetett 414.960.628 00 koronát.

ALIGAZGATÓSÁG:

Glassóttent Dr. Alber Ágost báró, Neumann Henrik emm. vezérigazgató, Párisi József, Palli Pál báró, Reimels Károly báró v. h. t. t., Salm Henrik, társulmányos Frigyesz Adolf, vezértitkár.

BEÁNYVIZGÁLÓK: Afenduli György, pojai Alberti Emil gróf, Goldschmid József.

A magyarországi osztály: Budapest, IV. kerület, Váci-utca 9. szám, a társulat házában.
Báró Podmaniczky Frigyes, intéző. Frigyesz M., titkár. Lichtenberger J., vezértitkár.

Bővebb zárszámadási jelentések az alanti fő-ügynökségnél kaphatók. Ugyanott felvilágosítások a legnagyobb készpénz adóknak és élet-, tűz- és szállítványbiztosítások az „Adriai biztosító társulat” — jédbiztosítások a „Déli jég- és viszontbiztosító-társaság és balcsai elleni biztosítások a „Nemzetközi balesetelleni biztosító részvény társaság” számára a legelőnyösebb feltételek és legolcsóbb díjak mellett fogadtak el.

A nagykanizsai főügynökség: **Löwy Adolf.**

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE

Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

Az **ADRIANCE, PLATT** és Co.
 new-yorki gyár világhírt
„ADRIANCE“
 kévektől, marokrakó arató-
 és fűkasztó-gépeinek
 magyarországi kizárólagos képviselője.

A **V. VERMOREL**-féle
 villafüstről gyár világhírt
„ÉCLAIR“
 peronospa, a fecs-
 kendőinek

Minden a mezőgazdaság keretébe tartozó szükségletek, mint:

vetőmagvak, műtrágyák, anyagok, szerszámok, gépek stb.

Legújtanosabb beszerzési forrás.

A szövetséget alapozóhatályított és harsokint kétzer megjelenő „**ÜZLETI ÉRTESÍTŐ**“-jét bárki is ingyen és bérmentve megkérli.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment Capsici comp.

Ezen hírneves háziázer ellentáll az idő megpróbáltatásnak, mert már több mint 27 év óta megválasztott, fűde-
 lomcsillapító bedőrműködést alkalmaztak kborvnyomai,
 csuszni, lapozgatásnál és meghűléseknél is az orvosok
 által bedőrműködésre is mindig gyakrabban rendeltek. A
 valódi Horgony-Pain-Expeller, gyártója Horgony-Liniment
 sörvéses alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi-
 szer, melynek egy hártartásban sem hiánya hiányozni
 80 kr., 70 kr. és 1 frt üvegenkénti árban majdnem minden
 gyógyszerárban készletben van; főraktár:
 Török József gyógyszerésznél Budapesten. Be-
 viselési alkalmával igen óvatossá legyünk, mert
 több kisebbértékű utáztat van forgalomban. Ki
 sem akar megkárosodni, az minden egyes
 üveget „Horgony“ védjegy és Richter cégjel-
 zés nélkül mint sem valódi utastatja vanza.
 RICHTER F. ÁB. és társa, sz. és kir. udvari szállom. **RUDOLFTART.**

Igen alkalmas az utastatón. — Rövid használat után nélkülözhetlen.
 Egészségtudományi hatóságoktól megvizsgálva.
 (Bizonyítvány kelt Bécében, 1887. júl. 3-án)

Kalodont ja

legjobb és legolcsóbb

Fogtisztító-szer

A száj kiöblítése csupán fog vagy szájjal nem elégséges a fogak tisztítására. Ehhez felejtje szükségese valamilyen fog-
 tisztítószert használni.

Mindenütt kapható.

Árverési hirdetés.

Alulirt urodalmi intézőség közhírre teszi, hogy gróf Zichy Ödön ménésében nevelt 22 drb. 4-5 éves féléver csikó, 10 drb. anyakanca és 8 drb. 2-3 éves ménésikó f. évi június hó 5-én délelőtt 10 órakor Belezsnán megtartandó önkéntes árverés útján eladatik. Vasut-allomás Nagy-Kanizsa.

Miklosovich József,
 ad. titkár.

178-1

Különleges poloska
 balha- és konyharovar-

moj- és háziállatok
 tevé ellen.

Kapható:

Nagy-Kanizsán:

- Wj. Fenselhofer József
- Deutsch Lajos
- Marion és Huber
- Neu és Klein
- Pank Jakab
- Rosenfeld Adolf és fia
- Schlesinger Izidor
- Schwarz és Tauber
- Strém és Klein
- Weiss és Schmid

xx

Zacherlin

esodálatra méltó a hatása. Megöl mindenféle rovar. Meglepő biztonsággal és kilirja a sok férget biztonság és gyorsan úgy, hogy semmi nyoma sem marad. Azért dicsérik is az egész világon. Milliók és milliók veszik is.

Ismereték jelét: 1. A lepecsételt üveg. 2. A ZACHERLIN név.